ཞི། །འཇམ་དཔལ་དྲུས་དགྲའི་དབང་པོ་མ་ཏེའི་གདོང་ཅན་བཅུ་གསུམ་ལྷའི་
འཁོར་ལོའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྲིད་ཟིན་བྱིས་དང་
རྣོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཁྲིད་
ཀྱི་བརྡེད་བྱང་བཞུགས་སོ། །

文殊大威德能怖金刚生圆次第之甚深导引笔记

（初译稿，仅供 2023 十月香港教授之用，请勿外传。）

一校稿

མངོད་པ་པོ། ཨ་ལྷ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ།

作者：阿库·喜饶嘉措（慧海）
阿旺松丹　汉译

作者略传

文殊怙主耳传教授之主至尊·喜饶嘉措（慧海）大师藏历第十三胜生周水猪年（公元 1803 年）诞生于安多结雄的札玛多（红岩口）。从小即在其伯父杰森喇嘛的教导下掌握了文字读写等基础知识，表现出众多迥异于凡俗孩童的稀有行为。稍长，由其舅衮钦·吉美嘉措送入寺院系统学习。十六岁进入拉卜楞寺。同年在伊嘎却增（悦意持法）阿兰若，由持律上座衮秋根敦（宝僧）正式剃度出家，继于闻思学院依止大善知识·衮秋敦越（宝义成）等师长研习教典，二十岁时升至现观班、中观班，二十六岁入俱舍论班……就这样透彻闻思并掌握了五部大论。此外，更精通朵玛制备、坛仪布设、藏文书法等所有共与不共的明处。二十八岁时，由衮钦·吉美嘉措兼任传戒师与阿阇梨、郭美拉仁巴·洛桑却增任羯磨师，获授圆满比丘戒，赐名喜饶嘉措（慧海）。

此师总依止了第三世嘉木样·洛桑图丹吉美（善慧圣教无畏）、贡唐文殊·衮秋丹贝准美（宝教灯）、嘉大堪布·札巴坚参（名称幢）、贝芒班智达·衮秋坚参（三宝幢）、第赤·蒋扬图丹尼玛（文殊教日）等十三位大善知识，成为万千显密教典大海中经教、导引、灌顶、口传与诀窍的库藏。弟子中，也出有第四世嘉木样·格桑图丹旺秋（贤劫教自在）、第十三世尊者也向其闻受众多教法的夏玛班智达·根敦丹增嘉措（僧伽持教海）、显密圣教的砥柱拉廓仁波切·至尊吉美赤列嘉措（无畏事业海）、阿库仁波切·贡唐洛卓嘉措（慧海）等众多

二校稿

弘法利生的大德巨擘。他所留下的显密著作有七函，至今仍为化机弟子们的无价眼目。

第十五胜生周木猪年（公元 1875 年）示寂，世寿七十三岁。

二校稿

目　　录

དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྲིད་ཟིན་བྱིས།

上篇：吉祥大威德怖畏金刚之深道初次第甚深导引笔记

སྒྲིལ་བཤད་པ།

第一章、总述 6

གང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་དང་གནས་བཤད་པ།

第二章、解说以何所依身修持及修持之处 25

གང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན

一、以何所依身作修持 25

གང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས།

二、于何处修持 27

བསྒེན་མཚམས་སྐབས་ཡི་བྱད་འདུ་བྱ་ཚུལ།

第三章、闭关时备办资具之法 28

སྐད་ཅིག་དགོང་བསྒྲུབ་དང་ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བཟླབ་ཚུལ།

第四章、刹那顿生及内供加持法 37

སྔོན་འགྲོའི་མཆོད་གཏོར་འབུལ་ཚུལ།

第五章、前行朵玛供养法 50

ཚོགས་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་འཆི་བ་ཚེས་སྐྱེའི་ལམ་འཁྲིར་བསྒོམ་ཚུལ།

第六章、与二资粮相关的死有法身道用修法 68

དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཏིང་འཛིན།

一、初加行三摩地 68

ཕྱན་མོང་དང་ཕྱན་མོང་མིན་པའི་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པ།

第七章、共与不共护轮修法 ..... 错误！未定义书签。

གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པ།

第八章、成佛之处所依无量宫修法 88

བར་དོ་ལོངས་སྐུའི་ལམ་འཁྲིར་བསྒོམ་པ།

第九章、中有报身道用修法 95

སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུའི་ལམ་འཁྲིར་བསྒོམ་ཚུལ།

第十章、生有化身道用修法 102

二校稿

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཀྱིང་དེ་འཛིན།
第十一章、 坛城胜王三摩地 131
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཀྱིང་དེ་འཛིན།
二、坛城胜王三摩地 131
རྒྱུ་མཆེད་བྱིན་བརླབ་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ།
第十二章、加持生处及入智尊 139
ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པ་བྱ་བ།
第十三章、献外、内、密、真如供养及赞颂 144
ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཀྱིང་འཛིན།
三、事业胜王三摩地 144
བསྒོམ་རིམ་ཕྱ་རགས་བསྡོམས་ཤིང་དག་པ་དྲན་པ།
第十四章、观修粗细生起次第并忆念清净 150
བཟླས་པ་བྱ་ཚུལ།
第十五章、持咒之法 155
ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།
第十六章、座间瑜伽 163

འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་བཅུ་གསུམ་ལྷའི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཁྲིད་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་།

下篇：文殊金刚十三尊圆满次第四瑜伽之导引备忘

སྒྲིགས་དང་ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ།
第一章、总、别前行 179
སྔགས་ཀྱི་གཞི་ཡི་རྣལ་འབྱོར།
第二章、咒基瑜伽 198
སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།
第三章、咒瑜伽正行 219
དམ་ཚོག་གི་རྣལ་འབྱོར།
第四章、誓言瑜伽 224
དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།
第五章、形相瑜伽 230
རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།
第六章、清净智慧瑜伽 233

二校稿

ཞི།།འཇམ་དཔལ་དུས་དགྲའི་དབང་པོ་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་བཅུ་གསུམ་ལྷའི་
འཁོར་ལོའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྲིད་ཟིན་བྱིས་འཇིགས་
མཛད་རྡོ་རྗེའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

具水牛面文殊时敌之王十三尊坛轮初次第甚深
导引笔记・怖畏金刚口授

ན་མོ་གུ་རུ་བཛྲ་སྤྲཱ་ར་ཧྲ་ཡ། འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་བཅུ་གསུམ་ལྷའི་འཁོར་ལོའི། །རྣམ་རོལ་ཟླ་མ་ཡི་དམ་སྤྲུང་མར་བཅས། །དགྱེས་པའི་གར་གྱིས་བཞེགས་དེལྡང་ཀུན་ཆོམས་ལ། །མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ནོར་བུའི་སྒོ་བརྒྱ་ཕྱེ། །

南无咕泇班杂贝 ra 瓦雅！文殊金刚十三尊坛轮，戏现上师本尊与护法，喜舞摧灭一切魔军者，愿启胜共悉地宝百门！

དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣམ་བཞག་ནུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་མདོ་སྡུགས་ཁལ་ཆེར་འདུ། བར་དུ་ཚོགས་བསགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ལ་མདོ་སྡུགས་གཉིས་དང་། སྡུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་ལ་འདུ་མིན་ཡོད་པ་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་གསལ། གང་ཟུར་ཡང་རྒྱ་གར་རྗེ་རྗེ་གདན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ལོ་དེར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ནག་པའི་ཉ་ལ་བྱ་རྐོད་ཕུང་པོའི་རིར་ཤེར་མདོ་གསུངས་པ་དང་དུས་མཚུངས་པར་རྒྱ་གར་ཟློ་ཕྱོགས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དུ། རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་བཟང་པོ་འཁོར་ཤམ་ཐྲ་ལའི་གོང་ཁྱེར་ཁྱེ་བ་དགུ་བཙུ་རྩ་གཅིག་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་དུས་འཁོར་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་རབ་བྱམས་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བསྡུ་ན་མདོ་སྡུགས་གཉིས་སུ་འདུ། སྡུགས་ལ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་ཟླ་མེད་དང་། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་ལས་ཐབས་རྒྱུད། འདོད་ཆགས་ཐབས་རྒྱུད་སོགས་གསུམ་ལས་ཞེ་སྡང་ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན།

二校稿

第一章、总述

今当略述吉祥大威德能怖金刚之深道初次第建立。此中，导师正等觉佛陀，其最初发心的情形在显密二乘所述大致相同；中间由积资而成佛之理，显密二乘及上下续部所载则有不同。无论按何说，同许佛于天竺金刚座示现成佛的当年宣说四谛法轮。次年角宿月（藏历三月）十五日，在灵鹫山宣说《般若经》的同时，在南天竺吉祥米积塔，向月贤国王及随同的香巴拉九亿六千万大城诸王宣说《时轮》等无边续部。此诸所有教法，若作摄略，可分显密二乘；密乘分四续部，《能怖金刚续》乃属其中的无上部；在无上部中，则属方便、智慧二续中的方便续；在方便续中，其为贪等三方便续中的瞋方便续之主。

དེ་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་སུ་ངན་ཡོངས་མི་འདའ། །ཚོམ་ཀྱང་ནུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་ཕྱོགས་འདྲ་བར་མཚན་བཟློག་ཡས། འདུས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་གསུངས་འགྱུར་ལ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་གང་། །ཞེས་རྒྱུད་གསུངས་པ་ལ་འཕེལ་འཕྲི་མེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་བློང་ཁ་རྒྱུད་རང་རང་གསུངས་ཚུལ་ཀྱི་ལོ་རྒྱས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པས། འདི་ལ་རྣ་སྐྱེ་ཞང་གསུམ་གྱིས་སྡུ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་མའམ་ཡུམ་རོ་ལངས་མས་ཞུས་ནས་རྒྱུད་གསུངས་པར་འདོད་པ་མཐུན་ལ། ཞུ་བ་པོ་སྣང་ཚོད་ཐ་དད་ཀྱང་དོན་ལ་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པར་རྒྱུད་ལས་གསུངས། འདི་ལྟར་རྒྱུད་རང་རང་ལ་སྣུད་པ་པོ་གསུངས་པའང་མང་ལ། སྒྱིར་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་དོར་གྱིས་བསྟས་པས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསང་མཛོད་འཛིན་པར་བསྟགས།

此外，相较于共波罗蜜多乘，亦如所谓“诸佛未涅槃，法亦不隐没。”及与其同品者如《真实名经》中说：“过去正觉等已说，于未来中当演说，现在究竟等正觉，亦遍数数皆宣说。”是指续部所说并无增减。依此说，若与《序分》结合，则宣说各各续部情形的历史多有不同。对此（能怖）续部，热、觉、香三派同许由种种色佛母或起尸母请问而宣说。虽表面上请问者不同，但按续部之说，请问者与坛城

二校稿

主尊实为同一相续。同样，各各续部中摄集者亦有多说，但总体上，一切续部皆由金刚手菩萨摄集，故诸佛皆赞为持密藏者。

དེའང་རྒྱུད་སྡུངས་མ་སྡུངས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་བསྟགས་མི་རུང་བས། ཀུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་དྲྭཱ་གཱ་ཧ་ཆོས་ཀྱི་གནོད་པ་མཐའ་འཛིན་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དམ་པོར་གསང་བའི་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་། ཐོག་མེད་དུས་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཚུལ་ཀྱི་ལོ་རྒྱས་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་གི་ཟིན་ཐོ་མེད་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཞི་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། །ཞེས་སོགས་དང་། དབང་སྐྱུག་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། །ཞེས་སོགས་འདིའི་སྒོང་གཞིའི་ས་བོན་དང་ལྡན་ཡིན་པས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་འོག་མིན་དང་། དབང་སྐྱུག་འདུལ་ཆེད་ས་སྟེང་། བདུད་འདུལ་ཆེད་རྡོ་རྗེ་གདན། གཤིན་རྗེ་འདུལ་ཆེད་ཐོད་པ་རྩྭགས་ཀྱི་གོང་ཁྱེར་རྣམས་སུ་གསུངས་པར་འཇིགས་ཆེད་ཆོས་འབྱུང་ལས་གསུངས།

彼亦不可不顾相续是否已净治便无差别传扬，故说于（天竺）西方邬坚地区的达玛甘扎——法库，由众空行母以严密封印保存。导师佛宣说续部的历史，虽于众多续部梵典中多有记载，然而寂智论师认为“于大寒林坛城中……”以及“于大自在坛城中……”等文句是此序分的种子与来源故，《能怖金刚源流》中说，续部导师金刚持在密严刹土宣说，及为调伏自在天故于地上、为调伏魔故于金刚座、为调伏阎王故于颅骨铁城宣说。

དེ་ནས་རེག་རྒྱུད་འདི་རྒྱ་གར་དུ་ཡང་མི་བཞུགས་པས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་སྐྱུག་བྱང་ཆེན་ལྷ་ལི་ཀ་བཟློས་མཚན་བརྗོད་ཀྱི། རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་འཇིགས་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཏྲོ་ཀ་མང་པོ་ལ་དྲིས་པས། གཅིག་ན་རེ། ཀུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་ན་འདིའི་ཚོག་རེ་རེ་དང་སྦྱར་བའི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་ཐོས་ནས། ཨོ་རྒྱན་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྒྱུད་གདན་དྲངས་པ་ལ་རྟ་སྐྱོན་ཞང་གསུམ་མཐུན་ཡང་། ཅི་ཤར་གསན་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱས་ལ་ཞལ་སྐྱེས་མཐའ་འཁོབ་གསལ་ཁ་ཤས་ཆེ་བའི་ཚེ་ཤར་གྱིས་ཞེས་སྨྲའི་ཚུལ་ཁ་ཅིག་ཅེས་གསལ་བ་ཡིན་པས། ཤར་ཤར་ཡང་མཐའ་འཁོབ་ཀ་ཞིག་ཆུ་ལེན་དུ་འོང་བའི་ཤང་པ་ས་ལ་མི་རེག་པར་འཁོར་བ་གཟིགས་ནས། ཡུལ་འདི་ན་ངོ་མཚར་བ་ཅི་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པས། རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་སྐང་མཁོ་ཅན་ལྟ་ཅི་ཡོད།

དེའི་གང་མས་པ་ཁོ་མོ་དང་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཤེས་ཟེར་བས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ཞུས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ཡས་གང་མས་པ་ནོད་པ་ལ་རྟོང་པ་མེད།

其后某时，此续在天竺亦无留存。因此，瑜伽自在大成就者·拉力达班杂（译按：游戏金刚）向众多班智达询问《真实名经》中“怖畏金刚施怖畏”等文句的含义。其中某位对他说，在西方邬坚处，有与此段经文每句匹配的广大续部。他听到后，便即前往邬坚请得此续。此说热、觉、香三派均予认同，但对如何听受的历史，则有在脚掌涂抹黄丹粉等速行物前往，以及众空行母吩咐“此乃涂抹于我等头上之物，可从此脚底取涂，请遵行！”遂放置于其头顶……有不同的多说。无论按何说，无争议者，是他见到一位前来取水的空行母脚不沾地而行后，上前问道：“此地区有何神妙之法？”答说：“有名具水牛头的能怖金刚，我及他人皆熟知其教授。”他请求摄受，遂从智慧空行母获得教授。

ཡང་རྒྱུད་འཆུམ་པའི་ཐ་སྙད་བམ་གདན་དྲངས་པས་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྨི་ལམ་ལོག་ནས་ཕྱིར་ཁྱེར་ཏེ་ཐུར་མ་ཞེག་གཏད་ནས་འདིས་ཅི་ཙམ་ཕུག་པ་ཁྱེར་ཞེས་པའང་ཡོད། ཞག་བདུན་དུ་བློ་ལ་གང་ཟེའ་པ་ཙམ་ཁྱེར། དེ་ལས་ལྷག་པའི་གདུལ་བྱ་མེད་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད། གང་ཤར་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་རྟོག་བདུན། རྟོག་གསུམ། ཉེཌ་ལོ་བའི་རྟོག་པ། ཚུ་རྩྭ་ད་རའི་རྟོག་པ། གདོང་དུག་གི་རྒྱུད། དམར་ནག་གི་རྒྱུད་རྣམས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མངོད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་བོན་པས་པཾ་གླུབ་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་འདྲ་བར་ཚད་མར་མངོད། གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་རྒ་ཡུགས་ལ་རྒྱུད་རྣམ་དག་དུ་མེ་བཞེད་ཀྱང་། སྒོ་ལུགས་རྒྱུད་དུ་འདོད་པ་ཤར་དཔལ་ལྡན་སྡང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱངས་སུ་འདེན་པར་མངོད།

更求请出《能怖十万颂》的续函。对此，有说是众空行母以梦兆令带返——赐彼一短筷，谓：仅可带出此筷厚度的书函云云；亦有说空行母吩咐：“七昼夜内能记忆几许即带出几许，余者与徒众无缘。”无论何说，相同的是他向本尊祈请后，心中领受了《七品续》、《三品

二校稿

续》、《蜥蜴续》、《鼬鼠续》、《六面续》及《红、黑续》而返天竺。因此，众博学成就者皆奉其为具量士夫，等同于智慧空行母。

《谈说续》于热派中不许为清净续典，然于觉派中许其为续——此为具德色举派诸师所引据。

དེ་ལས་ཨ་མོ་གྷ་བཛྲ་རམ་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་ཆེ་བ་སོགས་ལས་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་མང་ཡང་བོད་དུ་རྙིང་ཞང་གསུམ་གྱགས་ཆེ། རྣ་ལོ་ཙྪ་བ་རྡོ་རྗེ་ཀྱགས་ཀྱིས་བཀའ་དོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའམ་མེཏྲ་གྷིང་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཚད་པས་ཕྱག་མཚྭད་བཅད་པས་བྷ་ངོ་ཕྱག་དྲྭ་གཉིས་ལས་ཉེ་མ་གཅིག་ལ་མགོ་བསྐུགས་ནས་དབང་དང་གདམས་པ་རྫོགས་པར་གསལ། ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་བསྒྲིད་རིམ་ཐ་རգ་མཐར་ཕྱིན་ནས་བསམ་གཏན་ཙམ་གྱིས་ལས་བཞི་འགྲུབ་པའི་སྐབས་མ་སྒེབས་པས་མངོན་སྒྱུད་མཛད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ཤིན་ཏུ་མང་། སྐུ་ཚེའི་སྣད་ལ་སྒྲིད་ཤོད་སྟོད་ནེའུ་མེ་ཏོག་ལྷན་གྱི་གསང་སྔགས་ཆོས་རྫོད་དུ་བཞུགས་ཤིང་། དེར་སྐུ་འདས་པའི་གདུང་རིལ་པོ་ལྷན་མདའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ནུམ་པར་བཞུགས་པ། སྟེའུ་རྫོང་དྲུང་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས་མཚན་མོ་(རྩང་)གཙང་པོར་ཀོ་གྱ་ལ་འཕགས་སྟངས་སུ་གདན་དྲངས་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེར་ཞུལ་བས་སྔགས་ཁང་གི་འཇིགས་ཉེད་ཀྱི་གཟུངས་སུ་བཞུགས་ཤིང་། ཕྱག་མཚྭད་གཅིག་དེ་ལ་གནང་བ་གཟུངས་སུ་བཞུགས་པའི་འཇིགས་ཉེད་ཀྱི་སྐུ་ཕྱིས་ཁྱི་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་པའི་ཕྱག་ཏུ་ཐྱོང་བ་རེད།

拉力达的弟子有阿摩嘎班杂或名大不空金刚等人，其后更传出众多支派，但在藏地，以热、觉、香三派较为著名。热译师·多杰札（金刚称）在尼泊尔师从大悲者或名曼杂岭瓦、及因遭国王惩罚而断指故名巴若断指者二人，于一天之内首尾完整地听受了灌顶及教授。经由实修，得以究竟粗细生起次第，仅稍入定即能无间成就四业，留有极多诛度的事迹。他后半生驻锡于吉雪上区类邬宗“梅朵滇”的密咒堡，并在该处圆寂，灵骨被奉安在“梅朵滇”山谷的塔瓶内。后由类邬宗的仲钦·南喀桑波（虚空贤）乘夜色以牛皮船从拉萨河请运至哲蚌寺，

二校稿

献予蒋扬曲杰（译按：哲蚌寺的创建者文殊法王），将其装臧于密宗殿的能怖金刚像内。更赐其一尊内装有一截热译师指骨的能怖金刚像，此像后为赤巴·根敦平措（僧满）所得。

ལྷན་གྱི་ལྷང་པ་དེའི་ཚུར་ཁར་གཤེན་ལོ་ཙྪ་བ་དར་མ་གྲགས་བཞུགས་པས་དེ་སྐའང་དེར་གཤེན་མཚོན་བྱིན་ཟླས་ཅན་ཡོངས་པར་འདུག རྣ་གཤེན་གཤེས་མཐུ་འཕགས་ཤོར་བར་གྲགས་ཀྱང་གཤེན་གྱིས་རྣ་ལོ་འཛེགས་ཐྲེད་གནམ་ས་གང་བ་དང་། རྣ་ལོས་མཚོན་པའི་སྟེ་བ་ལྷང་བ་སྐུ་བྱའི་ནང་གཤེན་ལོ་འཚོར་བཅས་ཚུད་པ་གཟེགས་ནས་ཕན་ཚུན་སྨགས་མ་རྟེད་ཚུལ་མཇོད་པ་རྣལ་འབྱོར་བ་ནང་ཕན་ཚུན་དོད་ཚད་སྣུལ་ནས་རྐོགས་པའི་བོགས་འདོན་པ་ཡིན། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མས་ཀྱང་ལྷན་གྱི་མདར་འཛེགས་ཐྲེད་གཟེགས་པ་དེ་འདྲའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཡིན་པ་འདུ།

年译师曾秘密住在“滇”谷地的近端，故而该处至今仍存有年译师加持的遗迹。虽传称热、年二位译师曾比试法力，但当时，年译师见到热译师现为顶天立地的能怖金刚，热译师则见到年译师及其眷属藏匿在深如山谷般的怙主腹内，因此互相皆无隙可寻。此实为瑜伽士间互察暖量以显修道效益的行谊，就如遍知老上师（译按：指第一世嘉木样·妙音笑金刚）亦曾在“滇”地的谷口观见能怖金刚，也属相似的缘起故然。

གཤེན་ཡང་ཤམ་པོས་གང་ཁབ་ནས་གླ་བ་གཅིག་འདུས་པ་ལ། ཤམ་པོ་ནུས་མཐུ་ཆེ་མནོའམ། །རྣ་ཏན་ལོ་ཙྪ་ཏས་མནོའམ། །འཛེགས་བྱེད་མཐུ་ནུས་ཆུང་མནོའམ། །རྣ་མཚོན་རྩེ་མོ་ཟད་མནོའམ། །ཞེས་བསྡིགས་པས་མ་བཟོད་པར་གླ་བཙུན་ཕྱ་བཏུ་ཕུལ་བ་དང་། ཚང་དང་བྱད་མེད་བསྟེན། མངོན་སྤྱོད་ཀྱིས་གཤེན་གསོད། བསྟེན་རྩོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད་པར། སྐྱེ་འདུལ་འཛིན་པས་མ་རངས་པ་དུ་མ་མཛད་པས། ཤ་ཚང་བཟའ་བ་ཚོགས་ཀྱི་འཚོར་ལོ་ཡིན། ངོམ་ཉམས་གསོད་པ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཡིན། ཁྱད་མེད་བསྟེན་པ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན། ང་ཡིས་དེ་ཉར་ཤེས་བའི་གནས་སྐབས་ན། འདུལ་འཛིན་དགེ་སློང་དག་དང་འགལ་བ་མེད། ཉེ་བས་དམ་ཉམས་

一校稿

པོག་ཕྱ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱང་། །ཞག་བདུན་ཐོ་རེངས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། ཐུབ་བཀྲན་རིན་པོ་ཆེས། གསུངས་ལུགས་དེའི་བབས་ལ་དཔག་ན་རུ་ལོ་ཁོང་གི་སྐྱེང་དུ་ཅིག་འབབ་ཀྱང་ཞག་བདུན་པའི་ཐོ་རེངས་སྐྱོ་འདུལ་འདས་འདུག་གསུངས།

此外，祥波山神曾降大雪令一位僧人身亡，热译师因而说道：“祥波法力更大耶？热译师已老迈耶？能怖金刚力弱耶？利刃角尖已颓耶？”并施以惩治，彼山神狼狈不堪，只好奉献五百僧人[1]（作补偿）。

觉·度增（觉·持律者）对热译师依止酒与妇女、以诛法杀他、担任闭关导师等事行多加指责。热译师答道：“饮酒食肉乃荟供，杀毁誓者乃咒誓，依止妇女乃业印，我以如是觉知力，时刻未违比丘律！是故毁誓邪见汝，七天黎明当归去！”土观仁波切说，无论从何角度分析热译师此说辞，皆指第七天拂晓时，觉·度增将死亡。

ཚོས་ལ་བཀའ་དམ་པས་རྟ་པོཀ་དུ་རྟ་རྩེ་ནམས་འཇིན། མཚན་མ་གྱེན་འཕྲོང་། མཚན་མོ་རྒྱུ་བ་སོགས་ཐོ་ཙམ་ལས་ལམ་རིམ་མི་གསལ། དབང་ཡོན་གསེར་སྐང་རེ་དགོས་པས་འདུ་མིན་ཕུལ་བར་གདོང་དུག་གནང་ཚུལ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་མང་དུ་གསུངས། དོད་ཐ་མ་སྐྱབས་སྐོབས་དང་ཡིད་ཆེས་དད་བརྩེན་ཆེ་བས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོར་འཕྲོ་མེ་འགྲོ་སོགས་གསུང་རབ་ཆེན་པོ་དང་བསྟུན་ན་ཅི་འདུ་ཡོད་སུས་ཤེས་ཀྱང་འཕལ་བ་སྐྱས་ཚོད་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པས་ས་ཁྱབ་ཟླ་བྱང་། འོན་ཀྱང་མདོ་ཐུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལུས་གཅིག་ཏུ་དེལ་ནས་གང་ཟག་གཅིག་གིས་སྐྱན་གཅིག་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་པ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་གསལ་བར་འདོམས་པ་རྣ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདྲ་བ་མ་བྱུང་བ་རེད།

在法理上，噶当派除对《热派法函》中的角尖入定、杵相挺举及夜间巡行等零星修法外，并未阐明其道次第。（其时，）每求灌顶须供养一两黄金故，作各种供养才能求得《六面续》的传授，有众多此类

[1] 此典故具体为：山神为阻挠热译师，降大雪至热译师的一名随从僧人死亡，热译师以神通力惩治，山神告饶，献上五百化身白色童子转成的僧人补偿。

一校稿

史传。过去藏人的修力、信心与精进力均较大故，虽是否步向能断三界烦恼及种子的对治等，若对照于广大圣言，谁也不知其是如何具备的，但在暂时可见的层面，仍涌现出遍覆大地般的众多智者与成就者；而能如遍知宗大师般，将整个显密完整道身，和合为一补特伽罗于一座上实修的齐全、无谬教授而作阐明者，却是前所未有的。

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱོ་འོད་འཕྲུང་གིས་ཨ་མོ་གྷ་བཛྲ་ཚུང་བ་དང་། ཞང་ལོ་ཙྪ་བ་ཐྲིན་ལེ་གྱུ་རུའམ་ཤེས་རབ་ཟླ་མས་ཀྱང་ཨ་མོ་གྷ་བཛྲ་ལ་འཇིགས་ཉེད་ཀྱི་ཚོས་སྐོར་གསན་པས་དཔལ་ལྡན་རྩེ་ཆོས་སྐོར་ལ་རུ་པོག། ཞང་གི་ཚོས་སྐོར་དཔལ་པོག། རྒྱའི་ཚོས་སྐོར་ཐོར་ཏུ་ཡོད། གཞན་མལ་ལོ་ཙྪ་བ་ཟླ་གོས་ཀྱགས། གཉོས་ལོ་ཙྪ་བ་ཡོན་ཏན་ཀྱགས་སོགས་ལས་བརྒྱུད་པའི་གདམས་པ་ཇི་སྙེད་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་ཉེད་ཚེན་པོས་གསན་པར་མཛད་དེ།

同样，觉•微炯（涌光）从阿摩嘎班杂琼瓦（小不空金刚）、香译师•詹嘉咕泇或名胜慧上师则从阿摩嘎班杂听受了能怖金刚的法类。因此，对于至今热派法类中尚存的《热函》、香派法类中的《吉祥函》、觉派法类中的《零散集》，此外，对梅译师•洛卓札（慧称）、虐译师•云丹札（功德称）等先哲所传、至今尚存世的这些所有教授，宗大师均作了听闻。

དེ་ཡང་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ཞེས་སྒུ་འདིའི་སྐོ་ནས་གྲུབ་པའི་ཚོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་དེ་སྐུ་འབུམ་ཡན་ཀྱི་ཚུ་དཀར་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་དུས་མྱི་ལམ་དུ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས། དངོས་སུ་གཟིགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སང་བོད་དུ་ཙོམ་ཡུང་བ་འདིའི་མདུར་འོང་། དེ་བར་དུ་བདེ་བར་ཀྱིས་གསུངས། ལོ་རྗེས་མར་རྗེ་རི་ཆེ་འཕྲུངས་པ་ན་ཐུར་ཀྱི་མཚན་རྨིས་དེ་འདི་ལ་དགོངས་པར་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་འཇམ་དབྱངས་རི་ལ་ཏུ་གནང་བ་སོགས་རྣམ་ཐར་ཡུར་ཏེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ངེས་དོན་དུ་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོ་མིའི་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཐྱོགས་ཞེན་ཙོམ་མིན་པར་གངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྗེ་བསྟོན་འཇམ་དབྱངས་ལ། ང་ནི་སྐུ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུང་བསྟན་པས། ཁྱོད་ཉིད་ཅེས་སྨྲས་བ་ཙོམ་མིན་པར་འཇམ་

一校稿

དབྱངས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་འབྱོན་པ་དང་། ཅིས་པའི་གཟུགས་ཞེས་ཐ་མཐོན་པོ་ལ་གནས་པ་དང་རྗེ་བསྟུན་རང་གི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་བར་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་ལྟར་བསྟན་ཡང་མཇད་པ་ཁངས་རྒྱས་འདེབ་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་ཁྱད་མེད་འཚུང་བར་གསུངས་པ་འདིས་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ཡན་ཆད་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ལུང་རྗེགས་འབྲོམ་གསུམ་སོགས་ལ་ལུགས་སྲོལ་འདི་ཉིད་བསྟན་པས་བཀའ་གདམས་པ་ཞེས་སྨྲས་པ་སྟེང་པོར་མཇད་དེ་བསྟན་པའི་སྲོལ་མ་ཉམས་པར་བརྒྱང་བ་ལས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉར་ཤར་ནུབ་ཀྱི་མཐའི་བར་འཁྲུལ་མེད་ཀྱི་བསྟན་པས་ཁྱད་པར་མཇད་པ་སྔོན་ཚད་མ་བྱུང་བས་སོ།།

又，法王顿珠仁钦（义成宝）是一位籍由此法门达至高深成就的大师。当他驻锡在今塔尔寺上方的曲嘎尔山间时，在梦中见到能怖金刚。他亲向本尊祈求，本尊对他说，大约在明年，我就会来到此谷地的尾端，在这之前，你安心便可。次年宗大师降生时，他以神通察知前所梦者正应验于此孩童，遂赐其文殊丸……这些情形均如传记所载。在了义中，宗大师是静猛文殊的人间化身，此说绝无丝毫偏私，如佛陀亲对文殊作出“于我涅槃后……[2]”的授记。其中的“汝”是指非仅为化身，而是文殊亲身驾临；“稚童色”是指虽并非示现为住于高深果地者及文殊的本相，而是现为普通凡夫，但其事业与佛亲临世间无异——以此佛语即可证成。此前，无匹阿底峡尊者向库、俄、仲三昆仲等弟子开示的即为此道轨，故所谓“噶当派”（佛语教授者）亦仅无衰受持了将修行作为心要这一法统而已，能如宗大师般在广袤地域的东西边际间，以无谬教法作出殊胜事业者，昔未曾有。

དེའི་ཕྱིར་ཡབ་ཡུམ་སོགས་ཀྱང་སྐུལ་བར་གོ་དགོས་པ་ཤར་ཡོད་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་རྗེ་རང་གི་ཏོགས་བརྗོད་འདུན་ལེགས་མ་ཤར་བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་མཁས་གྲུབ་སྒོམ་ཀྱང་མང་དུ་སྐོང་བ་ཤུ་ཏྲའི་ཐོས་བསམ་

[2] 《文殊根本续》所授记的：“于我涅槃后，地上此教空，汝以稚童色，广作佛事业，其时雪域中，有寺名‘甘丹’（意为‘极喜’）。”

二校稿

གནང་བས་ཐུབ་ཀྱིའི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནུག་རྒྱན་དུ་གྱུར། རྗེ་བཙུན་ཀྱི་བཀའ་ཤུར་འཁོར་དགེ་པ་རྣམ་བརྒྱད་ཁྲིད་ནས་འོལ་ཁར་སྒྲུབ་པ་མངོད། དེས་ཀྱང་ཕུགས་མ་ཚོམ་པར་རྒྱ་གར་ཤེང་གི་རི་ལ་གླུ་བྱང་དང་མི་ཏ་སོགས་མཇལ་ཏེ་ཤུ་བའི་ཞུ་ཐུབ་ཙནྡ་བཛྲ་ཨཱ་ཙཱརྱ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མཆོད་པར་བཞེད་པ་སྟོང་ཐག་ཅིག་ཏུ་གསོལ་བཏབ་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་ཐུགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཡང་མ་ཤར་བས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་ཨོ་རྒྱན་ཟངས་མདོག་ཅན་གྱི་ཤིང་ཁྱིམ་ཏུ་ཞབས་ཀྱི་ཐད་ནས་ཞུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ཚོས་ཁྱེད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་ལྟར་ཁོ་ཚོས་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཟབ་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞིག་ཏུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ཚོས་ཁྱེད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང

法类，消除期间出现的任何错乱污垢而作厘清等稀有事业，特别是由静猛文殊亲自赐予齐全的灌顶、诀窍及随教。

ཀུན་གཟེགས་ཛ་ཝ་ཆེན་པོས། རྣ་ལུགས་ཀྱི་འཇིགས་བྱེད་མེན་བྱས་ན་འཇིགས་བྱེད་ངན་པར་སོང་དོགས་མེ་དགོས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོས་དབང་བསྐུར་ཏེ་གདམས་པ་གནང་བས་དགེ་ལུགས་ཀྱི་འཇིགས་བྱེད་བྱས་པས་ཆོག་གསུངས་པར། དམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས། དེ་རྩེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་གོགས་འཚོལ་བ་ལས་གསུང་དྲང་པོ་མེན་གསུངས་པའང་ཡོད། གང་ལྟར་རྣ་ལུགས་ཡིན་པ་ཆོས་རྗེ་དོན་གྱུབ་རིན་ཆེན་ལས་དབང་གསན་པ་ལས་ལྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཅི་དགོས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གསན་ཡང་དེ་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བས་གཞན་དང་གা་ལ་གཅིག དེར་མ་ཟད་གསང་རྣམ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ལྟ་དང་པཊ་གྱུབ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ལྟ་བུའི་ཞལ་གྱིས་བརྒྱས་པ་རྗེ་རང་ཉིད་དེ་དག་གི་གྲངས་ཡིན་ཀྱང་། འདི་དག་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་ལ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་འདི་དག་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ཡོད།

因此，第五世达赖喇嘛尊者说，“若非按热派的能怖金刚修行，能怖无疑就是恶趣，宗大师是由静猛文殊作灌顶并赐予教授的，因此修持格鲁派的能怖金刚方可！”对此，有个别大德认为，他仅是为寻求旧译教法的支持才作此说，并非质直之言。无论如何，作为热派行者，除从顿珠仁钦法王听受灌顶外，尚需何能立（因）？虽从至尊文殊闻法，但彼亦是由佛所传授故，岂有另一他者？不但如此，如《密传》中记载，宗大师亲见了如空中繁星般的本尊与贤哲成就祖师而获加持，他本身虽亦为其中的一员，但如“依此等论为自他……”所述般，具有依靠这些祖师的论著利益后学弟子的缘起之门。

རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འདིའི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐས་གྱུབ་རྗེ། རྐོགས་ཛན་པ། རྗེ་ཤེར་གེང་གསུམ་ལ་གནང་། རྐོགས་ཛན་པ་ལས་དབེན་ས་དང་། མཐས་གྱུབ་ལས་སྡད་དབེན། ཤེར་གེང་ལས་རྒྱུད་སྟོད་སྨད་ལ་

二校稿

བརྒྱུད་པ་ཀུན། དེའང་བསྟན་པ་གནས་པ་དག་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་རགས་ལས་པར་དགོངས་ནས། རྗེས་ས་རྣ་ཆོས་སྒྲིགས་སུ་འཁེལ་བ་བཞི་སྦྱགས་གནང་ནས་མཐར་སྨིགས་བམ་ཕྱག་ཏུ་བཏེགས་ཏེ་འདིའི་བདག་ཐུབ་པ་སུ་ཡོད་ཅེས་ལན་གསུམ་གསུངས་པར་རྗེ་ཤེར་སེང་བས་ཕྱག་ཕུལ་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་བདག་གིས་བྱའོ། །ཞེས་ཞུས་པ་ཐོན་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་ཏོག་གི་སྤུན་ཐར་རྒྱལ་སྲས་སྐྱིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་མདོ་ཐུགས་རྒྱང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་འཛིན་ཅིང་སྐེལ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་པོའི་ཏོག་དང་། ཤེར་སེང་སྐྱིང་སྟོབས་ཆེན་པོའི་སྤྱལ་བ་དང་། རྗེ་རྗེ་འཆང་དང་གསང་བདག་ལྷར་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པའི་གསུང་རྒྱུན་ཡང་ཡོད།

宗大师将此法的完整诀窍传予了克主杰、朵滇巴，以及杰•喜饶森格（慧狮）三人。朵滇巴传出温萨派，克主杰传出色举、温萨二派，喜饶森格传出上、下密院派。有关后者，是宗大师考虑到圣教的住世观待于僧团，因此，在色拉却顶传授《四注合璧》后，捧起书函连问三遍：“有谁能作此法之主？”杰• 喜饶森格顶礼后，顺从宗大师的密意而禀告说：“我愿承担！”此情形与往昔大勇毅佛子在王顶如来座前，承许持掌并弘扬显密结合教法的事迹[3]同一理趣故，传统上也有宗大师即王顶如来的化身、喜饶森格即大勇毅佛子的化身之说；以及二人虽如金刚持与秘密主般是同一相续，但现为师徒而应世之说。

དེ་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འཁེལ་བ་བཞི་སྦྱགས་ཀྱི་ཟློགས་བམ། ཨོ་ཀ་ལི། ནང་མཆོད་ཀྱི་ཀ་སྣ་ལ། དགའ་ཐུན་ནས་གཏེར་ཁུ་བཞེས་པའི་ཞལ་འབག་ཐོད་ཞགས། རྣོར་དྲིལ་སོགས་གནང་སྟེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་དབང་བསྐུར་བས་རྗེའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་བཀའ་བབས་དང་། ཡུང་བསྟན་ཤར་གཙང་གི་སྐུན་པོ་རྩེར་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་དང་། དབུས་ཀྱི་སྐད་རྒྱུད་ཚུགས། དེ་དུས་སྤྱི་ཐས་དང་གཞེས་ཀ་མང་པོའི་རྩོས་གདབ་མེ་དགོས་པར་སློབ་མ་གང་འདུས་པ་ལ་འཆད་ཉན་རྩལ་དུ་བཏོན། ཚ་རྒྱན་མེད་པས་ཆོས་པར་བཏེགས་ཞེས་ཆོས་

[3] 这句的典故，是宗大师在因地修行时，曾生为一名童子，他向王顶如来供养一串水晶唸珠，以大勇毅意乐承许荷担显密双运教法，所有诸佛菩萨皆同声赞为“大勇毅佛子”。

མཚམས་སུ་དེབོན་སློབ་ལྷན་གཅིག་འཚང་ཁན་གྱི་རྒྱུན་མ་ཚད་པའི་ངང་ནས་ཆོས་ཐོག་རྗེས་མའི་སྤྱིན་བདག་ཚོལ་ཞིང་ལེབས། རེམ་པས་དད་པ་ཅན་དག་གིས་མཐུན་རྐྱེན་སྤྱར་ནས་གཞི་ཟིན་པ་བྱུང་བ་རེད།

其后，宗大师将《四注合璧》的书函、书夹、内供嘎巴拉，以及在甘丹寺作为伏藏取出的法王面具、颅杖、套索、铃杵等赐予他，灌顶册封为密咒教法之主。因此，他成为了宗大师密咒教法的受命者，并按照授记，在后藏的伦布顶开展续部讲闻，在前藏建立了下密院。当时，无需追求多量的僧团财物及寺院用地，只要摄受了徒众就勤奋作讲学。因无生活来源，所以被称为“依托教法”者，是指师徒分时段共同在不中断讲闻的状态中，出外寻找追随教法的施主化缘。逐渐在信众提供顺缘的支持下，才有了固定的寺院。

ལན་གཅིག་རྗེ་ཤེར་སེང་ཏུ་སློབ་མང་པོའི་ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་བཞུགས་པའི་གཡས་ཀྱི་གླལ་མགོར་འདུག་ནག་པ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་དང་། གཡོན་ཀྱི་གླལ་མགོར་འདུལ་དཀར་བ་གྲགས་པ་དཔལ་ལྡན་ནམ་འདུལ་འཇོན་བློ་གྲོས་སྦས་པ་བཞུགས། འདུལ་དཀར་ནག་ཞལ་རས་ལས་བཏགས་པ་འདུ། ཤེར་སེང་གིས་འདུལ་ནག་པར་ཁྱོད་ཀྱི་ལོ་སྟེང་ཅི་ཡིན་གསུངས། དཀྱ་ལགས་ཞུལ་པས། ངོ་ན་གཡག་ཤེ་སར་རྟ་འཁྲབ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་གཡག་ཤེ་ལྷང་པར་རྒྱུད་ཀྱི་འཚང་ཁན་གྱིས་གསུངས། བྱ་མའི་གསུངས་ཚད་མར་བྱས་ནས་ས་དེ་རྩར་བཅད་ནས་ཕེབས་པས་གཡག་ཤེ་ནང་ཟེར་བ་རྟེད། དེར་གང་པ་བྱས་ནས་རིམ་གཞིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་ཞིང་བཞུགས། སློབ་མ་འགའ་འདུས་པ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་འཚང་ཁན་མངོད། ནམ་ཞིག་གོང་པ་ནང་འཁྲུགས་པའིརྒྱུན་གྱིས་མི་མང་པོ་བསད་པའི་སྐྱིག་སྤྱོང་ལ་གདན་དྲངས་ནས་ཁང་པའི་ཤེང་ཤུལ་བས་འདུ་ཁང་དང་། མི་བསད་པའི་སྟེང་གིས་གསང་རྟེན་མངོད་དེ་ཐད་རྒྱུད་དམ་གཙང་སྟོད་རྒྱུད་པ་ཚུགས། གཙང་གི་རྒྱུད་སྟོད་དང་། དབུས་ཀྱི་སྨད་རྒྱུད་གཉིས་ཆུ་མིག་ལུང་དུ་དབྱར་གནས་ཤོག་ཅིག་མངོད་དེ་གཅིག་གཅིག་ལ་སྐུགས་སྡོད་དགོས། སྨད་རྒྱུད་དུ་དེ་ཤུའི་བར་དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིས་གཙང་པ་རྣུལ་པོའི་དུས་འཁྲུགས་ཀྱིས་ལམ་འགག་ནས་ཚད་པ་རེད།

某次，杰·喜饶森格与众弟子共住。其时右列的上首弟子为杜那巴·贝丹桑波，左列的上首则是杜嘎巴·扎巴贝丹（名称具德）或

二校稿

名持律·慧忍——杜那巴与杜嘎巴似乎是因肤色的差异而取名的[4]。喜饶森格问杜那巴，“你属何生肖？”回答说，“在下属马。”喜饶森格欣然道：“如此，正如俗谚所说‘于牛死之地马跃！’你应到“亚悉”（译按：གཡག་ཤི་意为：牛死）沟去作续部讲闻！”他视上师之言为量故，即抉择该地后前往寻访，终于找到了一处名为“亚悉”的院落。打扫干净后，便住下勤修二次第瑜伽。摄受了个别弟子后，才开展密续教学。某次，当地发生村民斗殴事件，为净多人被杀的罪过，他们将杜那巴请去，向其供养了建房的木料，得以建起僧会大殿；并以戒杀之心请修秘密所依，遂创立了色举扎仓或称为后藏上密院。

后藏的上密院与卫藏的下密院两寺僧众，有一起在曲弥（泉眼）沟结夏安居的传统，需要逐一轮候。下密院至今仍保留有夏安居后才作辨经的传统，其原因即在此。后因藏巴王当政时的战乱阻道，（共住安居的传统）才中断了。

一校稿

འདུལ་ནག་པའི་དཔོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་དགེ་འདུན་འཕེལ་དང་། འདུལ་ནག་སྨུལ་སྐུ་པཉ་ཆེན་བསམ་འགྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ནས་སྡང་རྒྱུད་དགོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་བར་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་རིམ་གཉིས་དང་མགོན་ཆོས་ཀྱི་གང་མས་པ་སྡང་ལ་གཅིག་བརྒྱུད་ཕྱུག་ཡིན། སྡང་རྒྱུད་པ་སྟེ་པ་གཉུང་ལ་རིམ་གོར་ཕེབས་སྐབས་ཀུན་གཟིགས་ཕུ་པ་ཆེན་པོར་མཇལ་བའི་སློབ་དཔོན་པ་ལ་འཚོས་པ་མཇད་པའི་ལན་གྱིས་ཐུགས་འཚོག་ནས་བསྟགས་བརྗོད་གནང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཕྱང་སྐུ་དག་དབང་ཆོས་ཕྲན་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དཔལ་ཕུ་དགེ་ལུགས་པའི་སྐན་རྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་སྡང་དང་དབེན་ས་ནས་བརྒྱུད་པ་སྡང་རྒྱུད་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་དང་། བཀག་སྐྱུན་ཐུགས་ཆེན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་རྣམ་གཉིས་ལ་བཞུགས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་སྐུ་ན་སྨིན་པས་ཉན་ཐབས་བྱེད་ཅེས་གོས་བྱས། དེ་སྐབས་སྡང་རྒྱུད་རྒྱུད་ཆེན་པས་ཀྱང་སྐྱན་རྒྱུད་ཀྱི་

[4] “杜那巴”意为黑脸持律者，“杜嘎巴”意为白脸持律者。

གངས་མས་བའི་སྣོད་ཅང་གི་སྒོབ་མ་ཁུག་ལ་ཤོག་ཅས་ཆོས་ཆུལ་ལ་གཏོར་མ་བཏང་ནས་འཕེན་ལས་བཅོལ་མངོད་པས་

由杜那巴的纠察师蒋扬•根敦培（僧增）及杜那巴的转世班禅•森珠加措（心愿成就海）起，直至色举•衮秋雅培（宝增）之间，乐、密、怖三尊的二次第及怙主法类的教授，在色举派中似为单传。到第巴政府请色举巴大师前往诵经祈福时，他拜见了第五世尊者探讨法义，甚得尊者欢心，对其大加赞赏。因此，章嘉仁波切•阿旺却丹（语自在具法）与遍知蒋扬协巴（妙音笑）商议道：“如今，格鲁派的耳传教授是由‘色’及‘温萨’两支传下的，虽然色举•衮秋雅培及（温萨派里的）札什伦布大密咒师•衮秋坚参（宝幢）两位尚在世，但他们均在病中，正接受医治，应赶紧求法！”其时，色举派的举千巴（大密咒师）大师在向事业法王供养朵玛嘱托事业的词句中，也加上了“请召摄耳传教授的堪能具器弟子！”这句而作祈祷。

ཨེར་གན་བྷ་མ་ངག་དབང་བློ་གོས་པས་དགའ་ཐུན་ལྷ་བཀུ་མའི་ཁྲིད་ས་གསལ་ཀྱ་མན་ངག་ཐོར་བའི་ལས་བཞིན། ལྷང་སྐུས་བཀག་ལྷུན་ཐུགས་ཆེན་ས་གསལ་ལས་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་དང་། སྡང་ཁྲུད་ལས་བདེ་མཆོག་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མན་ངག་མང་དུ་གསན་ནས་བདེ་མཆོག་གི་བཀའ་བབས། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་སྡང་ཁྲུད་པ་དགུང་ལོ་བཀྲད་ནུའི་དུས་མཇལ་ནས་ལོ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས། ལམ་བར་ཚར་ཀྱིས་བཆན། ན་བཟའ་དང་ཇ་གནང་། ཁ་དར་ཐུ་འཕེལ་ཐུལ། ཞལས་སྤྱི་བོར་བྷངས། འཕོས་པ་གནང་བའི་ལན་ཀྱིས་མཉེས། བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་ཀྱི་རིམ་གཉིས་སོགས་མན་ངག་བྱམ་པ་གང་བྱོས་གསན། གཟིམ་ཕུག་ཏུ་ཁྲིད་བསྒྲངས། སྐབས་སུ་དོགས་གཅོད་བྱས། མན་ངག་ཟེན་བྱིས་སུ་བཏབ་པ་དུ་ཐུའི་བསྒྲིད་རྫོགས་དང་། ཞ་ཡུའི་རྩ་ཆོག་གི་མཆན་འགྲེལ་སོགས་ཡིན། ཉིད་ཀྱི་བྷ་མ་ཁྱུད་ཆེན་དགོན་མཆོག་ཏུ་མཆོའི་སྐྱེ་བར་ངོས་འཛིན་མངོད། མདོ་སྡུད་དུ་མདོ་ལྡགས་ཀྱི་འཚད་ཉན་འཕྲུགས་པ་སོགས་ལུང་བསྟན་དང་། འདུས་པའི་བཀའ་བབས་ཏེ་ཆོས་

二校稿

བདག་དོ་ལ་འཚོད་པ་ཡིན་ཞེས་དགྱེས་ཚོར་དང་། ནང་གི་ཐུགས་སྐས་གཅིག་ཏུར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཐར་ཞིབ་ཏུ་གསུངས།

因此，梅甘喇嘛·阿旺洛卓（语自在慧）向其求得了《兜率百尊导引》等教法，成为“零散诀窍”的受命者。

章嘉仁波切闻受了札什伦布大密咒师等（温萨派）祖师所传的众多教法，及由色举派所传、以胜乐为主的众多口诀后，成为胜乐教法的受命者。

遍知·蒋扬协巴（妙音笑）在色举巴大师年届八十岁时前往拜见，并在师前住了一年多，他通过遮风挡雨迎送、供养衣服茶叶、供养五色哈达、顶礼师足、温言答复等承侍令师欢喜，如瓶泻水般听受了乐、密、怖三尊的二次第等尽所有口诀，并将其在小山洞内所获的导引、期间的断疑以及口诀等笔录下来，就是如今的《生圆次第》以及《夏鲁根本颂夹注》等论著。更认证了其师大密咒师·衮秋嘉措（宝海）的转世，依授记在安多地区创建了讲闻显密教法的寺院……因此成为集密教法的受命者。上师欢喜赞叹他为具格法主，并许为内在的唯一心子。这些在大师的传记中均有详细记载。

ཀུན་མཁྱེན་ཟླ་མས་ཁི་རྒྱ་ནག་པ་ཟླ་གོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། མེར་གན་ཟླ་མ་ངག་དབང་ཟླ་གོས། ཇང་སྐྱ་ངག་དབང་ཚེས་ལྡན་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྨད་རྒྱུད་དང་སྡ་དང་དབེན་སའི་གདམས་པ་གང་ཡོད་ཞིབ་པར་གསན། ཐང་སག་པ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་སྡ་རྒྱུད་ལས་འཇིགས་གསང་གི་བསྒྲིད་རྩོགས་གསན་ཏེ་ཟིན་ཏིས་ཀྱང་མཇད་ནས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་བབས།

遍知上师（第二世嘉木样）也在赤巴·贾那巴·洛卓嘉措、梅甘喇嘛·阿旺洛卓，以及章嘉·阿旺却滇等师长前，详细听受了下密

一校稿

院派，以及色举、温萨派的所有教授；唐萨巴·欧珠加措（悉地海）则听受了色举派所传的集密、能怖生圆次第，并作有笔记，成为能怖金刚的受命者。

སློབ་མ་གཅིག་ལྷ་སའི་ཕར་ཁའི་གྲིབ་ཀྱི་ལུང་བར་འཁྲུགས་པ་ཐྲ་ས་དང་མཚན་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པར་སྐྱེན་རྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་ཚེ་གཅིག་ལ་མཆོག་བརྙེས་པ་དེ་སྐྱབ་པ་སྟེང་པོར་བྱེད་པའི་བཀའ་བབས་ཡིན་ཞེས་སློབ་དཔོན་བྱམས་པ་གསུངས་པར་བཀའ་དཀའ་བཀུ་རེན་པོ་ཆེས་གསུངས།

另有一位弟子驻锡于拉萨对面某山谷内，连其所属寺院及名字亦不为人知地实修耳传教授，即生获得了殊胜成就，成为将修行作为心要的受命者。这是强巴阿阇黎在其文集中所引札嘎尔·噶久（译按：“噶久”指精通十部艰深大论的博学者）仁波切的教言。

བཀའ་བབས་ཀྱི་སློབ་མ་ལྔ་པོ་དེ་ལ་འཁོར་གྱི་ཐ་མ་རྗེ་རྗེ་མཆེད་ལྔ་ཞེས་ཐང་པའི་ཟེན་བྱིས་ལས་གསུངས། རྒྱུད་ཆེན་དང་གོང་མ་བཞི་ལ་རྒྱུད་ཆེན་ཡབ་སྲས་ལྔ་ཟེར། ཐང་སག་པས་ཀྱང་མན་ངག་གི་ཞིབ་ཚམཐའ་དག་པར་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མ་ལས་གསན་པ་དང་། ཞོག་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་ལ་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཞུས་པར་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གནང་ནས། ཐང་སག་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་གྱི་བླ་མ་འདི་དེད་རང་གི་ཡང་སློབ་མ་ཡིན་པས་ཁོང་ལ་ཉན་པས་འཛུས་ཞེས་གནང་བཏང་། ཁོང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་ཀྱི་ཁུངས་ཀྱི་ཡོད་མཁས་གྲུབ་དང་། བདེ་མཆོག་འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྗེ་རྗེ་ལས་གསན་ནས་ལོ་ཅེ་བཞིན་སྟོན་དཔྱིད་ལ་བདེ་ལམ་དང་ཉལ་ལུང་། མཇུག་ཏུ་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་རེས་མོས་ཀྱིས་གནང་བ་བསོད་ཀྱགས་རྗེ་རྗེ་འཚང་དང་། བག་དཀར་དཀའ་བཀུ་རེན་པོ་ཆེས་ཡང་ཡང་གསན་ནས་ཟེན་བྱིས་ཀྱང་ཡོད།

这五位受命弟子在唐萨巴大师的笔记中，被称为“最后的眷属金刚五昆仲”；大密咒师以及四位祖师则被称为“大密咒师五父子”。

唐萨巴也从遍知老上师处详细听闻了所有诀窍。雪·敦约克主

二校稿

（不空智成）向遍知上师求授乐、密、怖三尊的导引时，上师以简略的方式传授后对他说，“唐萨巴这位甘丹法轮的上师是我的再传弟子，你可向他求法。”这些情形，皆如传记所载，

普布觉·强巴阿阇黎师从敦约克主闻受了集密、能怖教法，又师从蒋扬协巴（妙音笑金刚）闻受了胜乐教法后，每年春、秋两季，均在传授《安乐道》的口传之后，轮流传授胜乐、集密、能怖三本尊的生圆次第。索札金刚持及札嘎尔·噶久仁波切在其座前反复听闻后，也作有笔记。

སྒོམ་ཁྲིད་ལ་ལྷང་རྒྱུན་ཐོབ་པའི་ཡིག་ཆ་གཅིག་གཞིར་བཞག་ནས་ལུང་དང་སྦྱགས་ཏེ་ཁྲིད་བྱས་པ་ལུང་ཁྲིད། ཡིག་ཆ་དེའི་ལུང་མ་ཐོབ་ཀྱང་སྔེར་ནས་ཁྲིད་ཆ་ཚང་བྱས་པ་བཤད་ཁྲིད། རྒྱ་མ་རང་གི་ཉམས་རྟོང་གི་སྔེར་ནས་གནང་བ་ཉམས་ཁྲིད། རྒྱ་མའི་ཉམས་རྟོང་གི་སྔེར་ནས་ཁྲིད་ལ་སློབ་མས་ཀྱང་རྟོང་བ་ལ་བསྐོར་ནས་ཉམས་རྟོང་བསྡུར་ཏེ་གནང་བ་རྟོང་ཁྲིད། སྒན་པ་མཁས་པས་རང་གི་བུ་ལ་མི་ར་དམར་པོ་ཁ་ཕྱེ་ནས་ལུས་དང་དོན་སྙོད་རྩའི་ཚགས་ལུགས་སྟོན་པ་ལྟར། ཐོག་མར་ཉམས་ལེན་བྱེད་ལུགས། རྩོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་ནས་དེའི་གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་དང་བཅས་ཞིབ་པར་ཁྲིད་པ་དམར་ཁྲིད་དང་། དེ་དག་ལས་ལུང་ཁྲིད་ནི་བཤད་ཁྲིད་ཡིན་ཀྱང་། བཤད་ཁྲིད་ལུང་ཁྲིད་མེན། དང་པོ་གཉིས་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ཐུགས་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ཤས་ཆེ་ཡང་ཡིག་ཆ་ལ་བསྟེན་པ་མི་རྟུང་བ་མེན། ཁྲིད་ཅས་པ་མི་མགོ་འཁོར་བ་ལག་མགོ་ནས་ཁྲིད་དེ་ལམ་སྟོན་པའམ་གོགས་དང་སྦྱོང་པ་ལྟར། སྒོག་མ་འཁོར་བར་འཐོམས་ནས་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྟོར་བ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བགྱོད་པའི་ལམ་མ་ནོར་བ་འདི་ཡིན་ཞེས་ངོ་སྤྲོད་པ་ལ་ཟེར་ཞེས་ཁྲིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་རྣམས་ཐུབ་བཀྲན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་མ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཐོར་ཏེ་བ་གསུངས།

总体上，导引若是在一个已获传承的文本作为基础之上，与口传结合而作引导的，就是口传导引；虽未获该文本的口传，但在其（文本）上作齐全的引导，就是解释导引；在上师自己的体验之上传授的，

一校稿

是经验导引；对于在上师体验上所作的导引，弟子也反复体验后，针对其体验而赐授的，是觉受导引；就如一位善巧医生在自己的学生面前，剖开一具赤裸的人尸后，指示身体、脏腑、血脉的形成方式一般，先作实修，渐次生起证悟后，再连同其除障、显效之法一并详细引导的，是直授导引。在这些导引当中，口传导引虽也是解释导引，但解释导引却不属于口传导引；前两种导引需在某文本之上进行，后三种虽大部分是在心续上作讲说的，但并非不可依靠文本进行。

所谓的导引，就如对某一晕头转向之人指示、帮助、或介绍道路般，向因迷乱而失却解脱与一切遍知之道的弟子介绍："这才是能无错谬地步向成佛之道！"故名。这些导引的数量差别，是由土观仁波切讲述的，其他上师也有零散谈及。

二校稿

དེ་ཡང་ཐུར་བསོད་གྲགས་རྗེ་རྗེ་འཚང་གི་དྲུང་ནས་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྒྲིལ་རིམ་སྐྱེང་ནས་ལུང་ཁྲིད་ཚར་གཅིག་དང་། ཐང་སྐག་པའི་བསྒྲིལ་རྗོགས་སྐྱེང་ནས་ལུང་ཁྲིད་ཚར་གཅིག་ཐོབ། སྒྲས་མགོན་རྗེ་རྗེ་འཚང་གིས་དགོན་འདིར་གསང་བདེའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད་ཟུར་བ་མ་གནང་བས་དེའི་རྒྱུན་ཆེད་ན་གལ་ཆེ། འཇིགས་ཉེད་ཀྱི་བསྒྲིལ་རྗོགས་རྒྱས་བསྡུས་འགའ་གནང་ཡང་འགྲོ་མ་ཐུབ་པས་མཇོད་དགེ་མཚམས་པ་ཚང་གིས་བསྒྲིལ་རིམ་སྒྲས་མགོན་ར་དང་དང་། རྗོགས་རིམ་ར་གི་དགེ་ཚན་ས་བརྒྱད་པ་བར་གྲགས་པ་རྒྱུད་པ་ཟླ་མ་ཐོག་བཟང་མཆོག་གྲུབ་ལས་གསན་འདུག་པས་ཁོང་ལ་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་རྗེས་རྒྱུད་པ་ཟླ་མའི་དུས་བག་དགར་དགའ་བ་ཅུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བསྒྲིལ་རྗོགས་སོགས་ཁྲིད་བཀའ་མང་པོ་ཞུས་སྐབས་ཐུགས་ཐོག་ནས་གནང་བ་ཡིན། དེས་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱུད་དང་པ་ཉུག་གྱི་གདམས་པའི་རྒྱུན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དང་དབེན་ས་གཉིས་བཀའ་བཅས་གྱི་དབང་གིས་གྲགས་ཆེ་བ་དང་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཟུང་། བརྒྱུད་པ་འདི་ལ་སྣང་དབེན་གཉིས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་རྒྱུ་ཐེང་རྫ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལས་བརྒྱུད་པའི་ཁྲིད་རྒྱུན་ཚང་བ་ཡིན།

又此前，我曾在索札金刚持座前，获得过一次遍知老上师所作生起次第的口传导引、一次唐萨巴所作生圆次第的口传导引。因为怙主金刚持在此寺院并未另作集密、胜乐二次第的导引，因此若能获得这个传承非常重要。无论广略的能怖金刚生圆次第，仅传少分并无作用，因此佐格的参巴仓向这位怙主金刚持闻受了生起次第、向其师长——传称已登八地的密院喇嘛洛桑秋珠（善慧胜成）闻受了圆满次第。我即从参巴仓处求得。后于担任密院喇嘛时，曾专诚向札嘎尔·噶久仁波切求授乐、密、怖三尊的生圆次第等众多导引。其时，他是从心中流露而作传授的。因此，宗大师本人虽具有不可思议的密续与成就班智达的教授传承，但就教法的受命者而言，以色举及温萨两派较为著名，传播广远。今所传者，即齐备了色、温两派，以及先后两位遍知大师传下来的所有导引传承。

一校稿

དེ་ལ་གང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན། གང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡི་བྱད་ཚོགས་པར་བྱས་ནས་ཏེ་ཕྱར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལམ་ཟབ་མོང་བས་རྒྱུད་སྨྱངས། ལུགས་འདིའི་དགྱེལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་བཞི་རྣམ་དག་ཐོབ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྲུང་བའི་གང་ཟག་གིས་བླ་མའི་གདམས་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། ལམ་ཟབ་མོང་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར། སྔོང་ཉིད་ཀྱི་ཤུ་བ་མེད་ན་སྔང་བ་གང་ཡང་སྡོང་མི་ནུས་ཤིང་། ཤུ་བསྐོམ་པས་དེས་གོ་ཆོད་པ་དཀའ། དཔུས་ཀྱི་སྟེགས་མར་སྐེབས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་སྐྱོང་བ་རྣམ་དག་རྟེད་པ་ཐར་ཞོག ཏོ་བ་རྣལ་མ་ཚགས་པའང་དཀོན་པའི་ཚོད་ཡིན་ཀྱང་བག་ཚགས་ཙམ་རེ་འཇོག་རྒྱུ་བྱང་བའང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པས། བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་དང་མཐའ་བ་དོན་མེད་དུ་མ་སོང་བར་ལམ་རིམ་བསྟུས་དོན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིར་ཕྱུང་པ་ཉུ་བུའི་སྒོ་ནས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཤར་སྒོམ་དང་། ཁྱད་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བཙོས་མ་ཚུན་ཚད་ནན་ཏན་དུ་གསལ་བཏབ། ཐ་ན་སྐད་ཅིག་དགོང་བསྒྲེད་

ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཞེ་ཅོ་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་སྐོར་ཤམས་སུ་ལེན་ནའང་ཡམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནད་ཚང་བ་དང་། མདོ་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནད་མ་ནོར་བར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་ཚེད་རྒྱུད་སྐྱེས་པའི་ཀུན་སློང་གལ་ཆེ།

第二章、解说以何所依身修持及修持之处

此中分三：以何所依身作修持、于何处修持、备办瑜伽资具后如何修持之理。

一、以何所依身作修持

必须是以共同道净治相续后，进入此派坛城中获得清净四灌顶，并如理守护誓言与律仪的补特伽罗，才能依靠上师的口诀作实修。若无共同的菩提心，则不能成为大乘之法；若无空正见，则不能断除任何所断，且以修持本尊之力难以达成（断除）。当今身处浊世，莫说能对二种菩提心获得清净体验，即使能达到真正了解的程度亦非常罕有，然能种下哪怕是一点习气之因，也是有赖于宗大师父子的恩德故，应念：切莫浪费这一值遇圆满教法的机缘，通过修诵诸如《道次第摄义》或《功德之本颂》等法行，对全圆道作速略的显现修；特应对两种菩提心作下至造作的殷重明观！起码需作念：为于仅由刹那顿生之门修持静猛合修的所缘法类时，亦能齐备全圆道的扼要，及为成就能对显密全圆道扼要作无谬分辨的殊胜智慧而作修行！发起这样的动机非常重要。

དབང་ཐོབ་ནས་དམ་ཚིག་ཚུལ་བཞིན་བསྲུང་བར་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས། བསྲུང་མ་བསྲུང་གི་ཁེ་ཉེན་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ཤེས་ནས་ཐུན་མཚོར་རྣོ་བ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ནས་སྤྱོད་པ་ཐོག་ཚང་བའི་ཡིག་བརྒྱ་

ཞེར་གཅིག་བརྒྱས་ན་སྡུང་བའི་འཕེལ་ཁ་འཆད་ཅིང་། ས་ཐར་སྐབས། སྡུང་བ་བཤགས་པར་འོས་པ་བཤགས་བསྡམས་པར་འོས་པ་བསྡམས། ཐུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ལས་ལ་མི་སྒྲིབ་པ་ཤུར་ཐུན་གཅིག་ལ་རིམ་གཉིས་བསྒོམ་པའི་སྟོང་ཙང་དུ་སྒྲུབ་པ་ཤུ་བྱ་ཡིན། འདི་ཤེན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་གལ་ཆེ་བས་ལོ་མཚམས་ཆོ་མཚམས་བྱས་ནས་མདོ་ལྟགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བདག་འཇུག་སོགས་ཀྱིས་སྡུང་བ་དང་ཞག་ཏུ་མ་འགྱོགས་པ་ལ་འབད་པ་ཕྱག་ལེན་ཡིན།

获得灌顶之后，如理守护誓言是不可或缺的。知晓续部所说守或未守誓戒的损益后，若能在每座之首籍由修诵金刚萨埵而持诵四力俱全的百字明咒二十一遍，能遮止堕罪的增长；且如别解脱律仪中，只要忏悔应忏的堕罪、防范所应防范，以共同的加持力就能不为业所蔽覆，于一座之上能成就堪能观修二次第之器亦然，此虽极难却非常重要。故欲由闭年关或终生关以专注修持显密道者，作为传统，最初应勤修自入等法，从而不与堕罪相伴超过一昼夜。

ཨ་བར་དཀའ་བཀྲ་དག་དབང་བཟོད་པ་དང་། ཙོ་ཡུ་དག་དབང་ཆོས་འཕེལ་ཚང་སོགས་དང་གཏམ་བྱེད་བར། ཐོག་མར་ཐུན་བྱག་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོམ་གསུམ་གྱི་བསྒབ་བྱ་བསྡོ་བགྱང་བྱས་ནས་དམ་ཚིག་དང་འགལ་བ་བཤགས་ཕྱིར་བདག་འཇུག་ཚག་མེད་བྱས་ན་རིམ་གྱིས་སྡུང་བ་ངོས་ཟིན་ཏེ་ཇི་ཙྪང་ལ་སོང་སྟེ་མཐར་དཀའ་ཚོགས་ཆེར་མི་དགོས་པ་ཡོངས་ཟེར། ཏ་ཏུ་བློ་བཟང་མཁས་མཆོག་ལོ་སོ་གསུམ་དུ་མཚམས་མཇད་པས་དང་ཐོའི་ལོ་བཅུ་ཙམ་ལ་བདག་འཇུག་ཚག་མེད་བྱས་ན། དེ་ཕྱིན་ཆད་དྲན་ཤེས་བསྟེན་པ་གོམས་ནས་བདག་འཇུག་མི་དགོས་གསུངས། མཇོད་དགེའི་མཚམས་པ་བློ་བཟང་དགོན་མཆོག་ཚང་ཡང་དང་ལོར་བདག་འཇུག་ཚག་མེད་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་དེ་ཙམ་མི་མཇད་དེ། དོན་ཤེས་བསྟེན་པ་གོམས་ནས་བདག་འཇུག་མི་དགོས་གསུངས།

在阿瓦噶久·阿旺索巴（语自在忍）与札玉·阿旺琼培仓（语自在法增）等人的谈论中说到，先由修诵《六座瑜伽》检点三律仪的学

二校稿

处，其后，为忏悔有违誓言之处故，若能不间断地修持自入仪轨，可逐渐辨识堕罪而令趋薄弱，最后便能全不费力的做到不犯。嘎普•洛桑凯措（善慧胜智）闭关了三十年，自言头十年皆无间修持自入，依正知正念串习纯熟后，则从此不需再修自入。佐格参巴（闭关者）•洛桑衮措仓（善慧宝）也是先无间修持自入法，之后便再未修过。应按这样的传统，以誓戒清净作为可靠的保障。

།། གཉིས་པ་གང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས་ནི་རྟོགས་པ་རྒྱུར་བར་འདོད་ན་དུར་ཁྲོད། ཆུ་འགྲམ། ཤིང་གཅིག ཙ་མོའི་གནས། མཚན་མ་གཅིག་པ་སོགས་ལ་གནས་ན་ཡུལ་དེའི་མི་མ་ཡིན་གྱིས་འཚུབས་བསྐང་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་སྙིའི་རྣལ་འབྱོར་ཡོད་བརྟན་ཞིང་བོགས་དབྱུང་བ་གཅོད་གྱི་སྐབས་དང་འདྲ། ལས་དང་པོ་བ་ལ་རང་གི་བློ་དང་འཚམས་པའི་ཡིད་མཐུན་གལ་ཆེ། མཐུན་ཚུལ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་རྗེས་མཐུན་ལས་རྣམ་གཡེང་དང་མཐུན་པས་མི་ཆོག

二、于何处修持

若欲证量迅速，可住于尸林、水滨、独树、嫘摩之处，以及独杵状石等处所——此等地域会有非人提策，依此能令先所具备的两种菩提心与本尊瑜伽更趋坚固并彰显效益，与修断法时相似。就初业者言，与自己内心相应、合意之处至为重要。合意的方式，也应与禅定随顺而不可随顺于散乱。

།། གསུམ་པ་གནས་དེར་ཡོ་བྱད་འདུ་བ་འི་སྐབས་བསྟེན་པ་གཏོང་ལུགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་མངོད་པས། དེ་ལ་དུས་ཉི་མ་སྟོ་བཞོད་བྱང་བཞོད་ལ་ཞི་རྒྱས་དབང་དུག་གི་རྒྱུད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དང་། ཉི་མ་ཡང་ཆོས་གཅིག་ཞི་བ། ཆོས་བརྒྱད་དབང་། བཅོ་ལྔ་རྒྱས་པ། བཅུ་བཞི་དང་ཉེར་དགུ་ལ་དུག་པོ་དང་། དུས་ཚོད་ཀྱང་ཡྱིའི་རྐེན་འབྲེལ་ལ་སྣང་ནས་ཐོད་ལ་བྱེལ་བ་གང་ཡོད་ཚར་ནས་སེམས་ཞི་ཞིང་འཇམ་པོར་གནས་པས་ཞི་བ། ཐུ་དོད་རྒྱས་ཤིང་བགེགས་པས་ལྷོན་ཤིང་སོགས་ལ་མེ་ཏོག་རྒྱས། བྱ་རི་དཀྲགས་ཚུན་ཚད་བགེགས་ནས་སྟོབས་

二校稿

རྩལ་འཚེལ་བའི་དུས་ཡིན་པས་རྒྱས་པ། ཉིན་ཕྱེད་གཡེང་ནས་ཚོང་འདུས་སོགས་ལ་འཁྱམས་པས་དབང་དུ་བསྡུ་ཕྱིར་འགྱགས་སྐ་བས་དབང་། མཚན་ཕྱེད་གཉིད་ལོག་སྟེ་བག་མེད་དུ་ཟ་འཁྱམས་པའི་དུས་ཡིན་པས་དགའི་རྣམ་ཤེས་འགྱགས་སྐ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པས་དྲག་པོ་བྱེད་པ་སྟེར་བཏང་རེད།

第三章、闭关时备办资具之法

三、于该处备办资具时，应进行闭关规矩的讲解。其中，在季节方面，随太阳巡行于南方或行于北方而有息、增、怀、诛的不同修法；在日期上，有初一宜修息业，初八宜修怀业，十五宜修增业，十四及廿九宜修威猛事业等差别；时辰亦与外界因缘匹配——傍晚时分，结束了白天的所有忙乱后，心住于平静柔和，故宜于修持息业；上午则温暖宜人、心情舒畅，草木等植物皆花繁叶翠，下至鸟兽等动物亦觉愉悦舒畅、体力增长，故宜于修持增业；正午时人多由闲散而游逛集市等处，此时作收购较易成功，故宜于修持怀业；半夜时由于熟睡，精神多放松、飘忽，故具有易于勾召敌人魂魄的因缘，宜于修持威猛事业。此等皆按常规而行。

འཇིགས་བྱེད་ལ་ཉེར་དགུ་དང་མཚན་ཕྱེད་ནས་མཁོ་རྟོམ་པར་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པས་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་རྒྱབ་རེ་མཐོ་བའི་ས་ཤར། ཀླད་དུ་མ་བབས་པའི་སྐབས་དེར་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཇི་ཉུར་འཚམས་པའི་ས་ཐོ་ཞིག་བསྒངས་ཏེ་ཕྱི་མཚམས་བཅད། འདི་ལ་བསྐྱེད་ཆོག་མེ་དགོས། འདིའི་ནང་དམ་གཙང་ཡིད་ཆེས་ལས་མེ་གཏོང་། དེ་ནས་ནང་དུ་བ་ཐྱང་དང་བདུད་རྩིས་ཚག་ཚག་གདབ་ལ་སྣུབ་ཁང་ཁྱི་དོར་བྱས། དམིགས་རྟེན་ཀྱི་སྐུ་ཐད་དང་དུ་བཤམས། མཆོད་གཏོར་ཚགས་སུ་ཚུད་པ་བྱས། མལ་འོག་ཏུ་ས་དཀར་རམ་འབྲུ་དཀར་ཀྱི་གཡུང་དྲུང་ཆོས་སྐོར་རམ། བསྐྱེད་རྫོགས་སྐབས་སྔ་ཚོགས་ངོ་རྟེ་གལ་ཆེ་བ་བྱེད། དེར་ཀུ་ཤ་དང་དུར་བ་བཀྲམས། འདོལ་གདན་རྒྱབ་མཐོ་ལ་མདུན་ཁྲང་དམའ་བ་བཤམས། མདུན་དུ་ནང་མཆོད་ཀྱི་ཀ་སྤུ་ལ། རྩོར་དྲིལ་ཎ་མ་ར། བདུད་རྩིའི་རིལ་བུ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་ཁྱད་ཆོགས་པར་བྱས།

二校稿

续部中说，能怖金刚应于廿八日的后半夜起修。因此廿八日上午，在后山的高地上，当大阳升至山腰而未照至（房前的）河流时，在室外屋旁拟结界处的地上立一堆垛，此即外结界。对其无须修生起仪轨，坚信其内坚固洁净。次返室内，用牛所出（五净物）及甘露洒净后，打扫禅房，所缘的佛像奉安于自己正前方，供养朵玛排列整齐。坐位的铺盖下，以白土或白米绘卐字符或法轮——观修生圆次第时，绘成十字金刚杵较为重要，其上再铺上吉祥草及百节草。座垫应铺成后部稍高、前部稍低。自己面前，备置内供嘎巴拉、铃杵、手鼓、甘露丸等瑜伽资具。

一校稿

ཕྱི་དྲོ་མདུན་རིའི་ཟླུང་ལ་གྲིབ་སོ་བབས། གྲིབ་མ་རེ་ཤེད་ལ་མ་སྐྱེབ་གོང་ཐུར་ཕྱི་མཚམས་བཅད་པ་ལས་ཕར་མ་ཐལ་བའི་ཐོར་ཕྱི་ནང་གི་མཚམས་ཉ་བྱ་ནས་བགེགས་གཏོར་བཏང་ལ་ནག་ཕྱོགས་པ་རྣམས་བསྐྲད། ཐུར་ཕྱོགས་དང་བྱས་པའི་རྡུལ་ཡོད་ན་དེའང་སྐྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བགེགས་གཏོར་དང་མཉམ་དུ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཏོང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་མཚམས་མ་གྲོལ་བར་ཕྱོགས་དང་མི་བྱ་བ་སོགས་ཡིག་ཆ་དང་གསུང་བཤད་ལའང་ཡོད་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད། དཀར་གཏོར་བསྒོས་ནས་གཞུག་མར་གནས་པའི་དཀར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་སྨྲུབ་པ་ལ་བར་ཚད་མེ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། འདིར་རང་གནས་སུ་བསྒོ་བ་ཡིན།

下午，日影已至前山的河中而尚未至山腰之前，在禅房门外、不超越前述外结界的区域内施放除障朵玛，驱逐黑恶魔障。若有之前打扫存下的尘土，可按赎替的理趣与除障朵玛一并抛于室外。从此刻起至未结束闭关前不再作打扫……这些程序虽有相关的文献及解说，但并无一定的绝对要求。再以白色朵玛回向后，向原住的白善神众嘱托修行过程莫生灾障等事业。在此是在本处作回向。

ཇི་སྲིད་འཚམས་པར་ནང་མཚམས་ཀྱི་ཐོ་བསྐང་། འདིའི་ནང་མཚམས་གཡོག་པ་དང་། མ་ནུས་ན་

གཞན་འདིས་བྱེད་དང་། སྨན་པ། ཟས་གོས་དང་དུས་སོགས་ཡོ་བྱད་ཕར་སྟེར་ཚུར་ལེན་གང་དགོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་མི་བརྗེད་པའི་བརྡར་རྟེའམ་ཤིང་ཏུ་རེའམ་ཤོག་བུ་འཛོག་པ་ལ་མཚམས་རྟེལ་ཟེར། དེས་པར་དགོས་པ་མིན། མཚམས་ཐོ་སྐར་བསྒྲིད་མེ་བསྒྲིད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཡོད། ཇང་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དཔོན་སློབ་བྱམས་པས་ཐོ་བཞི་ཡོད་ན་རྒྱལ་ཆེན་བཞི། ཐོ་ཐུ་བཞི་ཡིན་ན་ལོག་བཞིའམ། ཁང་བའི་ལོག་བཞི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིར་བསྒྲིད་པའམ། ཡང་ན། སྟོ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བ་འཕགས་སྐྱེས་པོར་བསྒྲིད་ན་དགོས་པ་ཆེ་གསུངས། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་ཕུར་སྟ་སྟ་བྱའི་རིགས་འགྲོས་ཅིའི་ན་མ་གཏོགས་གསར་མ་བརྒྱུད་འདུམ་དུ་ཁྲངས་མེད་གསུངས། དེ་ནི་རྗོར་ཐེང་དུ་འཇིམ་གོར་བཙོ་ཕུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐར་བགོད་པ་ལ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཙོ་ཕུའི་བྱན་བསྒོགས་ནས་ཕྱོགས་སྐྱོང་གཏོར་མ་གཏོང་བར་གསུངས་པ་རྗེས་སྐུ་ཕྲེན་སྐོང་དུས་གནང་བ་དེ་རིང། དུ་སྐར་མཚམས་ཐོ་ལ་ཤུགས་ལོ་དང་རས་ཤར་མ་རེ་འདོགས་པའང་དེ་ལ་དུས་བྱང་པ་རིང། དེ་སྐར་བྱས་ཀྱང་སྐར་བསྒྲིད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད།

在拟定的界限处安立内界的堆垛，其内，作为对闭关仆从、若无专人则指定其他某人、医生，以及衣食、书籍等需外送或取入诸物品皆于心中忆持不忘的指代，安放上小石子或纸片，称之为“界石”，但亦非必须。

结界堆垛有生不生起为天身二规。章嘉仁波切以及阿阇黎·强巴认为若有四个堆垛，可生起为四大天王；若为一个四方形的堆垛，则可将其四边生起为四大天王；或可在房间的四墙脚生起为四大天王；或仅生起为护持南方的增长天王——此有极大的作用。遍知·蒋扬协巴则认为除非是修持诸如金刚橛一类的本尊，否则作创新并无续典依据。他主张按《金刚鬘》所述，将十五个泥团放置在坛城周边，再于其上插以十五护方神的旗幡后，施放护方神朵玛，后于拉萨祈愿法会上曾按此进行。当今通常是在结界垛堆上裹以柏树叶及布条，再插上

二校稿

画像。即使依此，亦非定需生起天尊。

ཡང་འདུས་པར་བགེགས་མཐར་བྱེད། འཇིགས་བྱེད་ལ་རལ་གྲི་གཤེན་རྗེ་གཤེད། བདེ་མཆོག་ལ་དུམ་སྦུས་མར་བསྒྱེད་པ་དང་། ཉ་རང་རང་གི་བཀའ་སྩོད་དུ་བསྒྱེད་པ་དང་། ཡང་རྗེ་རེན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སྩོད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་ཀར་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་དུ་བསྒྱེད་པ་སོགས་མང་། ལྷར་བསྒྱེད་ན་མཆོད་གཏོར་ཕུལ། སྨྲབ་པ་ལ་བར་ཚད་མེད་ཅིང་། མཐུན་རྐྱེན་འགྲུབ་པ་དང་། དགེ་བའི་བསམ་པ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད། སྐྱེས་པ་གནས། གནས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཁྱད་པར་མཚམས་ཀྱི་རིང་འགྲོ་འོང་དང་ཐར་སྡེར་ཚུར་ལེན་ཚུལ་འདི་དང་འདིའི་སྐབས་ཕྱིའི་བར་ཚད་ནང་དུ་མི་གཏོང་། ནང་གི་དངོས་གྲུབ་ཕྱིར་མི་འཆོར་བའི་སྒོང་གྲགས་དང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་ལ་མཚམས་རྣེལ་ཐོའི་རྩར་སྦུངས་ཀྱང་ཆོག མཐར་འོང་ཞུ་མ་བྱས་ན་ཉེ་མ་རེ་བཞིན་གཏོར་འབྱལ་སྐབས་མཚམས་ཐོའི་ལྷ་ཡང་དྲན་དགོས། འོད་དུ་ཞུ་ནས་ཐོ་ཅོག་གི་རྣམ་པར་བསམ་ཀྱང་ཆོག ལྷ་བཞུས་ཀྱང་མཆོད་གཏོར་དང་འཕྲིན་བཅོལ་བྱས་ཆོག་པ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་བྱམ་ལྷ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

或于集密仪轨中（结界堆垛）生起为除障明王，在能怖金刚中为持剑阎摩敌，在胜乐中为块生母，在各各本尊中生起为各自的遵令者；或作为宗大师的不共遵令者，在乐、密、怖三尊仪轨中均可生起为具誓法王……有很多生起方式。若生起为天身，则须向其献供朵玛，并嘱托其助佑成办修行中不生灾障、成就顺缘，善心未生者生起、已生者安住、已住者辗转增上；尤其于闭关期间，在人员来去及物品外送内取等时，外魔不能侵入、内在成就不外泄等事业。其后将供食堆放于界石脚下亦可。最后，若不观其化光，则在每天献朵玛时，也须忆念界垛天尊。亦可观其化为光明后，转为堆垛之相。即使已收摄天身，也可向其献朵玛及嘱托事业，乃遵克主杰于瓶生本尊时所说。

སྐབས་དེར་མཚམས་གཡོག་པ་ཡོད་ན་འཕྲག །ཀཱཧན་ཚོ་དྲན་ཙམ་བྱས་ནས་ཅིས་མེད་དུ་འདི་དང་འདི་

二校稿

ཡོངས་དགོས་པ་ཡོད་ཤས་ཆེ་སྐམ་དུ་རུ་ཆེ་ས་བྱས་ན་མཚམས་མེ་རལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད། ཐོ་བཞག་པ་འདི་ཕྱི་མཚམས་དང་། ཕྱོགས་དང་གནས་དང་བདག་བསྡུད་བ་ལ་ནང་མཚམས་གཅོད་པར་བྱས་པ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཕྱིའི་བགེགས་དང་ནང་གི་བགེགས་བསལ་བ་ལ་ཕྱི་མཚམས་དང་ནང་མཚམས་བཅད་བའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་རེད། མཚམས་ནང་དེར་རབ་ཤུའི་ང་རྒྱལ་གསལ་སྣང་སོགས་ལམ་རེམ་གཉིས་དང་། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བསམ་པ་ལས། ནང་གི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཕྱི་མཚམས་ཆོད་པ་དགོས་པ་ལོ་ཆེན་རེན་བཟང་དང་། ཁ་རག་སྒོམ་ཚུང་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཤར་ཏེ། རེན་བཟང་གིས་ཐོ་གསུམ་བསྣང་སྟེ་ཕྱི་མ་ལ་འདིའི་ནང་འདི་སྣང་གི་བསམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེས་ན་ཆོས་སྤྱད་གི་ཚར་ཆོད་ཅེས་པ་དང་། བར་མ་ལ་ཐར་བ་དོན་གཉེར་ཀྱི་ཟོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དོར་ན་ཆོས་སྤྱད་གིས་ཚར་ཆོད་ཅིག་ཅེས་དང་། ནང་མར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྐད་ཅིག་དོར་ན་ཚར་གཅོད་ཅེས་བྱིས་པ་ཤུ་བུ་སྟེ། ཕྱི་མ་གྱུ་ཡངས་པར་བྱས་པ་མ་མཐའ་མེ་དག་བའི་བསམ་པ་བཀག་ནས་ཆོས་ཀྱི་བསམ་པ་མ་དོར་བ་དགོས་པ་ཐོ་བསྣང་བའི་དོན་ཏེ། དེང་སང་ཐོ་བསྣང་བ་འདིའི་ནང་ནས་དགེ་བའི་བསམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེས་ན་མི་འགྱིག་གོ་ཅེས་ཟེར་བའི་བརྡ་ཤར་ཡོད་ཅེས་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་པས་གསུངས་པར་ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལས་ཐོས། ཀོ་ཧྲི་དགུ་དབང་སྐལ་བཟང་གིས་ཁོ་བོ་མཚམས་ལ་སྔོན་ཟེར་ནས་སྒྲིང་བར་སོགས་སུ་འཁྲི་བའི་རྒྱུ་དྲིས་པས། ངས་ནི་མི་དགེ་བ་བཙུ་ལ་མཚམས་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་འདང་གོ་རྒྱུ་ཆེ།

此时若有闭关仆从可令进入。其他（需进入之）人众仅念及即可，不必具体逐一念及来人，尽量大范围念及（能出入者）具有令结界不败坏的需要。此安置界垛之法亦分外结界，以及为守护方位、处所、自身而作的内结界等方式。对于消除外障及内障，便分别安立为外结界及内结界的名称。

在结界范围内，上者除作本尊的佛慢与显明等二次第，以及三主要道以上科目的思维外，必须阻截内在的分别心移往他处。如大译师仁钦桑波（宝贤）、卡惹贡琼，以及无著贤菩萨等传记所载——宝贤

二校稿

大译师曾安设三个堆垛并写下誓言：“在此外堆垛范围内，设若生起一刹那今世之心，即请护法惩罚！在中间堆垛范围内，设若有一刹那舍弃求解脱之心，即请护法惩罚！在内堆垛范围内，设若有一刹那舍弃两种菩提心，即请护法惩罚！”外结界的堆垛体积相对较大，其含义是指起码应做到阻断不善之心后，不舍如法之心。“近来，界垛的意义，在于提醒‘在此界垛范围内，岂不应生起哪怕一刹那的善心？！’”这是雍增·益希坚参（慧幢）亲从文殊听闻后所说的教言。国师·昂旺格桑曾说，“凡自称要闭关而前往山岭者，若问其原因为何，应答谓：‘我当阻断十不善！’”此方为其重大意义所在。

一校稿

གདན་ལ་འཞོད་དེ། ཨོཾ་བཛྲ་ཨཱ་ཏྨ་ཀེ་ཧཱུྃ་ཞེས་ལགས་པ་ཙོ་རེ་དང་བཅས་གདན་ལ་རེག་པས་གདན་ཙོ་རེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བར་བསམ། ནས་ལ་སོགས་པར་འབྱུང་ཐུབ་སྐྱབ་པ་ཡོད་དམ་མིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། རང་ལྟར་གསལ་བའི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་སྣོལ་བའམ། ཕྱགས་ཀ་ནས་ཁྲོ་བའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྣོས་ཏེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་བགེགས་ཐམས་ཅད་བསྐད་པའི་མོས་པ་བྱས་ནས། ཨོཾ་སུམྦྷ་ནི་སུམྦྷ་ཧཱུྃ་ཞེས་ཤར། ཨོཾ་གྷི་ཧ་ཧཱུྃ་པ་ཡི་ཧཱུྃ་པ་ཡཱུྃ་ཞེས་ཟུབ། ཨོཾ་ཨ་ན་ཡ་ཏོ་ཛྙ་ག་ཝཱན་བིཉྙ་ན་ཏྲཱཾ་ཧཱུྃ་ཕྱོགས་བཅུ་དང་ཐུན་མོང་གི་ཟློག་བྱེད་ཀྱང་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཡིག་ཆ་ཞེས་ཟུབ་པ་ཐོག་ཏུ་ཡིག་ཆ་ཞེས་ཟུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟུབ་པ་ཡིན་ནོ།

འདུ་ཞེས་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་ཀའི་བསྒྲིད་རྩོགས་ཀྱི་སྐབས་གནང་བ་འདིར་བསྟུས་ནས་བྱིས་སོ།།

其后入座。右手持杵诵：“嗡班杂啊娑涅吽！”并碰触坐垫，观坐垫转为金刚自性。不管是否备有前已加持过的青稞等谷物，观从明现为本尊的自身放出无量光明，或观从自己心间放出无量忿怒明王，将能障碍闻、思、修的所有魔障驱离后，诵：“嗡松巴尼松巴吽！”并向东方，诵：“嗡革熱哈哪革熱哈哪吽！”向南方，诵：“嗡革熱哈哪巴雅革熱哈哪巴亞吽！”向西方，诵：“嗡啊哪雅吙巴嘎萬班雜吽！”向北方各弹指三遍，此为守护方位及处所。继而诵：“自己头顶ཨཾ（嗡）字所成白轮，轮芯标以ཨཾ字；喉间ཨཱ（啊）字所成红莲，莲芯标以ཨཱ字；心间ཧཱུྃ（吽）字所成蓝色金刚杵，杵芯标以ཧཱུྃ字。”并随诵思维后，右手持杵以无名指沾甘露水碰触自己三处，诵“嗡啊吽”三遍，将身口意加持为三金刚的体性，从而消除内在的魔障。此名“护身”、“护己”、或“守护三门”。

护轮在除障朵玛后、“四吽咒”之后，以及此处均应观修。具体即如仪轨中，“自己心间ཧཱུྃ（吽）字向下放光，令成金刚地基……”乃至：“五色火蕴，遍射十方也。”所述。

所谓：“上述此结界方式，于所有本尊均同。”是指在传授乐、密、怖三尊的生圆次第阶段，此处仅为略述。

ཐོན་མཚམས་ལ་ཐོད་པའི་ཐར་ནས་དེའི་བཤུས་དང་དེའི་ཁྲིད་བྱས། ཕྱག་ལེན་དེས་པར་བྱས་ནས་ཐོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེང་སང་གལ་ཆུང་ཆོས་ལ་བྱས་ནས་སང་ཐོད་པའི་དེ་རིང་ཅི་ཤར་བྱེད་འདུ་བ་དང་། གཏན་ནས་མི་འདྲི་བར་ཐོད་མཁན་ཡང་འདུག་པས་དམ་པ་ཐུ་མའི་ཕྱག་ལེན་ཤེས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འཇིགས་གསང་གཉིས་ལ་ཉིན་དང་པོར་སྐྱབས་སེམས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་དགེ་སྦྱོར་གཞན་སྐྱོང་བ་ལས་ཆོ་ག་འདོན་མི་

二校稿

དགོས། འདི་ལ་ཉེར་དགུའི་མཚན་ཕྱེད་ལངས་ཏེ་ཁྲུས་བྱས། རོ་གདན་དངོས་སམ་བཙོས་མ་ལ་རྣམ་སྣང་གི་ཚོས་བདུན་ཐུན་གྱིས་ཀ་སྟོར་ཙོགས་ནས་སྔོད་པ་འདུལ་བྱ་གཤེན་རྗེ་སྟོ་ན་གནས་པ་དང་། སྔོན་བྱུང་ལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱིས་སྟོ་ཙོགས་ཀྱི་གཤེན་རྗེའི་འཁོར་བཙས་བཏུལ་བ་སྐད། རྗེས་འཇུག་སྨྲབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ནས་འཕྱང་འཕྱར་གྱི་གཤེན་རྗེ་འཁོར་བཙས་བཏུལ་ཏེ་གདུལ་བྱར་འགྱུར་བའི་འཕེན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་པའི་ཚེད་ཡིན།

虽然过去在入关前必须观阅有关书籍并作文字导读，对程序确定后才入关，但近来也有浅尝意义不大的教法后，便问“我明天将入关修行，今天需作何准备？”甚至有不求甚解便入关者，因此了解前辈大德的传统非常重要。能怖与集密二本尊中，第一天除修诵皈依发心、上师瑜伽等其他善法外，并不须唸诵仪轨。

本法中，是于廿九日半夜起床后作沐浴，在真实尸垫或观想为尸垫上，以具足毗卢七法、面向南方入座——（之所以面南而坐，）这是因为所调伏的阎王住于南方；及为发起“如过去能怖金刚调伏南方阎王及其眷属般，作为后学行者，我亦必须现证文殊阎摩敌的果位后，调伏大种所造的阎王及眷属，令转为所化！”这一欲求（牵引力），并植下其缘起故然。

བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ནང་མཆོད་དམ་བདུད་རྩི་ངལ་ཁ་དག་པར་བྱས། རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཕྱིར་ཁོང་དུ་མེད། དེབས་སའི་ཡུགས་ལ་རང་དམ་ཚོག་སྡུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་སོགས་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་བསྒྲེད་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་བགེགས་ཀྱིས་མེ་ཚུགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པར་བཤད།

继以加持过的内供或甘露丸令口清净，为加持相续而将其吞入腹内。在温萨派中说到“自即践行誓言的瑜伽士……”是指生起为大成就者，故说具有加持相续、魔障不能侵入的需要。

二校稿

ཐུན་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མིང་ཙམ་ལ་མ་བཞག་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སློན་རྟོག་གི་ཟོལ་བཀག་ནས་དད་ཀུས་ལེགས་པར་སྐྱངས། བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་གདུང་འཛིན། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བཀའ་བབྱོས་ནས་བདག་གི་དོན་དུ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟར་བསྟན་ཀྱང་། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དུན་ཏེ་ཙ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐ་མ་རྣམས་མཐོ་བརྩེགས་ས་བཞུགས་པར་མོས་ནས། ཁྱབ་བདག་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་གཤེགས་རྗེའི་གཤེད། །ཅོས་པའི་སྐབས་རྒྱུད་གསུང་བ་པོ་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གསལ་བཏབ། མགོན་དེར་དགྱེས་པ་ཀུན་བསྡེད་མཁའ་འགྲོའི་གཙོ། །ཞེས་བརྒྱད་སྡུད་པ་པོ་གསལ་བཏབ། ཟུང་འཇུག་གོ་འཕང་མངོན་གྱུར་ལྟ་ལེ་ཏ། །ཞེས་རྒྱུད་སྨན་འདེན་པ་པོ་གསལ་བཏབ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་སྩོལ། །ཞེས་པའི་སྐབས་དེ་གསུམ་གྱི་སྐུ་ལས་བདུད་རྩི་འབེབས་སྨྱངས་ཟེད་པ་རྣ་བའི་ཐ་མའི་བར་ལ་འདུ། མཐར་གོང་མ་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཞིམ་གྱིས་རྣ་མར་ཞིམ། དེ་ཉིད་རང་ལ་ཞིམ་པས་རྒྱུད་ཟིན་གྱིས་བརླབ་པར་བསམ། སྨད་རྒྱུད་པས་མི་གསུངས་ཀྱང་དབེན་ས་ལྟར་ཐ་རྒྱུད་འདོན་ན་དེ་ལྟར་རོ།

在每一座期间，均应断除连下至二次第实修之名亦未念及，却专寻善知识过错的分别心，从而善加将护敬信心。思维：我的这些善知识皆为三世诸佛菩萨的绍继者。虽然诸佛共商后，为利益我而示现如此的身相，但十方诸佛菩萨皆是此师长的化现！由忆念此理而观想根本及传承诸师层叠而住后，唸诵“遍主文殊金刚大威德”时，明观宣说续部的导师金刚持；诵“普令怙主生喜空行主”时，明观续部的摄集者；诵“现证双运果位拉黎达”时，明观续部的迎请者；诵“至诚祈请赐予二悉地”时，观想从此三尊身中降下甘露。乃至能净者根本上师之间，所缘均同。最后，观想诸位传承祖师逐一融入，直至融入根本上师，根本上师也融入自身，令自相续得到加持。下密院派虽未解说此段，但按温萨派所说，在讽诵师承祈请文时，应如是观想。

一校稿

དེ་ནས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་རྙེད་པར་དཀའ། འཇིག་སྲིད་བདང་། དན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཡིད་ལ་དྲན་ཏེ་འདི་སྙང་གི་ཞེན་པ་འགོག་ཅེ་ཐུབ་མ་བྱས་ན་ཅེ་བྱས་ཆོ་འདིའི་ལག་ཚར་འགྱི། འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་བྱི་མའི་སྙང་ཤས་འགོག་ཅེ་ཐུབ་མ་བྱས་ན་ཅེ་བྱས་འཁོར་བའི་རྒྱུར་འགྱོ་བས་ངེས་འབྱུང་བཅོས་མ་ཚུན་ཚད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་གསལ་བཏབ་སྟེ་སྡུར་དུ་དཔལ་ངོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གོ་འཕང་དེར་འགོད་སྙམ་དུ། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྒོགས་འགྱོ་ཙམ་བྱས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་གྲངས་སུ་ཅི་འགྱོ་བྱེད་དགོས།

第四章、刹那顿生及内供加持法

其后，忆念暇满难得、易坏及恶趣苦，若未尽力破除此世的贪执，则无论修何法皆为步向今生的附庸。遮止所有轮回贪执后，若未尽力遮止筹谋后世之心，则无论修何法皆为步向轮回之因，故而当以起码为造作的出离心、尽所有的菩提心力明观：必须速疾现证吉祥能怖金刚果位，从而将一切有情安置于彼果位！在这样的念想中，就算仅作朝向二次第的行为，也算是大乘之法，必须尽力做到。

二校稿

དེ་ནས་ནང་མཚོད་སོགས་བྱིན་ཀྱིས་ཟློག་པ་ཐ་མ་བས་མེ་ནུས་པས་སྐད་ཅིག་དགོང་བསྒྲིད་བྱེད། དེ་ལ་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དཔལ་ཛོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཅས་པའི་སྐབས་ང་ཞེས་པའི་འཆར་ཚུལ་ལ་དུ་ཕྱ་ལྷས་སེམས་རགས་པས་བྱ་བ་བྱེད་པས་ལྷས་སེམས་རགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་ངའི་སྐབས་ཚུལ་ཡོད། འཆི་བའི་ཚེ་ལྷས་ཀྱི་འཕྱང་བ་ཐིམ་ནས་སྤྱི་དབྱགས་ཚད།ནང་དབྱགས་མ་ཚད་པའི་སྐབས་སྐྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ཁུན་ཁ་སྤྱོང་ཀྱི་དབྱགས་སུ་ཆུང་སེམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ཡོད་པ་དེའི་ཆུང་དེ་ཤིན་ཏུ་ཐ་པའི་ཆུང་དང་། སེམས་དེ་ཤིན་ཏུ་ཐ་བའི་སེམས་ཡིན་པས་དེ་དུས་ལྷས་སེམས་ཐ་བས་བྱ་བ་བྱེད། དེའི་ཚེ་ངར་འཇིན་ཟློན་སྐྱེས་ཀྱི་གང་དུ་བཟུང་བའི་ང་དེ་ལྷས་སེམས་ཐ་བ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཡིན། དེས་ན་ལྷས་སེམས་རགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་ངས་བྱ་བ་བྱེད་དུས་ཐ་བ་ལ་བཏགས་པའི་ངས་བྱ་བ་མི་བྱེད། ལྷས་སེམས་ཐ་བ་ལ་བཏགས་པའི་ངས་བྱ་བ་བྱེད་དུས་རགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་ངས་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས་ང་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ཐ་དད་དུ་མི་འཐྱུར།

其后，以一介凡夫之身不能加持内供等供品故，应修持“刹那顿生”。此中，诵：“刹那自起为……大威德怖畏金刚”时，应思：此所谓的“我”，就其显现方式言，当下是由粗品身心运作故，具有在粗品身心上安立之我的显现方式。临终时，身的大种收融后，于外息已断、内息未绝期间，心间扣合状不坏明点中央所具的不坏风心明点，其风为极微之风、其心为极微之心故，其时是由微细身心运作。此时俱生我执所执着的那个我，是于微细身心上所安立之我，因此，当粗品身心上所安立之我正在运作时，微细身心上安立之我是不会运作的；而微细身心上安立之我正运作作时，粗品身心上安立之我亦不运作，故虽有两种相异之我，但并不会成为异相续。

ཆུང་ཞེམས་རགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ལ་ཡང་ཡན་ལག་ཙོ་ཙེ་ལ་བཏགས་པའི་འཚར་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། རླབས་འདིར་ལུས་ཞེམས་ཕྱ་རགས་གང་ལ་ཡང་བཏགས་པའི་ང་མ་ཡིན་པར་ཕྱང་ཙོ་ལ་ཕྱ་རགས་མ་ཆེ་བར་ལུས་ཞེམས་ཕྱ་རགས་དབྱེར་མེད་ཉོ་ཚུ་འདྲེས་པ་ཉ་བྱའི་ངོས་ནས་འཚར་བའི་ང་གངྒཱས་གཞིའི་ཕྱང་ཙོ་དང་བཅས་པ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རང་ཞེམས་ཅོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ངེས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་མི་འཚར་ཡང་སྣང་ངོར་འོད་སྲོན་ཙོ་ཁྲ་གང་བ་ལ་དེ་ལས་གཞན་མི་འཚར་བའི་ཚོད་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་བཞག འོད་དེ་ལ་ཞལ་ཕྱག་ཙོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཏོད་དེ་འཇིགས་ཁྲེད་ཡུམ་བཅས་རྫོགས་པར་གྲུབ་པར་མོས། དབང་ཙོ་རྣོན་ཙོས་སྟོང་པ་བསྒོམ་པས་འཆི་བ་ཆོས་སྐུ། འོད་སྲོན་ཙོས་བར་དོ་ལོངས་སྐུ། འཇིགས་ཁྲེད་ཡུམ་བཅས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུའི་ལམ་འཁྲེར་ཡིད་ངོར་འཆར།

在粗品风心上所安立的我中，虽亦有于各别支分上的各种显现方式，然于此际，并非指不管粗、细身心上皆可安立之我，而是于蕴上不分辨其粗细、如水乳交融般粗细身心无别现起死有法身道用，方面

二校稿

所显现之我及其所安立处之蕴。彼除仅以名言安立外，能由自方成立者连尘许亦无。这样的空性与自心合同一味——于其决定方，虽未出现世俗谛的显现；但于显现方，则为一肘高的蓝光。对此蓝光，以除彼外不现其余的程度安置我慢。从彼光明中，立起为面臂等相，遂圆满成就能怖金刚及佛母。应作如是信解。

利根者以观修空性之力于意境中现起死有法身道用，以观修蓝光之力于意境中现起中有报身道用，以观修能怖金刚及佛母之力于意境中现起生有化身道用。

དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་པ་ལ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ་ཉེའི་གདོང་པ་ཅན་གྱི་ཐོད་འཛིན་པས་ཡུམ་རོ་ལངས་མ་གྱི་ཐོད་འཛིན་པ་ལ་འཁྱུད་པ། ཤངས་ནས་བསྐལ་པའི་ཟླུང་འཚུབས་ཤིང་ཤངས་བྱག་ཟངས་དྲང་མེས་བསྲེག་པ་ལྟ་བུ། སྐུན་གཉིས་སྤྲོག་ལྟར་འཁྱུག་ཅིང་སྐྱེན་འབྲས་ཉེ་མ་ལྟར་འབར་བ། སྐུན་ཙ་ཁྲག་ཆོན་གྱིས་བྱུགས་པ་ལྟ་བུ། བཞིན་ཏེ་ཞལ་རས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཁོ་གཉེར་ཅན། ཞལ་གནམ་ས་ལྟར་གདངས་ཤིང་མཆེ་བ་གངས་རི་ལྟར་གཙོགས་པ། ལྕགས་སྤྱི་བཞིན་གཡོ་ཞིང་ཞལ་ཁྲག་གིས་ངོམས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཅན། དབུ་སྐ་སྐ་ར་སྐིན་མ་འཕྱང་བ་མ་ཡིན་པར་ཚུགས་ཐུབ་ཀུ་འཛིང་བ། ཞབས་གཡས་གཡོན་གྱི་བར་ལྟ་རང་གི་མཐོ་ལྟ་ཡོད་པ་བརྒྱངས་བསྐུམ་ཚད་ལྡན་དང་། རུས་པའི་རྒྱན་སྐར་ཚོགས་ལྟར་བཀྲ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དཔུང་འབར་བའི་སྤྱང་ན་སྐ་ཚོགས་པརྒྱ་དང་ཉེ་མའི་གདན་ལ་བཞུགས་པ་སོགས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་སྲོལ་ཡོད་པ་སྟོན་དུས་ཁྱད་བཏབ་པའི་དོ་ནུབ་ནས་དམེགས་ཁྱད་བསྒྲངས་ཏེ་ཁྱད་རྣོགས་དུས་མོས་པ་ལམ་བྱེད་ཡིད་ངོར་འགོ་བའི་ཚོད་དུ་བྱས་པ་རེད། དཔལ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་དཀྱུས་གཅིག་ལ་ཁྱད་རྒྱན་ཙམ་རྣོགས་པར་བྱེད་པས་སྐུའི་རྣམ་པ་སོགས་ཞིབ་པར་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་ཡོངས་པས་འཕྲུས།

对此本尊渐次明观之理，具有诸如：具足一面二臂、水牛面相、手持钺刀颅器，交拥佛母——手持钺颅的起尸母。其鼻孔中气息就如劫末飓风般粗猛、鼻腔如火烤铜号般炽热、双眼如电般闪动、眼珠如

一校稿

烈日炽红、眼根如涂鲜血、面相极度变幻、眉间怒纹顰蹙、巨口张开充塞天地、獠牙如雪山般耸立、舌头如闪电般颤动、口中漱血；头发、眉毛、须髯并非飘垂，而是根根倒竖，腿呈屈伸站立状、左右诸脚掌间距为本尊自手五卡[5]之量，骨饰如繁星敷佈，于烈焰笼罩中央，安住于杂色莲花及日轮垫上……这样广详解说的传统。过去是从给予导引的当夜开始，便进行所缘导引，至导引结束时，能达到于意境中现起信解道用的程度。如今则非如是，而是以全部一次性、仅予传承引导的方式进行，对本尊身相等详细的内容，在（仪轨中）面臂圆满的阶段才作集中说明。

ཚོ་གའི་སྐབས་འདོན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་ཁྱིད་ཀྱི་དུས་རྟོན་དུ་ལ་བྱིན་ཆབས་ཡང་གསུངས་པས་མཚོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མཇུག་མི་སྐྱབ་པའི་ཐུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་ཐབས་ཀྱི་ཚ་ཐམས་ཅད་རྫོ་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་ཐམས་ཅད་དུ་ལ་བུས་མཚོན་པས་དོན་དང་ཡིད་ལ་དྲན་ནས་དོན་གཉིས་ལ་དབྱེ་མེད་དུ་བསྒོམ་པའི་ཐུང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་པའི་བདེ་སྟོང་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པར་བྱའོ་སྐམ་དུ་སඋ་ཏ་ཀ་ནཱ་ཏ་སོགས་ཀྱི་རྫོ་རྗེ་སྐྱིང་གར་གཟུང་། བཙོ་སྒྲུབ་མཐེབ་སྡིན་ཀྱིས་དྲིལ་བུ་དཀྱུར་བསྟེན། སེམས་ཅན་རྣོང་པར་སོགས་ཀྱི་རྫོ་རྗེ་ཕྱོགས་བཀྱད་དུ་གསོར། བཙོ་དྲྭཱ་ར་ཉིའི་ཐུགས་ཚན་དང་པོ་བཀྱད་ལ་དྲིལ་བུ་ཕྱོགས་བཀྱད་དུ་ཕྱེ་བསྐྱོད་པས་དཀྱིལ། སཏྟྭ་ཉ་ནི་སོགས་ཀྱི་ཚ་སྐྱོམས་པར་བསྐོར་ནས་འཁོལ། རྫོ་རྗེ་གསོར་ཚུལ་ནམ་མཁར་འཕེན་པ་དང་། འཕེད་ལ་བཞག་སྟེ་བསྐོར་བ་དང་། ལག་ཏུ་བཟུང་ནས་སྟེང་འོག་ཏུ་གསོར་བ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་ཡོངས་ཀྱགས་གཡས་སུ་བསྐོར་ནས་གསོར་བ་ཡིན། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ཕལ་ཆེར་རྣལ་འབྱོར་རོལ་བའི་དགའ་སྟོན་ཕྱར་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་བྱེད།

铃杵加持法在仪轨中虽非定需唸诵，但在导引时则应作讲述。其理为：由最初依止善知识法，到最后无学双运间的所有方便分，皆以

[5] 手掌张开，拇指尖至中指尖的距离为“一卡”。

二校稿

金刚杵表示；所有智慧分，皆以铃表示，故当忆念此义而提念：“我当修持胜义菩提心方便智慧双运的乐空瑜伽！”口中则诵：“嗡萨瓦打他嘎哒嘶帝班杂萨嘛耶第恰唉喀当哒 ra 雅密班杂萨埵嘿嘿嘿嘿嘿吽吽吽呸娑哈！”并于心间持杵。继诵：“嗡班杂甘扎吽！当令金刚萨埵等皆欢喜也！”而以拇指及无名指持铃置于腰间。诵“吽，能令众生离愚蒙，如是金刚曼妙旋，作解脱法之所作，心怀欢悦执金刚！吽吽吽吙吙吙！”时，将金刚杵向八方摇动。诵“班杂达尔玛 ra 尼……”咒——其初八段[6]时，将铃舌向八方碰击而响铃；“仙多喀尼、吽吽吽、吙吙吙娑哈！”时，匀速旋绕而振铃。

挥动金刚杵的方式，虽有高举于天空、有横置旋动、亦有持于手中上下旋动等方式，但普遍的方式，是右旋挥动。此际所述，多按《瑜伽游戏喜筵》之说，应遵之而行。

二校稿

རོར་དྲིལ་བྱིན་རླབས་བྱེད་པ་ཚོ་གའི་མཚོ་མཇུག་ཀུན་ལ་དམ་ཚིག་གསུམ་དང་མ་ཐུལ་བ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པས་རོ་རྗེ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རབ་མེད་པ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དྲིལ་བུས་སྒྲོགས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་རང་ཤུས་སྤའི་སྐུར་བསྒོམ་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བདེ་སྟོང་གི་རྩེས་ཟིན་པ་དགོས་པར་གོ ཕྱ་བསྒོམ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སོགས་དཀའ་བ་ལས་ང་རྒྱལ་གསལ་སྣང་ཙམ་མ་དཀའ་རྒྱ་མེད། དེ་གཉིས་མེད་པར་དབུ་སྐགས་བཟླ་བ་མང་ན། ཕྱོ་བྱག་གྲུབ་ཆེན་ཀྱིས། བཟླས་བརྗོད་མང་ཡང་ཏ་ཏུར་སྐྱེ། །ཞེས་ཏ་ཏུ་ནི་གདོན་བགེགས་ལ་ཟེར། ང་རྒྱལ་ཙམ་ལ་གོམས་ན་སྣ་བ་བདེན་འཛིན་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཀྱང་འཇིགས་སུ་རྩང་བའི་ཉམས་འཆར་བ་སྟིད། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ཤེས་གསལ་ཅི་ཐབ་བྱས་ནས་དེའི་གཟུང་རྣམ་སྣང་བསྒོམ་པ་ལས་ཞལ་དགུ་སོགས་རབ་རབ་ཅིག་ཏུ་ཤེ་འཆར་བསྣས་ནས་སྒོ་ལའང་འཛོགས་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་དེ་

[6] 嗡班杂哒嘛 ra 尼打紮 ra 尼打桑紮 ra 尼打萨瓦布哒切炸紮杂黎涅紮嘉巴 ra 密哒呐打娑巴哇班杂萨埵师打雅

ཚོས་ཀྱི། སྒག་མོ་ཀེང་རུས་ར་དང་བྲག །ཅེས་པ་ཕྱར་ཡིན་གསུངས།

加持铃杵的目的，是令了解仪轨自首至尾，始终不离三誓言。因此应知：金刚乃与佛意无别之智；能开示诸法无自性之声乃由铃宣放故，是以彼无自性作对境的乐空智；彼非仅将自身观为天身，更需以乐空的观念摄持。

本尊观修法中，相较于两种菩提心等条目的难度，佛慢与显明实无难可言。若无彼二菩提心而多诵猛咒者，就如洛扎大成就者所说“虽多持咒生迦札”，此所谓的“迦札”乃指魔障，因若仅修佛慢，易因谛执烦恼增上，极有可能现为恐怖的神态。相较于随所领悟几许不共的方便智慧而将其所取相观为本尊，唯于某一面臂等生动现相观为稀有，则连门亦有现为石磨者，其情形与《喻法论》所说的“母虎骨骼角与岩”一般。

二校稿

དེ་ནས་ནང་མཚོད་བསང་སྐུང་། བསྐྱེད། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་རང་ངོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་རྗེ་རྗེ་སྟོན་པོ་རྩེ་ཐུ་པའི་ཟེ་བར་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྡུ་ཡིག་གི་མཐར་ཡི་གེ་བཀུ་པའི་སྐུགས་ཐེང་གྱེན་འགྲེང་འདུད་ཅེར་འབབ་བ་དང་། རང་སེམས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་རྡུ་ཡིག་ལ་དམིགས་པ་གཏད་དེ། རྡུ་དེས་སྐུགས་རློས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལས་སྐུགས་བརྗོད་པས་རྡུ་གི་ནུ་ད་སྐུགས་ཐེང་དང་བཅས་པ་ལས་རང་འདྲའི་ཁྲོ་བོའི་ཚོགས་མེ་སྐུག་འཕྲོ་བཞིན་པ་བཞིན་སྟོལ་ཏ་བཞིན་དོན་གྱི་བགེགས་བདེན་འཇིན། དེས་བསྐྱེད་པའི་དྲང་དོན་གྱི་བགེགས་རང་གི་རྐྱེག་པའི་སྐང་བར་ཤར་ཚོད་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་སེང་གེའི་ཚོགས་ཀྱིས་གླང་པོའི་ཁྱུ་བདག་པ་ཕྱར་ཕྱི་མིག་ཙམ་ཡང་བཕྱ་བའི་གླགས་མེད་པར་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་ཐག་འགྲམ་དུ་བསྐྱད་པར་མོས། བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་ངེས་དོན་གྱི་བགེགས་སྤིད་པའི་རྩ་བ་དྲུངས་ནས་འཕྱིན་ན་དྲང་དོན་གྱི་བགེགས་ཐ་མོ་ཕྱ་ཅེ་སྟོས་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་བསྐྱད་སོགས་དེ་ཕྱར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་གོང་

མས་གསུངས་པ་གནད་ཟབ།　　ཁྲོ་བོའི་ཚོགས་སྨོས་པ་རྣམས་བསྡུས་ནས་སྙིང་གའི་རྡུ་ལ་བསྡེམ་པ་བསངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུ།

其后，是内供加持法。分为驱除、净治、生起、加持四个步骤：

1、驱除：观想自成显明能怖金刚，心间日轮之上所住蓝色五股金刚杵，杵芯具有与佛意无异的རྟྭ（吽）字，字的周边安住“十字咒”（译按：即事业咒“嗡舍哲微执哒讷哪吽呸”），咒字竖立状环列，放射炽燃光芒。此所专注观缘的乐空无别自心རྟྭ（吽）字，状如自发声诵咒，口中亦诵此事业咒。观从རྟྭ（吽）字的“那达”及咒鬘放出似己的众忿怒明王，状如火星喷射、亦如群蜂倾巢而出般，将所有了义的魔障谛实执，及彼所生的不了义魔障——分别心的显现，随所现起，皆如众狮驱逐象群般，驱逐至眼睛遥不可及的外海对岸。彼乐空无二智既能连根拔除三有根本此了义之魔，则微末的不了义魔障更不待言，因为诸法仅唯心安立，故能实现驱逐等事行。此为遍知老上师所传的甚深扼要。所放出的众忿怒明王收摄后融入心间རྟྭ（吽）字，这在所有驱除法中均同。

一校稿

སྙིང་གা་ནས་སྨོ་བ་དང་དེར་བསྡུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཆོས་རྣམས་འཇོག་བྱེད་དང་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ལ་རགས་ལས་པ་སྟར་ཉར་ཏེ།　དཔེར་ན་ཁང་པ་བཟོ་བ་དང་བཤིག་པ་ལ་དེ་ཡིད་ངོར་བཞག་ནས་དེར་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་སེམས་ཀྱིས་བསྒྲིགས་ནས་དེའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་ཚར་པ་ན་ཁང་པ་གྲུབ་པ་དང་བཤིག་པར་བཞག་པ་ཉུ་བྱ་རེད།　རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་མར་དང་ཚང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་གཞི་ལ་ནང་མཚོད་ཀྱི་ཟློ་བཞག　དེ་ཉིད་མིང་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་ན། གཅིག་གི་ཉ་བོ་གང་ཡིན་པ། ཅི་ནི་ཀུན་ཀྱི་ཉ་བོ་ཡིན། །ཞེས་པ་ཉར་ཆོས་གང་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་སྣང་བའི་སྟོང་པ་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་དེ་ངའོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་བཞག　དེའི་ཚེ་རེ་ར་

བ་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་སྣོད་བཅུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་སོང་བ་མ་ཡིན་པར་སྣོང་ཉིད་ལ་སེམས་འཁྲུགས་པའི་ངེས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་མི་སྣང་བ་ལ་བྱེད། ཞོ་ལ་ཞ་ཤུ་མ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་གསུམ་གྱིས་རྟོགས་རྟེན་གསུམ་དང་། སྐུང་ཁ་སྐྱོང་བྱེད་སྐྱབས་པའི་ངོ་བོ་གསུམ་གྱི་མཚོན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པ་དང་། མཚོན་དོན་དེ་དྲན་ནས་ངག་ཏུ་ལན་གཅིག་བརྗོད་པས་རྟོགས་པའི་སྐུ་རྣ་ཐན་ཡོན་བདུན་འཐུང་བའང་དྲན།

2、净治：至于从心间放出以及收回该处的原因，谓如前述般，诸法能立与能破的根本，观待于心。譬如房子的建造与破坏，当彼房子在意境中安置后，心便会在该处筹备与其随顺的各种因缘，其后，随彼因缘备齐或穷尽时，可安立房子的成立或毁坏。以此为理由，在酥油及酒等所修基上亦能安立内供之心。彼除仅为名言分别所安立外，能从自方成立者尘许亦无。当心入于这样的空性时，就如所谓“若凡见一者，即见一切者”般，能安置“心所入的任何法皆不现为谛实成立的彼空性即我也！”的我慢。其时，并非山、墙、房舍等情器所摄的一切世俗谛诸法全归于无，而是在心入于空性的决定方，世俗谛之法不显现。应这样理解。

ཨཾ（嗡）字由“ཨ་ཤུ་མ”（阿、乌、玛）三字组成故，以此三字显示三金刚，以及所净、能净、净治三者体性所表的一切法皆无谛实。忆念此表义后，亦当忆念《金刚顶续》中所说口诵一遍，功德翻七倍的利益。

སྣོང་པ་དེའི་ངང་ལས་གཉིད་ཀྱི་ངོར་ཨེ་ལ་ཤར་སྣང་ཚ་ནང་མཚོད་ཀྱི་གོ་སར་རླུང་གི་ས་བོན་ཡི་ཐུན་པོ་ལས་རླུང་དཀྱིལ་ཐུར་སང་ངེ་བ་གཞའི་དབྱིབས་ཅན་བཙུག་པ་རང་ལ་བསྒོམ་པའི་མཚོག་མ་གཉིས་སུ་ཟོག་ཚགས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་དར་ཞེ་གསུམ་པའི་བ་དན་རླུང་གིས་བསྐོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་པ། དེའི་སྟེང་

一校稿

མེའི་ས་བོན་རྣ་དམར་པོ་ལས་མེ་དཀྱིལ་དམར་པོ་ཟུར་གསུམ་པའི་ཟུར་གཅིག་རང་ལ་བསྡུན་པའི་རྒྱབ་ཏུ་ཆུང་དཀྱིལ་ཟླ་གམ་ཕྱ་བྱ་ཞེག་ཕྱག་པ། ཟུར་གསུམ་དུ་དཔལ་འབར་ཕྱ་བྱའི་མེ་ཕྱེ་དང་། ཁ་ལ་མར་མེའི་ཁྲེང་བ་བསྒྲིག་པ་ཕྱར་མེ་འབར་བས་མཚན་པ། དེའི་ཟུར་གསུམ་དུ་ཨཱཿདཀར་མཐིང་གསུམ་མམ་དམར་པོ་ལས་མི་མཛོ་ཆོན་པའི་སྐྱེད་བྱ་དང་ཕྱ་བཅད་མ་ཐག་པ་ཕྱར་མིག་ཁྱེ་གི་བ། སོ་སྐྱ་ཞེག་གེ་བ། སྐས་དཔལ་ལའི་ཕྱེད་ཙམ་ཁེབས་པ། ཡིད་དུ་འོང་བ་གསུམ་ཕྱག་པ་སྦྱད་ནས་གནས་པ། དེའི་འཛོམ་དུ་ཨ་དཀར་ལ་དམར་མདངས་ཆགས་པ། དེ་ལས་ཐོད་པ་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་པ་དཔལ་བ་རང་ལ་བསྡུན་པ་ཡངས་ཤིང་ཆུ་ཆེ་བ། དེའི་ནང་གི་ཤར་རམ་མདུན་ངོས་སུ་རྣམ་སྣང་གི་ས་བོན་སྒྲོ་མམ་བྱུ་ལས་བ་ལང་གི་ཤ་དེའི་མིང་ཡིག་གིས་མཚན་པ། ཤྲོར་རེན་འབྱུང་གི་ས་བོན་ཤཾ་ལས་ཁྱིའི་ཤ་དེའི་མིང་ཀུ་ཀུར་ཞེས་པའི་དང་པོ་ཀུས་མཚན་པ། ནུབ་ཏུ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཇྀཿལས་གྲང་ཆེན་གྱི་ཤ་དེའི་མིང་དཀྱི་ཞེས་པའི་དང་པོ་དེས་མཚན་པ། བྱང་དུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ས་བོན་ཁཾ་ལས་རྐའི་ཤ་ཏཱའི་འཁ་ཏཱ་ཡ་ཞེས་པའི་ཏས་མཚན་པ། དབུས་སུ་མེ་བསྐོང་པའི་ས་བོན་ཧཱུྃ་ལས་མེའི་ཤ་ན་ར་ཞེས་པའི་དང་པོ་ནས་མཚན་པ། རེཁས་ཕྱའི་ས་བོན་རང་མདོག་དང་། སྲོག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་རང་མདོག་གམ་རེཁས་ཕྱའི་མདོག་ཕྱར་བྱ། ཡི་གེ་རྣམས་ཤ་བྱབས་ཚང་གན་ཀུལ་གྱི་སྐྱིང་གི ཙོག་བུར་གནས་པའི་མཆོག་མ། ཆ་ཚང་ཏྲཱ་ཏྲཱ་གཏུབས་ཏེ་སྦུབས་པའི་རྩེ་མོར་འགོད་པའི་ཡུགས་གསུམ་ཡོད། ཤར་ཁྲོ་སྦྱན་མའི་ས་བོན་ཤཱཾ་ལས་དྲི་ཆེན་ལ་རང་མིང་གི་ཤའི་དང་པོ་ཡིན། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་སྐ་མ་ཀི་སྟེ་བདག་མའི་ས་བོན་ཨཱཿལས་རཀྟ་སྟེ་ཁྲག་གི་མིང་དང་པོར། ནུབ་བྱང་དུ་གོས་དཀར་མོའི་ས་བོན་ཏཱ་ལས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ཤུ་ཏུ་ཞེས་པའི་དང་པོ་ཤུ། བྱང་ཤར་དུ་སྐྲོལ་མའི་ས་བོན་ཀཱཾ་ལས་ཤང་མར་ཏེ་ཤང་མ་ཇྀ་ཞེས་པའི་དང་པོ་མས་མཚན་པ། མཁྲ་ནེ་བྱར་ཏེ་སྐ་ངན་སྐྱ་ཤ་ཁྱི་ཤ་ཡིན་ཞེས་པའི་དང་པོ་ཤ་ཁ་ཏཱ་ཡ་ཞེས་པའི་དང་པོ་ཤུ། ཤར་ཤར་དུ་སྐྲོལ་མའི་ས་བོན་ཀཱཾ་ལས་ཤང་མར་ཏེ་ཤང་མ་ཇྀ་ཞེས་པའི་དང་པོ་མས་མཚན་པ། མཁྲ་ནེ་བྱར་ཏེ་སྐ་ངན་སྐྱ་ཤ་ཁྱི་ཤ་ཡིན

于内供所在地，出现风的种子——蓝色ཨཾ（扬）字，转成湛蓝的弓形风轮，其断面朝向自己；弓的两端，以无野兽标志[7]、正为风吹动的三幅飘幡作为标帜。其上，火的种子རཾ（让）字转成红色三角形火轮，其一角朝向自己，余二角与（风轮的）半圆状弓背齐平；作为标帜，三角处喷射如火炬般的火舌，坛口则如火鬘排布般炽燃。其三角分别有白、红、蓝或皆红色的ཨཿ（阿）字，转为三颗新鲜人首以作灶石。三人首皆如刚斩下般眼珠转动，咧嘴呲牙，头发半覆额部，神态怡悦，后脑向内而住。

在其上方空处，白中带红色泽的ཨ（阿）字转成外白内红的颅器，额头朝向自己，容量广袤。

其内东方或前方，由毗卢遮那佛的种子ཧཱུྃ（仲）或ཧཱུྃ（仲）字转成牛肉，以其名首字ཀོ（郭）字标帜；南方宝生佛的种子ཨཾ（昂）字转成狗肉，以其名ཀུ་ཀུ（咕）的首字ཀུ（咕）字标帜；西方无量光佛的种子ཧཱྀ（怎）字转成象肉，以其名དྷི（丹帝）的首字ད（达）字标帜；北方不空成就佛的种子ཁཾ（康）字转成马肉，以其名ཧཱྀ（嘿帝）或ཧ་ཡ（哈亚）的首字ཧ（哈）字标帜；中央不动佛的种子ཧཱུྃ（吽）字转成人肉，以其名ན་ད（哪 ra）的首字ན（哪）字标帜。五部佛的种子字按其本色，五种动物的种子字按本色或五部佛的身色观想。诸咒字的安置，有安于全躯躺卧的心间、安于竖立状而住的动物头顶，以及安于切成块状而堆聚之上三种方式。

东南佛眼母的种子ཨཾ（郎）字转成大香，以其名ཝ་ཊ（彼杂）的首

[7] 幢与幡的区别在于其上是否有三兽标帜，后文无量宫部分有具体解说。

字ཌི（吡）字标帜；西南嘛嘛格佛母即我母的种子ཆ（芒）字转成“惹达”（རཀྟ）即鲜血，以其名首字ར（惹）字标帜；西北白衣母的种子ཋ（帮）字转成白菩提，以其名ཐུ་ཏ（修杂）的首字ཐུ（修）字标帜；东北度母的种子ཊོ（当）字转成骨髓——骨髓的梵语为“玛杂”（མ་ཇྀ），以其首字མ（玛）字标帜——《哩悉帐宫》中说“玛杂”即“灾祸”，也就是忧恼之名，集密续中说为“大肉”、胜乐续中为“脑髓”，其他本尊则为“脂肪”，随各自信解按各续所说均可；中央金刚界自在母或金刚起尸母的种子ཋ（旁）字转成小香，以其名མུ་ད（母杂）的首字མུ（母）字标帜——中央的人肉与小香二者以互不妨碍状而住。这些物品按各本尊或物品的颜色作观想。以上即为生起之法。

བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དངོས་ནི་དེ་དག་གི་སྟེང་འཕྲུལ་གསུམ་དཀར་དམར་མཐིང་གা་བརྩེགས་ནས་གནས་པ། དེ་ལ་ཨོཾ་སྭེང་མ་བྷས་ཀྱང་རྒྱང་ལ། བྷམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཕྱག་གིས་བརྡ་གནང་སྟེ་ཏེ་མཐོར་འཕྱོ་བས་འོག་བྱད་པ་འདི་གཙོ་ཞེས་བྷག་དཀར་བཀའ་བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དེ་ལ་ཆྱང་དཀྱིལ་གྱིས་རྩོགས་རིམ་སྐབས་ཀྱི་ཆྱང་དང་། མེས་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར། སྐྱེད་ཚུ་གསུམ་གྱིས་སྐང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལ་ལམ་ཡང་ཡོད་པས་སྐང་ཟང་གཞེས་ཡོད་ཀྱང་ལམ་དུས་ཀྱི་དེའི་རྣལ་འབྱོར། ཐོད་པ་ཕྱི་དཀར་བས་སྟོང་ཞིད། ནང་དམར་བས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས། དེ་གཞེས་ཐོད་པ་གཅིག་ལ་ཚང་ཞིང་། གཞེ་ལ་ཀྱོ་གིས་མཚོན་པའི་བདེ་བའི་རྟེན་ཀུན་རྒྱུ་ཤུ་བྱའི་ཐྲང་སེམས་ཀྱི་གནས་དང་། སྐད་དོད་ཀ་ཤུ་ལ་བདེ་སྐྱོང་ལ་འཇུག་པས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མཚོན། ཨ་ཡིས་དག་མ་དག་གི་རྣམ་ཤེས་ངལ་བ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། བདུད་རྩི་ཡིས་དེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ། སྐྱབས་རྟོགས་སྐར་གསུམ་གྱིས་གཅིག་ཏུ་འདེས་པས་ཟླང་འཇུག ཟྲེང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་འཁས་དུས་ཀྱི་རྣུ་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབེལ་འགྲིག་ཅིང་ལམ་འབས་ཀྱི་དག་རྫ་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དྲན་ན་ལམ་གྱི་གནད་རྫོགས་པ་འཕྱིང་།

4、加持法正行：在上述物品上方，观想白、红、蓝三字层叠而住。其中的ཨཾ（嗡）字亦可不观于顶部，因扎嘎尔·噶久仁波切曾说，“强巴仁波切曾用手比划说：‘应渐趋向高而非向下，以此为主！’”

二校稿

其中，风轮表圆满次第时的风；火表拙火瑜伽；三灶石表显、增、得三者于道位亦有故，虽有取、舍二者，但于道位是其瑜伽；颅器外白表空性、内红表大乐智，彼二于一颅器中齐备，且作为基位ཧྃ（杭）字所表——乐分所依如白莲般的菩提心之处，其（颅器的）梵语对音“嘎巴拉”意为“护乐”，故表示乐空无别；五肉表净、不净幻身；五甘露表喻、义光明；净、证、增三行令合一表双运；上方三咒字能植下果位三身的缘起，且是道、果善根的能熟。忆念这些表义，能出生道的圆满扼要。

སྟེང་གི་ཨོཾ་ལས་འདོད་ཟེར་དཀར་པོ་འཕྲོས་པས་སྐུ་དོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་གི་ལྟ་ཚོགས་སྤྱན་དྲངས་ནས་ཨོཾ་ལ་ཐིམ། ཨཱཿལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་པས་གསུང་དོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ལྟ་ཚོགས་སྤྱན་དྲངས་ནས་ཨཱཿལ་ཐིམ། ཧཱུྃ་ལས་ཐུགས་དོ་རྗེའི་ལྟ་ཚོགས་སྤྱན་དྲངས་ནས་ཧཱུྃ་ལ་ཐིམ། ཧཱུྃ་ཡིག་ཐོད་པའི་ནང་དུ་ལྷུང་སྟེ་གཡས་སྐོར་དུ་ལན་གསུམ་འཁོར་ནས་དཀྱུགས་པས་ཁ་དོག་དྲི་ངོ་ཚུས་པའི་རྒྱོན་བྱུང་པ་སྦངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྨིན་བྱེད། ཨཱཿཡིག་ཐོད་པར་ལྷུང་ནས་ལན་གསུམ་དཀྱུགས་པས་འཆི་བ་མེད་པའི་བདུད་རྩིར་གྱུར་པ་ཏོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྨིན་བྱེད། ཨོཾ་ཡིག་ཐོད་པར་ལྷུང་ནས་ལན་གསུམ་དཀྱུགས་པས་མང་པོར་སྤར་ཞིང་སྟེལ་བས་འཕྲས་དུས་ཀྱི་དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་འགྲུབ་པའི་རྟེན་འབྱེལ་འཕྲིག་པ་དང་། འབྱུ་གསུམ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་དང་པོས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཀྱི་ལུས། གཉིས་པས་ངག གསུམ་པས་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་འོད་ནག་པོའི་རྣམ་པར་ཚད་ནས་ནང་མཚོད་དང་འདྲེས་པ་ཕུལ་བས་ཕྱིན་ཚད་སྡིག་པས་མི་གོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད།

观想上方ཨཱཿ（嗡）字放出白光，迎请身金刚毗卢遮那天众，融入ཨཱཿ（嗡）字；ཨཱཿ（啊）字发出红光，迎请语金刚无量光佛天众，融入ཨཱཿ（啊）字；ཧཱུྃ（吽）字迎请意金刚天众，融入ཧཱུྃ（吽）字。继而，ཧཱུྃ（吽）字坠入颅器内并右旋三圈后作搅拌，令色、香、味、能力之过清净——其目的，是作为断德圆满德的能熟；ཨཱཿ（啊）字坠入颅器内转动三圈，令成无死甘露——其目的，是作为证德圆满的能熟；ཨཱཿ（嗡）

二校稿

字坠入颅器后搅拌三圈并增长——其目的，是植下果位二利成就圆满的因缘。且诵三字三遍，第一遍时观自他有情的身、第二遍时语、第三遍时意，如是三门所累积的罪障皆以黑色光相分离出来，（坠入颅内，）与内供混合为一而献——其目的，是令今后不为罪垢所染。

སྐུལ་ཐབས་བསྒོམ་པ་ལ་ཕྱི་ནང་བར་ཚད་མེ་འབྱུང་ཞིང་གོགས་ཐུན་མཛད་ཕྱིར་ཇོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་འབུལ་བར། མཚོད་ཡུལ་གྱི་གཡས་ནས་མགོ་བརྩམས་ཏེ་འཕེད་ལ་བཤམས་པའམ། མཚོད་ཡུལ་ལ་མགོ་བསྟན་ནས་མཚོད་ཡོན་ནས་རོལ་མོའི་བར་བཀྲད་ཚར་བཅུ་དྲུག་བཤམས། ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་མཚོད་པ་ཐུར་ལྗར་བསངས་སྤྱངས། མཚོད་པ་རེ་རེའི་གོ་ས་ཡངས་བཅུད་ཚར་བཅུ་དྲུག་དང་། དེ་ལས་ཐོད་པ་བཀྲད་ཚར་བཅུ་དྲུག དེའི་ནང་དུ་ཆོ་གར་སྔོ་གཉིས་འཕྱུང་བས་དང་ཡོའི་ཚེ་ཐོད་ནང་དུ་བདེ་སྐྱོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་སྔོ་སྐོན་དོ་རེ་བསམ། སྔོ་གཉིས་པ་བརྗོད་པས་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཁྱུར་པ་ལས་ངོ་བོ་བདེ་སྐྱོང་གི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་པ་མཚོད་ཡོན་སོགས་རྗེས་རང་རང་། བྱེད་ལས་ཞལ་སོགས་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེར་བའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ཞུན་དུ་བསྒྲེད། ཞཱརྦཱ་སོགས་མཚོད་ཐགས་འབྲུ་གསུམ་ཀྱི་བར་དུ་སྟེལ་བ་དང་། རང་རང་གི་ཕྱག་རྡོར་རྡེ་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོར་བྱིན་ཀྱིས་བརླབས། འཇིགས་བྱེད་ཞེ་སྡང་ཐབས་སྐྱེད་ཡིན་པས་སྟིར་བཏང་སྐྱིར་ཁྲང་ཁྲིད་གི་མཚོད་ཡོན་དང་ཞལས་བསེལ། དབང་ཐང་གི་སྐབས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལྟར་ཕྱི་ནང་གསང་ཞེས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གསང་ཞེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་

列十六行——由功德水至乐器间的八供。

护方神的供品如前述般作驱除、净治后，观想于各各供品所在之处，生起十六行各八个ཨཱཿ（啊）字，转成十六行各八颅器。其内仪轨中出现两个“ཧཱུྃ”（吽）字故，诵第一个ཧཱུྃ（吽）字时，观各颅器内各出现一个乐空智的种子——蓝色ཧཱུྃ（吽）；诵第二个ཧཱུྃ（吽）字时，观彼全然转成体性为乐空智、相为功德水等各各供品、作用为能向口等部位赐予无漏之乐，生起具足如是三差别的供品。“阿耳岗”等供养咒镶嵌于三种子字之间，并将各自的供物加持为三金刚的体性。虽说能怖金刚属于瞋方便续，故按总规，是以心血作功德水及濯足水、诸根作花、大肉大脂作熏香、大油作灯、心血的香水作涂香水、骨肉作馔食、骨作吹弹的乐器，但应知随顺息等事业而作供养。如嘉瓦·根敦嘉措（僧海）所作《吉祥天母酬补仪轨》中的“天物所成众花遍虚空”以及“以诸敌障眼耳及舌等”，班禅却坚（法幢）仪轨中的“莲花郅巴拉及白莲等”以及“敌障根花高耸如须弥……”，以这些词句配合息、诛事业而献齐全的受用品供列。

一校稿

མཆོད་པ་ཕུལ་བས་ཟགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་འཁྲུངས་པར་དེས་ཀྱང་རང་རེ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་གྱིས་སྒྲིབ་ནས་ཕུལ་ཀྱང་མི་བཞེས་སྐམ་པ་དང་། མཆོད་རྫས་སྦྱག་བདེན་ཡིན་པས་དེས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མི་བསྐྱེད་སྐམ་པ་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱང་། མཆོད་ཡུལ་གྱི་ཤ་རྣམས་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་མཐར་ཕྱིན་ནས་འཕེན་ལས་སྤྲུལ་གྲུབ་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་ནུས་ཤན་དུ་མོས་ནས་ཕུལ་ན་གསོལ་དུ་བཀོད་པ་ན་དེར་ཐུབ་འགྲོ་བས་ཚོགས་རྫོགས་ཚབས་ཆེ། ལངས་རྒྱས་བཅོམ་ཤན་འདས་དངོས་སུ་མཆོད་པའི་ཚེ་ཡང་དུ་ཤྲའི་དངོས་པོ་འདི་ཀ་ཕུལ་བ་གོང་ཁྱེར་དག་མཐའི་རྒྱལ་པོ་མེས་བྱིན་གྱིས་སྟོན་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་བློན་པོ་གདུག་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་སྤྱིན་བདག་མ་མངོད་པས་ཚོང་བ་ཞེག་གིས་ཀ་ཚས་ཀྱི་ཚ་ཤས་དབྱར་བླ་བ་གསུམ་སྟོན་པ་འཁོར་

བཅས་ལ་ཕུལ་བས་གཞན་རྣམས་འོ་བརྒལ་ཀྱང་། སྟོན་པས་ཆོམས་ཀྱི་བར་ནས་འབྲུ་གཅིག་ཀྱན་དགའ་བོ་ལ་བསྟལ་པ་ལྷའི་ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་པ་ལས་ལྷག་པ་བྱུང་ཚུལ། འདི་ལ་རོ་མེ་ཞིམ་པ་རོ་མཆོག་སྟང་། །ཞེས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་པ་དེ་རེད། འདི་ལ་མཁས་གྲུབ་རེན་པོ་ཆེས། སྤྱིར་རོ་མེ་ཞིམ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་རོ་ཞིམ་པར་མི་སྣང་ཡང་གསོལ་དུ་བཞོད་པ་ན་རོ་ཞིམ་པ་ཐུབ་པས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཐབས་མེད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིན་གསུངས། དེས་ན་མདོ་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པ་སྟོབས་ཆེ་བར་མ་ཟད། དེ་ལ་ཐུགས་དང་ཏིང་འཛིན་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དེ་ལྟར་གྱུར་ཅིག་སྨོན་པའི་མོས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་བྱས་པས་ལྷག་པར་ཟད་པ་འབྱུང་།

虽只要向其献供，在圣心续中定能出生乐，但我们由于凡俗显、执所障，会生起未纳所供的想法；以及供品是苦谛，因而不能生起无漏乐的想法。但供养境天众既已究竟了三无数劫的资粮，便获得了任运成就事业的自在，因此只要信解他们具足能生无漏乐的能力而献，一经奉陈纳受即能如是达成故，能圆满广大资粮。

就算在能真实向佛世尊供养的年代，也曾经发生过一个公案：敌边城的国王“祖施”本拟作如是这般的丰盛供养，但迎请来佛陀后，却为恶毒大臣阻挠而未能佈施。有一商人以其马饲料的少部分在整个夏三月期间供养了佛陀及弟子。弟子们都困顿难耐，但当导师佛从自己的牙缝中取出一颗麦子赐给阿难尊者时，他吃后却感觉其味更胜于天界美食百倍！这就是（《本生传》中）“此中劣味现胜味”所说的典故。对此，克主杰指出，“总体上，虽然劣味（本身）在佛处不会现为美味，但只要经由佛纳受，也会变成美味。之所以有这种现象，是无数劫的资粮力使然。”

因此，不但应唸诵经中“殊胜三宝真谛力……”这一《谛力颂》

一校稿

以生大威力，且应由念及“以此咒、三摩地及手印之力，愿能如是实现！”而发起信解及坚信，乃甚深的扼要。

།ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་གཏོར་མ་བྱིན་ཆབས་ནང་མཚོད་དང་འདྲ་ཡང་། ནང་མཚོད་བཏུང་བ་དང་། གཏོར་མ་ཞེ་སོགས་རང་རང་གི་ལས་མཐུན་གྱིས་རྒྱུམ་ཏོ་གྱུ་བཞི་སོགས་བཟའ་བའི་རྣམ་པ་ལ་སྣང་བས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་པའི་བདུད་རྩིར་བསམ། འདི་ལ། འདོད་པ་སྟེང་གར་བཞག་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པའི་མན་ངག་གི་བཤད་པ་ནང་མཆོད་དང་གཏོར་མ་གཉེས་ཀའི་སྐབས་སུ་གནང་ཡང་ཕྱི་མ་ལ་མཛོད་པ་ཤས་ཆེ་བས། རང་གི་སྟེང་གའམ་མདུན་དུ་སྟེགས་བུའི་སྟེང་ཟླ་གདན་ལ་གང་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་བགོད་ནས་འབྲུ་གསུམ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་དེས་མཚོན་ནས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐོ་གསུམ་གྱི་ཉེགཉྱིབ་དང་ཉེས་སྤྱོང་། དེའི་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་། དེ་བསྐྱེད་ཟེད་ཀྱི་བག་ཆགས། འཕས་བྱ་ནད་གདོན་བར་ཚད་ཐམས་ཅད་འོད་ནག་པོའི་རྣམ་པར་ཤད་ཀྱིས་ཚད་ནས་གཏོར་མ་ལ་ཐིམ་པས་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེལ་པ་ལྟ་ལ་ཕུལ་བས་ཉེས་སྤྱོན་དེ་དག་ཞི་བའི་དགོས་པ་ཡོད། དམིགས་བསལ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་བློ་སྦྱོང་བའི་སྐབས་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གུས་པ་སོགས་དེའི་མེ་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། ཤེས་རབ་སྐྱབ་པ་ལ་རྩོངས་སྐུན་དང་། ཚོ་སྐྱབ་པ་ལ་དེའི་འགལ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ནད་གྱིས་ཚད་ནས་གཏོར་མ་ལ་བསྡེམ་པ་དང་། ཕུལ་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འཕྲིན་ལས་བཙོལ་བ་སོགས་སྐབས་དང་སྦྱོར་ཤེས་དགོས།

护方神朵玛的加持法虽与内供相似，但内供呈现的是饮品之相，朵玛是随息等各别事业而呈圆形、方形等食品之相，而品尝到的则是能生起无漏殊胜安乐的甘露，应如是观想。

此中，对于“欲求安置于心间”这一诀窍，在内供与朵玛二阶段中都有作解说，但多数是在献朵玛时进行的。具体的观想法为：观于自己心间或面前的供台上，有一月垫，其上安置所欲求的所修。其后，诵三字咒三遍。以其作为代表，自他一切有情三门的罪障及堕罪、其因的动机、能生彼的习气、其果报病魔及灾难等，全皆化为黑色光相，

二校稿

随诵咒分离而出，融入朵玛，与朵玛混溶合为一后供养本尊，其目的，是为止息彼等罪过。应知晓所清晰缘念的——依止善知识法中，于修心阶段的未恭敬善知识等违逆品；或修慧中的愚蒙；或修长寿法中的违缘等，全皆随诵咒分离而出融入朵玛，且于供养后，嘱托成办与其相顺的事业等各阶段配合之法。

ཕྱོགས་སྐྱོང་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་ལ་ཞེ་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་དབྱེ་བས་བཞེ་ཡོད་པས་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀུགས་པ་ཞེ་བ་དང་། ཕུར་གདབ་སོགས་བྱ་བ་དྲག་པོ་ཡིན་ཞེས་རྒྱས་པ་དང་དབང་ལ་གསུང་བཤད་ཟུར་དུ་མ་མཛད། ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁྱགས་ཚུལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཡོད་པས། རྒྱས་པར་བྱེད་ན། རང་གི་ཐུགས་ཀར་ཉེ་མ་ལ་སྟེ་གི་མཐར་ཨོཾ་ཏྲིཻཥྚིཻནས། ཨྃ་ཀཱཙ་ཡ་ཎྜཱལྱ་ཀྱ། ཞེས་འཁྱགས་ཐུགས་བགོད་དེ་དག་ཏུ་བརྗོད་པས་རང་གི་སྙིང་གཅས་ཁྲོ་བོ་གཤེགས་རྗེ་ཐམེད་ཪྷགས་ཀྱུ་དང་ཞགས་པ་ཐོགས་པ་བཅུ་དྲུག་གམ་དཔག་མེད་སྒོས་ཏེ་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་བཀུགས་ཏེ་འཁོད་པར་མོས་ལ་ཤར་དུ་དབང་པོ་དམར་གིར་ཞེས་སོགས་ཆོ་གའི་ཚོག་རིས་ཤར་བསྐྱེད། སྟོར་གཤེགས་རྗེ་ནག་པོ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཆོས་རྒྱལ་ནང་སྐྱབ། འཁོར་ལས་བཞིའི་གཤེགས་རྗེ། ཙ་སུརྟྲེ་དང་ཤྱ་མོ། ཁོ་བརྒྱད་མོ་བརྒྱད་བཅས་བསྐྱེད་པ་གལ་ཆེ། ལུས་ངན་རྣམ་སྲས་ལ་གོ་དགོས། ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྱི་ཐོང་ཁྲེར་ནི་འབྲས་བྱའི་སྟེ་མ་སྟེ་སྟེ་མ་གཅིག་གི་ནང་ས་བོན་སྡུ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བས་ཐོང་ཁྲེར་ཟེར། ནེའུ་ལེ་ནི་སྲེ་མོང་སྟེ་བྱི་ལ་བྱིས་པ་མ་དག་པ་ཡིན། འདི་གཡང་རྩས་ཁྱད་འཕགས་ཡིན་པས་རྣམ་ཐས་ལས་ཚོགས་སུ་སྲེ་མོང་གི་རྒྱལ་བར་རྩས་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཡོད། བསོད་ཀྱགས་རྩོ་རྗེ་འཚང་གེས། འདིའི་ནེའུ་ལེ་སྲེ་མོང་ཡིན་པ་རེད། ངེད་ཚུར་གེའི་ཁྱིའི་དུས་སྟེ་ཀུར་ནང་སྲེ་མོང་བྱང་བ་སྟས་ངན་པ་གོ་ནས་བསད་འདུག རྒྱ་ཕྱོགས་ལ་ཞུས་པས། པགས་པ་ཁྱེར་ཨོག་གསུངས་ནས་བསྡམས་ཏེ་ཚེབས་འདུག ངས་མ་ཤེས་ཀྱང་དེ་དུས་ང་ལ་ཡོ་བྱད་དགའ་པོ་བྱང་བ་དེའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་འདུ་གསུངས། ཉེ་དབང་ནི་ཁྱབ་འཇུག་སྟེ་ཕྱོགས་མཚན་གཅོད་པའི་འཁོར་ལོ་ནི་རྒྱུད་མེད་པ་དང་། སྒྲུབ་ཤིང་རིགā་བྱེད་ཤུལ་ན་རི་རབ་དང་། ནོར་བུ་ཀོ་སྒུ་སྐུ་ཁར་ཛད་ནམ་ས་མོས་སྟེ་རྒྱ་མཚོ་བསྒྲལ་པ་ལས་ཐོན་པར་བཤད། ཚོགས་བདག་གི་བཞོན་པ་བྱི་བ་ནི་ཅོ་ཀུ་སྟེ། ཁལ་བ་ཅི་ལ་ཡིན་ཀྱང་ནོར་ཤུར་མཚོན་ཕྱིར་ཅོ་ཅོ་བསགས་པ་ལ་མཁས་པའི་ཏེན་འབེལ་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས་རྣམ་པ་དེ་འདྲ་བྱས། ཕྱག་མཚན་ལ་དུ་ནི་ཛྲ་བར་བཀུད་སྒུར་བ་

一校稿

ཚོགས་བདག་མཆོད་པའི་ཛ་ས་ཡིན། སྐྱེད་འོག་ཏུ་དམེགས་མ་ནུས་ན་དབང་དོ་དང་ཆུ་ཤེའི་གཡས་སུ་སྐྱེད་འོག་གི་ཕྱོགས་སྐྱོང་གསལ་བཏབ་པས་ཚོག དེ་དག་གི་འཁོར་སྟེང་པ་གསུམ་གྱི་འཕྲུང་པོའི་ཚོགས་དང་བཅས་གསལ་འདེབས་པ་དགོས་པ་ཅེ། ཤུགས་མཁར་ཤེ་བྱའི་སྐབས། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དམ་ཚན་ཆུ་མཚོའི་དམག་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་ཆུས་པར་ཕྱེ་བ་ལས་དོན་ལ་འཁོར་དུ་ཚང་བས་ཕྱོགས་སྐྱོང་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་སྟེང་ཞེའི་དམག་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཏུ་ཡིན།དེ་ནས་ཀྱི་ཤུགས་ཀའི་ཀྱཻ་གི་མཐར་ཕུར་གདབ་ཀྱི་ཐུགས་བཀོད་ལ་སྙིང་གা་ནས་ཁོ་བོ་གཤེགཇེ་གཤེད་ཕུར་བུ་ཐོགས་པ་དཔག་མེད་སྤྲོས་པ་ལ་བཀའ་བསྩོ་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེད། ཤེན་ཏུ་མ་རྟང་བ་ལ་ཕུར་བུ་འདེབས་དགོས་པའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཕྱོགས་སྐྱོང་དཀར་ནག་ཐམས་ཅད་བཀུགས་པས་སྤྱི་མཐིན་ཀང་པར་ཕུར་བུ་རེག་ཙམ་བྱས་བས་གནས་འགྱུར་ཏེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཡུམ་བཅས་སུ་མོས། དེ་ལས་བསྐྱེད་ཚོག་བཞག་པ་འབྱིང་པོ་སྐེ་གུ་གེ་ཡོངས་འཇོན་བློ་བཟང་བསྟན་འཇོན་པས་དེ་ཤར་མཇད་པས་བཀྲས་རྒྱན་ཡོད་པ་འདུ། བསྟས་པ་ཚོ་གའི་ཚོག་རིགས་ཤར་རང་གི་ཕྱགས་ཀའི་ཏྲོན་པོ་ལས་ཁོ་བོའམ་འོད་ཟེར་སྤྲོས་པས་ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་བཅས་བཀུགས་ཏེ། དཔལ་འཇོན་དང་བློ་བཟང་སྙིང་པོའི་གཤེད་དམར་གྱི་ཚ་གི་ཤར་གཏེར་སྟོད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཅུར་འཁོར་དུ་འགོད། དཀྱིལ་ཚོག་རྩ་རྩེད་བའི་ཕྱི་རོལ་མཚོ་བ་ཤཱཀ་ཡ་ཙེན་པོས་ཀུན་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། མཐར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཀོད་ཀྱང་རུང་།

护方神融入光明的方式，有息、增、怀、诛四种，以光明勾摄为息法，施以钉橛等为威猛法，增法与怀法在解说中并未另外提及。

勾摄护方神的方式有广、中、略三种。若按广法，是观想自己心间日垫之上ཧཱུྃ（吽）字周边，安置“ཨོཾ་སྭཱ་ཧཱ（嗡舍哲微执哒讷哪）……”乃至“……ཨཱ་ཀཱ་ཡ་ཪཱསྭ་ཏྲཱ（阿嘎恰 ra 杂娑哈）”这一勾摄咒，同时口中诵咒，观从自己心间放出十六位或无数位手持铁钩及套索的阎摩敌明王，勾召护方神并作安置。具体为：“东方，红黄色大自在天……”按仪轨文句生起。诵“南方黑色阎王”时，生起内修阎王偕同四业阎王、杂母支妃及吉祥天母，以及八男八女这些眷属非常重要。所谓“恶

二校稿

身”应知即多闻子，他的法器“种子之城”就是《果穗》的《第一穗》中所说的“各种种子所充满之城”。“聂乌涅”（ནེའུ་ན）即鼬鼠，写成老鼠并不正确，因为这是特别殊胜的吉祥物，故于《多闻子羯磨集》中提到“鼬鼠袋中有所修物”——索札金刚持曾说：“此处的‘聂乌涅’就是鼬鼠，我担任乌格寺法台时，佛龛内曾经出现一只鼬鼠，被认为是恶兆而杀掉。在佛像前问卦，告曰‘可将皮带走!’遂取走了。我当时虽未知晓，但出现了很多喜欢的用品。似有这样的缘起在。”“近王”指遍入天，他手执的法器“能斩之轮”是一无边框的剑轮。“搅拌杵”在作明佛母中指须弥山，“郭杜萨巴颠”或称为“萨莫”的珍宝就是通过翻搅大海取出的。聚落主的坐骑是老鼠，其梵音称“吉咕”，虽多呼“吉”音，但为表财神故，读作重叠音“吉吉”，有聪慧的缘起，门扣也作成此形；他的法器“那杜”由八种物品合成，是用于供养聚落主之物。

若未能观为上下分布，也可在大自在天及水天的右侧明观上下的护方神。将他们的眷属连同三界的部多大众观想出来有重大意义。在诸如《铁堡》的修法时，虽未分辨广详生起的外围具誓海会大军，实际上已齐备其眷属故。此处亦然，以护方神为主，就已包含了有寂的所有宾客。

其后观想自己心间的ཧཱུྃ（吽）字周边安置施橛咒后，从心间放出无量手持金刚橛的阎摩敌明王，以向其颁布命令的方式诵咒。虽有必须向极恶毒魔障施加钉橛的时候，但此是勾召所有黑白护方神，因此观想在他们的头、颈及脚以橛稍触，即令转变为一面二臂、怀抱佛母

二校稿

的能怖金刚身相。

相较于此法，生起仪轨中的安置法为（广中略三者中的）中法，古格雍增·洛桑丹增（善慧持教）以此法修诵，与札什伦布寺的做法相同。

略法按仪轨的文句，观想从自心间的蓝色ཧཱུྃ（吽）字放出忿怒明王或光芒，勾召护法神及眷属。按照持祥论师及洛桑宁波（善慧藏）的《红阎摩敌仪轨》，是观想他们安置于朵玛盘的十方或行者的周边。亦可按《坛城仪轨金刚鬘》的外部供养处所述，观中央为法王及眷属，周边安置护方神。

དེ་ནས་ཕྱོགས་སྐྱོང་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་རང་སེམས་སྔོན་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱང་སྔོན་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་ཏེ་སེམས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བའི་སྐུ་ལུར་གྱི་དྲི་མ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཟད་དེ་ཤྱའི་སྐུར་བཞེངས་པའི་ཕྱགས་ཀྱི་ལས་རྫོ་རྗེའི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་རྩེ་མོ་འོད་གྱི་སྤྲུ་གུ་ཅན་དུ་བསམ་པ་ཡི་དམ་དང་ཆོས་སྐྱོང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཞེད། རང་གི་སྙིང་གা་ནས་ཤྲ་མོ་རོ་རྗེ་རྩེ་མ་སྒོས་ཏེ་ཐོད་པས་བདུད་རྩི་ཡུམ་ཡུམ་བཅུས་ནས་ཕུལ་བར་བསམ། ཐང་སགས་པས། ཤྲ་མོ་རྗེ་རྩེ་རོ་ལངས་མས། །ཞེས་གསུངས་པ་བརྟགས་གསུངས། སྔོན་རྒྱུད་ལུགས་ལ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྣང་ཅིག་གིས་དཔལ་རྗེ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཤྲ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྐེན་དང་བཀྲེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲིད་ནས་ཡ་མ་ར་ཌྷ་ཚར་གཅིག་བརྗོད་དེ་གཏོར་མའི་ཕུང་ཕུལ། ཐོད་པའི་བདུད་རྩི་ཞལ་དུ་གསོལ་བའི་ཁུ་བ་ཞལ་གྱི་ཐྲ་ནས་ཡུད་པ་གཏོར་མ་དང་འདྲེས་པས་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས། ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ཤ་ཁྲག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གནང་བ་སྩོན་བྱང་ཤར་ཞུས་ཤིང་ལས་འགྲུབ་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་གནང་བ་སྩལ། རྒྱབ་པ་ཡོས་གང་བཅོལ་བའི་ལས་ཐོགས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ནུས་ཤུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བསམ་པ་ལྟ་ལེ་ཏུས། ཤ་རྣམས་ཀུན་གྱི་གཏོར་མ་ནི། །འཇྱང་པོ་ལ་སོགས་འཇིགས་ལ་སྦྱིན། །དང་པོར་ཤྲ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། །ཞེས་དང་། ཟ་མ་ཏོག་ལས། ཤྲ་དང་འཇྱང་པོ་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ། ཞེས་དང་། ཞུ་ལུ་པས། རྟ་ཤྲགས་རྒྱལ་པོ་བཅོམ་ཤྲན་

二校稿

མཆོད། །ཅེས་བའི་དོན་དུ་བཞེད། བསོད་ཀྱགས་རྗེ་རྗེ་འཚང་ནས་པཉ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ལས་ཀྱང་འདིའི་ཁྱད་གསན་བས། པཉ་ཆེན་ནས།བདུད་རྩི་ཕྱལ་བ་སོག་པོས་ཐ་སྣ་ཤི་ཟ་བ་ལྟར་ཏུབ་དིར་གྱིས་ཟོས་བའི་འཇོག་པ་ཐོད་པར་བབས། ཐོད་པ་གཏོར་མའི་ནང་ཁ་སྦྱབས་བས་མཁོན་རྣམས་ལ་ལྟག་པར་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་བྱིན་གྱིས་བཟབ་པར་བསམ་གསུངས་གསུངས།

其后，以护方神为所缘境，以自心契入空性作为助缘，令众护方神亦皆契入空性，自性光明心的客尘污垢得以在法界中穷尽，其所现天身的舌上，ཧཱུྃ（吽）字转成金刚杵相，此杵的末端呈光明管状，这是一种令本尊与护法得以成为体性无别的方便。再观想从自己心间放出天女味金刚母，手持颅器舀取甘露而献。唐萨巴曾说：“续中有说‘天女金刚起尸母’，应作观察。”

1、色举派中，是观想面前空中一刹那间生起能怖金刚十三尊的能依所依坛城后，诵“嗡雅玛 ra 杂……”咒一遍向其供养头份朵玛。再观颅内甘露的汁液从本尊的口角注入朵玛，混合后加持护方神的相续，开许众护方神受用血肉。就如源流典故般，观想本尊答允请求及成办事业而赐开许，加持他们具有对行者所吩咐的任何事业皆无碍成办的能力。许此即为拉力达所说“一切诸肉之朵玛，施予可畏部多等，先求本尊赐宽恕。”《宝箧》中所说“朵玛供天及部多”，以及夏鲁巴所说“根本咒王供世尊”等词句的含义。索札金刚持也从班禅·贝丹益希（具德慧）处闻受了这个导引。他曾说，“班禅大师指出，‘应如蒙古人吃一种名为‘塔塔悉’的食品般，观想本尊整口吞喝，（甘露）从其口角滴下到颅器内，再将颅器倒扣到朵玛内，加持众宾客，令皆具足生起殊胜无漏乐的能力。’”

一校稿

དབེན་སའི་ལུགས་ལ་གཏོར་སྣོད་ཀྱི་ཐོད་པའི་ཁར་ཡ་མ་རྟ་དཀྱིའི་ཐུགས་དབྱུ་ཅན་གསེར་གྱི་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་གྱེན་འཕེང་བཀོད། དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་རྩ་ཐུགས་བརྗོད་པ་དང་ཐུགས་ཐོད་པའི་ནང་ལྷུང་སྟེ་ཞུ་ནས་བདུད་རྩིར་དང་འདྲེས་པས་ཐུགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལྟ་ལེ་ཏུས། རྩ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བཟློག། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས། ཨ་རིགས་དགེ་བཤེས་འོད་ཟེར་དང་གཏམ་བློང་བར། ཕུང་ཁུལ་ནས་གནང་བ་ཞུ་བ་མེ་འཐད། འཇིགས་བྱེད་རང་གི་བཀས་སོད་ཚོད་ཅེས་བསྒོས་ཡོད་པས་ཞུ་ཅི་ལ་དགོས་ཟེར། པཊ་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་བགེས་པ་འབྱོང་རྩེ་ཞལ་ཐུ་ནས་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས། ཐོུན་ཡིན་ན་ང་ཚོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་འདི་དབེན་ས་སྐྱན་རྒྱུད་ནང་ལྟར་རེད། ཁྱོགས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་འབྱལ་བའི་སྐབས། རྩ་ཐུགས་རྒྱལ་པོས་བཅོམ་ལྡན་མཆོད། །ཅེས་པ་དེ་ལ་དམིགས་ཤུག་ནས་དགག་པ་ཞེད་པོ་གཏོང་གི་ཡོད། དུས་ཕྱིས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་གསན་ནས་ད་ལྟ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ནའང་དེ་འདྲ་འདུག་འདུག་ཅེས་ཤུང་ཐུགས་ལ་མ་བདེ་བ་ལྟ་བུ་མངོད། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར་དགག་སྒྲུབ་ཡང་མངོད་པས་གསུང་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་ཐོན་ནས་ཡོད་པར་དེས།

2、温萨派中，是观想在作为供盘的颅器表面，安置有正楷竖立状金字的“嗡雅玛 ra 杂……”咒，缘彼而诵根本咒，观咒坠入颅内，熔化后与甘露混合。说这种以咒的色相作加持之法，就是拉力达所说“以根本咒作加持”的含义。阿里格西·微色（光明）及《谈说》中说，献头份后再求赐予不合理，因能怖金刚自己已颁有杀伐的命令故，何须请求？班禅的老经师琼杰·洛桑楚臣（善慧律）说：“若在过去，我们扎什伦布寺是遵依温萨耳传的，在向护方神献朵玛时，所谓的‘根本咒王供世尊’是指专缘彼而施放犀利的破除。后来，大师从强巴仁波切闻受了能怖金刚的生圆次第后，如今在其教言中也成了这样的说法了。”说罢，神色似乎略有不悦。克主杰大师的《能怖金刚生次广论》中破立皆作故，可以确定这两种讲法古已有之。

二校稿

གཏོར་འབུལ་གྱི་སྡུགས། ཨོཾ་ཐུ་ཙ་ར་ཀཱ། ནས། ཝཏ་ཛུཏྟ་ར་དི་གཱ་ཡ་ཞེས་པའི་བར་ཉེ་སྐྱིང་ཡ་སྣཏྟ་ཀ་དང་ཚོས་རྒྱལ་འཕོར་བཅས་ཀྱི་མཚན་སྡུགས་སྦེལ་བ་དང་། ཨོཾ་ཨཱ། ནས། ཝཏ་ས་ཐུ་ཏེ་ཐུཾ། ཞེས་ཐྲིཾཀྵིཾདང་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་ས་བོན་དང་མིང་སྦེལ་བ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་ཟློས་ཚེད་ཡིན། དེ་ལ་ཐུ་ཙ་ར་ཀཱ་ས་སྐྱེང་ན་སྐྱོད་པ་དམ་ཅན་ཚོས་རྒྱལ། པྲ་ཏ་ལ་ཙ་ར་ཡ་ས་འོག་ནས་སྐྱོད་པ་ཙ་སྒྲུབྷེ་སྐྱེ་ཤན་བྱེད་ལ། ཞེ་ཙ་ར་ཡ་མཁའ་ལ་སྐྱོད་པ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ། པྲཇྙ་ནི་ཀུ་ཀཱ་སོགས་ཤར་ཕྱོགས་ན་སྐྱོད་པ་སོགས་ནང་སྐྱབ་ཀྱི་འཕོར་ལས་བཞིའི་གཤིན་རྗེ་བཞི་ལ་བྱེད་པ་འདིས་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་གཙོ་བོ་ཚོས་རྒྱལ་ནང་སྐྱབ་ལ་བྱེད་པར་གསལ་བས་བསྐྱེད་རིམ་འགའ་ཞིག་དང་། དབེན་སའི་གསུང་སྒྲོས་ལས་ཚོས་རྒྱལ་འཕོར་བཅས་འོད་གསལ་དུ་བཙུག་ཀྱང་སྐྱའི་རྣམ་པ་མི་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེ་སྙམ་སྟེ། རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་རྗེ་བཙུན་འཕགས་དབྱངས་དྲུག་ཏུ་བཏུས་པ་དང་། དམ་ཅན་ཚོས་རྒྱལ་ཡང་འཇམ་དཔལ་ཞི་དག་བཀའ་སྩལ་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱལ་ནས་སྩོན་བྱུང་ལ་ཡང་ཡི་དམ་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཅན་ལ་བཀའ་བསྩལ་ཤིང་། ཁྱད་པར། ང་ཡི་བསྐྱན་པ་བྱུང་བའི་ཚེ། །བཀའ་བསྩལ་ལས་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་རྗེའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ང་ཡི་བསྐྱན་པ་ཞེས་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་སྡུག་པར་འཕྲིན་ལས་གཞིར་དུ་གཏད་ཅིང་། མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོའི་མགོན་པོའི་བསྐང་བར། གཙང་རིས་དཔལ་མགོན་བདུན་རྟའི་ཐུགས་དམ་བསྐང་། །ཞེས་ཡོད་པ་དག་ལུགས་བས། དམ་ཅན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་དམ་བསྐང་། །ཞེས་བསྐྱར་བའང་དཔལ་མགོན་བདུན་རྟའི་གཙོ་བོ་དམ་ཅན་ཚོས་རྒྱལ་ཡིན་པས་མགོན་པོ་འཕོར་བཅས་བསྐྱེད་ན་ཚོས་རྒྱལ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཚོས་སྐྱང་ཐམས་ཅད་འཕོར་དུ་ཚང་བ་བྱས་ཚོག་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་བཀའ་སྩལ་དམ་ཅན་ཚོས་རྒྱལ། །ཞེས་པའི་ཤེས་བརྗོད་ལ། རྒྱུད་སྐོད་སྐད་ཀྱིས་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་ལ། ཞེས་བསྐྱར་བ་ཡང་འདི་འདྲའི་གནད་གོ་ཆེད་ཡིན་པས་སོ། །

供养朵玛咒“嗡布杂 ra 囊、雅巴哒啦杂 ra 雅、曼凯杂 ra 雅、达布瓦尼嘎囊、嘎哒且呐迪嘎雅、吽贝子嘛囊、呸邬哒 ra 第嘎雅”之间，是由近心咒“雅曼达嘎”与法王及眷属的名咒嵌合而成的；“嗡唉、写雅、执哇、微祈、执郭、达唉、纳啊、哪戴、吽觉、呸萨瓦布迭贝！”则是由“嗡写执微执达纳哪吽呸！”与护法的种子字及名字

一校稿

嵌合而成的，是为加持他们的相续。其中，诵“布杂 ra 囊”时，明观行于地上的法王；“雅巴哒啦杂 ra 雅”时，是行于地下的（阎王妃）杂母支，亦称为“作老”；“肯杂 ra 雅”是行于空中的吉祥天母。“布瓦尼嘎囊……”是行于东方等处的内修法王及作四事业的四阎王——这样安排显然是将内修法王作为护方神之主尊，故而在某些生起次第的解释及温萨巴的解释中说，虽应观令法王及眷属入于光明，但不需转变其身相。

此说想来是有深义的，因为能怖金刚是至尊文殊化现的暴忿相，具誓法王也是静猛文殊所化现的听令者，往昔亦由本尊能怖金刚向现为听命者相的法王颁赐命令。特如续典说到“我之教法出现时，颁令诸业如理成”，是指对于宗大师的教法，能怖金刚亲自说出“我之教法”——意即担为己任后，嘱托殊胜事业。且格鲁派行者将克珠•琼波瑜伽士所作《怙主酬补仪轨》中的“七十净心祥怙愿满足”这句改为“具誓法王心意愿满足”，这是因为七十吉祥怙主的主尊就是具誓法王，因此生起怙主及其眷属时，以法王本身的势力便已具足。不仅如此，更可将一切护法全皆含摄为其眷属。同样的，“文殊听命具誓法王前”这一句吉祥颂文也被改易为“上下密院具誓海会前”，乃具相同的扼要故然。

一校稿

ཕྱོགས་སྒྲོང་གི་གཏོར་ཐགས་ལ། ཞི་རྒྱ་དབང་པོ། ཡུ་མ་གཤེན་རྗེ། ཁ་ཏ་ཉ་ཚུ་སྐ། ཡཱ་གོ་གཤེགས་སྤྲུལ། ཀོ་ཤེ་ཀ་བཙུ་བྱིན་སོགས་སྐྱེད་ཕྱོགས་བ་རྣམས་སྡུད། ཞེ་དྭ་ན་མེ་སྐ། ཨ་བཱཀྱ་མངོན་སུང་བ་སྟེ་གྲོན་པོ། དེ་བ་ཆུང་སྐ། སྒྲོ་ནི་སའི་སྐ་མོ་སྟེ་ཐག་བཟང་རིས་སོགས་སྡུད། སྒྲོ་སའི་སྐ་མོའི་མིང་ཡིན་པས་དྲ་ཡོ་ཞེས་ཕལ་ནས་མེ་བཀྲག་བར་སྒྲོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བཏ་ཆེན་དབལ་ཕྲན་ཡེ་ཤེས་གསུངས་ཞེས་བསོད་གྲགས་རྗོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཤུར་མངོད། ཀུན་མཁྱེན་

གོང་མའི་བསྒེད་རིམ་དུ། རྒྱ་ནེ་ས་སྐེ། ཞེས་གསུངས་པར་དཔག་ན་རྒྱ་མི་ས་ལ་འཇུག་པས་ཐུལ་ནས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་བ་འདུ། ས་ནི་ཐམས་ཅད་དེ་ཕྱོགས་སྡུད་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར། རྒྱ་ཀ་རྒྱཻནེ་དབང་ཕྱན་སོགས་འཕྲུང་པོ་རྣམས་ཏེ། རྒྱ་ཀ་ཐཏ་ཞེས་ཐཏ་ཡར་སྦྱོར་བ་མ་དག་པ་ཡིན་པས། ཐཏ་སད་རྒྱ་ཀ་རྒྱཻནེས་མར་སྦྱོར་དགོས།

护方神的朵玛咒中，“恩杂”是指帝释天，“雅玛”阎王，“瓦如那”水天，“雅戚”药叉，“哥斯嘎”帝释天等上方神众的总摄，“艾达那”火天，“阿比恰”指现前守护即罗刹，“迭哇”风天。“觉”指地神天女，亦即摄集了净心天等神众——因为“觉”（རྒྱ）是地神天女的名字，所以并未分开读作“巴约”而读作“觉”，这是索札金刚持遵班禅·贝丹益希之说而开示的；遍知老上师在其《生起次第》中说“‘觉’指地”，因此推测“布米”理解为地，若拆开读亦可。“萨瓦”意为所有，指一切护方神。“布迭贝”指大自在等部多，“吽觉呸”的“呸”字向前连接（成“吽觉呸”）是不对的，应向后连接成“呸萨瓦布迭贝”。

ཆུ་གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་འདུལ་བའི་ཐུགས་དོན་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་འཕོར་དང་བཅས་པས་མཆོད་ཡོན་སོགས་སོ་སོར་བཞེས། ཞེས་པ་སྟེ། ཚོར་ཞེས་རང་གི་སྙིང་གা་ནས་མཆོད་ལྷ་སྤྲོ་བའི་བརྡར་ས་གོལ་ཐར་དེབ། ཨཱརྒྷཾ་ཞེས་མཆོད་ཡོན་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་ཕུལ། ཏྲ་ཏྱ་སྟྭཱ་བཞེས། ཏྲཱཾ་ཞེས་མཆོད་ལྷ་སྙིང་གར་བསྡུ་བའི་བརྡར་ས་གོལ་ཚུར་རྗེབ་པ་གཞན་ལ་འདུ།

二水的近受用供列，其供养咒之义：守护十方的世间神众及眷属，请各各纳受功德水等供品。诵“嗡”时，作为从自己心间放出供养天女的提示，向外弹指；诵“阿耳岗”时，结功德水的手印而献；“扎迪杂”请纳受；“吽”时向内弹指，表示将供养天女摄回心间。其余（濯足水、花等）皆可类推。

二校稿

ཕྱག་རྒྱའི་སྐབས་མཐེ་བོང་གིས་རྩ་དྲི་ལ་འཇོན་པའི་ཤུག་མ་སོར་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྟེང་གའི་རྩ་འདབ་མཚོན། ཡང་སྐོར་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་ཕལ་ཆེར་སྟེང་གའི་ཐད་ནས་བྱེད་པ་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཤེན་ཏུ་ཐ་བའི་ཟུང་སེམས་ཡིན་པས་དེའི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གོ་བ་དང་། ལག་པ་གཡས་གཡོན་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་མཚོན་པས་ཡང་གཡས་པ་འོག་ཏུ་མ་ཟོར་བ་དགོས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སོར་མོ་ངང་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་དྲ་བས་འཁེལ་བ་འགྲུབ་པའི་རྐེན་འབེལ་དུ་ཚོགས་དབུས་མ་ཐན་ཆད་ལས་མི་འཐོར། མཚོད་ལྷ་དང་འོད་ཟེར་གང་སྤྲོས་སྟེང་གར་སྐྱེད་པ་དེར་ཟུང་འདུ་བ་དང་། ཐར་སྤྲོ་བ་དལ། ཚུར་སྡུད་པ་སྐྱར་བ་བྱས་ན་ཟུང་འདུ་སྣ་བའི་སྐེན་ཅིད་དུ་འགྱུར། ཡང་སྐོར་བྱས་པ་མཚོད་ལྷའི་རྣམ་འགྱུར་དང་སྐུ་འཕྲུལ་ལ་གོ་དགོས། ཐུགས་ལ་འབྱུ་གསུམ་བཏགས་པས་ནང་མཚོད་ཕུལ་ལ་ཐུགས་ཆུད་བདེ་བས་ཚིམ་ཞིང་སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་གང་བར་བསམ།

结手印时，除夹持铃杵的两大拇指外，其余八指表心间的脉瓣，作转莲等手印时也多在心间的高度作之。这是为了解一切情器的造作者乃极微风心，故（情器）皆其神变；左右二手表方便智慧故，作转莲印时右手应勿下沉，为植下成就佛薄伽梵手指如鹅王般网鬘相相连的因缘，手指的中节以下（结印过程）莫散开。无论是放出天女或光明皆须收回心间，具有摄风的缘起；手印外展时应缓慢，回收时应快速，此为风易于收摄的能熟；结转莲印应理解为供养天女的动态及神变。

在咒上加上三字咒而献内供，观想（供境的）心续为安乐所满足，且身的所有支分皆为乐充满。

བཅོམ་ལྡན་ཚོས་རྗེ་སོགས་སྤྱིའི་འདོད་གསོལ་ཏེ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། དེ་ཉིད་འཇམ་དབྱངས་ཞི་དྲག་གི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་སྤྱན་ལམ་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་བདུད་འདུལ། བསྟན་པ་བསྲུང་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་ལས་ཀྱི་གཤེན་རྗེ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། མ་མོ་ཆེན་མོ་ཙ་མནྡི། མཁའ་འགྲོ་མ་སྟེ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ། འཕྲུང་པོ་རྣ་ལངས་ཏེ་ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་བཅས། གང་གིས་ཟེར་བ་དེ་བཞིན་བགྱིད་པའི་ཅི་བགྱིའི་བཀའ་ཤན་དང་། ཕྱི་ནང་

སྐྱོང་བའི་དམ་ཅན་ལ་གསུང་བཞད་གསལ་བོ་མ་མཛད་ཀྱང་། ཕྱིའི་དམ་ཅན་ནེ་ཚས་རྒྱལ་སོགས་སྐྱོང་གོང་ལྟར་དང་། ནང་གི་སྐྱོགས་སྐྱོང་གི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། བདེ་མཆོག་ཏུ་ལུས་ཀྱི་གནས་ཉེར་བཞིར་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་བསྐོམ་པའི་རྟེན་འབེལ་གྱིས་ཕྱིའི་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ལུས་ཀྱི་གནས་དེ་དང་དེར་ཞུགས་ནས་རྟ་ཁམས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་དངོས་གྲུབ་སྩེར་བར་གསུངས་པ་དང་། གནས་བཞིའི་རྟ་འཁོར་རྣམས་མཁའ་འགྲོ་མའི་གྲངས་དང་སྦྱར་རྒྱ་ཡོད་པ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་རེད། དེས་ན་མ་དག་པའི་རྟ་ཟླུང་གི་དབང་གིས་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་འཆར། རྟ་ཟླུང་ཞིག་ལེ་རྣམ་པར་དག་ན་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་དག་པའི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བས་མ་དག་པ་དང་། དག་པ་དང་། ཆ་འགའ་དག་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྐྱོང་བའི་ཞྭགས་སྐྱོང་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་ལ། ཞིད་པ་གསུམ་གྱི་འབྱུང་པོ་བྱས་ཀྱང་དེའི་རྣམ་པར་རོལ་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཡོད་ཚུལ་མདོ་ལས་འབྱུང་། རྣམ་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ལྟར་སྣང་རྟེས་སུ་འཇོག་པའི་རྟེན་འབེལ་འཕྲིག་པ་རེད། དམིགས་བསལ་འདིར་སྐྱབ་པ་ལ་བར་ཚད་མེ་འབྱུང་བའི་འཕྲིན་བཅོལ་མཛད་ཀྱང་ཞེ་བར་ཤྲཱི་སྟེ་སུ་དང་། རྒྱས་པར་ཐུགྟེ་ཀུ་རུ་ཙོ། དབང་ལ་བ་ཤཱ་ཀྱ་རུ་དོཿ། དགོངས་བཟློག་པ་ལ་ནི་ཁ་ར་ཡ་ཐཏ། ཅེས་དང་། བསང་སྐྲད་རྩོངས་རེངས་དབྱེ་བ་སོགས་ལ་ཐལ་མོ་རྩེ་མོ་རྟེ་དང་ལས་མཐུན་གྱི་དམིགས་རིམ་སྐབས་སུ་གང་བབས་སྦྱར་བས་ཚོག །

“世尊法主妙音尊座前……”[8]等文句是求告总的希求。文意为：在**世尊**导师佛，及其所示现静猛**妙音**行相的**座前**——真实现前，亲许**立誓**作**伏魔、守护圣教者**——**事业阎王**即法王、**嘛摩**即（阎王妃）杂姆支、**空行母**即吉祥天母；**部多起尸**即护方神及眷属——对于后两句所指的——如所说般践行的**一切听令众**，以及**外内守护具誓前**，虽在解说中未说明，但**外具誓**者即前述的法王等护方神。**内**护方神的具体名称虽未说明，但胜乐中所说以于身中二十四处观修勇父空行母的缘

[8] 此段仪轨文：世尊法主妙音尊座前，立誓伏魔守护圣教者，事业阎王嘛摩空行母，部多起尸一切听令众，外内守护无余具誓前，我以期盼之心恭敬礼！

二校稿

起力，令外二十四境的勇父空行母进入身中的对应之处后，加持脉、界而赐予成就，以及四处脉轮与空行母的数量匹配皆为续部的密意。因此，就不清净的脉、风而言，会现起不清净的各种情器现象；若脉、风、明点清净，则所有情器皆会现为清净的游戏故，从不净、净、些许清净分中亦有作相应守护的护方神。虽说为三有的**部多**，但经中明载，亦有化现为彼等相的佛菩萨；外呈世间神的行相而体性实为出世者也很多，因此只要向他们献朵玛，就能累积为出世间神摄受的因缘。这样清晰观想后，此处所嘱托的事业，虽为令修行过程不生灾障，但亦可随息业诵“辛当沽迦娑哈”、增业诵“布珍沽迦嗡”、怀业诵“瓦香沽迦吙”、威猛回遮事业诵“瓦 ra 亚呸”，以及杀伐、驱逐、蒙蔽、僵硬、分隔等作击掌或不击掌，乃至事业的所缘次第诸时机而作相应配合。

二校稿

མཐར་ཡིག་བརྒྱ་བརྗོད་དེ་ཕྱོགས་སྐྱོང་རང་རང་གི་སྤྱི་བོར་རིགས་བདག་རང་ཚས་སུ་བཞུགས་པའི་སྐུ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས་པས་སྐུ་ལུས་གང་བས་རང་གི་མཚོད་གཏོར་འདུལ་ཞེས་པས་མཛོན་རྣམས་ཐུགས་མ་མཉེས་པ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གིས་བསྒྲེད་པའི་ཞེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་སྦྱངས།　དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་དང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་བརྟན་པར་བྱས། ཕྱོགས་སྐྱོང་རང་རང་གང་ནས་སྦྱན་དྲངས་པའི་གནས་སུ་གཤེགས་པའམ། རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཚོད་ཙམ་དུ་བཀྱེད་ནས་བར་ཆད་བསྲུང་ཕྱིར་སྐྱབ་པ་ཡོ་ལ་གཟེགས་ནས་བཞུགས་པར་བསམ་པའི་གོ་བ་ཆགས་ན་གཤེགས་གསོལ་གྱི་ཚེགཔ་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། སྣང་རྒྱུད་པས་གཤེགས་གསོལ་གྱི་ཚེགཔ་མེ་བརྗོད། གཞན་དུ་ཐུགས་མཁར་གཏོར་སྐྱབ་གཏོར་ཆེན་སྐྱབ་མཚོད་སོགས་ལའང་གཤེགས་གསོལ་གྱི་ཚེགཔ་བརྗོད་པ་མིན་ནོ།།

最后，诵百字明咒。观想在各护方神的头顶上所安住、具自装束的部主佛心间涌出甘露，充满其身，令由我供养朵玛的过失导致众

宾客不悦等所生分别心的过失全部清净、获得悉地，以及所托事业稳固。继观护方神各返所从迎请处，或观后撤至各自方向的寒林附近，为防护灾障故看顾行者而住——只要具备这样的理解，即使诵请返回的文句亦无相违。下密院派并不诵请返的文句，其它如《铁堡朵玛修法》、《大朵玛修供》等仪轨中也不诵请返回的文句。

དེ་རྗེས་བདག་སྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཐུར་ཤུར་བྱིན་གྱིས་བརླབས།　སྟོང་ཉིད་ཏྀགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཚ་ཤུ་དང་མཆོད་རྫས་མཐོན་སོགས་སུ་འཆར་དགོས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཡོད་སྐབས་ཀུན་ཏུ་གསལ་འདེབས་པ་གལ་ཆེ། དེའི་སྟེང་ནས་ཚོག་རིས་ཤུར་དེའོ། །འདིའོ་སྙམ་དུ་དོན་དྲན་ཏེ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྣང་དགོས་པས་དེ་འཆར་ཆེད་དམིགས་རྣམ་མང་ནས་གདངས་འཛེན་པ་ཡ་མ་རྣ་ཎྜ་དང་། འཆི་བ་ཚོས་སྐྱེའི་ལམ་འཕྲེར་སྐབས་ཤུ་ཏུ་ཡིན་པས་ཕྱག་ལེན་ལ་གནད་ཡོད་པ་རེས་དགོས།

其后，如前述般加持自生供品。必须由证空慧的显现分现为天尊、供品及宾客等，因此，随所具有几许对空性的定解，在一切阶段中均作明观极为重要，在此基础上才按仪轨文句，由提念“就是如是这般！”而安置佛慢与显明故，是在诸如为现彼而于众多所缘相处发声诵“嗡雅玛惹阿杂萨多麦雅……”及于死有法身道用时故，应知这些传统具有重大关键。

ཅོ་ རྗོད་ལེམས་བསྒོམ་བཟླས་ཀྱི་བཤད་པ་རྗོགས་རིམ་སྐབས་བྱས་ཀྱང་ཚོག རྗོགས་རིམ་ཚོས་ཐུན་གཅིག་བྱེད་ན་སྐབས་འདིར་ཞུ་བ་དོག་བདེ། དེ་ལ་རྗོད་ལེམས་རང་གི་སྤྱི་བོར་བཞུགས་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ན་ཕྱོགས་བཙུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ཤུར་ཐུགས་དགོངས་གཏད་དེ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པས་བླ་མ་དང་ས་ས་བཅས་བཏས་རྒྱལ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས། གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་འགོད་པ་ཚོག་ལ་མེ་གསལ་ཀྱང་རྗོགས་རིམ་སྐབས་སྤྱི་བོར་སྐུ་རྗོ་རྗེ་ཆ་ཤུར་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཨཱཿདཀར་པོ། མཐིན་པར་གསུང་རྗོ་རྗེའི་ཐུགས་ཀར་ཧཱུྃཔདྨ་པོ། ཐུགས་ཀར་ཐུགས་རྗོ་རྗེའི་ཐུགས་ཀར་ཧཱུྃ་སྔོན་པོ་འགོད་པ་གསུང་བཤད་ལས་འབྱུང་། སྤྱིར་རྗོད་ལེམས་སྐྱབས་གནས་ཀུན་

一校稿

འདུས་དང་། ཁྱད་པར་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བསྡེམ་པས་ཀུན་འདུས་སུ་བསམ། ཡོན་ཏན་ཕར་མ་ཐོབ་པ་གསར་ཐོབ་མེད་ཀྱང་མཆོད་རྟས་གསར་པ་ཕུལ་བས་བདེ་བ་གསར་སྐྱེ་ཡོད་པ་ཡུལ་གསར་དུ་སྐྱེས་ན་ཡུལ་ཅན་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་ཚུལ་ལ་བསམ་དགོས། བརྡ་ས་ཀ་སོགས་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དམ་ཚོག་བཞིན་དུ་རྟེས་སུ་སྐྱོང་ཤེག་ཅེས་པ་ཡིན་པས་ཕྱོན་སྐོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་ཅེས་དམ་བཅས་པའི་དམ་ཚོག་གི་དུས་ལ་བབས་པས། དེའི་དོན་བཞིན་རྟེས་སུ་སྐྱོང་ལ་ཏི་ཤྲ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་ཅེག་ཅེས་དོན་དུན་བཞིན་བཟློས་ལ་བདུད་རྩི་འབེབས་སྨྲངས་ཟེར། རྟོགས་རིམ་སྐབས་གནས་གསུམ་གྱི་དོ་རྟེ་གསུམ་གྱི་ཤུའི་ཐུགས་ཀའི་ཡིག་བརྒྱ་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས་པ་སྨྱི་བོ་ནས་ཞུགས་པས་རྡ་འཁོར་རྣམས་རིམ་གྱིས་གང་སྟེ་སྣོ་གསུམ་གྱི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་མྱུན་ཁྲུང་དུ་ཉེ་ཟེར་ཞུགས་པ་སྐྱེ་བོ་ནས་ཞུགས་པས་རྡ་འཁོར་རྣམས་རིམ་གྱིས་གང་སྟེ་སྣོ་གསུམ་གྱི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་མྱུན་ཁྲུང་དུ་ཉེ་ཟེར་ཞུགས་པ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབ

后，赐予随顺于所求之事——胜共悉地！”这一含义边持咒，并观降甘露作净治。圆满次第时，观从（金刚萨埵）三处三金刚天众心间的白、红、蓝三色百字明咒中流出甘露，从头顶进入，依次注满各脉轮，令三门罪障如日光照入暗室般得以净除，最后金刚萨埵从头顶进入，安住于中脉中央。

།། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། དང་པོ་སྤྱོར་བ། དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་འཛིན་གསུམ། དང་པོ་ལ་ལམ་འབྱེར་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཆི་བ་ཆོས་སྐུའི་ལམ་འབྱེར་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་འདུ་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཚོགས་བསགས་པ་ནི། རང་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཡུམ་བཅས་སུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་སྐྱིང་གའི་རྩ་འཁོར་མཆོན་པའི་སྣ་ཚོགས་པརླ། མེ་ཤེགས་པའི་ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་མཚོན་པའི་ཉེ་མ། དེའི་སྟེང་ཤེན་ཏུ་ཐ་བའི་ཟླུང་སེམས་མཚོན་པའི་སྟུམ་མཐིང་གུ་ཡེ་ཤེས་ཐུའི་རང་བཞིན་ཅན། དེ་ཡང་ཟླ་ཚེས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། ཉའི་མགོ་མཉམ་ཉིད། དེའི་ཡུས་སོར་རྐོགས། ཡུ་བྱ་གྲུབ། ཐིག་ལེ་ནུ་དང་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལས་འོད་ཟེར་ཐུ་འཕྲོས་པས་ཡུས་གང་། རིམ་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས། དེ་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་རང་རང་རིགས་ཐུ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས། རྗེ་རྗེ་རྐོན་ཏོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིབ་ཕམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས། དེ་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་རང་རང་རིགས་ཐུ་ལ་སོགས་པའི་སངང་རྒྱས། རྗེ་རྗེ་རྐོན་ཏོ་སོགས་བྱང་སེམས། རྗེ་རྗེ་ཐུགས་ཀྱུ་སོགས་ཁྲོ་བོ། སེམས་མ་རྗེ་རྗེ་མ་སོགས་རིག་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཐན་གསུམ་དང་། ཞལ་མངལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་བཞུགས་པ་དཔག་མེད་ཐུབ་དྲངས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས་པར་མོས་ལ། སྤྲོས་པའི་འོད་ཟེར་རང་གི་སྐྱིང་གར་བསྡེམ། སྡོམ་འབྱུང་ལས་འབྱུང་བའི། གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་གནས། །ཞེས་པས་ཐུ་མ་དང་། ལྟ་ལེ་ཏའི་ཞེ་དགུ་མའི་སྐུབ་ཐབས་ཀྱི་མཚོད་བརྗོད་གཟུགས་མཚོག་མས་འཇིགས་བྱེད་གཙོ་འཁོར་ལ་ཕྱག་འཚལ། དེ་དག་གི་ཚེ་ལུས་དབུག་མའི་སྐྱེད་ཀྱི་མགོ་དང་ཞེ་སྐྱལ་ནས་ཕྱག་མཚོད་བསྟོད་དབྱངས་དང་གུས་དང་། གཡས་ཀྱི་སོར་མོ་ཕྱས་རྩ་བའི་ཟླུང་ཕྱ་གཡོན་ཀྱི་སོར་མོ་ཕྱས་ཡན་ལག་གི་ཟླུང་ཕྱ། རྗེ་རྗེ་ཐལ་མོ་སྐྱིང་གར་སྐྱར་བས་ཟླུང་བཅུ་སྐྱིང་གའི་ཐུ་ཏིར་འདུ་བ་དང་། ཡང་གཡས་གཡོན་ཀྱི་སོར་མོས་དབང་པོ་ཕྱ་དང་ཡུལ་ཕྱ། རྗེ་རྗེ་ཐལ་མོས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་བདེ་སྟོང་

二校稿

གི་ངོ་བོར་སྦྱོར་བ་དང་། ཡང་གཡས་གཡོན་གྱི་སོར་མོས་སྐྱེ་འོད། ངོ་རྫི་ཐལ་མོས་ཟུང་འཇུག་མཚོན་ཞིང་དེ་དག་སྣིན་ཅིང་གྱི་རྟེན་འབེལ་འགྲིག་པ་དང་། བདེ་སྟོང་གི་རྩེས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚིགས་བཅད་གྱི་དོན་བསྒྲིད་རིམ་མང་ཡོར་གསལ་བ་ལྟར་དྲན་དགོས།

第六章、与二资粮相关的死有法身道用修法

正行分为初加行三摩地、坛城胜王三摩地、事业胜王三摩地。

一、初加行三摩地

初加行三摩地又分为三道用。

一为死有法身道用：其中，与福业行随顺而积资：明观自成一面二臂、怀抱佛母的能怖金刚心间，具有表示心间脉轮的杂色莲花、表示不坏红白明点的日轮、其上表示极微风心的具五智自性蓝色ཧཱུྃ（吽）字——其弯月表大圆镜智、ཧ（哈）字顶划表平等性智、ཧ（哈）字身表妙观察智、字足ཧཱུྃ表成所作智、空点及那达表法界体性智。从字放射五色光芒，遍满全身，渐次照亮报、化净土，从其中所住一切胜者心间，迎请各各五方佛等佛陀、金刚锐利等菩萨、金刚铁钩等忿怒明王、心母金刚母等明妃所围绕的能怖金刚十三尊；以及根本面的梵穴上方所住，呈部主不动佛双尊相、或能怖金刚相、或初见面形相的上师，其数无量驾临，合一后安住于面前空中。这样信解后，观所放光芒收回自己心间。

以出自《律生续》的“以谁之恩大乐处……”一偈向上师顶礼，以出自拉力达《四十九尊仪轨》礼赞章的“胜中胜色大威猛……”一偈向能怖金刚主眷顶礼。行此等顶礼时，观想化身无量，一一化身各

二校稿

化无量的头与舌而作顶礼，发出赞颂、敬信之声。右手五指表根本五风，左手五指表支分五风，故于心间作金刚合十乃表摄十风入于心间（段的）中脉；或右、左手指表五根与五境，金刚合十表境、根、识结合为乐空体性；或右、左五指表幻身与光明，金刚合十表双运，且能植下此等证悟的能熟因缘，及以乐空的观念摄持而作顶礼。这些（顶礼）词句的含义，在众多生起次第中均有说明，应如所说忆念其义。

གདོང་དྲུག་གི་རྒྱུད་དང་། རྒྱ་གཞུང་དུ་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཚོ་ཏྲེ་ཉིས་ཏྲེ་ཤཱཀ་སོགས་ཀྱིས་ལྟ་མོ་ཙ་རྩེ་ཀ་སོགས་ཡུམ་ཆུང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མཆོད་རྫས་ཐོགས་པ་དཔག་མེད་སྤྲོས་ནས་མཆོད་ལ་སྙིང་གར་བསྡུ། དེ་ལ་མཆོད་ཡོན་འབྱལ་བའི་ཐུགས་དོན། འཕྲོག་བྱེད་མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཙོགས་པའི་ཞལ་ཅན་ལ་ཞེས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཞབས་བསིལ་ལ་རྟུံ་གཉིས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། བཏ་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དེས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་གཙོད་པ་སྟོན་པས་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གོ་བ་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། དྲི་ཚབ་ལ། གདུག་ཅན་བསྒལ་བའི་སྙིང་ཁག་གི་དྲི་དྲི་ཞེས་རྒྱའི་ཁྱད་པར། མེ་ཏོག་ལ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར། སྣོས་ལ་འཕྲོག་བྱེད་དགྱེས་པའི་ཚེད་དུ་ཞེས་དགོས་པའི་ཁྱད་པར། མར་མེ་ལ་སྣང་གྱི་དབང་པོ་རྒྱས་པའི་ཚེད་ཅེས་གང་དུ་འབྱལ་བའི་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣུར། ཞལ་ཟས་དང་རོལ་མོ་རང་མིང་ནས་སྣོས་པ་ཐ་མ་རྣམས་མཆོད་ཡོན་སོགས་ལ་སྣང་དགོས་པའི་མཐའི་གསལ་བྱེ

继诵出自《六面续》及众多梵文论著的“嗡舍哲哈……”[9]等文句，观想放出无数单身、一面二臂相、手托供物的天女杂姿嘎等佛母，献供养后收回心间。其中，功德水的供养咒意为“向能夺獠牙面相者”，乃（供养的）境的差别；濯足水供咒中的两个“ཧཱུྃ”（吽）字乃乐空智的种子，“ཥཔ”（呸）字表明以彼智慧斩断凡俗的显执，故理解为乐空的变幻，乃体性的差别；涂香水中，是以诛度恶毒者的心血之香作为香水，乃原料的差别；花具有悦意的色相，乃行相的差别；熏香专为令悦意欢欣，乃目的的差别；明灯专为令眼根增长，乃供养处的差别；妙馔与音乐仅读出其梵文名称，是为表明需与之前功德水等连结，及为了解此等供品皆为三金刚的体性。各各供物亦皆具供养的境、供养的体性、原料、外相、目的、所供处的差别，若能籍由齐备这些差别之门献供，则成为稀有的供养，这是辛帝巴在《黑敌续释》众所说。涂香咒有两个“གཱཿ”(嘎)字，这是按传统的唸法，且于生起次第论中也只写成“香香”两个转译的字，所以读作“嘎嘎嘎”三字是不正确的。

དེ་ནས། ཇི་ལ་རྣམས་ནི་བཤགས་པར་བྱ། །ཞེས་སྨྲིར་བཤགས་པ་དང་། སྐྱེས་ཤིང་སོགས་འདས་པ་དང་དུ་ལྡེའུ་ཇི་ལ་འགྱོད་སེམས་ཀྱིས་བཤགས་པ་དང་། སྣན་ཚད་ཇོམ་སེམས་ཇོན་དུ་འགོ་བས་ཆི་བཀྱེད་པར་དམ་བཅའ་བ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག གང་ཟག་ལྡེའུ་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་རྩ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པ་དང་། བདག་གི་བདེ་འགྲོར་ཡོངས་སུ་བཇོ། །ཞེས་པའི་བདེ་འགྲོ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་ཅེས་ཁོང་འཇམ་

[9] 嗡写者哈（功德水）！嗡吽吽呸（濯足水）！嗡微执达哪哪杜章萨多达嘛嘎嘎（涂香水）！嗡咕玛惹阿若吡涅杂杂吽呸（鲜花）！嗡写哈嘿呸（熏香）！ 嗡迪达洛杂哪微执达哪哪玛哈啊扎扎哈萨哪迪尼迪达耶娑哈（明灯）！嗡班杂涅微德啊吽娑哈（馔食）！嗡班杂晓哒啊吽（音乐）！

一校稿

པའི་དབྱངས་གསུངས་པས་བསྟོ་བ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་སོགས་འབྲས་སྐྱབས་ལ་འཇོད་ཅ་དང་། རྒྱ་སྐྱབས་ལ་འབྲས་ཏུ་དེ་ལ་སྨྲོར་བའི་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སྨོན་ལེམས་བསྐྱེད། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱི་ལུས་ཕུལ་བས་ཚོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟག་པའི་ལྟས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་ལམ་ལ་སློབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད། ལྟག་མས་འཇུག་ལེམས་བསྐྱེད་ནས་སྨྲེན་སོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །སྐབས་འདིར་ཐུགས་སྟོམ་བཟུང་བས་སྟོམ་པ་ཐུར་མེད་གསར་སྐྱེ་དང་། ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པའི་དགོས་པ་མི་འཐུབ་ཀྱང་སྐྱེས་ཟེན་བཏུན་ཞིང་འཚེལ་བ་དང་། ལམ་ལ་སློབ་པ་དང་། ཟླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཚོགས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་སྐུབ་པའི་མཆོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འཐུར་བ་ཡིན། འདི་ལ་མིང་བརྗོད་པའི་སྐབས་རང་གི་གསང་མཚན་ལས་གཞན་སྨས་ན་རྫུན་སྨ་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་དོགས་སྲོག་བྱམས་པས་བཏག་དཀའ་དཀའ་བཅུ་རེན་པོ་ཆེས་གསུངས། མ་བསྒལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་བསྒལ། །ཞེས་སོགས་ལ། འཕྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྔན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བྱེད་ཚོང་བ་ལྟ་བུ་རེད། སྐབས་འདིའི་ཚད་མེད་བཞི་ལ་བཏང་སྙོམས་གོང་དུ་ལེན་པའི་བཤད་པ་མི་གནང་ཞིང་། ལམ་རིམ་སྐབས་ཀྱང་འཇུག་ཏུ་སྤྱར་ཚོག་པའི་གསུང་སྐོས་ཡོད། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཚོས་བཅུད་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་རྣེད་དང་མི་རྣེད་དང་། །བདེ་དང་མི་བདེ་སྣན་དང་མི་སྣན་དང་། བསྟོད་སྨད་ཅིས་བཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཚོས་བཅུད་པོ། །བདག་གིས་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོམས་མཇོད། །ཅེས་པའོ། །དེ་ནི་གཞི་ལ་འཛོམ་གྲིང་གི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྟན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཚོར་ཞིང་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེན་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏོ། །

其后，“一切罪过当忏悔”这句是总示忏悔，“已生正生……”两句是开示对过去、现今之罪，以后悔之心作忏悔，对今后者以约束的心立誓不再重蹈覆辙，此为忏悔支；（“如是福报皆随喜”一句是）对五种补特伽罗于三时中的善根作随喜，乃开示随喜支；对于（“众善我皆作回向”一句中的）“众善”，至尊文殊说应理解为一切相智，乃开示回向支；“皈依佛法僧三宝……”这四句所示的是，果归依乃所

二校稿

获，因归依是对彼果以加行造作归依之门而作归依，以及发起愿菩提心；“汝等功德海众前……”两句所示的，是供养自身，目的是为能在一切生世皆为殊胜本尊摄受，从而修学圣道；余下的文句（“正等圆满佛世尊”至“以胜信念当依行！”）所示的，是生起行菩提心后修学布施等道之理。

此处受密乘戒。其虽不能成立令律仪昔无者新生、已衰者恢复的目的，但能令已生者坚固并增长、能修学道、能成取悦上师及坛城天众的殊胜修行供养。扎嘎尔·噶久仁波切依据强巴阿阇黎之说指出，在称己名时，若不称唸自己（受灌顶时）的密名而称他名，成妄语之过。“未得度者我令度……”这四句，齐备了（《现观庄严论》中所说）诸如“寂灭众生之事业……”等所示的二十七种佛业。

此处的四无量中，未说应先取受平等舍，且有将道次第中（的相关内容）亦可插入结合的说法。所谓的“世间八法”，就如《劝诫亲友书》中所说的“知世法者谓得与未得，乐与不乐名声美不美，赞誉毁谤八种世间法，当令非自意境齐等观！”此法与基位投生为南瞻部洲具六界胎生人身之因——造作福业相随顺，且净化后世能引业的能力，并为道、果福报资粮的能熟。

དེ་ལ་བསྒེད་རིམ་ནི་འཇམ་ངུ་སྤྲིང་གི་ཨི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ཕྲན་ཞིག་འཇམ་སྤྲིང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས། འཆི་བ་དང་བར་དོ་གྲུབ། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་དགོས་པས་འདིར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་གཙོ་བོའི་སྐུར་ས་ངམས་རྒྱས་པ་ལ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་དགོས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་སོང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་དང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་འཆི་བ་ཚོས་སྐུའི་ལམ་འཁྲིར་བསྒོམ་དགོས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་

二校稿

པས་ཆོས་ཅན་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་དང་། རྟག་ཚད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅེས་སྦྱར་ཆོས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་ཁྱི་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་བས། རང་དང་ཚོགས་ཞིང་གི་�careful་དང་། ནས། སྟོང་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་རྗེས་སུ་ཇུགས་གཉིས་བརྗོད་པའི་ཕྱག་ལེན་ཡང་ཡོད་པས་རང་གཅིག་ཏུས་འདོན་སྐབས་འདི་སྐབས་བདེ་གཤེགས་དང་འཆེ་གིང་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མོ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་འཆེ་བ་འོད་གསལ་ལ་བྱེད། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་གསུང་དུ་མི་གསལ་ཡང་གསུང་བཤད་ལ་སྨིག་རྒྱུ་ནས་འོད་གསལ་བར་རགས་པ་ཉེར་ཐ་ཐིམ་རིམ་དང་སྦྱར་བ་ཐང་སག་པའི་བསྒྲེད་རིམ་དུ་ཡོད། ཡིག་ཆ་གཞན་ན་ཐིམ་རིམ་དང་སྦྱར་བ་མི་འཐད་གསུངས་པ་འདུག་ཀྱང་གསང་འདུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡོད་པས་དགག་པའི་གནས་མེན་པ་འདུ།

此中，生起次第必须与造作能生为某一南瞻部洲具六界胎生人身之业、形成死有与中有，以及其后受生这些过程随顺而作观修故，在此处则为须造集能于无量宫中央的主尊身中成佛的二资粮，因此，须于供养能集福资者——资粮田后积集智慧资粮、并须与死有光明的感受随顺而修死有法身道用。仪轨文中的“一切诸法”[10]显示的是有法，“皆为依赖而安立故”是能立因，“远离断、常等四边，而成无我之自性空也！”是所立法。赤巴·索南旺坚（福权幢）对此说：“传统上，也有先诵‘我与资粮田诸尊’乃至‘……而成无我之自性空！’这段文之后，再诵二咒的做法，我独自修法时，按此顺序修诵感觉极佳。”

显宗对死有除区分为粗细外未再细分，但密乘在此阶段，更将微细死有分为显、增、得三者及死亡光明。唐萨巴的《生起次第》有说到，遍知老上师在文集中虽未提及，但在其口传时有讲到阳焰至光明间，可配合二十五种粗品的融入次第。虽在其它论著中，说与融入次

[10] 我与资粮田诸尊及别余一切诸法皆为依赖而安立故，远离断、常等四边，而成无我之自性空也。

一校稿

第结合不合理，但集密续中有此规，故而非应破之处。

དེས་ན་རང་འཇིགས་ཟེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒོར་མཚམས་ནས་འོད་ཟེར་ཕལ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་དམར་སོ་གང་ལ་རེག་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་ངོ་བོར་ཚམས་གྱིས་འགྲོ་ནུས་པ་དེ་འཇུ་འཕྲོས་པས་སྣོད་བསྡུད་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་རྣམ་རོལ་དང་། སྣོད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བསྡུད་རྩ་རྣ་ཀ་སྣོད་འོད་དུ་ཞུ་ནས་བསྡུད་ལ་ཐིམ། བསྡུད་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པ་ནས་ནུ་དཔོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པའི་བར་ལ་སྣིག་རྒྱུ་དུ་བ་མཁའ་སྣང་། མར་མེ་ལྟར་འབར། སྣང་མཚེད་ཐོབ་གསུམ། འོད་གསལ་རྣམས་རིམ་པར་ཤར་བར་མོས། འོད་གསལ་གྱི་དུས་དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་དངོས་དང་། ཁྱི་ཁྲན་གསུང་བཤད་ཟེན་བྱེས་ལས། ནུ་དཔང་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་པ་ཙམ་བསྒོམ་ན་ནམ་མཁའ་བསྒོམ་པ་ཡིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་མེན་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཀུང་སྣང་མེད་ཙམ་ལ་མ་བཞག་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟག་ཏུ་ལ་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་གྱི་�previous་བ་གསལ་ཅི་ཞེབས་བྱས་ནས་སྦྱངས་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཤར་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཆོས་སྐུ་དབྱེར་མེད་ལ་མཉམ་པར་བཞག བང་སེམས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཆོས་སྐུ་དངོས་ཡིན་སྟམ་དུ་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་ལེགས་བྱིང་ཏོད་དང་བཟལ་བར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཤུ་བ་མེད་ཀྱང་མེད་རྩལ་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་དང་། ཇི་ཤུ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ཤུ་བ་གཟིགས་ངོར་ཇི་སྙེད་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་འཆར་བ་དེའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་གཞན་འཆར་དུ་མ་བསྒྲུབ་པར་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་གྱིས་མེད་དགག་དང་། འཕགས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུས་དེ་གཟིགས་ཚུལ་ཇི་སྙེད་པའི་ཆོས་གང་ཡང་ཤར་ཏེ་སྟེང་པའི་ཇི་ཙམ་ཡང་ཐོགས་ཀྱི་ཤུ་བ་ཙམ་ཡང་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཤུ་བ

པ་ཡས་བྱང་བའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་ཤྲ་བྱའི་རྐོགས་པ་སྐྱེ་བའི་དགེ་རྩ་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྱུར། འཕས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གར་ཡུལ་དག་པ་གཉིས་ཕྲན་གྱི་དབྱིངས་དང་སྦྱིབ་བལ་སྐྱན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ངོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་བའི་ཚོགས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་ཤྲ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྐུ་འགྱུབ་པའི་ནུས་པ་དང་བགེ་ཚགས་ཁྱད་པར་ཅན་འཛོམ་དུ་སྦྱངས་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་ངོ་འཕྲོད་པར་བྱས་ལ་

因此，可观想从自成能怖金刚双尊心间的种子字及交合处，放出非如庸常般的光，而是大乐自性的红色光华。凡所触及，就如皆能自然转为光灿灿的大乐自性般，令一切情器世间皆转为安乐的游戏，器世间转为无量宫，情世间为能怖金刚。继而器世间化光融入情世间，从情世间化光融入自己开始，乃至“那达”融入光明之间，依次现起阳焰、烟、荧火虫、灯烛般炽燃、显增得三、光明，这样作观想。在光明阶段，上根者能真实证得空性。在老赤巴的传法笔记中讲到，“若仅观‘那达’亦无所缘之空，这只是观修虚空，并非观修空性。”故不可于仅唯一切皆无显现之中安住，而应随力所及，明观一切法以自性成立尘许亦无的空性见后，按二咒义在境空性与有境法身无别中安住等舍。由念“彼自心契入空性之智即为真实的果位佛意法身！”而于法身中安置我慢后，心离沉掉，专注一趣而修。虽无空性见，但可作意观想以大乘见道无间道之力通达空性之理；及以证得如所有的一切相智之力，在如所有见的层面并不会显现任何尽所有法的行相，这样就能在心中安置不令现起其余世俗谛的现象，而唯遮破谛实成立的无遮，以及彼果位法身如所有见的情形。

总之，自心虽未契入空性，但作已契入的信解；虽未现证空性，

一校稿

但作已现证的信解；虽未与具二种清净一切相智体性合一，但作已合一的信解，从而安置我慢。这样作观修，与基位某一南瞻部洲具六界胎生人身的廿五粗品渐次融入后，令现前死有光明为同法随顺，且能净治行者自身中的大种所造凡俗死亡；与道位圆满次第时，以修力令风入、住、融于中脉所生的喻、义光明行相随顺，且为能生如是证悟之善根的能熟；于果位佛地中，与具二清净境之界与离障俱生大乐智二者一味而入的佛法身行相随顺，且植下成就如是智慧法身的殊胜能力及习气。应在这样的念想中忆念而指示净基与能净。

བསྒོམ་པ་ནི། ཇགས་གཉིས་དོན་ལྟར་གདོད་ནས་དག་པའི་དབྱིངས། །བདེ་ཆེན་རང་གི་སེམས་དང་ཅོ་གཅིག་པ། །ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རྫོགས་འཆི་བའི་སྐྱོན་སྤངས་ཤིང་། །འོད་གསལ་ལམ་གྱི་ཚོས་སྐུ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ལ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་མེ་གསལ་བ་ལམ་ཐུན་མོང་བར་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས་སྟོང་ཉིད་ཏོགས་ཟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། རྒྱུད་མ་སྦྱངས་པས་འདི་འདྲ་བསྒོམ་པ་རྣ་ཚོད་ལ་ཞེན་པ་ལྟ་བུ་རེད། བསྒེད་རིམ་བསྒོམ་པ་ལ་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྲེར་གཙོ་བོ་དང་། དེའི་ཡང་གཞིར་འཆི་བ་ཚོས་སྐུའི་ལམ་འཁྲེར་གནད་སྨིན་དགོས་གསུངས། དེས་མ་འོངས་པ་ན་འཆི་བ་ཐ་མལ་པར་མི་འཆོར་བར་ཚོས་སྐུའི་ལམ་བྱེད་འོང་དགོས་པ་རེད། བསྒེད་རིམ་ཟིམ་གྱིས་དེ་འདྲ་དཀའ་ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་དཔག་ན་ཁྱང་ཟད་ཡོད་དམ་སྟམ་སྟེ། འདི་གའི་ཁྱི་ཏན་དུས་ཀྱི་གླ་རྒྱན་བེ་རི་མཐུ་སྟོབས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་ཕྱིས་དབུས་གཙང་དུ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལས་ཚོས་གསན་ནས་གྲུབ་མཐའ་གཙང་ཞིང་ཉམས་ལེན་ཚད་ལྡན་མངོད་པ་དེ་འདའ་ཁར་མངོད་དགེ་རི་ཁྲོད་པ་མཁས་གྲུབ་བསྟན་འཛིན་སོགས་དྲུང་ན་འཁོད་པ་རྣམས་དང་སྟན་ཅིག་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚ་གསུངས་ནས་རྟག་ཚད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བལ་བ་ཞེས་པའི་སྐབས་སྔོད་ཅེས་ལན་བརྡ་གནང་ནས་མཚམས་དེར་སྐུ་གཤེགས་འདུག

对其作观修之法，就是“遵二咒义本然清净界，大乐自心二者一味中，愿满智慧资粮断死过，且获光明道位之法身！”这一偈颂的意涵。此中，所谓未认清所破，是就已于共道净治相续、且已证得空性

一校稿

的角度来说的，相续未清净者作这样的观修如骑烈马然。在生起次第的修法中，必须以三身道用为主，并须为能成熟其更基础的死亡法身道用的扼要；以其力未来必须能不沦于凡俗死亡而达成法身道用。虽仅以生起次第难以达成这样的目标，但以管见推测，窃以为应能具少分。如本寺的老赤巴贝日·图朵坚参（威力幢），他常时供给僧众。后到卫藏师从强巴仁波切等闻法后，秉承纯洁宗风作了具量实修。临圆寂前，他与曾随侍过佐格闭关者·凯珠丹增（智成持教）等大德的众同修一起唸诵能怖金刚仪轨。当诵至“远离断常等四边”这句时，他举手说“请稍停！”便在那一刻示寂了。

དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་འདི་ནས་ཟུ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་ལེམས་བྱིངས་སྐོང་ཉིད་ལ་བཞག་ནས་ཟློའི་ཟུར་གཅིག་གིས་བསྡུང་འཁོར་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་སོགས་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན་ཀྱང་མ་ནུས་ན་ཚོས་སྐུར་མི་གནས་པར་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུར་ལང་སྐམ་པ་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འཇུག་བཞི་རེ་གྲིང་སྡུངས་ནས་ལམ་འཕྲས་ཀྱི་དག་པའི་སྐོད་གཞི་དང་བཅས་པ་བསྒྲུབ་པའི་འཕེན་པ་དང་བཅས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་གོ་གར་ཡོ་སྐོན་པོ་ལས་ཟླང་དཀྱིལ་དུ་བའི་མདོག་ཅན་གཞུ་དབྱིབས། གོང་གི་ནང་མཚོད་ཡེན་ཆབས་ལ་བཅད་ཁ་ཚུར་སྐོན་ཀྱང་འདིར་བར་བསྐན་པ། མཚོག་མ་གཉིས་སུ་རྒྱལ་མཚན་ནམ་བ་དན་གྱིས་མཚན་པ། དུ་སྤའི་རྒྱལ་མཚན་ཟུ་བུ་ལ་སྐེང་དུ་འཕན་རྩེ་གསུམ་པ་ཐོགས་སོ་སོར་བཀལ་བ་བྱས་ཀྱང་ཆོག ངའི་སྐེང་རྡོ་ལས་མེ་དཀྱིལ་ཟུར་གསུམ་པ་ཟུར་གཅིག་ཐར་བསྐན་པའི་ཁ་ལ་མེ་ཟླེའི་ཁེང་བ་དང་། ཟུར་གསུམ་དུ་མེ་ཟླེ་ཆེ་བས་མཚན་པ། ངའི་སྐེང་ཋོ་ལས་ཆུ་དཀྱིལ་དཀར་པོ་ཟླམ་པ་བྱམ་པ་ཆུས་གང་བའི་ཁྱེད་ཆུ་ནང་དུ་ནུབ་པས་མཚན་པ། ངའི་སྐེང་དུ་ལོ་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སེར་ཟླུམ་པོ་ཐུག་བཞི་རྩོ་རྩེ་རྩེ་གསུམ་པ་ཁྱེད་ཀུན་གང་བའི་ཁུ་ཆུ་ནང་དུ་ནུབ་པས་མཚན་པ། ངའི་སྐེང་དུ་རང་སེམས་ཀྱི་ཐྲོན་པོ་ལས་སྐྲ་ཚོགས་རྩོ་རྩེའི་ཟླེ་བར་ཀྱི་གིས་མཚན་པ་ལས་འོད་ཟེར་འོག་ཏུ་འཕོས་པས་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་རྩོ་རྩེ་རེ་བཞི་གཅལ་དུ་བཀམ་པའི་ཆེ་བའི་ཁྲང་གསེང་ཆུང་བ་གཅིག་ནས་རྡུལ་ཐུ་རབ་བར་གྱིས་དཀྱིགས་པའི་རྩོ་རྩེའི་ས་གཞི། ལོགས་སུ་དེ་ཟླ་བྱའི་རྩོ་རྩེའི་རྣ་བ། སྐེང་དུ་དེ་ཟླ་བྱའི་གུར། ངའི་འོག་ཏུ་འོད་ཟེར་

二校稿

འཁོར་བས་དེ་ཉ་བྱའི་བྷ་རེ། དེ་ཐམས་ཅད་བར་མཚམས་ཐ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ཕར་བཉས་ནས་རྡོ་རྗེ་ཆེ་ཚུང་ས་སོར་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་དོད་པ་ལ་རེག་ན་ཞལ་བ་བྱས་པ་ཉར་འཇམ་ཞིང་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ཉ་བྱ། མེ་སྐྱག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན། ནང་ནས་རྣལ་ཐ་རབ་ཙམ་ལེན་ཡང་བསྡུང་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་མ་ཟང་བར་འཚེར་དུ་མེད་པས་དུམ་བུ་གཅིག་ཏུ་ཐུར་བ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་བསྐལ་པ་འཇིག་དུས་ཀྱི་མེ་ཉ་བྱའི་ཁ་དོག་སྔ་ཕྱའི་མེ་དཔྱང་དབང་ཐལ་ནས་བརླམས་ཏེ་སྟེང་འོག་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐོར་ཡིས་འཁོར་བ། དེ་དག་གི་ནང་རླུ་མེ་ཞེ་ལ་རྣམ་པ་རྡོ་རྗེའི་མདའ་ཞེང་འོག་ཕྱོགས་མཚམས་ཤར་ནུབ་སྟེང་ཕྱི་ནང་བསྡོལ་མར་རླུ་བའི་མདའི་དུ་བ་བྱ་ཡུག་ཉར་འཚུབས་པས་ནག་ཕྱོགས་པ་རྣམས་དེར་འོང་བ་ཉ་ཅི། མིག་གིས་བཉ་བ་ཙམ་ཡང་མེ་བཟོད་པ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇའ་ཀུར་དུ་མཐོང་པ་འདི་རླུང་སྲེ་གོང་འོག་གི་ཡི་དམ་ལྷའི་མངོན་རྟོགས་ཐ་མོ་ཚུན་ཚད་ལ་སྣང་ཚོག་པས་ཟན་མོང་བའི་བསྡུང་འཁོར་ཞེས་གསུངས།

第七章、共与不共护轮修法

上根者从此处到“月轮现证菩提”之间，皆全心安住于空性，唯以心之一分从旁明观护轮及无量宫等。若不能如是，可随着发起“莫住法身，当为利他现起色身！”的心念，以及“应净治所投生处四大种及山洲后，成办道果的清净器世间及基身！”这样的牵引力，观于无量宫的所在处，出生蓝色ཨཾ（扬）字，转成烟色弓形风轮——前述内供加持部分是观截对向自己，此处则观为截面对前；弓的两端标以胜幢或飘幡，亦可如当今的胜幢般，在其各方位挂上三幅飘带。其上རཾ（让）字转成（红色）三角形火轮，其一角向对前，火坛口以火鬘、三角处以烈火作标帜。其上ཝཾ（旁）字转成白色圆形水轮，标以储满水的瓶，瓶身的一半没入水线以下。其上ལཾ（朗）字转成黄色方形地轮，四角处标以半截三股杵。

二校稿

其上自心蓝色ཧཱུྃ（吽）字转成蓝色金刚交杵，杵芯以“ཧཱུྃ”字作标帜，从字向下放光，令至抵达大自在金地之间皆为金刚杵所均匀敷佈，其大杵的每一小孔隙皆以大小各异，乃至极微尘许的金刚杵填充而成金刚地基。“ཧཱུྃ”字向旁放光，令成同样性质的金刚垣墙；向上放光，而成同样的顶幕；从帐幕向下放光，而成同样的华盖。此诸构件皆连微细缝隙亦无，外观成各各大小金刚杵不相混杂的清晰鼓起状；触之则如涂抹墙灰般平滑，如镜面显像般明净，（所发）一切火星亦为金刚自性；从内纵欲取其极微尘分亦不失其完整护轮而无可取出，故为整体块状。

外周放射出如坏劫之火般的五色烈焰，从自在（东北）隅起包绕一切上下、方隅。彼等的材质为火焰，相状为具金刚箭簇之箭，在上下、方隅、西东、南北、外内间交互穿插，成如暴风骤雪般粗猛的箭网。一切黑方莫说能前来，纵其目光亦不可窥视；而白善方诸神则见为虹光帐幕。此护轮在上下续部的本尊现证仪轨中皆可结合，无丝毫差别故，称为“共同护轮”。

དེའི་དབུས་སུ་རླུང་སེར་པོ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྟེང་ཚད་ཙམ། དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་བསྡུའི་རང་བཞིན་འཁོར་སེར་པོ་རྩེགས་བསྡུ་ལྷེ་བ་དང་བཅས་པ། གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དམ་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་བཀའ་བཞིན་འཁོར་བས་བཀའི་འཁོར་ལོ་ཟེར། སྟེང་འོག་གི་རྩེགས་མདུང་ཏེའུ་སྐྱབས་སྟད་པ་ཉུ་བྱ། དེ་ཕྱད་མཚམས་ནས་ཐོན་པའི་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་རྩེགས་རལ་གྲི་སོ་གཉིས་མའི་དབྱིགས་ཅན་བཀྲད། སྐྱབས་སྐྱོང་གི་དབུས་དང་། སྟེང་འོག་གི་མདུན་ཆྭ་ལ་ཁྲང་ཟད་ཡོ་བར་སྐ་ཚོགས་བད་ཟླ་ཉེ་མའི་གདན་གསུམ་རེ་དང་། རྩེགས་བཀྲད་ལ་དེ་འདྲའི་གདན་བཀྲད། དེའི་དབུས་སུ་འདིར་བསྡུང་འཁོར་རྒྱལ་དུ་འདོན་ཐྱིར་གཙོ་མཇོས་བསྐྱེད། ཡབ་ཡུམ་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྡུ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཆུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་རྣམ་པར་བཀྲག་

一校稿

ནས་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས། ཚགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་བདེ་སྟོང་གི་རང་བཞིན་དུ་འོད་དུ་ཞུ་བ་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བརླར་སོན་པ་ལས་ཐུགས་ཀར་རང་མདོག་གི་ཨེགཿལེ་བཙུ་དང་། དེ་ལས་རང་མདོག་གི་རྩྭ་བཙུ། དེ་ལས་ཤེས་བཙུ་རྣམ་དག་ཁྲོ་བོ་བཙུ་གྲུབ་པ་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ཆོ་ག་ཟྲུར་ལ། ཞལ་ཕྱག་གྱེས་ཚུལ་སྐྱེའི་ཉམས་རྒྱན་ཆ་ཡུགས་སོགས་འཆང་འཁྱུར་གྱི་ཆོ་གའི་དཀྱུས་དང་འདྲ། རྩྭ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་ཏེ་ཡབ་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་དྲངས། ཐུགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་སྤྲོ་བ་དང་། སྤྱོར་མཚམས་ནས་སྤྲོ་བའི་ཡུགས་གཉེས་ལས་ད་ཟླ་ཐམ་ཟླར་མཇད་པས། ཆོ་གའི་ཚོག་རིས་ཀྱི་ཡུམ་ཞེས་པ་དོར་ནས་པད་ལས་སྤྲོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ཤེས་ཚེད་ཡིན། དུས་རྒྱུན་དང་བསྟུང་བ་ལ་ཁྲོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཞལ་ནང་དུ་འཁོར་དགོས་པས་གསྟུག་ཏོར་འཁོར་བསྐྱར་ཞལ་ནུབ་དང་། རྡོ་རྗེ་ས་འོག་ཤར་ཏུ་ཐྱོགས་ནས་ནང་དུ་གཟིགས་པ་དང་། ཕྱིར་བཟློག་དུས་ཞལ་ཕྱིར་བསྐྱར་དགོས་པས་འཁོར་བསྐྱར་ཤར་དང་། རྡོ་རྗེ་ས་འོག་ནུབ་ཏུ་ཐྱོགས་ནས་སྐྱེད་འོག་ལ་གཟིགས་པ་དགོས། ཁོ་བོ་བཙུ་དང་འཁོར་ལོའི་རྩེ་བས་ལས་རྡོ་རྗེ་འབར་བ་ཁྲོ་ཆུ་བསྐོལ་བའི་ཟེག་མ་འཐོར་བ་ཤུར་འཕྲོས་པས་རང་དོན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་འཚེ་བ་དང་། ལེགས་ལམ་བྱང་ཆུབ་སྤྱད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཐལ་ཕྱང་ལ་གནམ་སྟུགས་བབས་པ་ཤུར་རྗེས་མེད་དུ་བརླག་སྟེ་ཚར་བཅད་པར་བསམ་ལ་ཁྲོ་བོ་བཙུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཧཱུ་མ་ལ་ཐྱགས་ཟེད་བཀོད་ནས་བཟུ།

于其中央出生大小约为无量宫一门量的黄色ཧཱུྃ（仲）字，从字转成十智自性的黄色十辐轮并具轮芯。遵从主尊能怖金刚或转轮王的命令而转动故，称为“教敕轮”。在上下二辐如矛插入柄孔状，从接口中向八方隅平伸出状如双刃剑形的八轮辐。中空轮毂的中央，以及上下辐的前后，各具杂色莲花、月、日三垫——其中上下辐二莲垫稍偏侧；八辐上，具有与彼相似的八垫。于其中央，为于此护轮发起勤勇故，生起妙损明王。从双尊等入的心间，“ཧཱུྃ”字放光，勾召十方诸佛以十明王身相驾临，进入夫尊口中，以大贪火令于乐空自性中融化为光，循金刚道到达佛母莲花，分为十颗心间本色的明点，转为各自本

二校稿

色的十个“ཧཱུྃ”字，从字转成十智清净（所现）的十忿怒明王。

依次明观之理按仪轨进行。对面臂分布的方式、神态、装束等的讲解与仪轨正文所述相同。诵“ཧཱུྃ”声策励其心续，将明王提至夫尊心间后，外放则有从心间放出与从交合处放出两规。今按前规进行故，仪轨文句中删去“佛母”二字，唯诵“从莲跃出”的原因，亦为了解此理。在平常及作守护时，所有明王均须转为面朝内故，顶髻转轮明王面向西方、金刚地下明王朝东而向内观看。回遮外魔时面须向外转故，转轮明王须向东、金刚地下明王须向西而向上、下方观看；观从十轮王及轮辐中，喷出状如熬炼熔铁喷溅般的炽燃金刚，非仅为自利，而是将有损于全体教法与众生、及于修行菩提善道施加灾障的恶毒者，如以霹雳劈击灰团般粉碎至无迹可寻。作这样的观想而于所有十明王心间的日垫上，安置咒鬘后持诵。

二校稿

ཐུགས་ཏུ་ཡུགས་ལ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་སོགས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཡུགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་བསྒྲིལ་ཐུགས་དང་། ལྷོ་བྱག་གྲུབ་ཆེན་སོགས་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི། ཙཱོ་ཏ་ར་ཏ་ར་བཇོ་སོགས་དང་། ལ་ལ་འདུས་པའི་ཡ་སྣ་ཆུ་ཀྱིཏ་སོགས་དང་། འགའ་ཞིག་གུར་མགོན་ཁྲོ་བསྒྲིལ་ཐུགས་བཟླ་བར་བཞེད་ཀྱང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རིམ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁའ་འགྲོ་མ་དོ་རྗེ་ཀུར་འཁོར་བསྡུར་གྱི་ཟེང་ཐུགས་བཟླ་བ་དགེ་ལུགས་པར་གྱུགས་ཆེ། འདིའི་སྐབས་མན་ངག་གི་གནད་ཐུ་ཐུར་ཞལ་རྟེས་སུ་ཡོད་ཀྱང་དེང་སང་གསུང་ཐྲོས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སུ་བཀོད་འདུག་པས། གཙོ་བོ་འཕོ་བའི་གནད་ནི། བསྡུད་བ་ལ་གནོད་མཛེས། བཟློག་པ་ལ་གནོད་ཀྱི་འཁོར་བསྡུར། དབང་ལ་འདོད་རྒྱལ། ཚར་འབེབས་ལ་སྟོབས་པོ་ཆེ་སོགས་རང་གི་ལས་གང་ཟིད་ཀྱི་ཤུ་དེ་གཙོ་བོར་འཕོ་བ་ཐྲོན་གསལ་ཤུར་ཐྱུར་ཚོག དེ་ཡང་འཁོར་བསྡུར་གཙོ་བོར་འཕོས་ནི་དེའི་གནས་སུ་འཁོར་བསྡུར་གཉིས་པ་བསྒྲིད་པ་ཤུ་བྱ་ཤུ་གང་གཙོ་བོར་འཕོས་པ་དེའི་གནས་སུ་རང་འདུ་གཉིས་པ་བཀོད་ནི་རྗོ་རྗེ་ཐེ་ས་འཁོག་གནོས་ཡིན་པས་གནོད་མཛེས་མ་བཀོད་པས་ཁྲོ་བོ་ཆུ་མ་ཚང་བར་མེ་འགྱུར་རོ།།

其咒在热派中，许诵《普贤修法》等智足派的十明王咒；洛札大成者等祖师许为摧破金刚的“嗡哈 ra 哈 ra 班杂……”咒；余或许为集密金刚中的“雅曼达支……”咒，或许为帐幕怙主的十明王咒作持诵，但按宗大师的《密宗道次第》所述，持诵出自《空行母金刚幕续》的顶髻转轮明王鬘咒的传统在格鲁派中较为普遍。

此际有五种过去是需面授的诀窍扼要，但晚近已将口传的内容形诸文字了。

1.主尊迁移的扼要：是作守护时以妙损明王、回遮以顶髻转轮明王、怀摄以欲帝明王、求雨以大力明王等，随各自作何事业的明王，即将其移作主尊，可按《明灯论》所述作结合。其中，若将顶髻转轮明王移作主尊，则在该处生起另一尊转轮明王。以此为例，若随将何尊移动作主尊，均在其处安置另一与其相似者，则金刚地下明王便即妙损明王故，（该处）不安置妙损明王，因此不会导致十明王不齐全。

བསྒྲུབ་བྱ་སྦ་བའི་གནད་ནི། རང་གིའོ་མཛོས་སུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཉེ་མའི་སྟེང་དུ་ཧཱུྃ་གི་ཐིག་ལེའི་ནང་སྟེང་དུ་བཟ་མ། འོག་དང་གཡས་གཡོན་ཕ་མ་སྲུན་བཟ་ཞིང་ཁང་ནོར་ཛས་སོགས་འགོད་པ་དང་། ཡང་བཟ་མའི་ཞབས་བརྐྱན་ཤུ་ངུར་ཐིག་ལེ་ལ་སེམ་བཏེགས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་སྟེང་རྒྱ་བའི་བཟ་མ་ཞལ་མངལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་དང་། ཏུ་སྒོབ་སོགས་ཞབས་ཀྱུ། གོགས་མཚའ་བཤེས་སོགས་ཧཱུྃ་གི་གཡས་གཡོན་མདུན་རྒྱབ་ཀྱང་འོད་ཟེར་གྱི་ཐིག་ལེའི་ནང་སྦ་བ་དང་། ད་ཤུ་སྐྱེ་བོ་དམ་ཚོག་ཅམས་པ་མང་བས་དེ་འདྲ་སྟེང་གིར་བསམ་ན་རྣམ་རྐྱོག་བསྐྱེད་པས་རང་གི་མདུན་དུ་ཟ་གདན་ལ་གང་བསྡུང་བྱའི་བསྒྲུབ་བྱ་བགོད་ཀྱང་རུང་བ་སྤྲིན་ཞིག་སོགས་མན་ངག་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཤར་ཡིན།

2. 隐藏所修的扼要：乃于明观为妙损明王的自己心间日垫上ཧཱུྃ字的空点内部，上方安置上师，下、右及左安置父母、兄弟、田舍、财

二校稿

物等。或修请师住世法时，将空点观为狮托宝座上（自己初）拜谒时相貌的根本上师，弟子等安置于“晓举”（译按：藏文的“ི”符），朋友、亲戚等安置于ཧཱུྃ字的左右前后，皆藏匿在光明点之内。当今之人誓言多有衰损，若按这种心间观想法易生分别心，故亦可将需守护的所修安置于自己面前月垫之上，按护摩等他处所具的诀窍观想。

ཁོ་བོ་ཞལ་གཟེགས་པའི་གནད་ནི། བསྡུང་བ་ལ་ནང་དང་། བརྩོག་པ་ལ་ཕྱི་གཟེགས་པ་དང་། ལས་གང་བྱེད་པའི་ཁོ་བོ་དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁོ་བོ་གཞན་ལ་བསྐུལ་ནས་ལས་དེ་དང་དེ་སྒྲུབ་ཆེད་བསྒྲུབ་བྱའམ་རང་ལ་གཟེགས་པ་དང་། སྐྱེ་གདོན་འདུལ་བ་ལ་སྐྱེ་དང་། འོག་གདོན་འདུལ་བ་ལ་ཁོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཞལ་འོག་ཏུ་གཟེགས་པ་སོགས་དང་།

3. 明王面向的扼要：作守护时面向内、遮退时向外；凡作何事业的该明王，皆以其光策励其他明王后，为成办彼彼事业而望向所修或自己；调伏上魔则向上视，调伏下魔则全体明王皆向下观视……

འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་གནད་ནི། དུས་རྒྱུན་འཁོར་ལོ་མི་བསྐོར་ཞིང་། བསྡུང་བ་ལ་གཡས། བརྩོག་པ་ལ་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུྃ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་བགེགས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་བཀུགས་ཏེ་འཁོར་ལོའི་རྩིབས་དང་ཉེ་བ་ན་ཁོ་བོ་རྣམས་ཞལ་ཕྱིར་གཟེགས་ཏེ། གནོད་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཤར་མཐེལ་དུ་རང་རང་གི་ལས་ལས་གྱུབ་པའི་ཡ་ནས་བཞི་པ་རེ་ཡོད་པ་ནས་བཟུང་། མགོ་མཉུག་བརྩོག་སྟེ་འཁོར་ལོའི་རྩིབས་ཀྱི་བར་དུ་བསྒོམ་པས་འཁོར་བ་མི་མངོན་པ་ཡུར་དྲག་ཅིང་མྱུར་བར་འཁོར་བས་དུལ་ཐུབ་ཅམ་དུ་གཏུབས། ཤ་ཁྲག་རྣམས་ཁོ་བོའི་ཞལ་དུ་གསོལ། ལྷག་མ་འོད་ཟེར་གྱིས་མེ་ལྕེས་བསྲེག ཟླུ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཆུང་གིས་ཚེ་རྩེ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་སྐོར་གཅིག་ཡིན།

4. 转轮的扼要：平时剑轮不动，作守护时右旋，作阻挡时观从自己心间的ཧཱུྃ（吽）字放光遍达十方，勾召十方的一切恶毒魔障，当他

二校稿

们靠近轮辐时，众明王转向外看，将众施害者从其各自业力所成、位于脚部的四指高铁塔处擒住，头脚颠倒投于轮辐之间，轮辐虽似不转动，但实劲急旋转，令皆碎作微尘。众血肉供于明王口中，余者为光中所喷火舌焚尽。再从明王身中刮起飓风，吹散至灰飞烟灭，名亦无存。其咒“勤达勤达……”所缘类相同。

འཕེན་ལས་མཇད་པའི་གནད་ནི། རང་གི་སྟེང་གི་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྣེ་ལས་མཆོད་པའི་ཕྱ་མོ་མཆོད་རྟས་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་ནས་ཁོ་བོ་བཅུ་ལ་ལས་མཐུན་གྱི་མཆོད་པས་མཆོད། ཞེ་རྒྱས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བསྒུང་འགོར་ནང་དུ་སྣ་བ་མེད་མི་རྩང་ཡིན་པས། ཞེ་བར་ཁོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དཔག་མེད་འཕྲོས་པའི་སྣེ་ལས་ཕྱ་མོ་དཀར་མོ་ཕྱག་ན་ཅུམ་པ་དཀར་པོ་བདུད་རྩི་དཀར་པོས་གང་བ་ཐོགས་པ་དཔག་མེད་སྤྲོས་ནས་བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱི་གཙོག་ནས་ཤང་མཐིལ་བར་དང་། ཁྱད་པར་གང་དུ་གདུང་བ་བསྐྱེད་པའི་སར་བཀྲས་པས་འབྲས་བུ་སྨྲག་བསྟལ། རྒྱ་མི་དགེ་བའི་ལས། ཀུན་སྐོང་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་སོགས་དང་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ས་པོན་བག་ཚགས་དང་བཅས་པ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་ནད་གདོན་བར་ཚད་སྤྱངས་ཏེ་ལུས་ཤེལ་ལྟར་དག་པར་བསམ། ཐེག་ཆེན་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་དབང་པོའི་སྒོ་དང་བ་སྤུའི་བུ་གནས་ཐོན་ཏེ་བྱང་ཞིང་དག ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་སྣང་བས་ནད་དང་སྨྲག་བསྟལ་གྱི་ཟླག་ཏུ་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་མོས། རྒྱས་པར་ཕྱ་མོ་སེར་མོ་ཅུམ་པ་སེར་པོ་བདུད་རྩི་སེར་པོས་གང་བ་ཐོགས་ནས་ཁྱས་བྱས་བཟོད་དང་བསོད་ནམས་ཡང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པ་དང་། ནོར་སྐྱབ་པ་ལ་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་ཚར་བཏབ་པས་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་གནས་ཁང་བང་མཛོད་ཐམས་ཅད་གང་སྟེ་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་བྱལ་བར་བསམ་པ་དང་། ཚེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་ཚར་བཏབ་པས་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་གནས་ཁང་བང་མཛོད་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པ་དང་། ཞེས་རབ་སྐྱབ་པ་ལ་འཁོར་ལྷས་བྱས་པས་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ཆེ་བསྟིངས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྐྱབ་པ་ལ་འཁོར་ལྷས་བྱས་པས་རྣོ་རྩལ་ཤུན་དགུ་ནས་འཚང་རྒྱ་རྩོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་བསྒོངས། དབང་ལ་བསྐྱབ་བྱ་འདུ་སྟ་བ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཟླ་གདན་ལ་འཁོད་པར་ཕྱ་མོ་དམར་མོ་ཅུམ་པ་དམར་པོ་བདུད་རྩི་དམར་པོས་གང་བ་ཐོགས་ནས་ལྷས་བྱས་པས་དབང་དུ་འདུ་བའི་གེགས་ཆེ་ཤོས་ཟློ་མ་དང་བསྟན་

一校稿

པ་ལ་སྦང་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་དང་གསང་སྔགས་ལ་མ་དད་པ་སོགས་དག་ནས་རང་གི་ཟླ་མ་སོགས་དང་འབྲལ་མི་ཕོད་པའི་དད་གུས་དུང་དུང་བ་སྐྱེས་པར་བསམ། ཚེད་གཉེར་གྱིས་གསར་དུ་དབང་དུ་བསྡུ་འདོད་ན་བྱམ་པ་དམར་པོ་བདུད་རྩི་དམར་པོས་གང་བ་སྔར་ཉར་དང་། ཕྱ་མོ་ཕྱག་ན་རྩྭགས་ཀྱུ་དང་ཞགས་པ་ཐོགས་པ་དཔག་མེད་སྤྲོས་ཏེ་དབང་གི་ལས་གཞན་གྱི་རྣབས་ནས་ཅི་ཉར་འབྱུང་བའི་དབང་སྡུད་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། ཅུ་བག་ཚོས་སྟོན་པའི་ཟླ་མ། ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོགས། ཚོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཟས་གོས་སོགས་བསྡུ་བའི་དམིགས་རིམ་རྣམས་སྦྱར། ཟླ་མ་ལ་ཚོས་འབྱེལ་མ་བཞག་པའི་ཐོན་ལས་ཚོས་ཞུས་ཟིན་ནས་དབང་སྡུད་མི་རུང་། དུག་པོ་ལ་མཆོད་པ་ཐར་ཉར་ལ། སྐུ་ལས་ཉ་མོ་ནག་མོ་ཁྲོ་མོའི་རྣམ་ཅན་ཏུམ་པ་ནག་པོ་བདུད་རྩི་ནག་པོས་གང་བ་ཐོགས་པས་ཁྱེས་བྱས་ཏེ་དེ་ཙམ་གདོན་དེམ་གདོན་བགེགས་སོགས་ཉེར་འཚེ་ཐམས་ཅད་དག ཞུ་ལས་འོད་ཟེར་ནག་པོ་ཆར་སྤྲིན་འཕྲིགས་པ་ཉ་ཏུའི་གསེབ་ནས་གློག་ཁེར་འབྱུག་པ་ཉ་བྱའི་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་སྟོས་ནས་ནད་གདོན་དག་བགེགས་ཐལ་བར་བརླག ངེ་ཐམས་ཅད་ཤ་ཁྲག་གི་རྣམ་པར་ཁྲོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་དུ་གསོལ་བར་བསམ། བསྡུང་འཚོར་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་མ་བསྒོམས་ཀྱང་ཚད་པའི་སྐྱེན་མེད་ནའང་བསྒོམས་ནས་སྔགས་བརླས་ན་བར་ཚད་བརྩོག་པ་དང་། སྔོག་སྒྲིབ་འདག་པ་ལ་ཚེས་ཆེར་བསྔགས། འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་སྐོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕྲོག་ཆ་ནས་ཤེས་པ་བཙུ་ཡོད་པ་ཁྲོ་བོ་བཙུར་ཤར་བ་ཡིན་པས་འདིའི་སྐབས་དམིགས་རིམ་ཕྱན་ངུ་མང་ཡང་གཙོ་ཆེར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་�previous་བས་རྒྱས་བཏབ། བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེའི་ཆེད་དུ་ཁུང་ཟད་རེ་དམིགས་ནི་རང་རང་གི་ཚོད་ཀྱིས་གནད་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད།

5.所作事业的扼要：观自己心间所放光芒毫端，出生无量手持各种供品的供养天女，向十明王献上与事业相顺的供养。息、增两种事业中，将所修隐藏于护轮内不可或缺故，息业时，观众明王身中所放无数白光的毫端，出生无数手持盈满白色甘露之白瓶的白色天女，从所修的头顶至脚掌间、特别是能生所忧恼处作沐浴，令一切果痛苦、因不善业、动机三毒烦恼等，以及根本无明连带种子习气、其所生的病魔灾障全皆清净后，身如水晶般清净。观想罪、障、病、魔皆从根

二校稿

门及毛孔排出而得净除，身转为晶莹光洁的自性，获得远离病苦痛楚的安乐。

增业时，观黄色天女手持盈满黄色甘露的黄瓶作沐浴，令一切寿、福、教证功德皆得增长；修财尊法时，观众忿怒明王身中涌出宝雨，充满该地区、房舍及仓库，令远离一切贫困；修长寿法时，观手持无死甘露之瓶作沐浴，按普遍共知之延寿所缘而作；修智慧时，也是观想作沐浴令愚昧清净后，讲、辨、著三者之智慧增长……按此等所缘法作观修。

怀业时，若所修是易于勾摄者，则将所修安置于月垫上，观想红色天女手持盈满红色甘露之红瓶作沐浴，将所要怀摄魔障的最主要者——仇视上师及教法、不信大乘教法及密乘等过失全部清净后，对自己的上师等生起不退转的殷重敬信；若有特别所求而新作怀摄者，如前观放出无数盈满甘露的红色宝瓶，天女则手持铁钩及套索，其后，与其它怀摄事业时所述的怀摄所缘，以及与各别的——开示教法的师长、修法的助伴、修法的顺缘、衣食等摄聚的所缘次第结合而作观想。对于师长，除于未结法缘之前外，已从其闻法者不可作怀摄。

威猛事业时，如前献供后，观从身中放出黑色忿怒母相的黑色天女，手持盈满黑色甘露之黑瓶作沐浴，令疾病、瘟疫、魔障等一切侵害全皆清净；继观从身中放出如乌云密集般的黑光，从其缝隙中如闪电般放射各种兵器，歼灭病魔敌障，彼等全皆呈血肉之相，供于众明王口中。

此不共护轮虽不作观修亦无中断之过，但若观修后持诵其咒，则

二校稿

被盛赞为对遮退灾祸、清净罪障具有极大作用。果位乐空智的违逆分有十种心识，故现为十明王。此际的所缘次第虽有很多细节，但主要是应以空性见盖上封印，及以起码为造作的菩提心摄持。只要是为饶益教法及众生，即使稍作观想，也能达成各自的扼要。

ཞ་རིག་དགེ་བཤེས་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསུངས་ཏོར་འཁོར་བསྡུར་དང་། རྗེ་རྗེ་ས་འོག་བཞུགས་ནས་དེ་ཉིད་དེས་སྣུལ་སྐྱའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་ཞིང་ཡིན་པས་གསུངས་ཏོར་འཁོར་བསྡུར་ཁ་ནམ་མཁར་བསྐྱན་ནས་བཞུགས། རྗེ་རྗེ་ས་འོག་དབུ་ཐུར་དུ་བསྐྱན་ནས་བཞུགས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་གི་རི་གྲིང་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཐལ་ཆེན་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟེལ་ཞི་དང་། །སྲིད་ཚུགས་གསུངས་པ་དེ་འདུ་ཡིན། །དེ་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་མི་གནོད་པ། སྡུད་པར། མཁའ་ལ་རླུང་བསྟེན་དེ་ལ་ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་བསྟེན། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསུང་ལུགས་ཀྱིས་རྩེད་མོ་ལྟ་བུ་ལ་དཔྱད་ན་གོ་རྒྱུ་ཡང་ཡོད། ཁྱོ་བཙུའི་སྦྱིན་སྲེག་ལ་འཇིགས་བྱེད་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་དང་། གནོད་མཛོས་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད། ཏྲཱ་མཛད་དང་། གནོད་མཛོས། རྗེ་རྗེ་ས་འོག་གསུམ་དོན་གཅིག་པས་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་ཁྱོ་བཙུའི་བསྡུད་འཚོར་རྗེ་རྗེའི་གོ་ཁྲབ་ཏུ་འདུས་པ་ལྟར་ཡ་མྱན་ལྟིད་ཀྱི་སོགས་ཀྱིས་གཏོར་འབྱལ་མཛད་པ་ལྟར་གནོད་དང་ས་འོག་གཉིས་ཀར་ཐུགས་གཅིག་གིས་ཚོག་པའབམ། ཐུང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྗེ་རྗེའི་ཁྱོ་བཙུའི་སྦྱིན་སྲེག་ལས་རྗེ་རྗེ་ས་འོག་ལ། ཚོ་ལྟཿབརྡ་དྲྭ་ཏ་ལ་ཏྲཱ་ཏྲཱ་ཞེས་མཚན་ཐུགས་ཀྱིས་ཟུར་དུ་འདུལ་བར་གསུངས་པའི་ལུགས་གཉིས་ཐུང་ཞེས་ཞར་ལ་གསུངས་སོ།།

阿里格西·微色坚参（光幢）曾说，“顶髻转轮明王及金刚地下明王安住后，彼即以其示现化身事业的刹土故，顶髻转轮明王应面向天空而住，金刚地下明王应头向下而住，他们的世间如山洲等亦如是而有。如《华严经》说：‘说谓世间界横斜，以及倒栽即如是。’此乃法性理故，并无违害。《集论》中说，‘空为风依彼为水蕴依……’等所说故。”其说时虽似玩笑，但细思颇有道理。

十明王的护摩法有以能怖金刚作主尊及以妙损明王作主尊两规，

二校稿

因作吽明王、妙损明王金刚、地下明王三者同义故，遍知老上师的《十明王护轮·金刚铠甲》中，说可如集密仪轨诵“雅曼达支……”咒献朵玛般，妙损明王与金刚地下明王二者咒语相同亦可；章嘉·若必多杰的《十明王护摩》中，则说以“嗡啊班杂巴达拉吽吽”的名咒单独向金刚地下明王作供养。因有这二种说法故，在此顺带说明。

དེ་ནས་རང་ཉིད་གཤེད་མཇེས་སོགས་སུ་གནས་པ་ཞུ་བ་ལས་རྡོར་སེམས། དེ་ལས་ཚོས་འབྱུང་གྱུ་གསུམ་པ་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ། གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་རྩེ་མོ་ཐུ་བ་ཐྲུར་དུ་ཟུག་པ། སྟེང་དུ་ཁ་དང་། ཟུར་གཅིག་ཤར་དུ་བསྐྱེན་པ། དབྱིབས་ཤོག་བྱུག་བཞི་གསུམ་ཟུར་སྦུར་བ་དང་། ཡོངས་ཀྱགས་དམར་གཉོར་ཟུར་གསུམ་ནང་བྱས་པ་དང་། བསོད་ཀྱགས་རྡོ་རྗེ་འཚང་ནས་ཤོག་བྱུ་ཟུར་གསུམ་གཉེས་སྦུར་བའི་ཟུར་གཅིག་ཐྲུར་དུ་བསྐྱེན་པ་གཞོན་ནུ་མའི་རྣ་གུ་རྩ་བྱུ་གསུངས། ཚོས་འབྱུང་གིས་འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད། འོག་ཟུར་ཐྲ་ཞིང་སྟོང་ཡངས་པས་ལས་དང་ཡོའི་སྐབས་ཡོན་ཏན་ཐ་ཞིང་། མོས་སྟོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཕྱི་དཀར་བས་ཤེས་མཚོན་པའི་སྟོང་ཉིད། ཟུར་གསུམ་ཀྱིས་དེ་ལ་ཇོག་པས་ཕྱེ་བ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ། ནང་དམར་བ་དང་སྐ་གའི་དབྱིབས་ལུ་ཡོད་པས་ཁྱི་ཀྱིས་མཚོན་པའི་བདེ་ཆེན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། རྐེན་བརྐེན་པ་ཐམས་ཅད་དེར་ཚུད་པ་ཇོན་ཐུང་གི་སྟེང་གཞི་ཡུར་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདུ་ཞིང་། དེའི་རྣམ་འཕྲུལ་དང་། དེ་བསྒོམས་པས་འགྲུབ་པར་སྟོན་པའོ། །

第八章、成佛之处所依无量宫修法

其后，“自身所住妙损明王……”融化转成金刚萨埵，复转成外白内红的三角法源：上表面宽广，下端尖细下插，开口朝上，单角向东，形如一张四方形纸折成三角椎体状；或如常见的红色三角朵玛内部挖空状；索札金刚持说为将三角形的纸两两拼合后，其单角向下，如少女拔嘎的形状。法源表果位乐空无别；下角尖细、上面宽阔表初业时功德微劣，从信解行地始渐趋增上；外白表ཨ（唉）字所表的空性；

一校稿

三角表于彼所遮退而分为三解脱门及身语意三；内红及具有拔嘎形乃表ཨཾ（旺）字所表的大乐智；一切能依所依皆容纳其内，如过去的《源流品》所述般，乃表所有道果功德皆摄于乐空智中且为其神变，以及由修彼而得成就。

ཆོས་འབྱུང་གི་འོག་ཟུར་དུ་པཾ་ལྗང་གུ་ལས་སྐྱ་ཚོགས་པདྨ་འདབ་མ་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྔོལ་བ་རེ་བཞི་བྱས་ན་ཕྱོགས་རེར་འདབ་མ་ཉི་ཤུ། སོ་གཉིས་བྱས་ན་ཕྱོགས་རེར་བརྒྱད། བཅུ་དྲུག་བྱས་ན་ཕྱོགས་རེར་བཞི་རེ་ཡོད་པ། ཉེ་བ་ལྗང་། གེ་སར་སེར་ཡོས་བསྐོར་བའི་ཉེ་བར་ཧཱུྃ་ལས་སྐྱ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ཉེ་བ་སྟོན་པོ་ཐུ་བཞི་པ་ཟེའི་ཞལ་ཤྭ་བྱོ་ཚང་བཅུ་གཉིས་པ། དཔངས་སྦོ་ཚད་ལྟ་པ། རྟའི་རྩ་བའི་ཆུ་ཐིན་གྱི་ཁས་འཁོ་བ་སྙིང་རྗེས་མི་གཏོང་བ་མཚོན་ཞིང་། རྣ་ཁའམ་ཕྱོགས་མདོག་བྱེད་པའི་ཡུགས་གཉིས་ཡོད། དེའི་ཉེ་བར་རླུང་དཀར་པོ་ལས་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྔའི་ཚོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྲིན་འཕྲིགས་པ་ལྟར་སྟོང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་དོན་ཡིན། དེ་ལས་འཁོར་ཡོ་དཀར་པོ་ཉེ་བ་ལ་རླུང་གི་མཐའ་གང་བ་ལས་གཟུགས་ཕུང་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་སྣང་བསྒྲེད། རྡོར་སེམས་དང་རྣམ་སྣང་གཉིས་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ཡུམ་བཅས་ཚེ་གུ་ལྟར་ལ། ཞབས་སྐབས་བག་དཀར་དཀའ་བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱངས་བསྐུམས་གསུངས། ཅོ་རིག་ཐུ་ཐོ་ཡོན་གྱིས་ཞུས་ནས་སྐུབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་འཇིགས་ཚེད་བསྒྲེད་རྫོགས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོར་སེམས་དང་རྣམ་སྣང་གཉིས་ཀ་སྐྱེལ་ཀྱང་གསུངས་ཞེས་ཁ་གྱའི་དགེ་བཤེས་དང་རྒྱས་ཚང་གིས་གསུངས་ལ། རྒྱལ་བ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དྲིས་ལན་ལས་ཀྱང་། འདིའི་ཆོས་འཁྱུང་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒྲེད་ཚུལ་འདུས་པ་འཇམ་རྡོར་དང་མཐུན་ཞིང་། དེར་ཀུན་བཟང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཅན་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ་གསུངས་པ་ཕྱར་འདིར་ཡང་རྡོར་སེམས་དང་རྣམ་སྣང་གཉིས་ཀ་སྐྱིལ་ཀྲུང་བྱ་བར་གསུངས། རྣམ་སྣང་གི་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་ལ་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་ནི། འཆང་བཟུང་གི་རྩེའམ་རྡོ་རྗེ་ཡོངས་རྫོགས་བྱ་ཞེས་བརྒྱ་མས་གསུངས། བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར་རྡོ་རྗེ་ལ་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་འཇོག་པར་གསུངས་པས་རྡོ་རྗེ་རྩྭ་དང་པ་འཇོག་པ་མི་འཐད་གསུངས། འཁོར་ལོའི་ཉེ་བར་རྡོ་རྗེ་བཀོད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཁ་ཅིག་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པའི་ཡུ་བ་ཅན་དུ་འཆད་དོ།།

观于法源下角内出生黄绿色ཨཾ（帮）字，转成具白、黄、红、绿

二校稿

四色（花瓣）相间的杂色莲花。若观为六十四瓣，则于四方各有十六（译按：此处藏文有误，原文为二十）瓣；若按三十二瓣计，则各方有八瓣；若观为十六瓣，则每方有四瓣。莲台（蓬）绿色，莲蕊黄色围绕莲台。莲台中央，ཧཱུྃ（吽）字转成交股金刚杵，杵芯呈蓝色四方体、形如方斗的足部，其直径十二门量，厚五门量；杵股根部的鳌鱼口表慈悲不舍众生；杵股有杂色与随方位色二规。

杵芯上出生白色ཧཱུྃ（仲）字，从字放出如空中密云般的五方佛众，意为观想放出佛云之光。彼字转为白色轮，轮芯标以ཧཱུྃ（仲）字，生起色蕴清净毗卢遮那佛。按仪轨所述，金刚萨埵及毗卢佛二者均为三面六臂、怀抱佛母。腿姿若按札嘎尔·噶久仁波切所说，是双腿屈伸站立；卡哲格西·达杰仓则说，怙主金刚持在应佐日·图托云丹所求传授能怖金刚生圆次第时说到，金刚萨埵与毗卢佛皆为跏趺坐姿；嘉瓦·格桑嘉措（贤劫海）尊者的《问答》中也说，“其法源及无量宫的生起方式与集密文殊金刚相同，且如衮桑仁波切对此所说的‘具庄严金刚跏趺而坐’，此处的金刚萨埵与毗卢佛二尊也应为跏趺坐姿。”

有关毗卢佛的手帜“住于金刚之轮”，上师说“柄辐为完整的金刚杵”，《生起次第广论》中说“手持住于金刚之轮”，因此单纯手持金刚是不合理的。亦有说在轮芯中安置金刚杵，或说为半截金刚杵作柄。

རྣམ་སྣང་ཞུ་བ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསམ་ལ་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་པ་ནི། ཕྱི་ནས་ནང་དུ་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྔོ་བའི་རྩེགཝ་རིམ་པ་ཉ་དང་གྱི་ཡོལ་བ་ཉ་བརྩེགས་ཉུ་བུ། རྩེགཝ་པའི་ཁར་ཐ་གུ་གཞི་དམར་ཏོ་ལ་རིན་ཏོ་ཆེ་གྱུ་བཞི་ཟླུམ་ཏོ་སོགས་

དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པས་ཐུ་བཏབ་པ་ཉུ་བྱ། དེའི་སྐྱེང་རྩེག་པའི་ཁ་ཐན་ཚུན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ཕྲན་གྱི་ཀུ་བ་གཉིས་གཉིས་ལ་བརྐྱེན་པའི་གསེར་གྱི་སྐ་རགས་བཞི་བརྩེགས་དང་། ཉེས་བརྩེགས་ཀྱི་ཐྱི་ནང་གི་བཞི་བརྩི་བའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཟླ་མས་བཞི་བརྩེགས་གནང་གསུངས། སྐྱེང་གི་ཕྱམ་ཐྱི་མ་གསེར་སྐམ་དང་། ནང་མ་གདུང་ཟླུམ་ལ་བཀལ་བའི་ཕྱམ་སྐེར་ཚུ་སྒིན་མ་ཀ་རའི་ཁ་འཁྲམ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་དྲ་བ་དང་དྲ་ཐྲེད་འཕྱང་བས་གསེར་སྐམ་གྱི་བར་སྒོང་ལེབས་པ། ཕྱམ་གྱི་སྐྱེང་གྲབ་ཀྱེ་ཉེས་བརྩེགས་ལ་སྐམ་བུ་བཀབ་པ་ཟུ་འདབ་ཅས་བྱའི་འདབ་མ་ལ་དལ་བ་བརྒྱ། སྐམ་བུ་དེ་ལ་བསྡུགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཤར་བུ་སྤྱི་བླུགས་མཆུ་མེད་མགོ་མཇུག་བསྡུར་བའི་མས་སྐེ་ཕྱིར་གྱེས་ཏེ་འདོད་སྐམ་གྱི་སྐྱེང་ཆུ་མི་འབབ་པའི་ཚོད་དུ་བསྡུགས་པ། དེའི་སྐྱེང་ཐུ་ཤུའམ་མདའ་ཡབ་ལེར་ཚོད་པད་འདབ་ཤར་བསྒིགས་པ། རྒྱ་དཀར་ནག་གི་མཁར་གྱི་ཁར་ཐག་ཏུ་ཡིབས་ནས་མདའ་མཚོན་འཕེན་ས་ཡོད་པ་དེར་དབེ་བའི་བློངས། དབུས་ཀྱི་མཐོང་ལ་ཀུ་བ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བཏང་ནས་ཐོག་ཕུབ་པའི་སྐྱེང་རྒྱུད་ཀྱི་ཟླགས་བམ་བཞུགས་པའི་ཁང་ཐུ་ཆུང་དང་བཅས་པའི་རྩ་རྩེ་ཅོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་གིས་སྤྲས་པ། མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཟུར་བཞིར་སྐྱེའུ་ཁ་ནང་བསྐྱེན་གདུགས་འཛིན་པ་བཞི་དང་། མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཐྱོགས་རེར་གསེར་ཀྱི་བུམ་པ་ནས་ཐོན་པའི་བ་དན་དང་རྒྱལ་མཚན་སྐེལ་བ་བརྒྱད་བརྒྱད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྩེའི་བའི་མཆོག་མཆོད་ཕྲེང་ལས། མཛེས་པའི་སྒོག་ཆགས་མཚན་མ་ཡོད་མེད་ཀྱིས། །མེ་མཐུན་བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། །རབ་མཛེས་བ་དན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱ། །ཞེས་རང་གི་དགྱ་ལས་རྒྱལ་བའི་སྒོག་ཆགས་གསུམ་ཀྱི་མཚན་མས་བཀུ་བ་རྒྱལ་མཚན་དང་། དེ་མེད་པ་བ་དན་ཀྱི། སྒོག་ཆགས་གསུམ་ནི། ཁྱང་དང་སེངྒེ་ཕྲད་པའི་ཏུ་སེངྒེ་ཤང་བ་བརྒྱད་པ་ཞེས་ལུས་བྱིངས་སེངྒེ་ལ་སྟེར་མོ་གཉིས་དང་། གཨོག་པ་གཉིས་དང་། ཁྱང་གི་མཆུ་ཅན་ནོ། །ཤ་དང་སྣམ་འདུས་པའི་ཏུ་ཤ་སྐྱ་རྒྱས་པ་ཞེས་ཤ་ལ་སྣམ་ཀྱི་མཆེ་བ་དང་། སྐུ་དང་། མཇུག་མ་ཡོད་པ་དང་། དུང་དང་ཆུ་སྒིན་ཕྲད་པའི་ཏུ་ཆུ་སྒིན་མ་ཀ་ར་ཞེས་ལུས་དུང་ལ་ཆུ་སྒིན་ཀྱི་མགོ་ཡོད་པའོ། །འདིའི་མགོ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་བྱས་པར་བཤད། འདིའི་སྒོག་ཆགས་ཀྱི་གྲངས་སུ་ངང་པ་སྐྱ་ཟ་བ་ཞེས་པ་ཞེག་འདུག་པ་ཅི་འདྲ་ཡིན་མ་ངེས་པ་རྣར་ཆོད་གསུངས། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕེང་བ་དང་། རྗེ་བྲ་མའི་བསྐྱེད་རིམ་འདོད་འཛིན། དར་ཕྱེའི་རྩེ་མོར་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྐྱ་ཟ་བ་དང་། ཀ་སྐྱ་རྒྱས་པ་དང་། ཆུ་སྒིན་ཀྱིས་མཚན་པ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རི་དྭགས་ཀྱི་

一校稿

རྒྱལ་བོ་ནེ་སེལ་དང་། ཐུ་ཟ་བ་ནེ་ཁྱོང་ཡིན་པར་བཤད།

观毗卢佛融化转成方形、四门等性相齐全的无量宫。依次明观之理：从外至内，具有白、黄、红、绿、蓝五层墙壁，状如五层绸缎黏合。墙的上沿有红色檐砖，其上镶嵌方、圆等形状、颜色各异的珍宝。于此墙顶上，各有两根七宝柱托起的金带（斗拱）互绕——此金束带有四层叠砌及外内各两层二规，虽无差别，但上师说为四层。其上的椽外侧为金檩，内为圆柱状梁，梁所托的椽端有“玛嘎惹鳌鱼”，从其口角悬挂珍宝璎珞及半璎珞，掩覆金檩间的空隙。翘椽之上，双层凹槽上有覆盖金檩的飞檐伸出，状如翅膀。插于金檩上的珍宝檐瓶，状如倒置的无嘴灌顶瓶，其下端外沿的宽度为刚能遮挡妙欲台阶不致滴水。其上为埤堄或称箭垛，形如半莲瓣状排列，可参照印度及汉地城堡墙沿用以发射枪箭的城垛形制。在短柱围绕的中央亭阁顶上，以带有安放续函小盒的金刚大宝作顶饰。埤堄的四角，有面向内的四猴擎持宝伞；埤堄的每一方各有八金瓶，其上间杂插上飘幡及胜幢——飘幡与胜幢的差别，是如宗大师的《胜乐供鬘》中说到：“有无美妙生灵相，战胜逆魔尊胜幢，及美飘幡当供养！”是指若绘有战胜与我为敌的标志——三种动物者是胜幢，若无者为飘幡。三种动物分别为：大鹏与狮子交合所产之子名“八足狮”，乃狮身（四腿）、二爪、二翅，具鹏喙者；鱼与水獭交合之子名“丰毛鱼”，乃鱼身而具獭的獠牙、有毛、无尾者；以及螺与鲸鱼交合之子名“玛嘎惹鳌鱼”，乃具螺身、鳌鱼头者——此头常作为精美无量宫等建筑的装饰。此处有一名为“食龙天鹅”，其究为何等动物尚无定论。《坛城仪轨金刚鬘》、宗大

二校稿

师的《胜乐生次·随欲如意》及达杰的《顶》中，说以兽王、鹅王、食龙、丰毛鱼及鳌鱼作命名。其中的“兽王”指狮子、“食龙”指鹏鸟。

རྩེགས་པའི་འཁྲམ་དུ་འདོད་ཡོན་གྱི་སྣམ་བུ་དམར་པོས་བསྐོར་པ་ལ་བཞུགས་སྐབས་དང་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མཆོད་རྟས་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་ནས་མཆོད་བཞེན་པ། སྣམ་བུ་འདིའི་མིང་ལ། འདོད་སྣམ། གཟུངས་སྣམ། སྟེགས་བུ། ཁ་ཁྱེར། ཚོན་སྟ་ཞེས་བཤད། སྒོ་བཞིའི་མདུན་དུ་སྟེགས་བུ་གྱུ་བཞི་པའི་སྟེང་བྱམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཀུ་བ་བཞི་བཞིས་བཏེགས་པའི་རྐ་བབས། གསེར། ཤར་བྱ། རིན་པོ་ཆེ། རྐ་མིག ཟུན་སྣམ། པ་ར་ཧྲ། ཟུན་པ། ཤར་བྱ། རིན་པོ་ཆེ། རྨིག་པ། མདའ་ཡབ་སྟེ་སྣམ་བུ་བཙུ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་རྩེ་མོར་འཁོར་ལོ་རྩེབས་བརྒྱད་པ་དང་བཙུ་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་གཅོ་སྣམ། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་རི་དྭགས་ཕོ་མོ་གཉིས་མེག་མི་འཇོམ་པར་སྐྱ་བ་འདི་ལ་མཚོན་དོན་གྱི་ལྱངས་གསལ་པོ་མ་མཐོང་ཡང་ལུས་དཀྱིལ་དང་བསྟུན་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྒྲིབ་བྱལ་རྣམ་པར་དག་པ་མཚོན་པ་དང་། ཡང་ན་རི་དྭགས་ལ་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་གཟུང་བ་མེད་པས་བདག་མེད་པ་མཚོན་ཞིང་། དེ་ཚོས་འཁོར་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་གནས་པའི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་ཚོས་འཁོར་བསྐོར་བ་མཚོན་ནམ་ཞེས་པཾ་ཆེན་ངོ་མཚར་རྒྱ་མཚོས་གསུངས། ཀུ་བབས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་བྱམ་པ་བཟང་པོ་ལས་སྒྲེས་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་དང་། བར་བར་དུ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲིན་གསེབ་ནས་ཐོན་པའི་ཤུ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་བཟུང་བས་མཇེས་པར་བྱས་པ།

墙沿有红色妙欲台阶环绕，其上住有姿态与身色各异的供养天女，皆正手捧供物献供。此台阶之名，有“欲阶”、“总持阶”、“台阶”、“边沿”及“彩地”。

四门前，各有方形底座，其上各有四个宝瓶，瓶内各安一柱，其所托的牌坊，计有金、檐瓶、大宝、马蹄、暗、瓦兰扎、暗、檐瓶、大宝、马蹄、埤堄共十一层。顶上的法轮有八辐与十辐二说——窃以为主要应按后者。其右与左有雌雄二鹿，眼不闭合状，其表义的明确

二校稿

依据虽未见到，但若针对身坛城言，乃表意识离障清净；或鹿不为他人持为己有故表无我，且其住于法轮的左右，或为表示转动开示无我的法轮？此乃班禅·俄擦嘉措所说。

牌坊的右、左两旁各有一贤瓶，瓶中出生如意树，树上缀以国政七宝，其上空中住有得成就者，从云缝中探身的天人手持花鬘正作庄严。

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་སྟེང་འོག་ཐམས་ཅད་ཨར་དཀར། ཤྰ་སེར། ནུབ་དམར། བྱང་ལྗང་། དབུས་སྔོ་བའི་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་དང་། སེར་པོ་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་གྲུབ་པ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྩ་ཐིག་ནས་ནང་དུ་ཆ་ཕན་གཅིག་འོང་བར་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་པས་རྒྱམ་པོར་བསྐོར་བ་ལ་རྡོ་རྗེའི་མེག་མངས་རིས་སུ་རྒྱས་པའི་རེའུ་མིག་དགུ་པ། འདི་ལ་ཞེ་དགུ་མ་དང་། བཅུ་གསུམ་མར་དཔའ་ཅིག་ཕྱར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱིད་ཀྱི་ཚད་ཀྱིས་རྒྱམ་པོར་བསྐོར་བ་ལ་བཏེབ་པའི་ཀུ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་གདུང་གིས་ཐོག་ཕེབ་ཀྱང་རུང་ཞེས་བྱག་དཀར་དཀའ་བཅུ་རིན་པོ་ཆིས་གསུངས།　སྣད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཙུའི་དུས་ཕྱག་འདར་ཐྱི་ལི་ལི་འཇག་མའི་དུམ་བུ་བསྒྲིགས་ནས་ངོ་སྤྲོད་གནང་བའི་རྣམ་ཐར་གསུངས་ནས་བློས་བསྡུང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཐུ་ཐྱིར་ཞེབ་བར་བདུ་སྤྲོད་མཛད་ཀྱང་མང་བས་མ་བྱིས་སོ།།

无量宫内的上下诸处，皆为东白、南黄、西红、北绿、中央蓝色。所有白色者皆由轮的极微尘所成，所有黄色者皆大宝的极微尘所成。从无量宫梵线往内一微分处，有三股金刚杵所围成的圆圈，并由金刚鬘分成九宫格。扎嘎尔·噶久仁波切说，“四十九尊与十三尊如独勇般，以无量宫的半量所围成的圈上，以所依的八柱托持房梁，从而构筑屋脊亦可。色举金刚持在八十岁时，仍颤巍巍地将茅草分段排列以介绍宫殿的结构……”宣讲了这一事迹后，更谆谆教诲，应用心记忆，并详细作先后步骤的指示，这些情形恐繁不赘。

二校稿

གཞལ་ཡས་ཁང་མྱི་རོལ་དུ་བརླ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་འཁྱུང་། དེའི་ཕྱིར་བསྡུང་འཚོར། དེའི་ཕྱིར་ཤར་དུ་གཏུམ་དྲག་སོགས་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་དེ། རོ་མཚོ་མེད་ཀྱིས་འཆག་པ་དང་འགྲོ་བ། འགགས་ཏེ་ཤིང་ལ་དཔྱངས་པས་ལངས་པ། ས་ལ་འགྱེལ་བས་ཉལ་བ། གསལ་ཤིང་ལ་བསྒོམ་པས་འདུག་པ་སྟེ་རོས་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞིའི་ཐུ་བ་ཟེད་པའི་དུར་ཁྲོད་ཀྱིས་བདག་མེད་གཉིས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རོ་བམ་རིལ་དང་། སྐམ་ཆོན་ཆྱེང་པ་རྩལ་བ། ཀེང་རུས་འཛོར་བ་དང་མ་འཛོར་བ་གཅལ་དུ་བཀྲམས་པས་མེ་སྐུག་པ་དང་། མེ་རྐག་སྐྱག་བསྲལ་སོགས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་ལམ། སྤྲིན་བརྒྱད་ཀྱིས་ཕྱན་མོང་དང་ཕྱན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་དང་། ཀུརྡ་ཤྲ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། དེ་ལས་ཆར་འབབ་པས་སྐྱིང་རྡེའི་གཞན་དབང་དུ་ཐྱུར་པའི་ཐོག་ཆོས་སྟོན་པ། ཆུས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ཟླ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐོགས་པས་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྡུ་བཞི། དེ་ཆུ་ལ་གནས་པས་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་མ་བྲལ་བ། ཤེང་གིས་རྩ་དབུ་མོགས་པས་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྡུ་བཞི། དེ་ཆུ་ལ་གནས་པས་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་མ་བྲལ་བ། ཤེང་གིས་རྩ་དབུ་མོགས་པས་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྡུ་བཞི། ཆུ་ལ་གནས་པས་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་མ་བྲལ་བ། ཤེང་གིས་རྩ་དབུ་མོགས་པས་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྡུ་བཞི། དེ་

པོ་ཆེས་འདིའི་སྤྱིན་ཐམས་ཅད་སྣུལ་མགོ་ཅན་དགོས་པར་གསུང་ཞེས་བྱག་དཀར་དཀའ་བཅུ་རེན་པོ་ཆེས་གསུངས་པས་ཞིང་སྐོང་ལྟར་ཏུ་རང་རང་གི་སྣུལ་པ་ཡིན་རྒྱུ་རེད།

无量宫的外围是莲瓣，其外为法源，其外护轮，最外层的东方是猛暴等八寒林，其中的尸体，有无头而徘徊及“行”者、“阻断”指挂在树上即所谓“立”者、跌倒于地上即“卧”者、三尖叉贯穿即“住”者，有这样四种姿态的尸体，因此寒林表二无我。尚有全尸，以及干湿、旧三种尸体，散落及未散落的骨架到处散布，因此是表不可聚及无常、苦等下、中士道。

八云表共与不共的大悲及如白莲（梵语：衮打）般的菩提；从云降雨是表由大悲所主导说法；湖水表菩提心；手托如意宝的龙表六度、四摄之行；龙住于水中表不离菩提心的意乐。树表中脉；树根的护方神表下行风、树梢的护方神表上行风。火表拙火及必须焚尽障碍的柴薪；山表谛执等分别心不可破坏的乐空；鸟、兽、药叉等是表以四事业利众生；得成就者表修道者之补特伽罗及八种共同悉地；佛塔表八种出世间的悉地及法身。

这样的道次第，彼亦由观修上降、下固的顺逆四喜而成就故，各各分为八组。故可成立未先完成共道，不可能达至成就合乎性相的生起次第。且于先净治相续中，仅作意于寒林，亦能于心境上清晰现起完整的共道次第。如独子之母忆念其子般达成之法，就如所谓“内仅粗略领悟无常与空性，则外在的任何事物亦无不在宣说无常与空性。”因此，这样的内在瑜伽法类非常重要。

护方神如前行阶段所述作观想，或观为四臂、怀拥佛母之相；为

二校稿

了解护田是护方神的化身，其坐骑现为相同面相、手持朵玛。观待于诸如守护南瞻部洲者称护方，守护各别境域者称护田；守护此方者称护方，守护各别的山谷者称护田，乃待于各自地域以及幅员大小而立名。札嘎尔·噶久仁波切引据强巴仁波切之说，谓此处所有云均应具蛇头。故应如护田神般，乃各各龙的化身。

འདིའི་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ལ་བོད་འགའ་ཞིག་གིས་བིར་ཨ་བ་སོགས་བརྒྱད་དྲངས་པ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་བཀག་པས་མིང་གི་དོན་པ་མེད། གྲུབ་པ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། རིག་པ་འཛིན་པ་དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྒྲིད་རྫོགས་ལ་གནས་པ། དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡོད་ལ། བླ་མས། ཐུན་མོང་གི་གྲུབ་པ་བརྒྱད་ཐོབ་པ། ཚའི་རིག་འཛིན་བརྟེས་པ། རྒྱན་དྲུག་ཅང་ཀྱཱ་ཐོད་པ་སོགས་དམ་ཚིག་གི་བཀྱལ་ཞུགས་འཆང་བ་ལ་གསུངས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བཤུ་བ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་། གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་དང་། སྐུབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས། སྔོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བྱེད་གསུངས། གཅེར་བུས་སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་པ། སྐྱ་བཤིག་པས་སྐུང་འདུལ། ཅང་ཀྱཱ་སོགས་ཐོགས་པས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་མཚོན་པར་ཡང་གསུངས། བྱི་བྱ་ལ་པརྞའི་ཕྱིའི་རེ་ཞས་ཆོས་འཕྲུང་མཚོན་པས་དགར་པོ་བྱེད་པ་དང་། འོད་ཟེར་རྣམ་རྒྱས་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཞིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅད་མི་བྱ་བ་དང་། འོད་ཟེར་མཐའ་མེད་དུ་འཕོ་བ་ཤེས་ཆེད་འོད་ཟེར་གི་མཐར་བཅད་མི་བྱ་ཞེང་། འོད་ཟེར་ཚད་མཉམ་པར་འཕོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆ་ཚུང་བཞིར་མཛད་དོ།།

此处的八大成就者，部分藏地论师认为是毕瓦巴等八位，克主杰对此作破斥，说“非定指具体的人名。其中的‘成就者’，是指住于义光明以上的瑜伽士；‘持明者’位于其后故，是指住于义光明以下的生、圆次第者，‘守誓行者’指已获四灌顶并安住于誓言与律仪者。”对此，上师指出：“是指获得共通的八种成就、获得寿持明、守持身

二校稿

配六骨饰并持鼗鼓等誓言之禁行者。”所谓的“一心观瞻世尊”是指朝向坛城主尊及安住于主尊能怖金刚的瑜伽；怙主金刚持则说，是指专注一趣安住于空性。并说“赤裸”是表无障覆动摇、“散发”表涅槃、手持鼗鼓等表作利他事业。

在绘坛时，莲瓣的外缘表（所掩覆的）法源故，绘作白色；为了解光鬘由金刚杵发出，二者间不作分隔；为了解光明放射至无边际，光鬘的周边不作分隔；就与光明等量而放射之角度而言，分为四小分。

དེ་ལྟར་ལྷ་དང་མི་ལས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཤེལ་མེག་ནས་ལྟ་བ་ལྟར་ཕྱོགས་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་ཚ་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་འཚར་བས་ཕྱི་བལྟས་ནང་གསལ་ཞིང་ནང་བལྟས་ཕྱི་གསལ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ངོ་བོ་རྣམ་སྣང་དང་གཟུགས་ཕུང་རྣམ་པར་དག་པ་ལ། རྣམ་པ་དེར་ཤར་བ། ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ན་ཞིང་དུ་མི་མཉམ་པ་མེད་པས་གྲུ་བཞི་པ་སོགས་དཀྱིལ་ཆོག་ལྟར་རྣམ་དག་དང་མཚོན་དོན་ཤེས་ནས་གསལ་ལ་མ་འདྲེས་པར་བསྒོམ་པས་མ་དག་པའི་ཞིང་ལ་སྦྱོང་བའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་སྦྱོང་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་གྲུབ་པའི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཞིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྲུབ་པའི་སྐྱེན་ཅིད་དུ་འགྱུར་རོ།།

这样的功德远胜于天界人间的坛城，就如以眼观看水晶般，无论从何方观看皆为内外通透、无混杂而纤毫毕现，故从外看则内明、从内看则外明。这样的无量宫，其体性为毗卢佛及色蕴清净，行相为彼中所现之相。若作详辨，则如《坛城仪轨》所述的“佛与非佛二者于真实性中无不平等故，呈四方形……”由了解其清净及表义而作清晰无混杂的观修，能净治行于不净刹土事业的能力，且为智慧自显所成的道果圆满刹土得以成就的能熟。

བར་དོའི་ལོངས་སྤྱོད་ལམ་འཁྲིར་གྱི་འགོ་འདི་ནས་འཇིན་པ་དང་། ཞ་ཡིག་དང་པོ་ལས་ཟླ་བ་བསྒྲིལ་པ་

ནས་འཇོག་པ་གཉིས་སྣང་བས་གང་ཤར་ཡང་རེ་མེག་དགུ་བའི་དབུས་སུ་ཡོ་སྦྱོ་སྐུ་ལས་གཞིའི་འཆེ་བ་འོད་གསལ། ལམ་གྱི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ། འཕས་བྱའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཚོན་པའི་ཟླུང་དཀྱིལ་སྐུམ་པོ། མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་དང་། ཞེ་སྡང་ལམ་ཟེད་ཀྱི་གནད་མཚོན་པས་ཁ་དོག་ནག་པོ། གཏུམ་མོས་མཚོན་པའི་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་ཟེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་གནད་ཡོད་པས་དམར་མདངས་ཚགས་པ། མེ་ཟླུང་དག་ཏུ་འདེས་པས་ཟླུང་དག་ཏུ་གཡོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཅན། ནང་གི་ཤར་མ་གཉོགས་པའི་རེ་མེག་གཞན་གསུམ་དང་། སྐོ་བཞིར་སྣ་ཚོགས་པལྟ་དང་ཉེ་མའི་གདན། རེ་མེག་ནང་གི་ཤར་དང་། གླ་བཞི་དང་། ཕྱིའི་གླ་བཞིར་སྣ་ཚོགས་པལྟ་དང་ཟླ་བའི་གདན་རེ་རེ། པལྟས་འཚར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ། ཉེ་མས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྨིན་པ། ཟླ་བས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐུ་གུ་འཕེལ་བ་མཚོན་པར་གསུངས།

第九章、中有报身道用修法

（三种道用中的第二种）中有报身道用的起首，有从此处开始及从本初ཨ（阿）字生起月轮后开始二说。无论如何，皆于九宫格中央生起灰蓝色的“ཾ”（扬）字，转为代表基位死有光明、道位喻义光明、果位胜义光明的圆形风轮。表示现行（诛）事业及持取瞋恚作道用的扼要故，颜色为黑色；具有拙火所表圆满次第殊胜能熟的扼要故，带有暗红色泽；火风猛烈交缠故，呈暴风动荡之相。九宫格内，除东方外的其它三方格内及四门处，各有彩莲、日垫；格内的东方、宫殿四角及四外角处，各有彩莲、月垫。莲花表不为轮回过患所染，日轮表能成熟菩提心、月轮表菩提心的苗芽增长。

བར་དོ་ལོངས་སྤྱའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུ་རྟོ་རྡེ་འཛིན་པ་དངོས་བསྒྲིད་ཚུལ་ནི། འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་ལོངས་སྤྱོ་རྒྱུ་རྟོ་རྡེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐུར་བཞེངས་ཏེ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱའོ་སྣམ་པའི་འཕེན་པ་དྲན་པར་བྱས་ལ་གདན་དབུས་མའི་སྟེང་ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་ཞ་ཡིག་དང་པོ། དེ་ལས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་མཚོན་པའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཟླ་བ་

二校稿

ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ། །དེའི་དབུས་སུ་ཆུ་ལས་ཆུ་བུར་རྩ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་སྐྱེས་བཞིན་པ་བཞིན་དོའི་ངག་དང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་ལོངས་སྐུའི་གསུང་མཚོན། དེ་ལས་རལ་གྲི་སོ་གཉིས་པ་ཡུ་བའི་ཐུགས་མཚམས་སམ་གཉེང་ཐུར་ལ་རྡོ་རྗེ་ཡིག་གིས་མཚན་པས་དེ་དག་གི་ཡིད་མཚོན། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུའི་ཤ་ཞེ་དགུ་དང་། དེ་ཡང་ཤར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་རྣམ་སྣང་འཇམ་དབྱངས། ཤྰི་ཕྱོགས་པ་རྣམས་འཇམ་དཔལ་རིན་འབྱུང་། ནུབ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་འཇམ་དཔལ་འོད་དཔག་མེད། བྱང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་འཇམ་དཔལ་དོན་གྲུབ། དབུས་ཕྱོགས་པ་རྣམས་འཇམ་དཔལ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་ཅན་གཡས་རང་རང་གི་ཕྱག་མཚན་དང་། གཡོན་པོ་ཏེ་འཇོན་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེན་དྲངས་ཏེ་རལ་གྲི་རྡོ་རྗེ་བཅས་པ་ལ་ཐིམ་པས་བར་དོ་བའི་བྱ་བ་དང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་ལུས་བ་དང་ལོངས་སྐུའི་མཛད་པ་མཚོན། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྒྱུ་དོ་རྗེ་འཇོན་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་ཤེན་ཏུ་ཐ་བའི་ཟླུང་སེམས་ཀྱི་བཞིན་ཅན་ཞལ་གཅིག་པ་ལ་ཐིམ་པས་བར་དོ་བའི་བྱ་བ་དང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་ལུས་བ་དང་ལོངས་སྐུའི་མཛད་པ་མཚོན། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྒྱུ་དོ་རྗེ་འཇོན་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་ཤེན་ཏུ་ཐ་བའི་ཟླུང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་སོར་སྐྱེ་ཞེ་ཅི་ཡུགས་ཀྱི་འཕགས་པ་དག་གི་མེག་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོང་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་བའི་ལོངས་སྐུ་ཆོ་གཤེར་ཏེ། དེ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་པའི་བར་དོ་བ་དང་། སྐུ་མའི་སྐུ་གཉིས་དང་། ལོངས་སྐུ་མཚོན། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨཱ་དམར་པོ་ལས་ཉེ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་འབར་བས་གཞི་ལ་མཚོན་དོན་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཁམས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐུགས་ཀར་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཡིག་གསུམ་ཡིག་ཚོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མ་གྱུར་བའི་ལོངས་སྐུ་ཆོ་གཤེར་ཏེ། དེ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་པའི་བར་དོ་བ་དང་། སྐུ་མའི་སྐུ་གཉིས་དང་། ལོངས་སྐུ་མཚོན། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨཱ་དམར་པོ་ལས་ཉེ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་འབར་བས་གཞི་ལ་མཚོན་དོན་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་མཚོན་པའོ། །འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རལ་གྲི་ཟུར་ལྔད་ལྔས་ཡེ་ཤེས་ལྔ་མཚོན་ཞིང་། དེ་ཡང་དབུ་སྐྲ་དུམ་བུ་ཕྱར་བཟློག་ནས་ལྔད་པའམ། དབུ་སྐའི་སྟེ་མོ་ནང་དུ་བསྡུས་པའི་ཁུག་ས་ལྔ་བྱས་པའི་དབུས་མའི་རྩེ་མོར་རོ་བཏུའི་ཀུག་གིས་སྐལ་པའོ། །དེ་དག་ནི་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མཐར་བར་དོ་གྲུབ་པ་དང་ཚོས་མཐུན་ཞིང་རང་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་བར་དོ་སྟོང་། ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་ལས་ཏུ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ཚེ་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ཚེ་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ཚེ

字。从字转成表基道果三位光明心的月轮，此即大圆镜智的体性月轮现证菩提。

于其中央，如水中冒泡般，观生起自发音声的“ཨྃ”（帝）字，此表中有之语及道果二时幻身及报身之语。从字转成双刃剑，于其剑格或柄部标以“ཨྃ”字，此表彼等之意。从其放光，迎请十方一切佛，皆呈因位四十九尊，其中东方诸尊皆呈毗卢文殊、南方诸尊皆宝生文殊、西方诸尊皆无量光文殊、北方诸尊皆不空成就文殊、中央皆不动文殊身相，各皆右手高擎各自手帜、左手托持经函，驾临后融入剑及“ཨྃ”字，此表中有的行为及道果之幻身及报身事业。彼全然转成因金刚持童真文殊，以极微风心为自性——莫说是异生凡夫，就连显乘的圣者们亦非其眼识的行境，这样的报身按仪轨所述观想。此表示于其安置我慢的中有及二种幻身及报身。文殊心间，出生红色“ཨཱཿ”（啊）字，转成光辉炽盛的日轮，其虽无基位之表义，但表道果的光明。文殊的五髻表五智慧，其中将头发扎成五小堆而成髻，或将发梢向内束盘成五团，其中央髻的顶部装饰有宝顶。

此等修法，与死有光明现前的最后形成中有随顺，且能净治自己将来出现的中有；与圆满次第道时从喻义光明中成就净与不净幻身为行相随顺，且是能生如是证悟善根之能熟；与果位佛地的报身行相随顺，且以当下观修果作道用之法，能植下最后能真实成就的殊胜习气。

དེ་ཡང་ཉེ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བར་དོ་ལོངས་སྤྱད་དང་། སྐྱེ་བ་སྨྲལ་སྤྲུལ་སྨྲ་བྱར་བ་གཉིས་ཡོད་པས་གང་ཞུར་ཡང་། རང་ཉིད་ཤེན་ཏུ་ཐ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་རགས་པའི་སྐུལ་སྤྲུར་ཛད་སྣོམ་པའི་འཐེན་པ་དང་བཅས་སྣོང་གཤེ་ཉེ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་རྣམ་སྣང་སོགས་ས་ངས་

一校稿

རྒྱས་རིགས་ལྟ། དོ་རྗེ་རྩོན་པོ་སོགས་སེམས་དཔའ་སོ་གཉིས། དོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་སོགས་ཁྲོ་བོ་བརྒྱད། སེམས་མ་དོ་རྗེ་མ་སོགས་རིག་པ་བཞི་སྟེ་འཇིགས་བྱེད་ཞེ་དགུ་མའི་རྒྱུའི་ལྷ་ཞེ་དགུ་འཇམ་དབྱངས་རིགས་ལྟའི་རྣམ་པར་སྣང་འདྲེན་པར་བྷ་མས་གསུངས། ཡང་བདེ་གཤེགས་རིགས་ལྟ། སེམས་དཔའ་བརྒྱད། ཁྲོ་བོ་བཞི། རིག་མ་དགུ་སྟེ་འདུས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་འཇམ་དབྱངས་རིགས་ལྟའི་རྣམ་པར་སྣང་འདྲེན་ཞེས་ཐང་པས་གསུངས་པས་འདི་གཉིས་ལ་དོགས་པ་མེད། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ། སེམས་དཔའ་བརྒྱད་དམ་བཅུ་དགུ་གམ་སོ་གཉིས་གསུངས་པས་དང་པོ་གསང་འདུས། གཉིས་པ་ཀུན་རིག གསུམ་པ་ཞེ་དགུ་མ་དང་འཁྱིག་སྟེ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར། རྒྱའི་ལྷ་འདི་དག་ཡོ་ག་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞེ་དགུ་མའི་རྒྱའི་ལྷ་ཐལ་ཆེར་ཀུན་རིག་ཏུ་ཡོད་པས་གཤེགས་པ་ལྟ། གཤེགས་མ་བཞི། སེམས་དཔའ་བཅུ་དགུ། ཁྲོ་བོ་བཞི་སྟེ་ཀུན་རིག་རྣམ་པ་ལྔ་སོ་བདུན་དེ་ལྟར་སྣང་དྲངས་ཡང་རུང་ངམ་སྣམ་ཡང་གསུང་བཤད་མིན་པས་ཁ་ཚོད་ཆོད་དཀའ་གསུངས། གང་ལྟར་རྒྱུད་སྡེའི་ལྟ་ཚོགས་གྲངས་མེད་སྣྲན་དྲངས་ཏེ་རྒྱ་དོ་རྗེ་འཇིན་པ་སྟོང་སྣང་ནས་འོད་དུ་ཞུ་ནས་ཉི་མ་ལ་ཐིམ་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཅེས་ཏོག་དོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉི་མ་ལ་ཞུགས་པས་སྐར་ལས་གཟེ་བརྗིད་དང་རྒྱ་ཁྱོན་ཆེ་ཞིང་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱར་ཁྱབ་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐུར་པ་ནི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉི་མ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། དེ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་བར་དོ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ་དང་། དག་མ་དག་གི་སྣུམ་ཡུས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རགས་པའི་སྐུལ་སྐུ་འཇིན་པ་དང་ཚོས་མཐུན་ནོ།།

第十章、生有化身道用修法

（第三种道用：）此外，日轮有与中有转报身及生有转化身两种结合法，无论如何，此处均应提念：“我当从极微报身起为粗化身！”从而观想心间日轮放光，迎请十方所住毗卢等五方佛、金刚锐利等三十二菩萨、金刚铁钩等八忿怒、心母金刚母等四明妃——吾师说为皆呈《能怖金刚四十九尊》中的四十九因本尊五部文殊之相驾临；或按唐萨巴所说，观五部如来、八菩萨、十忿怒、九明妃此集密仪轨中的

二校稿

三十二尊，皆呈五部文殊相驾临，这两种说法均无诤议；遍知老上师的《生起次第》中则说菩萨的数量是八十六或三十二均可。因此，第一种说法引据的是集密、第二种是据普明大日如来、第三种是据《能怖四十九尊》。如克主杰的《生起次第广论》中谓，“此等因位本尊与瑜伽续的法理相同。”指出四十九尊的因本尊多于《普明仪轨》中具有。故窃以为，迎请五如来、四佛母、十六菩萨、八勇母、四忿怒此《普明根本续》中的三十七尊驾临亦可，虽于讲授中无这样的说法，但尚难下定论。

无论如何，可观迎请续部所说的无数本尊降临，令因金刚持从上下融化为光后，一并完全融入日轮，令其威德及面积较前更为炽盛与广大，这样的日轮其所发不可思议的光芒遍及百千由旬，不可迫视。此即平等性智的体性日轮现证菩提，并与彼中有神识入于白红界中央、净不净幻身，以及报身持取粗化身随顺。

二校稿

དེའི་སྟེང་དུ་རྡོ་ཡིག་མཐིང་གི་མི་ཚད་ཙམ་གདུག་ཅན་རྣམས་སྐག་པར་བྱེད་པའི་རང་སྣ་འབྱུག་སྡོང་ཤིར་བ་ཤུར་སྒོགས་ཤིང་འོད་ཟེར་ཕུ་འཕྲོ་བ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཆུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཤུ་ཁེ་དགུའི་རྣམ་པར་སྣུན་དྲངས་ཏེ་རྡོ་ལ་ཐིམ་པ་ནི་སོར་རྐོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྙང་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་ངག་གི་བྱེད་པ་ཕྱེ་ཤན་དང་། སྐུ་མའི་སྐུ་གཉིས་དང་ལོངས་སྐུའི་གསུང་དང་ཆོས་མཐུན། རྡོ་དེ་ཡོངས་སུ་ཐུར་བ་ལས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་དགུ་མ་ཡིན་པར་ཡར་ངུ་བཞི་དང་མར་ངུ་བཞི། དབུས་ངུ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བརྩེས་པའི་ཁོ་བོའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་དགུ་བ་ཁ་དོག་ནག་པོ། ངུ་ཤིན་ཏུ་གདེངས་པ། ཁྲེ་བ་ལངྷོ་གིས་མཚན་པ། རྣལ་ཟུན་རེ་རེའང་རྣལ་སྟེང་ཀྱི་གཡས་ཆུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། དེ་ལས་འོད་ཟེར་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པ་འཕྲོས་པའི་སྣ་ལས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ཅེ་ཆུང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་པས་གདུག་ཅན་རྣམས་ཚར་བཅད། ཆུ་འབུས་ཀྱི་ཤུ་ཞེ་དགུ་དང་། འཇིགས་བྱེད་རྐེན་བརྐེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས། ཕྱག་མཚན་རྡོ་

རྗེ་དང་། ས་བོན་རྟུཾ་སོགས་ཉེ་གདན་ལ་གནས་པ་དཔག་མེད་སྤྲོས། ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོར་མཚམས་ནས་དབང་བསྐུར། ཡུམ་མེད་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་ལས་བདུད་རྩི་དང་འོད་ཟེར་སྤྲོ་བ་སོགས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས། འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན། ཉན་རང་བྱང་སེམས། ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོ། ཆོས་སྐུང་སོགས་གང་འདུལ་གྱི་མཛད་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྨིན་པར་བྱས་ནས་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བགོད་པར་མོས་པ་ལ་ཆོགས་རྫོགས་པ་དང་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་སྐོ་དཔག་མེད་ཡོད། སྤྲོས་པའི་ཤུ་དང་ས་བོན་ཕྱག་མཚན། དེས་སེམས་ཅན་ཤར་བགོད་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་རྗེ་རྗེ་རྟུཾ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐིམ་པ་ནི་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཕྱགས་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱས་བསྟན་པའི་ཚུལ་པོ་ཤུ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱས་བསྟན་པའི་དབང་པོ་ཤུ། རེག་པའི་སྐྱས་བསྟན་པའི་སྐྱེ་མཆེད། ཁོ་བོའི་སྐྱས་བསྟན་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་གྲུབ་པ་དང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོའི་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ཟླ་ཉི་རྩ་རྗེ་རྟུཾ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྐེན་བརྐེན་པ་རྗོགས་པར་གྲུབ་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐུ་རྗོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཕྱིར་བཙོས་པ་དང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་སྐུལ་སྐུ་དང་ཆོས་མཐུན། མངོན་བྱང་ཤ་ཡི་དེ་དཔལ་འཇོན་ཀྱི་དགྱ་ནག་གི་སྐུད་ཐབས་ཤར་ལ། ཁ་སྦྱོར་རྩ་འགེལ་དང་། རྒྱུ་ན་ཨ་ཀ་རས། ཟླ་ཉི་སྐུ་རྗོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་གསུམ་ཐར་ཤར་དང་། རྟུཾ་དང་རྗེ་རྗེ་ས་བོན་ཕྱག་མཚན་སོར་རྐོགས་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། འོད་ཟེར་གྱིས་སེམས་ཅན་ཤར་བགོད་དེ་ཐིམ་པས་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་པའམ། སྣད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

其上，生起一个约等人高的深蓝色“རྟུཾ”字，能自发如千雷齐鸣般令恶毒众恐惧的本音，且放五色光芒。从字放光，迎请一切诸佛皆呈四十九尊相降临，融入“རྟུཾ”字，此即妙观察智的体性种子字现证菩提，及与彼胎中有情的语言功能舌腭、两种幻身及报身之语随顺。

彼“རྟུཾ”字全然转成并非常见的九股金刚杵，而是上四股、下四股、中央两股计为一股的忿怒九股金刚杵，颜色为黑色、杵股极为开张。杵芯标以“རྟུཾ”字，其每一微尘亦为所有尘数诸佛的自性。从杵

二校稿

放出不可思议的光芒，光芒毫端，亦各放出无量大小各异的金刚杵，摧灭一切恶毒者；更放出无数因果四十九尊、能怖金刚能依所依圆满坛城、一面二臂相能怖金刚、手帜金刚、种子字“ཧཱུྃ”等行相安住于日轮之上——双尊相者从交合处赐予灌顶；无明妃者及手帜等涌出甘露及光芒等而作十二佛行事业、二十七种事业；诸缘觉、菩萨、静猛本尊、护法等则随应调伏而作调伏事业，令众生皆得成熟后安置于能怖金刚果位。如是观想，具有无数圆满资粮及积福之门。所放出得天众、种子字、手帜，及由其所安置为本尊的有情全部收摄后，融入杵及“ཧཱུྃ”字，此即成所作智之体性意手帜现证菩提，与彼胎中有情以佛之声开示的五蕴、以菩萨之声开示的五根、以明妃之声开示的生处、以明王之声开示的肢体形成，以及道果得报身事业随顺。

日、月、杵及“ཧཱུྃ”字全然转变而成就圆满世间者，此即法界体性智的体性身圆满现证菩提，与胎生有情分娩以及道果的化身随顺。这五种现证菩提是按持祥论师的《黑敌仪轨》所述安置的。《和合续》的《根本颂》、《释》以及嘉纳阿嘎惹则主张月、日、身圆满三种现证菩提如前，“ཧཱུྃ”及杵名“种子、手帜妙观察智现证菩提”，放光将有情安置为本尊后融入是“成所作智现证菩提”、或名“一刹那顷现证菩提”。

དེ་ལྟར་འབྱས་བྱ་རྣ་རྡེ་འཇིན་པ་མངོན་བྱང་ལྷས་བསྐྱེད་པ་འདི་བཞི་ལ་བར་དོ་བ་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། རང་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འཕྱང་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་བ་སྤོང་། ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དག་མ་དག་པའི་སྣུམ་ལུགས་པས་རགས་པའི་སྐུལ་སྐུ་འཇིན་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཚ་སྨིན་ཅིང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར། འབྱས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ངོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་སྐུལ་སྐུ་

一校稿

བྱེ་བ་ཐེར་འཐུམ་སྐད་ཅིག་ལ་འགྱེད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་དག་ཤྲ་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྒོམ་པས་དེ་ཤྲ་བྱ་དངོས་གནས་ལ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག་སྐམ་དུ་སྦྱང་གཞི་སྤྱོང་བྱེད་དོ་འཕྲོད་པར་བྱས་ནས་བསྒོམ། དེ་ཡང་ཚོགས་ཞིང་ནས་འདིའི་བར་གཞི་དུས་ཀྱི་ལམ་ཕྱ་སོགས་ལ་སྤྱོར་ཚུལ་མིར་སྐྱེ་བའི་ལས་བསགས་པ་ནས་སྨིག་སྒྲུའི་ཐ་ལོགས་བར་གཞིའི་ཚོགས་ལམ། སྨིག་སྒྲུ་ནས་བར་དོ་ཤེ་བའི་འོད་གསལ་བར་གཞིའི་སྤྱོར་ལམ་སྟེ་ས་བཅུ་བཞིའི་དང་པོ་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས། ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་མངལ་དུ་ཟུར་བཅུ་གནས་པ་གཞིའི་ས་བཅུ། མངལ་ཀྱི་སེམས་ཅན་མགོ་མཇུག་བསྒྲུབ་ནས་བཅུ་གཉིས་པ་དུས་མེད་ཀྱི་ས། རྒྱང་གིས་ཕྱལ་ནས་ཕྱིར་མ་བཙོས་བར་བཅུ་གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ལྡན་ཀྱི་ས་སྟེ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཚད་མེད་ལམ། ཕྱིར་བཙོས་པ་ས་བཅུ་བཞི་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་དེ་གཞིའི་མི་སློབ་ལམ། དེ་དག་ཆོ་གའི་ཚོག་རིས་དང་སྤྱོར་ཚུལ་ཀུན་མཉེན་གོང་མའི་བསྒྲེད་རིམ་ཤྲར་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནད་རྣམས་ཞིའ་བར་སྤྱར་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཚང་ཞིང་གནད་དུ་ཁེལ་བས་འདི་ཤྲར་ལན་རེ་ཡིན་ཀྱང་མོས་སྨོས་ཚུན་ཆད་གལ་ཆེ།

这样的以五现证生起果金刚持之法中，前四种是与中有者于母胎中取生的行相随顺，且净治自己将来的出生；与道位圆满次第时净不净幻身者持取粗化身行相随顺，且为能生如是证悟善根的殊胜能熟；与果位佛地中报身金刚持于弹指间分衍出万千亿化身的行相随顺，且于当下即以果作道用之理对彼作观修，能植下真实如是成就的殊胜能力。应具这样的念想而作净基、能净的指示，并于其后作观修。

此外，由资粮田到此之间，与基位五道等结合之理：从造集投生为人的业到阳焰前之间，是基位的资粮道；从阳焰到中有死亡光明之间，是基位的加行道、即十四地的最初信解行地；结生相续而在胎中安住十月乃匹配于基位十地；胎中有情首尾转变后，即为第十二无喻地；以风吹送而尚未娩出前，为第十三具智慧地、即是相续究竟之无间道；分娩后为第十四普光明地，这是基位的无学道。彼等与仪轨词

二校稿

句结合之理，若能按遍知老上师的《生起次第》所述，与基、道、果诸扼要详细结合而修，即为修持了圆满道且含遍其诸扼要，故每修一次起码亦属胜解的修法，非常重要。

འདིའི་རྒྱུའི་ལྷ་ཞེ་དགུ་ནི། ལྷ་ལེ་ཀའི་ཞེ་དགུ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། གཀྵ་སྒོག་རྡུན་དང་ཚགས་ཕྱག་དོག །ཤར་སོགས་ལེ་ཚེ་བཞི་ལའོ། །མེ་ཡི་གླ་སོགས་རྣམས་བསམ་པ། །སེམས་མ་རྟོ་རྗེ་དེ་བཞིན་དུ། །རིན་ཆེན་རྟོར་མ་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཚོས་ཀྱི་རྟོར་མ་དེ་བཞིན་དུ། །ལས་ཀྱི་རྟོར་མ་རྣམས་བསམ་བྱ། །རྟོ་རྗེ་རྣོན་པོ་རྟོར་ར་ལ་གྱི། །བྱམས་པ་དང་ནི་འཇམ་དཔལ་བཞག །ཡེ་ཤེས་སྐུ་དང་ངག་དབང་ཕྱུག །ཟླ་བའི་ཁོད་དང་ཡེ་ཤེས་མཚོ། །ཤར་དུ་བཙུད་པོ་དེ་དག་བཞག །སྟོ་ཕྱོགས་སུ་ནི་བཞག་བྱ་བ། །རྟོ་རྗེ་སྦ་ཚོགས་རྟོར་གནོད་སྦྱིན། །རྟོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་བ་རྣོན་རྟོ་རྗེ། །རྟོ་རྗེ་རྒྱུ་དང་དྲ་བའི་ཁོད། །ཤུབ་ཕྱོགས་དེ་བཞིན་བཙུད་བཞག་པ། །རྟོ་རྗེ་སྦ་བ་རྟོ་རྗེ་སེམས། །རྟོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་རྟོ་རྗེ་ཚགས། །རྟོ་རྗེ་ལེགས་དང་རྟོར་རིན་ཆེན། །ཉེ་མའི་ཁོད་དང་རྟོར་ཉེ་མ། །བྱང་དུ་ཡང་ནི་བརྩོད་བྱ་བ། །རྟོ་རྗེ་དཔལ་དང་རྟོ་རྗེ་བཞད། །སྒེག་གྱི་སྐང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཏོག །ཐམས་ཅད་ཐབས་ཀྱིས་འགྲོ་མིང་དང་། །རྒྱ་མཚོའི་སྒོ་ཐོག་ལེགས་པར་བཞག །སྒོ་གོས་མི་ཟད་བསྐོམ་པར་བྱ། །བདུད་རྩི་ཁོད་དང་བཙུད་བཞག་གོ །ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་བཞི་ཟུ། །རྟོ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱུ་རྟོ་རྗེ་ཞགས། །རྟོ་རྗེ་ལྷགས་སྒོགས་རྟོ་རྗེ་དྲིལ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐོམ་པར་བྱ། །མེ་ལ་སོགས་པའི་གླ་ཟུ་ཡང་། །རྟོ་རྗེ་གནོད་མཛེས་གཙུག་ཏོར་དང་། །རྟོ་རྗེ་ཀྱཻ་མཚོ་དེ་བཞིན་དུ། །རྟོ་རྗེ་གཞན་གྱིས་མི་ཕྱབ་པའོ། །ཤར་གྱི་ཕྱོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནག །དེ་བཞིན་ལྷོ་པ་ཐམས་ཅད་སེར། །ནུབ་པ་ཐམས་ཅད་དམར་པོ་ཡིན། །བྱང་ནི་ཐམས་ཅད་ལྗང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །དགུས་ཀྱི་འཇམ་དཔལ་དང་ཞེ་དགུའོ། །དེ་དག་གི་གཙོ་བོའི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་རྒྱ་རྟོ་རྗེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་དང་འདྲ་ཞིང་། ལྷག་མ་ཤར་དང་ཤར་ལྷོ་བ་རྣམས་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་གཡས་རྟོ་རྗེ། ལྷོ་དང་ལྷོ་ནུབ་པ་རྣམས་སྐུ་མདོག་ཞེར་པོ་གཡས་རིན་པོ་ཆེ། ནུབ་དང་ནུབ་བྱང་པ་རྣམས་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་གཡས་པདྨ། བྱང་དང་བྱང་ཤར་པ་རྣམས་སྐུ་མདོག་ལྗང་གུ་གཡས་སྣ་ཚོགས་རྟོ་རྗེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཡོན་པོ་ཏིའུ་དྲིལ་བུ་དཀྱར་བསྣེན་པའོ།།

此中的因本尊四十九尊，即拉力达尊者在《四十九尊仪轨》中所说的“愚痴妄语贪与妒，东等部时四者中，火之角等作思惟，菩萨母

二校稿

杵彼如是，大宝金刚母当修，法之金刚母如是，当观业金刚众母，金刚锐利金刚剑，慈氏文殊当安置，智慧身及语自在，月轮之光及智海，东方安置彼八者；南方之中当安置，种种金刚及（金刚）夜叉，金刚拳及金刚法，金刚守护锐金刚，金刚因及网鬘光；西方如是安置八，金刚言说金刚心，金刚之王金刚贪，金刚善与金刚宝，日月光及金刚日；北方亦当作宣说，金刚吉祥金刚笑，大力香象智慧顶，一切方便立众名，及海慧皆善安立，智慧无尽当观修，安置甘露光及八。东等方位四门中，金刚钩与金刚索，金刚链扣金刚铃，如其次第作观修；火等隅角其数多，金刚妙损顶转轮，金刚作吽亦如是，金刚他无能胜也。东方天众皆黑色，如是南方普皆黄，西方诸尊皆红色，北方全皆为绿色。”乃指“中文殊及四十九尊也。”他们主尊的身色、手帜皆与因金刚持文殊相同，其余东及东南等众尊身皆蓝色，右手持杵；南及西南众尊身皆黄色，右手持宝；西及西北众尊身皆红色，右手持莲；北及北东众尊身皆绿色，右持交杵。左手则全皆持经函或铃倚于胯旁。

一校稿

འཕགས་བཅའ་ཐུ་ཞེ་དགུ་ནི། གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་ཡུམ་བཅས་དང་། རྡོ་རྗེ་སྐྱང་ཟླག་ནས་རྡོ་རྗེ་ཆུང་རས་ཀྱི་བར་རལ་གྲི་མ་གཉིགས་པའི་ཕྱག་མཚན་ཙོ་གཉིས་དང་། རྡོ་རྗེ་མི་ནས་རྡོ་རྗེ་བཞད་ཀྱི་བར་སོག་ཆགས་བསྡུ་བྱ་གི་མིང་ཅན་ཀྱི་ཐུ་ཞེ་བཅུད་སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས། གཡས་རང་མིང་དང་མཐུན་པའི་ཕྱག་མཚན་དང་།གཡོན་ཐོད་པ་འཇོན་པ། མ་ཉེའི་གདོང་ཅན། ཡུམ་བཞི་མ་གཉིགས་པ་མཚན་མ་གྱེན་དུ་འཕེང་བ་ས་ཚགས་ཞིབ་པར་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ཐུན་ཞི་བས་མི་འདུལ་བའི་གདུག་པ་ཅན་ཆུང་ངུ་འདུལ་ཕྱིར་ཏུམ་ཡིག འཕྲིང་འདུལ་ཕྱིར་ཉེ་མའི་དགྱིལ་འཁོར། གདུག་ཅན་ཆེན་པོ་རྣམས་འདུལ་ཕྱིར་བདེ་སྡོང་གཉེས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོན་དོན་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དེ་ཉིད་སྒེག་པོའམ་གཤེན་རྗེ་ཐོས་པ་ཉ་བྱའི་འཕགས་བྱ་རྡོ་རྗེ་འཇོན་པ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེའི་སྐུར་བཞེངས་པ་

果四十九尊：主尊为面臂圆满、怀抱佛母的能怖金刚，由金刚象皮到金刚风旗之间，除剑外有三十二种法器；从金刚人到金刚笑之间具有十六种畜生名字的本尊，共计有四十八位。皆为身色蓝黑，一而二臂，右手持与其名字相顺的法器，左手托颅碗，具有水牛面相，除四佛母外皆为杵势坚挺上竖等，详阅仪轨可知。

如是，为调伏息业所不能调伏之下等恶毒者故，现为“ཧཱུྃ”字；为调伏中等者故，现为日轮；为调伏上品恶毒者故，乐空无别智这一了义的能怖金刚现起为诸如忿怒罗刹或阎王相的果位金刚持文殊大威德金刚之身。

རེམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་པ་ནི། སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཆར་སྐྱེན་ལྡན་གནག་པ། ཞལ་དགུ། ཕྱག་སོ་བཞི། ཞབས་བཅུ་དྲུག་པ། གཡས་བསྐྱམས་ཤིང་གཡོན་དང་གི་མཐོ་ལྡའི་བར་བཀྱངས་པ། ཁམས་གསུམ་ལ་བཀས་མངའ་བསྟན་བས་ཁམས་གསུམ་ཟ་བར་ཟུས་པ། ཞལ་ནས་དྲག་པོའི་གང་མོ་ཉ་ཉ་སོགས་བཞད་པ་བཀྲད་སྒོགས་པ། ལྟགས་རིང་དུ་བཀྱངས་པའི་རྩེ་མོ་ཀཏ་གྱི་ངོས་སུ་ཁྱང་ཟད་འདྲིལ་བ། ཞལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚེམས་དཀར་བཞི་བཅུ་ཚང་ཞིང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་མ་གཉིགས་པར་གང་རི་ལྟ་བུའི་མཆེ་བ་བཞི་གཅོགས་པ། ཁོ་གཉེར་དབྱལ་བར་བསྡུས་པ་ཤང་ལང་གཤིབ་པ་ལྟར་འཁྱིག་ཅིང་། སྐྱེན་གསུམ་དང་། སྐེན་མ་དང་། སྐར་འཇིག་དུས་ཀྱི་མེ་ལྟར་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་། དབུ་སྐྲ་ཁམས་སེར་གྱེན་དུ་བརྩེས་པ། ཕྱག་གཡས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེགས་མཇུག་ཁ་སྤྲབས་ནས་རྩེ་མོ་གྱེན་དུ་བསྐྱེན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྟ་ལ་བསྟིགས་ནས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་དངོས་གྲུབ་སྩུར་དུ་སྟོལ་ཅེས་བསྒྲལ་བ་དང་། གཡོན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེགས་མཇུག་བཀག་པའི་རྩེ་མོ་འོག་ཏུ་བསྐྱེན་ནས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་བར་ཚད་མ་བྱེད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་ལ་བསྟིགས་པ་དང་། འདི་ལས་བཟློག་སྟེ་བཤད་པའང་ཡོད་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད། ཁམས་གསུམ་ལ་དབང་བསྐྱེར་བའི་མཐུ་ཐོབ་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཞབས་འོག་ཏུ་མནན་པས་འཇིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྲག་པར་མཛད་པ། སྤིན་ཞལ་ནས་མཁའ་འགྲོ་དབང་དུ་བསྡུ་བའི་ཕྱོགས་གྱིས་སྐྱོབ་པ། མིའི་ཤ་དང་ཁྲག་དང་ཤོང་དང་ཚེལ་བུ་ཟ་བ།

二校稿

依次明观之法：身色蓝黑如乌云般暗黑，具九首、三十四臂、十六足，右腿弯曲、左腿与其间距为自五卡手之量而伸直站立；能敕令三界故能吞三界，口发“哈哈”等八种猛笑，长舌的舌尖翻卷于上腭处微微颤动；所有面皆齐全四十颗雪白牙齿，除文殊面外，皆露出如雪山般的四獠牙；眉间怒纹顰促，具三眼，眉毛须髯皆如劫火般极为炽燃，头发倒竖飞舞。右侧诸手所结期克印皆掌心向下、指尖上指，意谓由威吓出世间天众而催策其赐予行者快速成就；左侧诸手则为仰掌、指尖下指，用以威吓世间神众，令其不对行者作灾障——虽有与此（左右）相反之说，但无甚差别。统领三界的大力神众及三界之主皆被其踏于脚下，故谓“令诸可畏尽皆恐惧”。中央罗刹面发出怀摄空行的“判！”声，吞食人的肉、血、骨、脂。

འཇམ་དཔལ་མ་གཏུགས་པའི་ཞལ་གྱི་སྤྱི་བོར་རྩས་པའི་འཁོར་ལོ་རྩེགས་བརྒྱད་པ་བྱེད་ན་མདུན་རྒྱབ་ལ་རྩེགས་གསུམ་རེ་དང་། སྐན་གཡས་གཡོན་གྱི་ཐད་རྩེགས་རེ། རྩེགས་བཅུ་བྱེད་ན་མདུན་རྒྱབ་ལ་རྩེགས་ཕྱ་རེ་ཡོད་པའི་མཐའ་སུ་ཁྱུད་ཀྱིས་བསྐོར་བ། མདུན་རྩེགས་ཕྱའི་སུ་ཁྱུད་སྟེང་དུ་གཤེན་རྗེ་དང་བདུད་སྡེན་བསྒལ་བའི་ཐོད་སྐམ་མེག་ཆོང་ཟབ་པ། མཆེ་བ་རིང་ཡོ་བསྣོལ་བ། འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཕྱའི་རྩེ་མོར་རིན་ཡོ་ཆེའི་རྩེ་ཐྲན་ནམ་རུས་པའི་པ་ཏ་རིས་དཀྱིལ་དུ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཅན་ལ་དབུས་སུ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞན་བཞི་ལ་རྣམ་སྣང་སོགས་ཤར་ནུབ་སྟོ་བྱང་གི་འཕྲོ་ལྷགས་དང་འཁྲིགས་པ་དགོས་ཤིང་། རིགས་གཞན་ལ་དེས་འགྲེ། ཐོད་པའི་ཁ་འགྲམ་ནས་འཕྱང་བའི་རྩས་པའི་དྲ་བ་དང་དྲ་ཕྱེད་སྐམ་གཤེབ་ནོར་བུ་དང་། ཅ་ཡབ། དྲིལ་ཆུང་སྒེལ་མར་འཕྱང་བའི་སྐེ་མོ་ཡ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་ཀྱི་ཐད་དུ་སྒེལ་བ། དབུ་བསྐྱེད་ན་སེལ་སྤྲ་འཁོལ་བ་ཤུ་བུ། འཁོར་ལོའི་ཤེ་བར་ངོ་རྩེ་འཕང་ནོར་བཞི་ཏོག་གིས་སྤྲས་པ། བདུད་སྡེན་བསྒལ་བའི་ཐོད་པ་དང་། དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་རོལ་དུ་སྣང་བ་འཆར་ཡུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན། རྣ་རྒྱན་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར། ཞལ་དགུ་ཡོད་བཞེན་མ་ཉེའི་ཞལ་ལ་རྣ་རྒྱན་བྱེད་པ་སྤྲོ་ཐོས་མཆོག་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་པ་ཤར་ན་གཡས་ཞལ་གྱི་སྐྱན་གཡོན་པ་དང་།གཡོན་ཞལ་གྱི་སྐྱན་གཡས་པ་ལ་

二校稿

སྐན་རྒྱན་བྱས་པས་འཐུས་སམ། གསུང་བཤད་ལ། རྣ་རྒྱན་རྐོགས་ཕྲན་བཟང་པོའི་དུང་ལྟང་ཕྲ་ཏུ་མ་ཡེའི་རྣ་བ་ཕུག་པ་མི་བདེ་ཡང་རྣ་བར་བསྐོན་གསུང་གསུངས། སྲིན་ཞལ་གྱི་རྣ་རྒྱན་གཉིས་མ་ཡེའི་རྣ་རྒྱན་ཕྲར་འཕྱང་བ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སྐན་པ་འཆར། གང་ཕྲར་རྒས་པའི་འཁོར་ལོ་སྣེ་མོར་དྲ་ཕྱེད་སྐམ་གཤེབ་ཏུ་འཕྱང་བ། དབུས་སུ་རྡོ་རྗེ་ཟེ་ཨ་བས་མཚན་པ། མགུལ་རྒྱན་ནི། མགུལ་བའི་ཐད་དུ་མཐིན་པའི་རུ་འཁོར་མཚོན་པའི་རྒས་པའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་དྲུག་པའམ་དོ་རྗེ་རྩ་བཅུ་དྲུག་པ་མདུན་རྒྱབ་ཡོད་པ། ཕྱག་པ་གཉིས་ལ་རྡོ་རྗེ་དེས་མེད་དེ། དེ་ལས་རྒས་ཕྱེད་གསུམ་མམ་ཕྱའམ་བདུན་གཤེབ། མི་འཐོར་ཆེད་ཀུ་ཏྲ་ཁར་སྦྱེལ་བ། འཁོར་ལོའི་ཐད་ནས་རྒས་པའི་དྲ་བ་སྐམ་གཤེབ་རྐྱ་ཉེ་ལི་ལི་འཕྱང་བ། རྒས་པའི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་སམ་ས་རལ་ཁ་ནི་སྲིང་གའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱབ་མདུན་དུ་དེའི་རུ་འཁོར་མཚོན་པའི་རྒས་པའི་འཁོར་ལོའམ་རྡོ་རྗེ་རྩ་བརྒྱད་པ་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་འཕྱང་བ། རྒས་པའི་ཕྱེད་བ་ཉེས་གཤེབ་ཕྱག་པ་དང་མཆན་འོག་གཡས་གཡོན་ནས་རྒྱབ་མདུན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བཏགས་པ། འོག་པགས་སམ་སྐ་རགས་ནི། ཉེ་བའི་ཐད་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་དེའི་རུ་འཁོར་མཚོན་པའི་འཁོར་ལོའམ་རྡོ་རྗེ་རྩ་རེ་བཞི་པ། དཔྱི་གཡས་གཡོན་དུ་དེས་མེད་རེ། དེ་ལས་རྒས་ཕྱེད་བཅུ་བསྒྲིགས་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་རིང་པོ་འཕྱང་བའི་སྣེ་མོར་ནོར་བུ་དང་། ཇ་ཡབ་དང་། དྲིལ་ཆུང་སོགས་སྒེལ་མར་འཕྱང་བའི་སྣེ་མོ་ཉེ་གདན་བར་དུ་སྒེབས་པ། དཔྱང་པ་དང་ཐུས་མོའི་ཚོགས་རྒྱན་དང་། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཁྲིག་མའི་རྒྱན་བསྡོམས་པས་གདུ་བུ་སྣེ། རྒས་ཕྱེད་སྐམ་གཤེབ་ལ་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་ཆུང་ངུ་ཉེ་ལི་ལི་འཕྱང་བ། དེ་ཕྲར་མི་བསྡོད་པ་དབུ་རྒྱན། འོད་དཔག་མེད་རྣ་རྒྱན། རིན་འབྱུང་མགུལ་རྒྱན། དྲག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གེ་རལ་ཁ། དོན་གྲུབ་སྐ་རགས། རྣམ་སྣང་གདུ་བུར་ཤར་བ། དེ་ལས་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་དང་འོག་པགས་གཅེག་ཏུ་བརྩེ་བས་རྒས་པའི་ཐུགས་ཀར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ

ཤིན་ཏུ་རྣོ་བའི་རྩེ་མོར་མེ་འབར་བ། འཕྲས་སྒྲངས་ཐུགས་ཁང་གི་འཇིགས་བྱེད་ཡང་འདྲ་ཡོད།

除文殊面外，各面的头顶皆有骨轮，若观作八辐，则前后各有三辐，左右耳际各一；若作十辐，则前后各五，外周以（骨质的）轮框围绕，前五辐的轮框上方，安有五颗所诛度阎王及妖魔的干枯骷髅，皆眼窝深陷，獠牙交错、形状可怖；五骷髅的顶部，均应有珍宝或骨制纹边的小牌，若为不动佛部则中央安置不动佛，余四者按东、西、南、北的座次分别安置毗卢等四佛，其余部者可类推而知。从骷髅的口边垂挂三缕的骨质缨络及半缨络，镶嵌着珍宝、銮铃及小铃，垂至慧眼的沿，头摇动时如环佩叮当摇曳状。骨轮中央以金刚或宝顶庄严，分别为表示诛度妖魔所得的骷髅，以及清净智慧的游戏所现。

耳饰：如《生起次第广论》中说，“所具九首的耳饰安置于水牛面，这在《胜慧》中有明载。”若按此说，则是指在右侧（诸）面的左耳、左侧（诸）面的右耳上安置耳饰，这是否合适？在口传中解释说，“耳饰按朵颠桑波所说，‘如白螺圈状，虽安放于水牛的耳上不太容易，但仍当挂上。’罗刹面的两个耳饰则如水牛面的耳饰般垂挂状。”无论如何。其皆呈骨轮状，下端挂有三缕的半璎珞，中央以五股金刚杵作标炽。

颈饰：佩戴在颈部的高度，前后皆有，表喉间脉轮的十六辐骨轮或十六股金刚杵，在两肩处是否有金刚杵则不定。从此轮分出三缕、五缕或七缕的骨链，以纺锤状小棒连接令不散落。在骨轮的高度，悬挂三缕骨质璎珞摇曳飘垂。

骨质的梵线或称腋绶：是位于心间高度、前后各一、表该处脉轮

二校稿

的八辐骨轮或八股金刚杵，有缨络及半缨络飘垂。由两缕骨链从肩及腋下左右交叉连接前后骨轮。

下摆或称腰带：是在脐间高度的前后、表该处脉轮的六十四辐轮或六十四股金刚，左右髋部则不一定有。从中垂挂十格长璎珞及半璎珞，下端镶嵌珍宝、銮铃、小铃等，垂挂至日垫之间。

肩臂、膝上，以及腕、踝部的装饰统称为钏镯。皆由三缕骨链构成，垂挂有小璎珞及半璎珞。

综上，表不动佛的头饰、无量光的耳饰、宝生佛的颈饰、第六金刚持的腋绶、不空成就佛的腰带、毗卢佛的钏镯，及其所连带的梵线、下摆合计为五骨饰，加上大灰小堆则为六骨饰。

以人肠或发丝从口部穿连的五十鲜湿人头鬘挂于颈部作为项链，下垂至大腿粗细交界处。此处有梵线、腋绶及双股链三种名称，外道徒挂于身上以供养大自在天故称为“梵线”（译按：藏文译义为“供养故”。）；“腋绶”是当下的通俗说法；（双股链指：）由两条黑蛇头尾前后纽结在一起而作腋间绶带，乃瞋恚道用的大扼要。那若巴尊者的骨饰是其亲见供养天女所赐授故，尺寸极为细小，应为天女所穿戴。黑色根本面指整个头部皆为水牛头，双角极为尖锐，角尖喷射烈火，哲蚌寺密宗殿内所供奉的能怖金刚即为此形象。

ཡིག་ཆ་གཞན་དུ་འདི་དང་ཐག་མཚའི་ཐག་ཞལ་གྱི་གདོང་ཙམ་མ་ཉེ་དང་ཐག་གདོང་དུ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད། རྒྱ་ཞལ་གྱི་ཚངས་བུག་གི་རྒྱབ་ནས་སྦེན་ཞལ་དམར་བའི་མཐིན་པ་ཐོན་པ། ཞལ་ནས་བདེ་ཆེན་མཆོག་བའི་ཁག་འཇོག་པ། དེའི་ཚངས་བུག་གི་རྒྱབ་ནས་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱིས་མཐིན་པ་ཐོན་པ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་སེར་པོ་ཞི་ཞིང་འཇྲོམ་ལ་ཡིད་ཙམ་ཁྲོས་པའི་ཉམས་ཅན། སྐུན་གསུམ་པ། རལ་བའི་ཟུར་ཕྱུང་ཐུ་དང་ལྡན་པ། སྐྱི་བོར་

二校稿

གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩེབས་བརྒྱད་པའི་མདུན་རྩེབས་ལྟའི་མུ་ཁྱུད་ཀྱི་སྐེང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟའི་ངོ་བོར་སྐྱུར་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྩ་ཐིན་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྐན་རྒྱན། སྐན་གོང་དུ་ཞུཐུལའི་གདེངས་ཀ་དང་དར་དམྱངས་ཀྱིས་མཇེས་པར་བྱས་པ། མེ་ཏོག་གི་ཐོད་སྣགས་རྒྱ་གར་གྱི་གཞོན་ནུའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། གཡས་གཡོན་གྱི་རྣའི་རྩ་བའི་ཞལ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་ཞལ་འོག་མ་བདུན་གྱི་མཐིལ་པ་དང་དབུ་ཐོད་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་སྐན་ཐན་ཆད་འབྱར་བོ་བདུན་དོད་པ། རྣ་རྩའི་ཞལ་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་རྩ་ཞལ་དང་། དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཞལ་གཉིས་གཉིས་བྱེད་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡུགས་ཡིན། ཆོ་གར། རྣའི་རྩ་བའི་གཡས་ཀྱི་ཞལ་དང་པོ་སྔོན་པོ། དེའི་གཡས་ཞལ་ཞེས་སོགས་གསུང་དོན་རྣ་ཡུགས་ཀྱི་བརྗེགས་ཞལ་དང་། སྐྱོ་ཡུགས་ཀྱི་འཁོར་ཞལ་དང་མེ་འདྲ་བར། ལྟ་ལེ་ཏུས། རྣ་རྩ་ན་ཞི་ཞལ་གསུམ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་དང་། རོ་ལངས་བརྒྱད་སྐོར་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་སུ། རུ་ཡི་གཡས་ཀྱི་ཞལ་གསུམ་ནི། །དང་པོ་མཐིང་གཱ་གཡས་དམར་པོ། །གཡོན་སེར་ཤེན་ཏུ་ཁྲོས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཡོན་གྱི་རྩ་བའི་ཞལ། །དཀར་པོ་དུད་ཁ་དེ་བཞིན་དུ། །ཞག་པོ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའོ། །ཞེས་དང་། ཞི་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། དབུ་དགུ་འབར་བའི་དགྱེལ་འཁོར་ནས། །ཞེས་སོགས་སྐར་ཡིན་ཞེས་གསུང་བཤད་ལས་འབྱུང་གསུངས།

其它文本中，也有将此法与亥母头上的单独猪头类比，认为此处另有水牛头。从根本面头顶梵穴的背后出红色头罗刹头面的颈部，口中滴下表大乐的鲜血。从其梵穴后出文殊头面的颈部——文殊面黄色，怡悦微笑、微带忿怒神态，三目，具足五髻，头顶黄金八幅轮前五轮辐的边框上方，具有五如来体性所成的五片宝饰及珍宝耳饰，耳廓上方有昂扬的青莲花及飘带作装饰，此等及花环等是印度青年的装饰品，以其作庄严。右、左二角的根部各具三面。下排的七面共住于一颈及一颅盖，耳部以上才突出七个面形。角根部的三面，是以其中央面作为根本面，此面的右、左各分二面，乃宗大师之规。仪轨中说，“角根下之右第一面蓝色，其右……”所说之义与热派的诸面上下层叠式、觉派的环列式均不同。此乃依据拉力达所说：“角根具三面……”

一校稿

以及《八起尸法类仪轨》中：“角之右三面，初蓝其右红，左黄极忿怒。如是左根面，白灰及如是，黑色极怒也。”寂智论师亦说：“九首炽燃面庞中……”此等乃出自口传所述。

ཕྱགས་རྩ་ཞལ་གྱི་མཐིན་པ་ནས་ལྟང་ལོ་ལྟར་གྱེས་ཏེ་ཞལ་གྱི་སྒོ་སོ་སོར་ཐོན་པས་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་ཆབས་སྐབས་སྡེའི་རྩ་བར་རྀ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་རྩ་ཞལ་གྱི་ལྷེར་ཡི་གེ་གཅིག་བཀོད་པས་ཐམས་ཅད་ལ་དེས་གོ་ཆོད་པ་བྱས་པ་ཡིན། ཕྱག་རྣམས་གཡས་གཡོན་གྱི་སོག་པའི་དཀར་ཡོལ་ཁ་གཅིག་གི་ནང་ནས་དཔུང་མཐོ་བརྒྱད་ཚན་གཉིས་ཐོན་པའི་བརྒྱད་མདུན་དང་། བརྒྱད་རྒྱབ་ངོས་སུ་སྟེང་འོག་ཏུ་བསྒྲིགས་པའི་ཚུལ་དུ་གྱེས་པ་འདི་ལ་བྷ་མའི་གསུང་བཤད་དུ་མེ་ལོང་གཅིག་གི་ངོས་ལ་ཐྲར་མ་མང་པོ་བསྟུགས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་འཚར་བདེ། རྒྱབ་ཕྱག་དང་མདུན་ཕྱག་བརྒྱད་གྱེས་མཚམས་ནས་ཐོན་པའི་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་གཏི་མུག་དྲལ་བའམ་བགེགས་ཀྱི་བདག་པོ་བཅོམ་པ་མཚོན་པའི་གླང་ཟྭགས་ཇོ་སྣའམ་དཀར་པོ་མགོ་གཡས་སུ་བསྟན་ནས་བརྒྱངས་ཏེ་འཛིན་པའི་ཐྲིགས་མདུག་ཀྱི་རྩེ་གཉིས་སྨིན་མའི་ཐད་སོར་གནས་པ།

舌从根本头面的颈部如柳叶状分出，再从各自的口门伸出，因此，之所以在加持生处部分诵“于舌根标以ཞེ（让）字”，是为令了解所有舌的根部皆以根本面的舌中所安置的一个咒字作代表。

诸手皆从右、左肩胛骨的同一关节窝内伸出，各分两个八组肩臂关节，手臂呈前八后八、上下排列状分布。上师的口传中对此解释谓，状如在同一镜面插上众多筷子所现的影像般。这样较易呈现。从后八臂及前八臂接合处所伸出的最初二手，呈抻展状握持蓝灰色或白色象皮——此表撕破愚痴、或摧灭魔障之主；象头向右；此握持的双手皆结成期克印，指尖高与眉际齐平。

ཕྱག་མཚན་སོ་གཉིས་ལ་ར་ལོའ་ལྟར་ཚོགས་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་ལ། གླང་ཟྭགས་ལ། གོ་ར་མ་འཕེན་དུས་

二校稿

རང་འཇིགས་ཁྲེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཀྱང་བཟློག་དར་བཏང་བ་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་ཐུང་ཟླགས་བསྒོང་བའི་མོས་པ་དང་། ཁྱད་པར་བསྐད་གཏོར་ལ་བསྒྲུབ་ཅ་མདུན་དུ་ཆུང་དགྱེལ་ལ་གནས་པ་ལ་གཏོར་མ་དེ་དུས་ཀྱི་ཆུང་ཤུགས་ཤུ་བྱའི་རང་བཞིན་དུ་མོས་ནས་བརྗོད་པ་དང་། རང་ཤ་ཡི་ང་རྒྱལ་ཤུགས་དྲག་པོས་ཐུབ་ཟླགས་འཇོན་པའི་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་ཐུབ་ཟླགས་ཀླད་ལ་བསྐོར་ཏེ་བརྗོད་པའི་ཆུང་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་བྱའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་དཔག་ཚད་བྱེ་བའི་བར་དུ་བསྐད་ནས་ཕྱི་མེག་ཙམ་ཡང་བཤུ་བའི་དབང་མེད་པར་མོས་པ་འདི་བསོད་གྲགས་རྩོ་རྗེ་འཆང་ནས་འདིའི་སྐབས་གསུངས་པས་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས་གཏོར་མ་འཕེན་པའང་ཡོད་ཚོད་རེད། ཕྱར་དར་ཀྱི་ཁྱངས་དངོས་འདི་ཡིན། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་ང་རྒྱལ་ཀྱིས་དེ་ཤར་དམིགས་ཀྱང་མི་རྙང་བ་མེད་གསུངས། དུས་འཚར་ལ་ཕྱག་དང་པོ་བཞི་དཀར་པོ་སོགས་ཡས་རིམ་དང་། བྱིས་སྐུ་ལ་ལར་མས་རིམ་ནས་བཀོད་པ་ལ་ཁོང་འཛམ་པའི་དབྱངས་ནས། ཕྱག་རྣམས་འཚར་ཚེའི་རྩེགས་ཤར་ཡོད་པས་བྱི་བྱ་ལ་གང་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པ་འདུ་གསུངས་པས་འཇིགས་བྱེད་སོགས་ལའང་གྲུབ་ཆེན་རང་རང་གི་ཡུགས་མི་འདུ་བའི་དབང་གིས་འཚོར་ཕྱག་ཅན་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་འདུ། རྣ་སྐྱོ་དང་དགེ་ཡུགས་པའི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུའི་རྣམ་པ་མི་འདུ་བ་དང་། རྣ་དགེའི་འཁྲུལ་འཚོར་ལ་ཡང་མི་འདུ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་བརླེས་པ་དང་། ལས་བཞི་སྒྲུབ་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མངོན་སུམ་ཀྱིས་གྲུབ་པས་གཅིག་འཕད་ལ་གཅིག་མི་འཕད་ཅིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འགོག་དཀའ་བས་རང་རང་གིས་བླ་མའི་གསུང་ཆུན་སྒྲུབ་བསྐྱངས་ན་བྱིན་ཆབས་ཀྱི་ཚན་ཀ་ཆེ། ཞ་རིག་དགེ་བཤེས་འོད་ཟེར་ཀྱིས། འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་སུ་རུས་ཆུན་འཚོར་ལོ་རྩེགས་བཆུད་པ་དང་། རྩོ་རྗེ་ར་བཙུ་རྡུག་པ་སོགས་ད་ཤྲའི་བཟོ་བ་མཁས་པས་སྒྲུབ་པ་ཤྲར་བཤད་ཀྱང་དོན་ལ་དེ་འདུ་མ་ཡིན་པར་མིའི་མགོ་དང་། རྩེགས་མ་དང་། བཆུ་དང་། དཔྱི་སོགས་རུས་པའི་དུམ་བུ་སྐ་ཚོགས་བཏགས་ནས་མེ་སྐུག་པའི་ཁྲོ་བོ་ཞེས་མཐོང་ན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཞེག་ཡིན་ཞེས་རྩེད་མོ་ཤྲར་གསུངས། ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་ཐྲག་པ་ཡིན་པས་བཤད་ན་རྒྱན་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་ཡང་བསྐལ་བར་བརྗོད་པས་མི་མཛད་ལ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་ཤྲར་ར་ཞེས་བཏུག་དཀའ་ཡང་། སྤོམ་དུས་ཡིད་ལ་འཚར་བའེ་ཁྱད་ཚག་འཇོག་ཡོད་པ་བྱས་པ་རེད།

三十二种手帜可按《热派法函》所述了解各自的事业仪轨。其中

二校稿

对于象皮，虽在抛掷朵玛时，是自住于一面二臂的能怖金刚佛慢，但在摇动回遮旗时，应观想右手摇动象皮；特于修持驱逐的朵玛仪轨时，观想所修住于面前的风轮上，彼朵玛观具如季候烈风般的自性而投掷出去；并以强猛的自成本尊佛慢，观执持象皮的双手挥舞象皮在所修的脑门旋绕而刮起二风，将此所缘境驱离至千万由旬以远，乃至目力所不能及。这种观想法是索札金刚持对此阶段所缘的开示。因此，安住于面臂圆满的佛慢抛掷驱魔朵玛之法固然存在，但作为摇旗的直接依据即此，且以一面二臂相的佛慢作上述所缘亦不可或缺。

时轮金刚中说“初四手白色……”乃由下向上的排列次序，而绘像时亦有按由上向下的次序安排者，故说只要彼具有由文殊至如轮辐般的众手，在绘画时无论如何绘画皆无相违。能怖金刚等本尊亦然，由大成就者们各自传规的不同故有眷属、手帜等各种形象，但皆无相违。

虽于热、觉、格鲁三派中能怖金刚的身相不同，热派与格鲁派的幻轮亦有差异，但依其能获成就及任运成就四业是现量成立故，难以说一者合理、另一者不合理而作破斥。因此，只要依循各自上师的传承修学，定得大加持。阿里·微色格西曾开玩笑说，“诸能怖金刚生起次第中所述的八辐轮骨饰、十六股金刚等，当今的工匠们虽说是按智者的规范制作，但实际上并非如是，而是以人的头颅、肋骨、大腿、胯骨等各种骨块安放上去，做成丑陋的忿怒相，非常不美观。”因其为智慧自显所成故，即使要对一个庄严的差别作解说，经劫亦不能尽述。虽难以指出“定须如此”，但在观修时，应能在心意中感觉合理、

二校稿

坦然方可。

དེ་ཡང་མདུན་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་གཅོད་པའི་གྲི་གུག་དང་། བདེ་ཆེན་དང་སྙིང་རྗེ་གང་བའམ་དམ་ཚོག་སྐྱོང་བས་ཐོད་ཁག་ཐྲུགས་ཀར་སྣེ་འོག་ཏུ་གདེངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ། གཡས་ཀྱི་གཉིས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོགས་གཅོད་པའམ་འབིགས་པས་བི་དྷི་པ་སྣེ་འབིགས་ཆེད་སྐྱོང་ཞེས་གསོར་མདུང་ངམ་མཚོན་རྩེ་གཅིག་པ། ཡུ་བ་ལྷགས་དབྱུག་གི་རྣམ་ཅན། རྩེ་མོ་ཕུར་བུའི་དབལ་ལྕར་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བ། ཤ་ཅང་མེ་རིང་བའི་ཡུ་བའི་སྤུབས་ལ་རྩ་ཆའི་སྒོ་ཆུན་བསྡུགས་པ་སྟེ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསང་རྣམ་དུ། འབིག་ཆེད་སྐྱོང་གཤད་འདི་ནི་མྱ་ངན་ཏོ། །ཀུན་སྤྱང་སྲིད་མོ་བཅུ་གསུམ་ཡིན་དང་ཟབ་པ། །མྱུ་ལ་དེ་ཚོག་སྐར་ན་ཎ་བསྒོ། །ཞེས་ལྟ་འདིའི་རྩ་ཐུགས་ཆེ་ཆེན་མཇད་སྐབས་རུ་ལོ་ཙྪ་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་དགེ་སློང་ཞིག་གིས་ཕྱག་མཚན་བི་དྷི་པ་མ་ཆེའི་སྐྱིའི་ཆུན་པོ་བཅུ་གསུམ་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཞིག་གཤད་དེ། འདི་ནི་བདུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བའི་སྲིད་མོ་བཅུ་གསུམ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཟུངས། རྩ་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པ་དེས་ཚོག་པས་ལྟ་འདིའི་སྐོས་ལས་རབ་འབྱམས་ཀྱིས་ཞེས་གནང་བ་ཐོབ་པས་སྲིད་མོ་བཅུ་གསུམ་ནི་ཡུལ་བཅུ་གསུམ་ཀྱི་བར་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་བདག་པོར་དབང་བསྐུར་བ་ཡིན་གསུངས།

其中，1、前排的初二手分别执代表断除无明之钺刀，及大乐及慈悲盈满或守护誓言故托颅血，在心间以上下相对张开状执持。2、右侧的第二手持表断除或击刺能所分别的比迪巴拉——意为“能刺守护”，为钻矛或单尖标枪，形如橛锋般极为尖锐，不太长的柄端有孔，内插孔雀翎束。遍知蒋扬协巴的《密传》中说到“能怖赐护此乃玛若纳，普护十三姐妹今执持，于姆即可易成杂巴郭！”闻说是指他在作此本尊根本咒的千万遍大闭关时，一位自称是热译师的比丘交给他一件本尊手帜——具十三颗大翎眼孔雀翎所装饰的比迪巴拉，并说，“这是能战胜一切魔军的十三姐妹，请你拿着持诵根本咒即可，它能遵本尊的命令作无边事业！”十三姐妹是代表十三境域，意即灌顶册封其

二校稿

为坛城之主。

ཕྱག་དེའི་སྐུག་མ་གསུམ་པ་ནས་བསྡུ་བྱ་བའི་བར་གྱིས་རིམ་བཞིན་དྲན་པ་ཉམས་པ་འཇོམས་པས་འཁྲུ་
བའི་གཏུན་ཤེང་མཐའ་གཉིས་སྟོམ་ཡ་དགྱེལ་ཐུ་བ། སྡེད་པ་གཙོད་པས་ཚུ་གྲི་རྩེ་མོ་རྩོ་ཞིང་། དེ་ནས་མར་འོང་
བའི་དཔུང་པ་དང་། རྩ་བ་རྒྱས་ལ། སྐེད་པ་ཐུ་བ། འདི་གའི་བཙན་ཁང་དུ་གཅིག་ཡོད། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་
བསྐྱེད་རིམ་དུ། མོན་གྱི་ཤེལ་རྡོ་ཉུ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་རྩར་མ་ཚོད་གསུངས། སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་པ་འཇོམས་པས་
ཀ་ཅ་ཡ་སྟེ་ཕྱེད་མདུང་ལ་ཞགས་པ་བཏགས་པའི་ཞགས་མདུང་ངོ་། །རྐྱེག་བདུན་ཏུ་ར་ནུ་ཐས་ཞུས་དག་བྱས་
པར། བི་རྡི་པུ་ལ་མདུང་རྩེ་གཅིག་པ་དང་། ཀ་ཅ་ཡ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པར་བསྡུར་རོ། །ཐུགས་དོག་གམ་སྲེད་པའི་བག་
ཆགས་འཇོམས་པོས་དགྲ་སྟེ། ཉ་ངན་འདིགས་པས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་མདུང་། རྩོངས་པའི་ཟུག་རྔ་འདིགས་པའམ་
དབང་གི་ལས་བྱེད་པས་མདའ། འགྲགས་པས་ལྷགས་ཀྱུ། ལས་སྒྲིབ་འཇོམས་པས་དབྱུག་ཏོ། ཤ་འི་སྐུའམ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ར་བཞིན་ཐྱིས་ཁ་ཏྭཾ་ཀ་བདེ་མཆོག་གི་སྐབས་དང་འདྲ། ཤེས་སྒྲིབ་གཙོད་པའམ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐོར་བས་གཙོད་པའི་འཁོར་ལོ་ཆུ་འཁྱུད་མེད་པ་མཐུ་མོ་དང་ལས་པའི་མཁྱེག་མ་སོགས་ལ་བསྐོན་ནས་
བསྐོར་བ་ཅི་རིགས་ཡོད། ཡེ་ཤེས་ཕྱ་ར་གཅིག་པས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་བྱ་བ། སེར་སྣའམ་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་པ་འཇོམས་པས་
ཐོ་བ་ར་ཉི་ཤུ་པ་སྦད་རྒྱུད་ལྷགས་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར་ར་ཉི་ཤུ་མི་ཐོས་གསུངས་པ་ཉར་དེ་མེད་པ་དབེན་
ས་ལྷགས་ཡིན་གསུངས། རལ་གྲི་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བས་རལ་གྲི། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་སྒྲས་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་བསྐུལ་བས་ཅང་ཉེའུ་དང་། ཕྱག་གཡོན་གྱི་ཉུག་མ་བཅོ་ལྔས་རིམ་གཞིན་པ་ཀུན་བཅོམ་པས་
སམ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་དོན་མངོན་པས་ཚངས་མགོ་ བདུད་ལས་རྒྱལ་བས་ཕུབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
སྟེར་བས་སམ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་མིའི་ཤཀང་པ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆིང་བས་
ཞུགས་པ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བས་གཞུ། སྨུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་པས་སམ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མ། ཐ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པའམ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པས་དྲིལ་བྱ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པོའང་ལས་ཀུན་སྒྲུབ་པ་
དང་གདུལ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁྲིད་པས་ལགས། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའམ་མ་རིག་པའི་སྒྲིབ་པ་
སེལ་བས་དྲུར་ཁྲོད་ཀྱི་རས། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཕུ་ཐག་ཚོད་པའམ། ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་
སྟོག་པ་ཆེ་བའང་བཙོན་ཐབས་སུ་སངས་རྒྱས་པས་སྐྱེས་བུ་གསོད་པོ་གསལ་ཤིང་ལ་བསྒོམ་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་

二校稿

རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའམ། གཏུམ་མོ་ཆེ་བས་སམ། ཤེས་རབ་ཆེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འོད་གསལ་སྟེར་བས་མེ་ཐབ། དམ་ཚོག་དག་བའམ་སྟིང་རྗེ་བདུད་རྩིས་ཕྱགས་རྒྱུད་གང་བས་ཐོད་ཚལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀུན་ལ་བསྒོགས་ནས་ཉོན་དང་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཟབ་ཁྱད་གཞན་ལ་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་བསྒོགས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པས་མིའི་ལག་པ་སྒོགས་མཇུག་བྱས་པ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཉོགས་པའམ་སྐུ་གསུང་ཕྱགས་རོ་གཅིག་པས་འཕན་ཚེ་གསུམ་པ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟར་གཡོ་བར་སྟོན་པས་ན་བྱང་གིས་འཕྲོ་བའི་རས་བསྐམས་པ།

依次对右侧余下的第三手至第十六手作忆念：3、表摧灭衰败故持捣谷物的捣杵，其形状两端粗、中间细。4、能断爱故持匕首（水刀），其尖端锋利、后部刀肩及根部宽阔、腰部窄，本地的监狱有此种武器。遍知老上师的《生起次第》中说“如门隅的水晶石”，故未能下定论。5、摧灭三门罪过故持嘎拉亚，即半截矛上加上套索的索枪。多罗那他尊者校订的《七品续》说“比迪巴拉”指单尖矛，“嘎拉亚”是单股金刚杵，如是作转变。6、表降伏嫉妒、或爱着的习气故持钺斧。7、击刺恶见故持常见的矛。8、表能对蒙昧的刺痛作击刺、或怀摄之业故持箭。9、能勾召故持铁钩。10、能摧灭业障故持梃杖。11、表本尊身、或菩提心的自性故持喀章嘎天杖，状如胜乐中的天杖。12、表断除所知障、或转法轮故持能断之轮。此轮无边框，套在手指及手腕等处转动。13、五智合同一味故持五股金刚杵。14、摧伏悭吝及无知障故持二十楞股铁锤（金刚锤）。在色举派及《生起次第广论》中说没有听到过有二十瓣的锤，因此该派里面没有二十股，此处是按温萨派的说法。15、能赐予剑等悉地故持剑。16、以胜喜之声策励一

一校稿

切佛故持嚫鼓。

左侧所余十五手依次为：2、能摧灭一切障、或以大悲作利众事业故持梵天头。3、胜魔故持盾牌。4、能赐予佛果、或通达一切法无自性故持人足。5、系缚于清净智慧中故持绢索。6、战胜三界故持弓。7、成就幻身、或通达空性故持人肠。8、宣扬六度或无自性之声故持铃。9、是诸法之作者或一切事业能成办者，以及引导化机至佛地故持人手。10、表法无我、或消除无明之障故持寒林布。11、究竟抉择诸法自性空，或特于重大罪业者亦能强令成佛故持贯穿人体之三尖叉（弗戈贯顶人幢）。12、表诸法自性光明、或忿怒母烈火、或令智慧广大，以及能赐不共光明故持火炉。13、誓言清净、或大悲甘露盈满心相续故持带发骷髅。14、表能威胁世出世间令听从，以及教示具有他处所无之二次第甚深差别；且既能恐吓出世间神众，则世间神众自不待言故，持结期克印之人手。15、表证悟凡俗的身语意三者于无生自性中为一、或佛身语意一味故持三幅幡。16、宣示一切有为法如幻化般动摇故持为风所飘扬之鼓风布（风旗）。

ཕྱག་མཚན་གྱི་དག་པ་འདི་ནམ་རྟོག་བདུན་མཚན་འགྲེལ་ཐུ་ཕྱིར་གནང་སྐབས་གསུངས་ཤིང་། འཇིགས་བྱེད་ཚོས་འབྱུང་ལས། རྒྱད་རྩ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་རྒྱན་ནི་འཇིགས་བྱེད་བསྒྲེད་རིམ་ཆེན་མོའི་སྐེང་ནས་ཐུར་ཤུར་དང་། ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་སྔད་རྒྱད་རོ་རྗེ་འཆང་ལས་འདིའི་རྒྱད་ཀྱི་བཤད་པ་གསན་པའི་དུས་གྱི་ཟེན་བྱེས་མཆན་འགྲེལ་འདི་ཡིན་པས་འདིའི་ལུང་ལེགས་པར་མཉེས་པས་རྒྱད་ཀྱི་བཤད་རྒྱན་ཐོབ་པའི་གོ་ཡང་ཆོད་ཅེས་བྱག་དཀར་དཀའ་བཙུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ཐོས་གསུངས། ཟམ་པར་རූ་གཏེར་འདོན་པའི་མཚན་མ་སོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསང་རྣམ་ཞིབ་པར་བཀོལ་ནས་གསུངས་པ་དང་། རིད་མདའ་བའི་དྲིས་ལན་ལས། རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་འདི་ལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཞུ་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པ་སོགས་

二校稿

ཞིབ་པར་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡང་བྱིས་ནོ་མང་བས་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

这一手帜的清净表义，是在先后两次传赐《七品续》注释时所说，且遍知·蒋扬协巴（妙音笑）从色举金刚持处听闻此续解说时所作笔记的注释中所说的“除《能怖金刚源流》外，《根本续》及《释续》的讲解传统是在《能怖金刚生起次第广论》的基础上如前述般进行”就是这篇注释。故知只要妥善接受了此传承，也就是获得了续部的解说传承。这是从札嘎尔·噶久仁波切处听说的。有关“桥中取出热派伏藏兆……”这些《密传》文句的详细的解说，以及仁达瓦《问答录》中“此能怖金刚具有与其它本尊不同的五种殊胜扼要之理……”的详细解说虽极重要，但已有很多文字资料，在此不作赘述。

一校稿

གཡས་གཡོན་གྱི་ཞབས་རྣམས་དཔྱིའི་འཁོར་མེག་གཅིག་ནས་ཐོན་པ་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་ཐར་ཆག་ལ་མཉམ་པར་བསྒྲིགས་པ། ཞབས་དང་ཁ་ཕྱོ་ཐྱོགས་མཐུན་པར་གཡས་ཀྱི་དང་པོས་མི་ནས་བརྒྱད་པས་ཤ་དང་། གཡོན་གྱི་དང་པོས་བྱ་ཙོད་ནས་བརྒྱད་པས་བཞད་ཀྱི་རྒྱ་ནས་བརྗེས་པ། གཡས་ཀྱི་སྟོག་ཆགས་བརྒྱད་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཚངས་དབང་ཁྱབ་འཇུག་དྲག་པོ་བཞི། གཡོན་གྱི་སྟོག་ཆགས་བརྒྱད་ཀྱི་འོག་ཏུ་གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག ལོག་འདེན། ཟླ་ཉི་བཞི་སྟེ་དེགས་པ་ཤ་བརྒྱད་མཚོ་མདུན་དུ་བསྐྱན་ཏེ་ཁ་སྦྱབས་སུ་མནན་པ། མི་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་དང་། བྱ་ཙོད་སོགས་ཀྱིས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་དག་པ་དང་། དེ་ཤ་ཏྲའི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བ་མཚོན་པ་དང་། དྲག་པོའི་ལས་ཀྱི་སྐབས་ནད་བརྒྱད་དང་གདོན་བརྒྱད་ཅེས་ཐ་སྙད་མང་པ་སོགས་རང་རང་གི་སྣང་ཚུལ་དང་འཚར་ཚུལ་ཐལ་ཆེས་ན་གོ་བ་ལོག་པར་འགྱུར་ཞེན་ཡོད། ཟན་གཤེར་ཙོར་གང་ལ་ཤ་མི་ཡི་དཀྱས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་དང་། གང་ཟག་གཅིག་ལ་དགྲ་གཉེན་གྱི་སྣང་ཚུལ་ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་ཀྱིས་བརྟག་ན་བཏགས་དོན་བཙལ་བར་སོང་བས་མི་རྟེད་པ་ཤ་བྱ་ཡིན་སྐྱམ་གསུངས།

右与左的众腿皆从同一髋关节中伸出为前后并排，脚与面部朝

向相同。右侧的第一脚踏人，乃至第八踏狐狸；左第一脚踏鹰，乃至第八踏天鹅。这些动物皆是匍匐状，本尊的脚踏于他们的背部。右方八种动物之下是梵天、帝释天、遍入天、大自在天四威猛神，左方八种动物之下是六面童天、邪引天、日月天等四位神，如是骄慢八神头朝前俯伏状踏于足下。人等八者表共同的八大悉地，鹰鹫等表不共的八自在，及表能赐予如是的悉地。

于威猛事业时安立所谓“八种病”与“八种魔”的名相等，其各自的表现方式及出现方式若作过度解读，有成为颠倒知的危险。就如虽对一碗流湿性物质在天、人、饿鬼中有不同的显现方式，及在一补特伽罗上有敌友有不同的显现方式，但彼二者以相续一与异等角度作观察时，其施设义寻找后皆不可得。窃以为其理与此相似。

སོག་ཚགས་གཞན་གོ་སྣ་ལ། ཁྱ་ནེ་དུ་ཤ་ཡི་ཁྱ་འདི་མ་ཡིན་པའི་བོང་ཁྱ་ཞེས་བྱ་ཆེ་བ་ཞིག་དང་། བྱ་ཆེན་པོ་ནི་འོལ་བ་སྟེ། དུ་ཤ་ཡི་ཐལ་སྐད་ལ་འོས་ལིའམ། འོས་ས་ལི་ཟེར། ཁྱིམ་བྱ་ནི་དུ་ཤ་ཡི་བྱ་ཕོར་གྱགས་པ་འདི་མ་ཡིན་པའི་ལུས་ནག་ལ་མཆུ་སེར་བ། ཤའི་སྐེ་སྐོར་ཙན། མེ་སྐད་སྣ་ཤེས་པ། བོད་ན་མེད་པར་བཤད། བསྟབ་ན་བྱ་མེ་སྐད་སྣ་བ་མང་བ་ནེ་ཙོ་དང་། སྐྱབས་མགོན་རྗེ་རྗེ་འཚང་རྒྱ་ནག་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཁང་པ་ཞིག་གི་རབ་གསལ་ནས་བྱ་ཞིག་གིས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་གི་གན་ནས་ཙ་མོར་བྱ་ནོས། ཞེས་ཞུས་བ་དང་། ཐུབ་བཀྱན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་པོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་སྐབས་གོང་མ་ཆེན་པོས་འཕྲལ་ལ་ཕེབས་གསུངས་པར་ཤྭང་སྐྱ་རལ་པའི་རྗེ་རྗེ་དང་མོང་མ་གཉེས་ཁང་མེག་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་དུང་དུ་མཇལ་བས་གདན་གྱི་རྒྱབ་ཤེལ་གྱི་ཕྲེན་ཤིང་ཐུ་ཞིག་འདུག་པས་ཕྱིར་དགྱེས་ན་དེ་བཅག་ཡོང་མདུན་དུ་བསྒྲར་ན་གོང་མ་ལ་ཐུག་ཡོང་བ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་བཙུག་ནས་གཏམ་ཐུང་ངུ་དཀའ་བ་འགའ་ཞིག་བཀའ་འདྲི་གནང་། དེ་ན་བྱ་ཞིག་འགོ་གི་འདུག ཤེས་ཤིག་གཅིག་གིས། འདི་ཅི་ཡིན། རྟུལ་ཆེ། བྱི་དར་ཅི་ལ་མ་བྱས། ཞེས་རྒྱ་སྐད་ཀྱིས་དོགས་འཛེམ་མེད་པར་བསྒོགས་མོ་བྱེད། ཕྱིར་ཕེབས་ནས་ལྷང་རེན་པོ་ཆེས། དེ་རིང་ཁྱེད་ཀྱིས་ལེགས་པོ་བྱུང་། གོང་མས་

一校稿

ཁྱེད་ཕྱག་རེག་གྱིམ་པོ་ཡོད་མེད་ཨམས་གད་པ་རེད་གསུངས། སྐད་མཛོན་པོ་རྒྱག་པ་དེ་སུ་རེད་ཞུས་པས། དེ་འདྲའི་བཙན་པོ་ཞེག་དེ་ན་ཡོད་གསུངས་པས་ཐུར་མཛོང་བའི་བྱ་དེ་ཡིན་འདུག་གསུང་གསུངས། བཞད་ནི་དཀར་ལ་མཇེས་པ་རྒྱ་ནག་ན་ཡོད་པ་མཛོང་སྟེ། ལྷག་ལས་ཆེ་ཙམ་ཡང་ཡོད། ཚངས་པ་དང་། གཞོན་ཏུ་གངོང་དུག་གཉིས་འཁོར་ཞལ་དང་། ལོག་འདེན་ནི་དབང་ཐུན་གྱི་འཇུང་པ་སྐེ་ཤ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའོ།།

其它动物容易理解，其中的鹞隼并非当今所见的鹞鹰，而是称为“驴鹞”的一种大鸟。另外大鸟是指隼，现今普通人称之为“噢利”或“噢谢利”。

“家主鸟”亦非现今常见的公鸡，而是一种黑身、黄喙、颈部一圈无毛见肉、能懂人言的鸟类，为藏地所无——很多雀鸟学习了之后能说人言，如鹦鹉即是。怙主金刚持到汉地时，曾在一个房间内，看见向阳窗户处有一鸟飞到蒋扬协巴近前以人言问安。

土观•洛桑却吉尼玛仁波切曾说过一段经历：他第一次去汉地时，老上师请其过府叙谈。恰逢章嘉仁波切与老上师同在一间极小的房子内。他来至座前拜见时，见到座位的背面有一株水晶般的珊瑚树，老上师说，喜欢的话可拆下送您。遂将其移至座前放置于架子上。其后师徒作了简短的问候叙话。这时，有一鸟走来。忽传来一个责备的声音说：“如此厚尘，为何不清扫一下？”是以吐字非常清晰的汉话说出的。从屋内出来后，章嘉仁波切说，“你今天很幸运啊。”老上师则说：“你这么聪敏，刚才有无感觉奇异？”土观仁波切问：“刚才是谁发言责备？”师答：“是赞普住于其体内了。”这才知声音是从之前所见的鸟发出的。

一校稿

天鹅是一毛色白、非常漂亮的鸟类，汉地有之，体型较羊稍大。梵天与六面童天二神皆有环列的面，邪引天即极喜自在魔。这八位神皆双手合十。

དེ་ཉར་སྣང་སྲོང་རྣམ་མའི་སྡེན་པ་ཁོས་པ་ཉ་བྱ། རྒྱ་བོང་ཆེ་ཞིང་ཡན་ལག་རགས་ལ་བརྩེད་ཅམ་དང་ལྡན་པ། ཕྱག་སེན་རྣམས་སྡུགས་ཀྱུ་ཉར་རྩེ་ཞིང་རིང་ལ་གུག་པ། ཕྱག་མཐེལ་ཁྲག་རྩོན་གྱིས་བྱུགས་པ་ཉར་དམར་བ། འདོམ་དཀྱིས་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་གཅེར་བྱ། ཁོ་ཉམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་དཔུང་ཕྱོགས་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་གདན་ལ་ཨིན་ཏུ་ཐ་བའི་ཟླུང་གི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་ཐུར་པ་གོང་ཉར་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཧཱུ་ལས་སྐྱེའི་ནང་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་པ། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ནི་གཞི་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་རགས་པ་དང་། ལམ་ལ་སྐྱེ་མའི་སྐུ་གཉིས་ཕུང་པོ་རགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། འབྱས་བུ་སྐུལ་སྐུ་དང་ཚོས་མཐུན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ནི་གཞི་ལ་སེམས་གནས་པའི་རྟེན་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དང་། ལམ་ལ་སྐྱེ་མའི་སྐུ་གཉིས་དང་། འབྱས་བུ་ལོངས་སྐུ་དང་ཚོས་མཐུན། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ནི། གཞི་ལ་ཤིན་ཏུ་ཐ་བའི་ཟླུང་སེམས་དང་། ལམ་ལ་དཔེ་དོན་ཕྱག་རྒྱ་བའི་ཞུང་གསལ་དང་། འབྱས་བུ་ཆོས་སྐུ་དང་ཚོས་མཐུན་ཞིང་། ཕྱ་ཡེ་ཤེས་བའམ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཕྲོ་འོང་གི་གནས་བྱེད་པས་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ། བདེ་སྐོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཞིན་པའི་ཟླུང་དང་བཅས་པ་སྐའི་སྐུར་ཤར་བས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམ་པས་ཟླུང་ཐམས་ཅད་སྐྱེང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེར་འདུ་ཞིང་ཏིང་འཛིན་ཁྲད་པར་ཅན་སྐྱེ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། གཞན་དོན་ལ་སེམས་པས་སེམས་དཔའ་ཞེས་བཤད་དོ།།

这样的现空如幻身相犹如罗刹般忿怒，身躯魁伟，四肢粗壮有力，指甲如铁钩锋利、长且弯，手掌如涂鲜血般鲜红，通身赤裸——连私处亦无遮盖，具足所有忿怒尊的形相，安住于身中所放、喷射至一切方隅的烈焰蕴聚中央。心间月垫上，安住极微风体性的智慧萨埵童真文殊如前述。其心间ཨཱཿ（啊）字所生日轮之上，原始心体性的深

一校稿

蓝色ཧཱུྃ（吽）字放射五色光芒，照亮身内一切处所。

誓言萨埵与基位异熟粗身、道位二种幻身进入粗蕴，以及果位化身随顺；本智萨埵与基位住心所依的不坏明点、道位二种幻身，以及果位报身随顺；三摩地萨埵与基位的极微风心、道位的喻义光明，以及果位的法身随顺。进言之，能作为智慧天尊或称智慧萨埵往来之处故，称为“誓言萨埵”；是乐空无别智及其所骑乘的风所现之天身故，称为“本智萨埵”；缘彼而修，能令一切风摄集于心间的不坏明点、且生起殊胜三摩地故，称为“三摩地”，以利他为意乐故，称为“萨埵”。

ཡུམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུགས་གསུམ་ལས་དང་ཉུ་འདོན་བཞིན་པ་དགུ་ནས་གི་རིགས་པས་ཡབ་ཡུམ་ལྷན་ཅིག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་དབལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཅེས་པའི་སྐབས་ས་བོན་ཕྱག་མཚན་གཅིག་ལས་ཡབ་ཡུམ་རྒྱང་གྲལ་ཟིན་པ་སྐབས་འདིར་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན། རང་རིགས་ཀྱི་མི་མོ་བསང་སྦྱངས་ནས་བསྐྱེད་པ་ལུགས་གཅིག སྙིང་གা་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མི་མོའི་རྣམ་ཅན་སྤྲོས་ཏེ་བསང་སྦྱངས། ལྷོང་བའི་ངང་ལས་ཧཱུྃ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཧཱུྃ་གིས་མཚན་པ་ལས་ཡུམ་རོ་ལངས་མར་བསྐྱེད་པ་ལུགས་གཅིག་སྟེ། ཡུམ་གྱི་ས་བོན་དང་པོ་འདམ་ང་མཇུག་འདུག་པ་ལེ་ཏ་ཀ་ལིའི་མིང་དང་པོའམ། ཡུམ་ཕྱའི་ས་བོན་ནང་ཚན་གྱི་ཝཾ་གང་ཡིན་མ་ངེས་གསུངས། ཡུམ་གྱི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་ཆོ་ག་ལྟར་ལ། ཡབ་ལས་སྐུ་བོང་ནུང་ཟད་ཆུང་བ། ཐོད་པ་སྐམ་པོ་ཕྱ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན། ཡབ་ཀྱི་སྤྱི་གསྡུག་ནས་ཞབས་མཐིལ་གྱི་བར་ཐལ་བས་བྱུགས་པ་ཀུན་ལྡུ་བུའི་བྱང་ཕེམས་ཀྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པས་ཡུམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཕྱག་བརྒྱན་པས་ཆོག་གོ།

生起佛母有三种方式，第一种是当下正唸诵的仪轨生起法，属于黑敌类故，呈父母俱生相故，诵“吉祥能怖金刚”时，是指在从一个种子字、手帜成就父母双尊后的此处作明观。第二种是对自部的人类女性作驱除、净治后作生起之法。从心间放出人类女性身相的自部手

二校稿

印，对其作驱除、净治，从空状中出生“ཧཱུྃ”字，转成标以“ཧཱུྃ”字的金刚杵，生起佛母起尸母，乃第三种方式。佛母的种子字可选择“ཧཱུྃ”（吽）字或“ཾ”（旁）字，分别是其梵文名字“比达利”的名首字、或五佛母种子字其中之一的“ཾ”（旁）字，随一均可，并无一定。佛母的身色与法器等按仪轨所述观想，身高较夫尊稍为矮小，以五骷颅作头饰，五十个骷颅作项链。佛父从头顶至脚掌间皆涂以大灰，此表如白莲般的菩提心遍满全身；而佛母是五智慧故，以五印作庄严即可。དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཟློང་བའི་རྣམ་ཅན་གྱི་རིག་མ་ལས་རྒྱུ་དང་། རང་གིས་བསྒོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐུགས་རྒྱུ་ནི་ཡེ་རྒྱུ་སྟེ། ལས་རྒྱ་ལ་སྣུབ་པ་དོ་སྣའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱང་བ་སོགས་མཚན་ཉིད་དུ་མ་ཞིག་ཚང་དགོས་པ་དང་། ཡུམ་ཡང་རྟེན་གྱི་སྟེང་ཟུང་གི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ། ལམ་ཟུན་མོང་བ་བྱང་ལེམས་དང་ཉ་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་པ། དབང་བསྐུར་ཚད་ལྡན་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་ལ་གནས་པ། འདོད་པའི་སྐྱུ་རྩལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱང་བ་ལས་གང་བྱང་གིས་མི་ཚེག དེ་བསངས་སྦྱངས་བསྒེད་ནས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་ཉའི་ངང་རྒྱལ་བརྟན་པོས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཚམས་བདག་པ་ཟུང་སྦྱོར་སོགས་ལ་མི་སྟོས་པར་ཐཏ་ཡིག་བསྒོམ་སྟོངས་ཀྱིས་འགོག་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་སོ།།

另外，依止由业力取生的行相者——这样的明妃称为事业手印，依止仅以自所修智慧之相的手印称智慧手印。对于业印而言，行者必须是某一齐备已完成本尊瑜伽等众多性相者，佛母亦须为齐备所依的总别性相、以共道菩提心及空正见清净相续、已获具量灌顶并安住誓言、学习过欲技论著者，除此之外不可以随便依止。

对其作驱除、净治及生起后，父母双方均须持坚固的本尊慢入等舍，不需要观待等舍所降大界及和合风等，而以观修“ཐཏ”（呸）字之力即能阻止（外泄）。

二校稿

མཁའ་གསང་བྱིན་རླབས་ནི། ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་སྐྱོང་པར་སྐྱངས་ལ། སྐྱོང་བའི་ངང་ལས་ཀྱཻ་སྩོན་པོ་མགོ་ཕར་བསྐྱན་པའི་རྩེ་མོར་ཨཱོ་ཀྱིས་མཚན་པ། ཀྱཻ་ལས་ཕྱི་དབྱིབས་རྐགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ནང་རྡོ་རྗེ་སྩོན་པོ་རྩེ་ཕྱ་པ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་གསལ་བ། དེའི་ཨཱོ་ལས་ནོར་བུའི་བུ་གཉིས་རྡོ་རྗེ་ནུ་དབུགས་མའི་ཁོང་གསེང་ནང་ཐཱ་ཡོ་མགོ་ནང་དུ་བསྐྱན་པས་བཀག་པ། ཡུམ་ཀྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པ་ལས་ཀྱཻ་མགོ་རང་ལ་བསྐྱན་པའི་རྩེ་མོར་ཤླཻས་མཚན་པ། ཀྱཻ་ལས་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱའི་རྟ་གའི་རྣམ་པ་ལ་ནང་པབྷ་དམར་ཡོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ། ཤླ་ལས་བྱང་བའི་ཟེའུ་འབྱའི་བུ་གཉཏ་སེར་ཡོ་མགོ་ནང་བསྐྱན་ཀྱིས་བཀག་པ། སྐྱབ་ཐབས་རྡོ་རྗེ་འོད་ལས་ཡུམ་ཀྱི་པབྷ་པོ་ལས་བསྐྱེད་པར་གསུངས། རོ་རྗེ་དང་པབྷའི་ནང་འོད་ཟེར་རྣམ་པ་ཕྱས་གང་བར་མོས། ཐཏ་གཉིས་རྒྱན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕྱེད་པའི་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསྒོམ་ལ། རང་དང་རིག་མ་གཉིས་ཤྲཱ་སྐུ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྒོམས་པ་ལུས་ཤྱའི་འདུ་ཤེས། གཉིས་ཀའི་མཁའ་གསང་བྱིན་ཀྱིས་བརླབས་ནས་ཡི་གེ་བཀོད་པ་ངག་ཐུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས། ཐབས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་དུ་བྱའོ་སྙམ་པ་ཡིད་ཚོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གསུམ་དང་ཕྲན་པའི་ནས་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་ལ་ངག་ཏུ་ཐུགས་བརྗོད། ཡིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་ངང་རྒྱལ་བཞག་པ་བསྒྱེད་རིམ་པའི་དགའ་བཞི་ལེགས་པར་མཚོན་ཐུབ་པ་བྱས་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ཏེ་ཤྲ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་ངར་རྒྱལ་བཅོས་མིན་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་གོམས་པས་ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྱོ་བ་ནི་བསྒྱེད་རིམ་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་དགའ་བཞི་ལམ་གྱི་སྟེང་པོ་དང་། དེ་ཤྲ་གོམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་བསྒྱེད་རིམ་སྐོམ་པའི་སྐབས་ཀྱིས་དུ་རྗོགས་རིམ་ཤར་གསལ་བ། དེ་ཡང་ཐིག་ལེ་ཆུ་ཟླ་ཁ་དོག་ཏུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུགས་ཀའི་ཁ་ཏོག་ཏུ་ཟླ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པ་ནི་ཟླ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་ཤར་ནས་ཟླ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་ཡང་ཐིག་ལེ་ཆུ་ཟླ་ཁ་དོག་ཏུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ།

佛母密处无所缘中，出生字头向自己的“ཧཱུྃ”（吽）字，顶端有“ཨཿ”（阿）字标帜。“ཧཱུྃ”（吽）字转成外呈手印婆伽之相、内呈红色八瓣莲花，“ཨཿ”（阿）字所生的蕊芯，其中空管内有字头向内的黄色“ཋཱཾ”（呸）字阻塞——《仪轨金刚光》中说，佛母的莲花由“ཪྃ”（帮）字出生。

观想金刚与莲花内充满五色光芒，观修两个“ཋཱཾ”（呸）字为无论任何外缘皆不可破坏的坚固自性。自与明妃双方皆观为天身父母，乃“身作本尊想”；加持双方的空密后安置咒字，乃“语作咒想”；依此方便，念及“已现前无漏之乐！”乃“意作法想”，由具足此三想之门作等入，并且口中诵咒、意中提念“一切如来之除贪金刚自性即我也！”而安置随贪的佛慢，以此能善加表示生起次第的四喜，其后观修乐空和合，而于明现本尊父母之相且无造作佛慢中长时安住。以熟习之力，便能令一切显境皆现为乐空游戏的殊胜证悟辗转增上，此即生起次第道的心要，及为能如是串习成熟的有力方便。故于观修生起次第时，其本身就能任运无勤引生众多圆满次第的四喜，故说此亦即生起次第步向圆满次第能熟的主要的门径。

二校稿

སྒགས་དོན་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྒྲུབ་རིམ་པར་རྣེང་དུ། ཏ་ཐ་དེ་བཞིན། ཞ་གཏ་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་མ་དག་པ་སྟེ། གཅ་གཤེགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཞས་བཀག་ན་མ་གཤེགས་པར་འགྲོ་བས་སོ། །རྡེས་ཚགས་ཀྱི་དགའ་བ་བརྟམས་པ་ཡོངས་ཀྱགས་ཀྱི་ཚགས་པའི་མེང་མ་ཡིན་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་ངོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་ཡོའི་ཡ་ཤེས་ཀྱི་བརྡ་ཡིན་པས་རང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་འགོད་སྐམ་པའི་བྱམས་སྙིང་རྗེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་བྱེད། དེ་ལ་ངོ་རྗེ་སྩོན་པོ་རྩེ་ཕྱ་བས་ཡབ་ཀྱི་ནོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་ཙ་འདབ་བཞི་ཕྱེ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། བརླ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་འདབ་

བརྒྱད་དང་། ཨོཾ་དང་ཨཿས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཁམས་དཀར་དམར། ཕཊ་ཀྱིས་ཁམས་འཕོ་བ་འགོག་པ་དང་། ཁ་དོག་སེར་པོ་ཐུར་སེལ་གྱི་ཆུང་གི་ཁ་དོག་སེར་པོ་ཡིན་པས་དེ་མཚོན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་འདིར་ཚགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་། རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དེའི་རྣམ་རོལ་ཏུ་འཆར་བ་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྗོགས་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

其咒义，在遍知老上师的旧版《生起次第》中指出，将“打塔”翻译为“如”、“阿嘎達”翻为“来”是不正确的，因“嘎達”是“来”义，因此以“阿”字将其隔断则成“不来”义。

针对“随贪之喜”而言，并非常见共称的“贪”之名，而是在空性中合为一味之大乐智的指代。因此，应理解为念及“当令自己现前无漏之乐后，亦将一切有情亦安置于彼！”这一悲、空（双运）之喜。

其中，蓝色五股金刚杵表佛父宝珠中央的四脉瓣及其脉轮中心；八瓣莲花乃表佛母密处的八脉瓣；“ཨཾ”（嗡）及“ཨཿ”（阿）字表父母的白红界；“ཝཱཾ”（呸）字表阻塞大界的泄漏；黄色是下行风的颜色，因此是表下行风。这样作观修，在此初次第阶段，能成为依贪作道用以生起乐空智、现为能依所依坛城的游戏，以及生起乐空无别圆满次第殊胜证悟的能熟。

འདིའི་ཡུམ་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་སྤྱོད་པ་དང་། དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ་སྤྱོད་བའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད། མཆོད་པ་མན་ཆད་ལས་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེ་ཏིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆིངས་འདི་ཚོ་གཅལ་ལ་ཡོད། ཀུན་གསང་ལ་དང་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཉར་དབའ་གཅིག་གི་ཚོ་གའཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དང་པོ་སྤྱོད་པ་ཡིན། འདི་ལ་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཤྲྭ་བསྐྱེད་ནས་སྟོས་ཏེ་མཛོད་པ་མཛོད་ནས་གདན་ལ་འགོད་པ། སྐྱེ་མཆེད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་ཟབས། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ་བྱ་བའོ། །

一校稿

这里的佛母生起法，有与初加行结合、与坛城胜王结合两种方式。献供以下是事业胜王，亦即此三摩地的纽带大都涵括于仪轨之中。就如在《普明》与《集密》中有结合一般，独勇仪轨即为能怖的初加行。此中，分为生起坛城胜王的本尊后放出，作佛事业后安置于座上，加持生处及身语意、入智慧尊并灌顶封印几个步骤。

དང་པོ་ནི། དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་སྤྲོས་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་དང་བཅས་རང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུྃ་དང་སྦྱོར་མཚམས་སོགས་ལས་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་དག་དཔག་མེད་ཕྱོགས་བཅུར་སྤྲོས། མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་རྣ་རྡེ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་ལྟ་ཞེ་དགུའི་རྣམ་ཅན་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྦྱན་དངས་པ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱིས་ལྟ་ཞེ་དགུ་ཚན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་རང་གི་རྩ་ཞལ་ནས་ཞུགས། ཐུགས་ཀར་རྡོས་ཚགས་ཀྱི་མེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་ངོ་བོར་ཞུ་བ་སྐྱེའི་དབྱིབས་བརྒྱད་རྩ་རྡེ་ནོར་བུའི་རྩེར་སྒེབས་པ་ན་ཐཱཿཡིག་གིས་བགག་པས་རང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཟློས་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྩེ་གཅིག་མཉམ་པར་བཞག

第十一章、坛城胜王三摩地

二、坛城胜王三摩地

其初，提念“应放出坛城胜王天众以作利众事业！”观从本尊父母等入的自己心间“ཧཱུྃ”（吽）字、及从交合等处放出无数钩状光芒，遍照十方，迎请遍虚空的诸佛菩萨转成能怖金刚父母四十九尊之相，遍满虚空驾临后，一一相融而成一组四十九尊，进入自己的根本面，至心间以随贪之火融化为菩提心明点的体性，循身躯到达宝珠顶后，以“ཐཱཿ”（呸）字力，令自心转成大乐体性之心，其以空性为对境，遂于此乐空无别的智慧中专注等持。

二校稿

དེ་ནས་ཐཻ་ཡིག་གི་ཟུར་སྐུང་ཟད་ཙམ་སྤེ་སྦེ་ཐེག་ལེ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱུང་བ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་སོན་པ་བྱང་ཤེམས་དམར་པོ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་དང་འདྲེས་པ་ཡུམ་གྱི་ཕྲུགས་ཀར་སྦེབས་པ་ནི་ཐེག་ལེ་ཆ་གཉིས་སུ་གྱུར། ཆ་གཅིག་སྤྲུལ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲྭ་བཞི་སྒོ་བཞི་རྒྱན་རྟ་བབས་སོགས་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གདན་དང་བཅས་པ་སྒོ་རང་ལ་བསྐྱན་པ། ཐེག་ལེ་ཆ་གཅིག་གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ལྷ་སོ་སོའི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་ཐེག་ལེ་བཞུ་བདུན་དང་། དེ་ལས་ས་བོན་བཞུ་བདུན་དུ་གྱུར། དེའི་ནང་གི་ས་བོན་བཞུ་གསུམ་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་བཞུ་གསུམ་དུ་གྱུར། དེ་དང་ས་བོན་རྣག་མ་བཞི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་བཞུ་གསུམ་ཐོད་པ་བཞི་དང་བཅས་གྲུབ་པར་མོས། ཐོན་འཇིགས་ཉེད་ཀྱི་གདངས་སྒོས་དུས། འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་འདུ་བ། ཞེས་གཙོད་དགོས་ཟེར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་སྡུད་པ་ཅན་ཞེས་ས་བོན་བགོད་ཚར་ནས། ཐོད་པ་བཞི་ཥ་ཡོ་ནི་ར་བཞི་ལས་བསྒྱེད་པ་ལས་ཕྱག་མཚན་མེད། ཥ་ཡོ་ནི་རའདིར་ཕྱག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་བཅུ་གསུམ་ལས་ལྷ་བསྒྱེད་པ་གོ་ཆེད་ཡིན་པས་ཕྱག་ལེན་གྱི་ཚོགས་གི་གཙོད་མཚམས་རེ་ལའང་དགོས་པ་དང་གོ་རྒྱ་ཚེ། སྒྲུབ་ཐབས་རྫོ་རྗེ་འོད་ལྷར་དབུས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་ཡ་བགོད་ཀྱང་རུང་བར་ཀུན་མཁྱེན་བློ་མས་གསུངས།

其后，“ཐཻ”（呸）字的一旁稍分开，作意观想一白芥子许大的明点进入佛母莲花，与其中芥子许大的红菩提混融后，上提至佛母心间时，明点分作两份：其一转成“ཀྲོཾ”（仲）字，转成方形、四门、牌坊等性相齐全无量宫及其中的坐垫，宫门对向行者自身。另一份则于彼等垫上转成具各自本尊颜色的十七颗明点，再转成十七个种子字——其中的十三个种子字转成标以种子字的手帜，其与所剩四字全然转变，遂成十三尊及四颅器。如是作观想。

此前，在学习能怖金刚的讽诵腔调时，谓须在“放、摄光芒”处停顿，其原因是须了解：于诵“具放摄之光”而安置完种子字后，四颅器除由“ཥ་ཡོ་ནི་ར”（那、约、尼、ra）四字生起外尚无手帜，直至此处才由标以种子字的十三个手帜生起（十三）本尊。因此，仪轨中每

二校稿

一段传统上的断句皆有其目的与重大意义。

ཎ་ཡོ་ནི་ར་བཞི་ཐོད་པ་བཞི་དང་རྡོ་རྗེ་མ་བཞིའི་ས་བོན་བྱེད་དགོས། སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་རྒྱན་ཆ་ལུགས་སོགས་ཚོ་ག་ལྟར་ལ། ཞལ་གསུམ་གྱིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་། ཕྱག་དྲུག་གིས་ཕྱིན་དྲུག་མཚོན། ཕྱག་མཚན་ཐོ་བ་རྣ་ཉེ་ཤུ་པ་ནི་དབྱས་རྣ་ལ་ཡུ་བ་སྦྲང་བའི་ཐོ་བ་གསུངས་པས་རྣ་གཅིག་གི་དོད་ཐོབ་ཡིན་ཀྱང་ཐོབ་ཐང་བརྩེས། ཞག་མེའི་གཡོན་ཞལ་དང་། དེའང་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པར་གདོང་ཙམ་ཞག་གདོང་དང་། ཞལ་ཡོངས་རྫོགས་ཞག་གདོང་དུ་བཤད་པའང་ཡོད། ཙོ་རྩེ་ཀ་ནི་སྐེམ་བྱེད་མ་དང་། གོ་རི་ནི་དཀར་མོ། སྐེམ་པ་ནི་སྐུ་ཤ་སྦྱབ་པ། ཀླུ་མཐའ་ཡས་ལ་རྣམ་པ་སྨྲལ་སྡོན་པོ་སོགས་སྨྲལ་པ་ཡིན་པས་དུག་ཁེང་མེད་ཀྱང་དུག་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པར་གོ་དགོས། མེ་རིས་ནི་སྐུ་དང་ཉེ་བར་འདོད་ཟེར་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ཕྱིར་འཕྲོས་པ་མེའི་རྣམ་ཅན་བྱེད་ཐུབ་སྐོགས་པ་ནི་སྨྲལ་གྱི་རང་སྐྱ་དང་། བདུད་རྩིའི་ཁ་དོག་ནི་དཀར་པོ་ལ་བྱེད། ཡུམ་བཞིའི་ཡབ་གཏི་མུག་གཤེན་རྗེ་གཤེད་སོགས་བཞི་དང་དོན་འདྲ། ཡབ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུམ་ཡུམ་བཞི་དང་དོན་འདྲ། ཙོ་རྩེ་ཀ་དང་གཏི་མུག་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཡུམ་དོན་གཅིག ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མཚན་ཉིད་པས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ཐུགས་རྒྱུད་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་པའི་དོན་ཡིན། རྡོ་རྗེ་མ་དྲུག་གི་ངོ་བོ་ཐོད་པ་བདུད་རྩིས་གང་བ་བཞི། དེ་ཡང་དྲི་རྡོ་རྗེ་མ་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མར་འདུས། ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། ལས་བཞི་སོ་སོ་ལ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཁ་དོག་གམ་འོད་ཟེར་བསྣུར་བ་དང་། ཐོད་པ་བཞིའི་བདུད་རྩི་ཡང་དཀར་སེར་དམར་ནག་ཏུ་བསྣུར་བར་གསུངས།

“ཎ་ཡོ་ནི་ར”（那、约、尼、ra）四字应理解为四颅器及四金刚母的种子字，身色、手帜及服饰等按仪轨所述。其中，三面表身语意三金刚，六臂表六度，手帜的二十瓣锤谓中央股上有柄连接的铁锤故，虽亦可观成独股，但应算上其余锤瓣。亥母的左面及其主面——主面也并非全头部而仅面部呈猪面，亦有种说全头皆为猪首。“杂姿嘎”是能枯竭母，“郭日母”是白母，枯竭母的身非常瘦弱。“无边龙王”化身为蓝色蛇等相故，应观其虽无毒鬘却示现为有毒。“火纹”是与身

二校稿

靠近、以光为自性、呈外放的火焰状者。“噗噗鸣响”是蛇的本音。“甘露色”指白色。所谓“四佛母的佛父痴阎摩敌等四尊同义，八佛父的佛母与四佛母同义，杂姿嘎佛母与痴阎摩敌的佛母同义……”这些说法并非指其性相周遍相同，而是指他们在心续中作事业的智慧同一。六金刚母的体性现为盈满甘露的四颅器，其中味金刚母摄为色金刚母，法界金刚母则周遍于各各金刚母，四业各自皆为能怖金刚的颜色或转变光色，四颅器的甘露亦可转变为白、黄、红、黑。

དེ་ནས་མངལ་འབྱིན་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་བྱེ་བག་སྦྱོངས་བའི་འཕེན་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་གཉོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུ་ཞིང་། རང་འཇིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་ངག་ནས་ཧཱུྃཿཉིཿཉྩཱ་ཡི་ཐུགས་བརྩེ་དགྱེས་ལ་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་རྩུད་བསྐལ་བས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ལྷུར། དབེན་གནའི་ལྷགས་ལ་ཡུམ་གྱི་བདླ་ནས་ཕྱིར་སྤྲོ་བ་དང་། སྣད་རྩུད་ལུགས་ལ་ཡུམ་གྱི་བདླ་ནས་ཡབ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བརྩུད་དེ་སྙིང་གར་དྲངས། ཐུགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་སྤྲོས། འོད་ཟེར་སོགས་སྣུལ་བ་རབ་འབྱམས་ཀྱིས་ངན་འགྲོ་བ་རྣམས་བདེ་འགྲོ་ལ་བཀོད། དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པ་བསྟན་ནས་ཚེ་འདིའི་སྡང་ཤས་ལས་བཟློག ཐུག་ཀུན་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཞེན་པ་བཟློག ས་ངག་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་ནས་སེམས་བསྐྱེད། དབང་བསྐུར། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པས་ཞེ་སྡང་གིས་མཚོན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བཀ་ཆཤས་དང་བཅས་པ་སྡུང་ཁ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཀོད་པ་སོགས་རེ་རེ་བཞིན་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཆ་ཚང་འགྲོ་བ་ལས། ཞེ་སྡང་སྤྱོང་བ་ཙམ་ལས་མ་ཤར་ན་སོ་ཚོད་ཆུང། འདི་འདྲའི་རིགས་ལ་འཁལ་བ་བསྒྲིགས་མི་ཚོག་པས་དེ་དང་དེ་བྱས་སོང་ཞེས་མོས་པ་བྱས་པས་འཐུས། སྐུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཚུར་བསྡུས་ནས་ཡབ་རང་དང་། ཡུམ་རང་གི་ཡུམ་ལ་བསྟེམས། དེ་བཞིན་དུ་རྡོ་ན་རྡོག་གིས་ཤར་གྱིས་གཏེ་སྐུག་གཤེན་རྗེ་གཤེད་བསྐུལ་ནས་རང་གི་སྙིང་གར་དྲངས་པ་སྤྲོས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་གཏེ་སྐུག་གི་མཚོན་པའི་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་སྡུང་ཁ་མེ་ཤོང་ཕྱུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཀོད། བསྡུས་ནས་སྤྱི་དགྱེལ་གྱི་ནང་གི་རེ་མིག་དགུ་པའི་ཤར་གྱི་གདན་ལ་ཨཱཿཡཱཿཧཱུྃ་གིས་བསྐུལ།

其后，从胎中娩出：发起“必须净治总、别烦恼！”的强大牵引力……这些过程皆同。自观为能怖金刚的口中，诵“嗡舍哲微执哒讷哪吽呸！”以此咒策励中央主尊父母的心相续，令其转变为无量。

温萨派中说从佛母的莲花放出，色举派则说从佛母的莲花沿佛父的金刚提引至佛父心间并从心间外放，以无边光明等化身——将恶趣有情安置于善趣，由开示暇满及无常等而令遮退对今生之筹谋，由开示缘众苦的过患而令遮止对轮回的贪执，由开示成佛的利益而令发心，以灌顶、开示二次第道令净治瞋恚所代表的烦恼及习气，从而安置于法界体性智等，各各随应皆能步向支分圆满之道。除此之外，若唯净治瞋恚而不现其余则利益甚微。因与此理相违者不可安排故，以胜解“彼彼各皆已作！”即可。

继观所有化身全部收回，夫尊融入佛父、母尊融入佛母。同样，诵“支那支”咒策励东方的愚痴阎摩敌后，将其上提至自己心间放出，净治所有有情愚痴所表的一切罪过，令安置于大圆镜智，摄回后安置于外坛城内九宫格的东方座上……如是按仪轨文句观想所余诸尊。对四颅器及无量宫没有单独的咒，因此是以“嗡啊吽”三字作策励。

ཐུགས་མེད་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་དང་། ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཨོཾ་ཚུཾ་དབྱེས་ནས་ལས་རབ་འབྱམས་སྒྲབ་ཚོག་པ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཨོཾ་ཚུཾ་ཞི་གེས་ལས་ཀུན་བྱེད། །ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་གསུངས། ཐོད་པ་བཞི་རྫོ་རྗེ་མ་དྲུག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་ར་རེག་བྱ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ཡུལ་དྲུག་གི་དྲི་མ་སྦྱངས་ནས་ཕྱིའི་ཐྲ་བཞིར་བཀོད། གཞལ་ཡས་ཁང་གིས་སྐོད་ཀྱི་སྐྱོན་སྦྱངས། དེ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་ཡོད་བཏུད་པར་བྱས། ཕྱི་དཀྱིལ་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་པས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ཤྲཱ་བཅུ་གསུམ་ཐོད་པ་བཞི་དང་བཅས་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་

ཡིན་ནོ། །འདི་སྦྱངས་གཞི་དང་ཚོས་མཐུན་སྤྱོར་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། ལམ་ལ་སྣང་ལྡས་པ་དང་ཟུང་འཇུག་པས་དགྱེལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་རྟེན་བརྟེན་པ་སྤྱོ་བསྡུ་དང་ཚོས་མཐུན་ཞིང་དེའི་དགེ་རྩ་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྱུར། འབས་དུས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མངོན་པ་བཀུ་གཉེས་སོགས་གང་འདུལ་གྱིས་སྣོད་བཀུད་ཀྱི་ཉེས་པ་སྤྱོང་བ་སོགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་དག་ཉ་ནས་འབས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྒོམ་པས་མཐར་དེ་ཉ་བུ་དངོས་གནས་ལ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་འཇོག་པ་དང་། ཐོན་བྱང་ལ་སྟོན་པས་ཡུམ་གྱི་པbecམ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱེལ་འཁོར་སྣུལ་ནས་སྣོད་བཀུད་ཀྱི་ཉེས་པ་སྤྱོང་བར་མངོད་པ་སོགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའོ། །

所有未观具有咒的本尊，乃至有咒者，以诵“嗡啊吽”之力也可成办无边事业，如《文殊根本续》中说：“嗡啊吽令作诸业”即指此，乃遍知·蒋扬协巴的传承。四颅器是六金刚母的体性故，净治了色、声、香、味、触、法此生处的六境污垢后，令安置于外四角。以无量宫净治器世间的过失，令其中所住众有情所具的任何安乐资具皆得以坚固，观想其融入外坛城的无量宫，令十三尊及四颅器于宫殿中圆满成就。

此虽无可与净基随顺而作净治者，但与道位的幻身者及双运者放摄坛城胜王的能依所依随顺，且成为其善根的能熟；与果位无学双运者以利益化机的十二种事业等随所应调而净治情器过失等行相随顺；当下以果作道用之理作观修，能植下最终如是真实成就的能力，及与往昔导师佛于佛母莲花内化现能依所依坛城而净治情器过失的事业等行相随顺，应这样作观修。

དེ་ནས་བདག་མདུན་འཇུག་པ་གཅིག་ཏུ་ཟིད་ན་ཕྱོགས་སྐྱོང་འགྱུགས་འདེན་གྱིས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱང་། བདག་བསྐྱེད་རྒྱང་པ་ལ་བཞག་ཀྱང་ཚོག རྒྱུད་སྨད་པའི་གཏོར་ཆེན་སྐབས་ཀྱི་འཇིགས་ཟིད་འདོན་ཚུལ་དེ་ཟ་མ་ཏོག་དང་མཐུན་ཞིང་། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བཤད་པའི་འགོས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ། རྒྱུད་སྡོད་སྨད་ཀྱི་ད་ལྟའི་ཚོགས་འདོན་འདི་ལྟན་ཐབས་མ་ལྟར་ཡིན་པས་ལྷང་ངག་དབང་ཚོས་ལྡན་གྱི་འཇིགས་ཟིད་འཁྲུལ་སྡོང་དུ། འདི་ལ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བསྐྱེད་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་རང་བཞིན་མ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་མ་འདོན་པ་

二校稿

དང་། བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་བ་རྣམས་ཕྱག་ལེན་མ་དག་པ་ཡིན། ཕུན་ཚྭོང་བར་མ་འདེ་པ་ཉ་ཆེན་ཆོས་རྒྱུན་གྱིས་བསྒྲིགས་ཟེར་བ་སྐུར་བ་ཞུ་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཉ་ཆེན་གསུང་དུ་དེ་འདྲའི་ཟུར་ཡོད་པ་ལ་ལྷང་དོན་བཞག་ཀྱང་། པ་ཉ་ཆེན་ཞེ་ཤཱཾ་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཀོད་པ་གཏོར་འབུལ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་བདེ་ཞིང་། བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་ཆོག་པ་གསལ་བར་གསུངས། རྒྱུད་སྐོད་སྨད་སོགས་ཀྱིས་ཕྱོན་ནས་འདི་ཉར་གསུངས་བཞིན་པ་དང་། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། སད་རྒྱུད་ངོ་རྗེ་འཆང་གི་གསུང་ཟིན་བྱིས་རྣམས་སུ་ཡང་སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་བཤད་པ་ཡོད་ལ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་ལྷང་སྐྱའི་འཁྲུལ་སྦྱོང་གཟིགས་ནས། རྗེ་རིན་པ་ཆེ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་པཉྩ་གྱུབ་སོ་སོས་བཀའ་ལུགས་ཀྱི་ཆོ་གའི་འདོན་ཚུལ་དང་། བྱ་སྤྲོབ་སོ་སོ་ལ་གནང་ཚུལ་ཀྱི་རྒྱུན་མི་འདྲ་བ་མང་བས་པཉྩ་ཆེན་བཟང་བཀྲས་པའི་ལུགས་དེ་ཡང་མི་འཐད་པ་ཡིན་ཀྱང་ང་རང་གི་བློ་མའི་ཟ་མ་ཀོག་གི་འཕེན་ལས་རྒྱས་ཆེད་དེ་འདྲ་གནང་ཞེས་གླ་ཁན་རྣམས་ལ་གསུངས། ལ་ལས། ཕྱང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེར་རྩོམ་པའི་ཐུགས་བཞེད་མེད་ཀྱང་སྔེ་སྡིད་རྒྱུད་སྐོད་ལ་མི་དྲང་བ་དང་། ཕྱང་སྐྱའི་བླ་མ་ཡང་ཡིན་པས་བཙན་ཚུགས་ཀྱིས་རྩོམ་བཅུག་པས་ན། འཁྲུལ་སྦྱོང་དུ། ཁྱོད་ལ་གཞན་ཀྱིས་དབང་ཅན་བྱས་ལམ། ཞེས་པ་དེ་གོ་ཆེད་ཡིན་ཡང་ཟེར། དེས་ན་ཕྱོགས་སྐྱོང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མཐར་བཀོད་པ་ལ་བདག་མདུན་ཐ་མི་དང་དང་བདག་བསྐྱེད་རྫོང་པའི་འདོན་ལུགས་ཉེས་ཤེས་དགོས། འདོན་ཚ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེར་མེད་ཀྱང་བདག་མདུན་ཐ་མི་དང་པ་ལ་རྣལ་ཚོན་དང་རས་བྱིས་སམ། དེ་མེད་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུབ་གཞི་ཞིག་བསམ་དགོས། སྒྲུབ་གཞི་མེད་ན་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཀོད་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་རྫོང་བ་ཡིན་པས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་གཙོན་གསལ་འདེབས་པའམ། བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་མ་མི་འབུལ་བ་སྤྱིར་བཏང་གི་བཤད་པ་ཡིན་པས། དམིགས་བསལ་རང་འདུ་གཉིས་པ་ཚད་ནས་དེས་བདག་བསྐྱེད་ལ་ཕུལ་ཀྱང་ཆོག ལས་རྩང་གི་བསྟེན་མཚམས་ཤུ་ངུ་ཡོངས་ཀྱགས་ཀྱི་ཤུན་ཐབས་མ་ཤུར་བྱས་ན་མི་རྩང་བ་ཆེར་མེད་ཀྱང་། ཟ་མ་ཀོག་ཤུར་བཏང་ན་ལེགས་པ་འདི་ཕྱག་ལེན་གྱི་རྒྱུན་ཡང་ཡིན་པས་མ་བརྟེད་པ་ཀྱིས་གསུངས།

其后，若按自、对同入而修，虽应勾召、请临而生起护方神，但仅于自生中安置亦可。下密院派在修诵大朵玛时的能怖金刚唸诵法与《十三尊广轨宝篋》相同，且遍知老上师的《生起次第释》的注疏中亦是如此；上下密院现在的殿课唸诵已非这样同入的方式，因此在

二校稿

《班禅文集》中有一旁注记载：“章嘉·阿旺却滇所造的《能怖幻轮集》中说：‘此中生起护方神、唸诵《文殊自性颂》、《诸佛皆为颂》、以及向自生本尊献朵玛等的程序是不正确的，这一平措林寺的版本是由班禅却坚编辑的。应该去求得这一版本作唸诵。’”以此虽可安置传承义，但在班禅“艾旺集”中说到：“在坛城周边安置护方神、献朵玛等相对容易理解，且在《自生仪轨》中有清晰记载可向自生本尊献朵玛。”上下密院等扎仓过去皆遵此说，嘉瓦·根敦嘉措的《生起次第》及色举金刚持的《讲授笔记》在处也有作护方神的解说。对此，遍知·蒋扬协巴阅读了章嘉的《幻轮集》后，对扎仓的众位老僧人说，“宗大师本人就印度成就班智达们各自对续部密意的解释规矩（所形成）的仪轨唸诵方法，以及向弟子们各别传授的方式有众多不同传承。因此，班禅·桑哲巴的传规虽亦不合理，但为自己上师的《宝篋》事业能够广大，也应如是而作。”

某些人则说章嘉仁波切虽无意造论，但第司认为上下密院的做法不同，且他也是章嘉之上师，若其强令编著也需遵行。如《幻轮集》中为此说到，“是他人指令你撰写耶？”因此，应知将护方神安置于无量宫的周边后，有自生、对生无别，以及单纯自生两种唸诵方式。唸诵方面虽无大的差别，但在自生、对生无别法中，必须以某一彩沙或布绘坛城，或虽无二者唯以禅定力观想一所修基。若无所修基，纵然安置护方神也属单纯的自生法。因此面前空中明观朵玛宾客、或不向自生本尊献朵玛乃总规的解释。故而清晰观想分离出另一似己尊后，由彼向自身献朵玛亦可。在诸如堪能闭关等时，不按常规的同入法虽亦无大不可，仍以《宝篋》所述进行为佳，此亦为传统。为备忘故，特作相关记录。

གཉིས་པ་སྒེ་མཚེད་བྱིན་ཆབས་ནི། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་འབྱས་གཉིས་སུ་མིག་དབང་དང་དེའི་རྣམ་རྟེས་ལས་བླུ་ལས་འཁོར་ལོ་བླུ་གིས་མཚན་བ། དེ་ལས་རྡོ་རྗེ་མིག་སོགས་ཆོ་ག་ལྟར་བསྒྲུབ། མིག་འབྱས་ཀྱི་སྐོ་དང་། མིག་འབྱས་ཡོངས་སུ་ཀྱུར་བ་ལས་བསྒྲུབ་པར་ཡང་བཤད། ལྟ་སོ་སོ་རྣ་ཞལ་ལས་གཞན་ལ་སྒེ་མཚེད་

ཀྱི་ཤུ་འགོད་མི་དགོས། རྣ་བ་གཉིས་ཀྱི་བུ་གའི་ནང་དང་། སྣ་བྱག་གི་སྒམ་མདོ། ཟွའི་དཀྱིལ་ཟྭ་དབང་ཟླ་ཕྱེད་བཀས་པ་ཤུ་བྱའི་དབྱས་སུ་འགོད་པ་དང་། ཟွའི་རྩ་བར་འགོད་པའི་ཡུགས་གཉིས་ལས་ཕྱགས་ཀྱི་རྩ་བར་རྀ་འགོད་པའི་གསུང་བཤད་ཐུར་བགོད་པ་དེ་གལ་ཆེ། རོ་རྗེ་ཡུས་ནི་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱེད། དེ་ཐམས་ཅད་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ཤུར་བགོད། རོ་རྗེ་མིག་སོགས་དྲུག་པོ་ས་སྙིང་། ཕྱག་རྡོར། ནམ་སྙིང་། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག ཐུགས་སེལ། ཀུན་བཟང་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་ཤུར་ན་རྡོ་རྗེ་ཡིད་ཀུན་བཟང་དང་འཇམ་དཔལ་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་དུ་མོས། དེ་དག་གི་མིག་སོགས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་སྤྱོང་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་མངོན་ཤེས་འགྲུབ་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་ཟླུང་རྣམས་ལས་རྩང་དུ་འགྱོ་བའི་སྨིན་ཅིད་འགྲུར་རོ།།

第十二章、加持生处及入智尊

第二、加持生处：观想在一切主尊与眷属的双眼珠内，由眼根及眼识所生起的“ཐྲཱྃ”（青）字转成轮、标以“ཐྲཱྃ”（青）字，从其生起金刚眼等，按仪轨所述生起。也有说为于眼珠之门及眼珠全然转变而生起。除了各个根本面外，不必在其它面安置生处本尊。

在双耳孔内及鼻孔内的汇合处（分别生起金刚耳及金刚鼻）。（金刚舌）有安置于舌面上状如半月状舌根中央，以及安置于舌根上二规，此中是按后规于舌根安置“ཞེ”（让）字，如前所述般（柳叶状分出）安置非常重要。金刚身乃于眉间高度内生起。彼等皆如镜中影像般现起而安置。金刚眼等六尊为地藏、金刚手、虚空藏、观自在、离盖障、普贤的自性，若按遍知老上师的《生起次第》，则观想金刚意为普贤与文殊二者的自性。于彼等眼等部位安置，是为了净治该处的凡俗显执，并为成就息等无障而入的神通，以及是众支分风达至堪能的能熟。

སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིན་ཆབས་ནི། གོང་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བད་ཟླ་ལ་གནས་པའོ། །ཞེས་སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིན་ཆབས་ཀྱི་མཚམས་འཆྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཤུ་རྣམས་ལ་བད་གདན་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིན་ཆབས་ཀྱི་ཤུ་ལ་གདན་མི་འཇུ་བ་ཡོད་པར་སྟོན། དེ་ཡང་ཤུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བ་ལ་ཏྲཱྃ་

ལས་རྣ་རྡེ་ཐོན་པོ་རྩེ་ཐུ་བའི་ཁྲེ་བར་ཧཱུྃ་དང་རྣ་རྡེ་ལས་ཐྲགས་རྣ་རྡེ་རྡེ་རྡེ་ནོ་བ་ཕུ་བུའི་ཐྲགས་ཀར་རྣ་རྡེ་ཧཱུྃ་གིས་མཚན་པ། དེ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཧཱུྃ་གི་ཨེག་ལེའི་ནང་བསྒྲིད་པ་དང་། ཐྲགས་རྣ་རྡེའི་ཐྲགས་ཀར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསྒྲིད་པ་དང་། ཐྲགས་རྣ་རྡེ་དང་འཇམ་དཔལ་གཉིས་རྒྱབ་མདུན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྒྲིད་པ་དང་། གོ་ས་ཐ་མི་དང་དུ་བསྒྲིད་པ་གང་བའི་བྱ། མཐིན་པར་ཡུངས་པད་ཟླ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་དབུས་སུ་ཡུངྴད་པད་ལས་གསུང་རྡོ་རྗེ་དམར་པོ་རྡོ་རྗེ་ཞེ་ཕྲ་བུའི་ཐྲགས་ཀར་བཟླ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཡུངྴས་མཚན་པ། ཐྱི་བོར་ཨོཾ་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་རྩེ་བས་བརྒྱད་པའི་ཁྲེ་བར་ཨོཾ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྡོ་རྗེ་མིག་ཕྲ་བུའི་ཐྲགས་ཀར་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཨོཾ་གྱིས་མཚན་པ། སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐུ་གསུང་ཐྲགས་ཀྱི་ཤྲཱ་ལ་རང་འདྲའི་ཡུམ་གསལ་བཏབ་ཀྱང་རུང་། རང་གི་ཐྲགས་ཀའི་ཧཱུྃ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཤྲཱ་ཆོགས་སྤྱན་དྲངས་པ་ལ་རང་གི་སྙིང་ག་ནས་སྤྲོས་པའི་མཆོད་པའི་ཕྲ་མོ་མཆོད་རྫས་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱས། ཧཱུྃ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྐུ་གསུང་ཐྲགས་རྡོ་རྗེའི་ཤྲཱ་ཆོགས་རྣམས་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཉེ་བགྱས་ཏེ་ཐུགས་གསུམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཤྲཱ་ལ་ཐིམ་པར་མོས་ཏེ་སྡུགས་བརྗོད་ལ་དགུལ་བཞག འདི་ལ་ཐྲགས་བྱིན་རླབས་སྔོན་དུ་བྱེད་པ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་དང་ཐྲགས་ཀྱི་ཤྲཱ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་ཤེས་རབ་ཆུས་ནས་ཡིད་དང་། དེ་ནས་གསུང་དང་སྐུའི་བྱིན་རླབས་རིམ་པར་འཇུག་པའི་ཏེན་འབེལ་གྱི་གནད་དང་། དྲི་ཚབ་ཐྲགས་ཀྱི་མཚོད་པ་ཡིན་པས་སྔོན་དུ་འདུལ་བའང་བའི་ཚེན་འབེལ་གྱི་གནད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐུགས་ཀྱི་མཚོད་པ་ཆུས་ནས་ཡིད་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐུགས་ཀྱི་ཤྲཱ་ཡིན་པས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐུགས་ཀྱི་ཤྲཱ་ཆོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིད་དང་། དེ་ན

喉间“ཨཱཿ”（啊）字所生八瓣红莲，莲芯的“ཨཱཿ”字及莲花转成红色语金刚——诸如金刚舌的心间有标以“ཨཱཿ”字的红色八瓣莲花。

头顶“ཨཾ”（嗡）字转成白色八辐轮，轮芯的“ཨཾ”字及轮转成白色身金刚——诸如金刚眼的心间有标以“ཨཾ”字的白轮。在生处及身语意本尊中明观似己佛母亦可。

向从自己心间“ཧཱུྃ”字放光所迎请的天众，由自己心间放出的供养天女手持众供品作供养令欢喜。“ཧཱུྃ”字放光，勾召从身、语、意三金刚天众各分出的另一相似尊，融入自己三处的三金刚天尊，如是观想，并持咒而安住佛慢。

在此之所以先加持意，是因为文殊是胜慧及心意的本尊，因此最先在胜慧处盖印作加持，其后再加持语与身，有这样的缘起扼要。及因涂香水是供予心意，故先供养涂香水也是观待于这一关要。此他处所无的传承，是札嘎尔 •噶久仁波切引用色举金刚持的口传而宣说的。

གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ནི། ཕྱོགས་སྐྱོང་བསྐྱེད་ཡོད་ན་འཇམ་དཔལ་རང་བཞིན་མ་དང་། ཟ་མ་ཏོག་ལྟར་ན་མེ་དགོས་པས། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུྃ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་ལྟ་བཅུ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱེན་དྲངས་ལ་སྟེང་ཁྱིམས་ཕྱི་འབྱང་གི་བགེགས་བསྐྲད། སྟེང་ག་ནས་མཆོད་ལྟ་སྤྲོས་ལ་མཆོད། སྐྱབས་མགོན་རྗེ་རྗེ་འཚང་ནས་རྒྱུད་བའི་རྒྱ་དགེ་ལ། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱེན་འདྲེན་གྱི་མཆོད་པར་རོལ་མོ་མི་དཀྱིལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་གསུངས་པར། དེ་ཡིད་སྐྱལ་གྱི་མཆོད་པ་ཡིན་པས་མི་འཁོལ་ཞུས། ངེ་ན་ཚོགས་ཞིང་གི་མཆོད་པར་འཁོལ་བ་ཅི་ཡིན་གསུངས་པར། དེ་མི་ཤེས་ཞུས། རྒྱུད་སྟོད་པས་ཚོགས་ཞིང་ལའང་མི་འཁོལ་ཟེར་བ་ཐོས། ཚོར་མཉན་རྣ་ཤེས་ཞེས་ལ་སྐོ་བ་བཞིའི་ཕྱག་མཚན་ཕྱར་ཙམ་གྱི་བདུ་བྱས་པས་རྣ་ཡེ་ཤེས་པ་དམ་ཚོག་པའི་སྤྱི་བོར་གཞུག ཧཱུྃ་གིས་དམ་ཚིག་པའི་རྣ་ལུས་ལ་ཞུགས། པཾ་གྱིས་འོ་ཚུ་ཤར་དབྱེར་མེད་འདྲེས། ཏོཿ ས་ཅི་ཙམ་འདོད་ཀྱི་བར་དགྱེས་བཞིན་བཞུགས་པར་དབང་དུ་བྱས་པར་བསམ། བསྟུ་ན། རྣ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ཤུ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་མཉམ་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཀྱང་ཆོག

第三、入智尊：若有生起护方神，则诵《文殊自性颂》，若按《宝篋》则不需要唸诵。因此，观想自己心间的“ཧཱུྃ”字放光，向所迎请

二校稿

驾临的十三尊坛城诵“嗡舍哲微执……”之咒驱逐尾随而至的魔障。再从心间放出供养天献供，怙主金刚持曾向密院的嘉格说，“为何能怖金刚在迎请智慧尊献供养时不需要奏乐？”答说“这是意化的供养故不需要奏乐。”“那为何资粮田的供养需要奏乐？”回答说“噢，那就不知道了。”他继续说，“我闻说上密院派在供养资粮田时也是不奏乐的。”

唸“嗡芒嘎 ra 杂……”这一“四敕令咒”时，之所以仅举手帜作表示，想来是诵“杂”时，观迎令请智慧尊进入誓言尊的头顶，诵“吽”字力令进入誓言尊的身；诵“帮”字力，令如水乳交融无别；诵“吙”字力，令无论想安住多久皆欢喜安住——是就这个角度考虑的。略者，同时迎请三金刚天众及智慧尊驾临亦可。

དཏང་བསྐུར་ཆུས་གདབ་ནི། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཟླ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་ཕྱུག་དྲངས་པ་ལ་མཚོད་དེ་དབང་བསྐུར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཆུ་དབང་གི་སྐབས་ལྟར་ཆུ་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དབང་བསྐུར་བས་སྐུ་གང་། དྲི་མ་དག ཆུའི་ལྷག་མ་ཡར་ལུད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཙོ་བོ་ལ་རིགས་བདག་མི་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ངོར་དྲིལ་འཇོན་པས་ཡུམ་སྣ་མ་ཀྱི་སྟོན་མོ་གྲི་ཐོད། ཤར་དང་ཤར་ལྷོ་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་སྣང་དཀར་པོ་འཁོར་ལོ་དང་དྲིལ་བུ་འཇོན་པས་ཡུམ་སྤྱན་མ་དཀར་མོ་གྲི་ཐོད། ལྷོ་དང་ལྷོ་ནུབ་པ་རྣམས་ལ་རིན་འབྱུང་སེར་པོ་ཆེ་དང་དྲིལ་བུ་འཇོན་པས་ཡུམ་རིན་ཆེན་སྤྲེལ་མ་སེར་མོ་གྲི་ཐོད། ནུབ་དང་ནུབ་བྱང་པ་རྣམས་ལ་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ་པད་སྐྱེ་དང་དྲིལ་བུ་འཇོན་པས་ཡུམ་གོས་དཀར་མོ་དམར་མོ་གྲི་ཐོད། བྱང་དང་བྱང་ཤར་པ་རྣམས་ལ་དོན་གྲུབ་ལྕང་ཤ་གྲི་དང་དྲིལ་བུ་འཇོན་པས་ཡུམ་དམ་ཚེག་སྤྲེལ་མ་ལྕང་གྲི་ཐོད་འཇོན་པས་འཁྱུད་པའམ། ཡང་ན་ཡབ་རྒྱང་མེ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པོ་ས་གནོན་མཉམ་བཞག རྣམ་སྣང་དཀར་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། རིན་འབྱུང་སེར་པོ་མཆོག་སྦྱིན་མཉམ་བཞག འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ་ཕྱག་རིས་ཏེ་འཇོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ། དོན་གྲུབ་ལྕང་སྐྱེས་སྦྱིན་དང་མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་རྣམ་པ་ཅན། ཞལ་དོ་རྗེ་སྐྱེལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་བསམ། ཕྱོགས་སྐྱོང་བསྐྱེད་ཡོད་ན་སྤྱི་བོར་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཡུམ་བཅས་རེས་རྒྱས་

བཏབ་ཅིང་དབང་སྐུ་རྣམས་རང་ལ་བསྙམས།

灌顶封印：观自己心间“ཧཱུྃ”字放光，迎请灌顶尊后向其献供、请求灌顶，令如水灌顶般以浇水的方式作灌顶。遍体盈满、污垢皆净。余水上溢转变——主尊头顶为蓝色部主不动佛：一面二臂，手持铃杵，拥抱蓝色持钺、颅的嫫嫫格佛母；东及东南诸尊为持轮及铃的白色毗卢佛，其所拥抱的白色佛眼母手持钺、颅；南及南西诸尊为一面二臂、持宝及铃的黄色宝生佛，拥抱持钺、颅的黄色珍宝度母；西及西北诸尊为持莲与铃的红色无量光佛，拥抱持钺、颅的红色白衣母；北及东北诸尊为持剑与铃的绿色不空成就佛，拥抱持钺、颅的绿色誓言度母。

或观仅为佛父单尊——蓝色不动佛结等持与镇地印、白色毗卢佛结胜菩提手印、黄色宝生佛结胜施及等持印、无量光佛双手结等持印、绿色不空成就佛结施救与等持印，皆为圆满报身之相，双腿金刚跏趺，具足头饰，如是观想。若有生起护方神，则观其头顶各有一面二臂、具佛母的能怖金刚作封印，且观灌顶尊融入自己。

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཚོག་ལ་མཚོད་བསྟོད་ནི། བདག་མདུན་འཇུག་པ་གཅིག་ཚེ་རང་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཚད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཕྱེ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒོའི་ཐད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འཁོད་པའི་སྙིང་གা་ནས་ཙ་རྩེ་ཀ་སོགས་མཚོད་ལྷ་སྟོང་བ་དང་། དེ་མིན་ཚེ་སྟོན་འགྲོའི་སྐབས་ལྷར་རང་གི་སྙིང་གা་ནས་མཚོད་ལྷ་སྟོང་། མཚོད་པ་བཤམས་པའི་གནས་འདོད་སྐམ་ཡིན་པས་དེ་ན་འཁོད་པའི་མཚོད་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཚོད་པའི་དམིགས་པ་སྐྱོང་། དེ་ཡང་གསང་འདུས་ལྷ་བུ་ཐོག་མར་བདག་བསྐྱེད་ཉར་བསྡུ་བྱས། མདུན་བསྐྱེད་དུས་ཤར་དུ་རང་ཉིད་རྣམ་སྣང་སོགས་བདག་མདུན་གཉིས་ཀར་རང་གིས་ང་རྒྱལ་བཞག་པས་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དང་། བདག་མདུན་གྱི་ཚེ་གཡོ་སོར་ཡོད་པས་འཇུག་པ་ཐ་དད་ཡིན། ད་ལྟའི་ལུ་ཨི་པའི་ཚེ་གའི་ལ་ཡང་བདག་མདུན་སོ་སོར་ཡོད་པས་འཇུག་པ་ཐ་དད་དང་། མདུན་བསྐྱེད་

一校稿

ལ་རང་གི་ང་རྒྱལ་འཇིན་མི་འཇིན་གྱི་ཡུགས་གཉིས་ཡོད་པས་བདག་མདུན་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཡུགས་གཉིས་ཡོད། སྣང་རྒྱུད་ང་རྒྱལ་མི་འཇིན་བའི་ཡུགས་ཡིན། མི་འཇིན་པ་ལ་མདུན་བསྐྱེད་སྣབས་ཐ་ཀྱི་ཁ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེད་མི་དགོས་ཀྱང་དུ་ཤྲ་བརྩེད་གི་ཡོད་པ་འདུ། འཇིགས་ཆེད་ལ་བསྒང་འཁོར་ཀྱི་མགོར་ཁརྒྱ་རྒྱ ཀ་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་བསངས་ནས་རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཞུགས། གཙོ་བོའི་མཚན་མ་དང་ངོ་བོ་དཔེར་མེད་དུ་མོས་ཏེ་བདག་མདུན་ཚ་གཅིག་གིས་ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ་བསྐྱེད་པས་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དང་། འཇུག་པ་གཅིག་གིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཕྱི་ཟུམ་དབང་། ནང་གསང་དབང་། གསང་བ་ཤེར་དབང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚོག་དབང་དང་འཛེལ་བའི་མཚད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱིང་གা་ནས་སྐབས་གང་ཡིན་ཀྱི་མཚོད་རྫས་ཐོགས་པའི་ཕྱ་མོ་དཔག་མེད་སྤྲོས་ཏེ་སྣུ་ཁྲུས་གསོལ་བ་དང་། ཞབས་བཀྲ་བ་སོགས་ཆུ་གཉིས། དྲི་ཚ་སྤོན་དུ་འཕོ་བའི་ཕྱི་ནང་གི་ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ། འདོད་ཡོན་ཀྱི་ཕྱ་མོ་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་གཟུགས་འཆར་བ་ཐོགས་པ་སོགས་ཕྱ་མོས་ནང་དང་། ཕྱག་མཚན་ཀྱི་ཕྱིའི་འདོད་ཡོན་ཞུ་དང་། ངམ་ཆུ་གསེར་མ་ཕྱར་རྒྱལ་སྐྱེད་སྐ་བདུན་ཀྱང་ཕུལ། མེ་ཏོག་མ་སོགས་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་སོགས་ཞར་འདུ་དགོས། ནང་མཚོད་ལ་རང་གི་མཐེ་བོང་ཡུམ་ཀྱི་པད་དང་། ཐིན་ལག་ཡབ་ཀྱི་རྡོ་རྗེར་བསམ་ལ། དེ་གཉིས་བསྡུབ་པའི་སྤྲོར་མཚམས་ནས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་ཐུང་བར་མོས། བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར། མཐེབ་ཐིན་གྱིས་གཡོན་སྐོར་གསུངས་ཀྱང་ཕྱག་ལེན་ལ་གསང་འཇིགས་གཉིས་ལ་གཡས་སྐོར་དང་། བདེ་མཆོག་ལ་གཡོན་སྐོར་གྱིས་ལན་གསུམ་དཀྱུགས་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྒྱུད་པ་བསམ་གཏན་སེང་གེས། སྤོམ་པོ་མཐའ་ཕྱག་རྟེ་སྦྱར་བ་དང་། ཞེས་མཐེ་བོང་ཡབ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་། ཐིན་ལག་ཡུམ་གྱི་པད་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པས་མཐེ་བོང་གི་འཐོར་ཚུལ་བྱེད་པ་ཕྱག་ལེན་ཡིན་གསུངས། འཐོར་མེ་དགོས་པར་མཐེབ་ཐིན་སྦྱར་བ་ཁ་ཕྱེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཅེས་ཡོངས་འཛིན་གསུངས་པར་ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་གསུངས།

第十三章、献外、内、密、真如供养及赞颂

三、事业胜王三摩地

献供赞：自、对同入时，观从自身主尊如一灯分出二焰般，分

二校稿

出一面二臂能怖金刚，安置于坛城东门之外，其心间放出杂姿嘎等供养天女。若非如是，可按前行阶段观自己心间放出供养天。因为摆设供品之处是妙欲台阶故，应观想于该处所安置的众供养天亦作供养。此外，若如集密金刚，则先收摄自生本尊，因前生本尊时在东方自成毗卢等，在自生、对生二者皆持为我的佛慢故，自生、对生是相异的；各自具有自生、对生仪轨故，是相异而入之法。现今的鲁依巴仪轨中，也是自、对各别而有故，亦属相异而入。在对生中，有持与不持其为自己之佛慢两规，因此亦有自生、对生相异及无异二规，下密院派是属于不持佛慢规。于不持佛慢规中，对生时虽不必诵“杂支达”等咒，但现今亦有诵其咒。同样的，在能怖金刚护轮的开始部分，是诵“岗嘎支”咒清净坛城后，自己才进入坛城中央，信解与主尊的标帜无别而诵一遍自、对仪轨以安置佛慢。这样的生起法，就是自、对相异及进入为一的修法。

其中有与外瓶灌顶、内秘密灌顶、密智慧灌顶、真实性词句灌顶各自结合的四种供养，一、外供养：是观从自己心间放出无数手捧与各阶段相应供品的天女而请，并摆设二水、涂香水作为先行的外内近受用品及音乐。妙欲天女色金刚母所持明镜的两面能影照出三千大千世界，这些是内的供养天女，此外，亦献上手帜的外五妙欲及如瞻部河纯金般的国政七宝，花天女等应观为色金刚母等五天女。二、内供：以自己的大拇指代表佛母莲花、无名指代表佛父的金刚，二者接触观为交合处，从中涌出甘露。虽《生起次第广论》中，说以左手拇指及无明指左绕搅拌，但实际操作时，集密及怖畏二尊时是右旋，胜

一校稿

乐时左旋。对此，密咒师森丹僧格（定狮）说：“所谓‘大指末二指尖合’指拇指表佛父的金刚、（末二指即）无名指表佛母的莲花，因此传统上是以拇指作弹洒。”但雍增仁波切闻文殊菩萨所赐的教言是说“不需弹洒，仅拇指与无名指作张合状即可。”

དེ་ལ་གཙོ་བོའི་རྩ་ཞལ་གྱི་སྟེང་རིགས་བདག་མི་བསྐྱོད་པའི་ཐུགས་ཀར་སེང་ཁྲི་ལ་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མའི་མཐའ་སྐོར་དུ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་བཞུགས་པའམ།　རིགས་བདག་གི་ཐུགས་ཀའི་བླ་མ་དེ་ཉིད་བླ་མ་ཀུན་འདུས་སུ་དམིགས་པའམ།　མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རྩ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་མཐོ་བརྐེགས་སམ་ཁྲིམ་ཚོགས་སུ་བཞུགས་པ་ལ་དཔྱལ་བའི་ཐད་ནས་རྩ་བའི་བླ་མ་དང་།　སྨིན་མཚམས་ནས་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་ལ་འབུལ།　སྤྱད་རྒྱུད་པས་འདིར་རྩ་བའི་བླ་མའི་མཚན་བརྗོད་པར་གསུངས། ཨོཾ་སྭཱཧཱ་སོགས་ཀྱིས་རང་གིས་བསྒོམས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བའམ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཏེན་བཏེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་བཏབ་ནས་སྨིང་གའི་ཐད་ནས་འབུལ། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་ཚན་པོ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ནང་མཆོད་ཀྱིས་ཐེག་ལེ་བྱས་ཏེ། རྩ་བའི་བླ་མ་དང་། བརྒྱུད་པའི་བླ་མ། རང་གིས་བསྟེན་པའི་ཡི་དམ་གསུམ་ལ་འབུལ་བར་བསྒྲེད་རིམ་ནམས་སུ་གསུངས་ཀྱང་གནས་དེར་ཡི་དམ་དེ་དང་དེ་འགོད་དམ་གསུང་བཤད་མེད། སྣ་གཡས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་ལན་གཅིག་སྐབས་དེར་ཕྱག་གིས་ཡར་སྣང་ག་ཞིག་གནང་སོང་།　དཔྱ་གནས་དེར་ནང་མཆོད་ཀྱིས་ཐེག་ལེ་མཛད་གི་ཡང་མེད་གསུངས།

其中，观于主尊根本面的上方有部主不动佛，其心间的狮座上安置具恩根本上师，周围安置传承诸师。或在部主佛的心间单观上师一尊作为总集的体性。或观面前空中根本及传承诸师以层叠或聚会的方式安住——在额头的高度是根本上师、眉间的高度是传承上师，向其献供。色举派在此需称唸根本上师的名号。诵“嗡舍哲微执哒讷哪吽呸！”时，明观自己所修的坛城尊、或面前空中的圆满能依所依坛城后，在心间的高度向其献供。此外，诵“与四大续部相关之坛城天众”

二校稿

时，虽各种生起次第论说于自己三处以内供各画一明点，即代表根本上师、传承上师及自己所依止的本尊，向此三者献供，但未具体说明如何安在该处置各本尊。年扎金刚持有一次在该处作了一个比划的动作说，“如今连在此处以内供画明点的做法也没有了。”

ཚོས་སྐྱོང་རྣམས་རྡོ་རྗའམ་པད་རྩའི་སྟེང་བཞོད་པའམ། རང་རང་བཞུགས་གནས་སུ་ཉེ་བའི་ཐད་ནས་འབྱུང་། གཞུག་མར་གནས་པའི་གཞི་བདག་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྐང་དེར་དུར་ཁྲོད་དུ་བཀུག་ནས་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཡུམ་བཅས་སུ་བསྒྱིད་ལ་ཏུས་མོའི་ཐད་ནས་འབྱུང་། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲུན་དྲངས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང་བདུད་རྩི་རྒྱང་བས་ལུས་ཀྱི་རྟ་ཐམས་ཅད་བདུད་རྩིས་ཚིམ་པར་མོས། བླ་མེད་ཀྱི་ཤྲཱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གཞི་བདག་དང་ཀླུ་སོགས་ཤར་བསྒྱིད་པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ཤ་ལ་ནང་མཚོད་ཕུལ་ཚོག་ཀྱང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ཤྲཱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཕུལ་མི་ཚོག་པས་འདི་འདྲ་ལ་བདག་བསྒྱིད་གཅོ་ཆེ།

诸护法可观安置于金刚杵股、或莲与杵股之上、或在其各自住处，而（实际上）在自己脐间的高度献内供。诵“本处原住之地神及一切有情转为本尊”这句时，观彼等安住于寒林后生起为一面二臂、怀抱佛母的阎摩敌相后，在膝盖的高度献内供。诵“十方一切诸佛转为阎摩敌相迎请驾临……”时，虽可自持无上部本尊天慢向生起为本尊的地神及龙等有情，以及下三部本尊献内供，但向下三部本尊献供时不可持天慢故，如此操作是以自生为主。

དེ་ནས་བདག་མདུན་འཇུག་པ་གཅིག་ཚོ་རང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པར་མོས་ལ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་ཆུབས་ནས་སྐྱེམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་ངེས་པ་གསང་མཚོད་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོད་པ་ནི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དང་སྐུ་ཕྲུགས་ཟུང་འཇུག་གི་མཚོད་པ་དང་། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པས་ཐ་མའི་སྟེང་ནས་གོ་དགོས། འདི་ལ་ཐང་

一校稿

སག་བའི་བསྒེད་རིམ་དུ། རང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་བའི་བྱང་སེམས་ཡུམ་གྱི་བརླར་ཐྱུང་བའི་ཐེག་ལེའི་རྟུལ་ཐྲ་རབ་ལས་གྲུབ་བའི་རིགས་ཐྲ་རང་རང་གི་སྐུ་མདོག་ཅན་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ཡུམ་བཅས་རེ་སྟོམས་པར་ཞུགས་བས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་བའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཕྲོངས་པར་བསམ། ཞེས་དང་འདྲུས་པའི་ཚོ་གར། རྗེ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བརླར་ཐྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟུལ་ཐྲ་རབ་ལས་གྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་མཚོང་། དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་ལོང་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་གསང་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོང་པས་དཀྱིལ་པར་གྱུར། ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ནུང་ཟད་གསལ་ཏེ། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞུགས་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་སྤྲོས་པའི་ཡབ་དང་ཡུམ། སྤྲོས་པའི་ཡུམ་དང་ཡབ་ཐམས་ཅད་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་གང་སྟེ། སྐུའི་རྟུལ་ཐྲ་མོ་ཚུན་ཆད་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུ་ཡབ་ཡུམ་གི་རྣམ་པར་བཞིངས་པར་མོས། དེ་ནས་སྤྲོས་པའི་ཡུ་མོ་རྣམས་དང་འཁོར་གྱིས་གཙོ་བོ་ལ་བྱག་ཆའི་དབྱངས་བཞིན་བསྟོད་པར་མོས་ནས་ཞེ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཇད་པའི་གཉེས་མེད་ཐུན་མོང་མ་དང་། གཙོ་བོས་འཁོར་ལ་བསྟོད་པར་བསམ་སྟེ། གཤེན་རྗེ་གཤེད་པོ་རབ་འཇིགས་པ། ཁོགས་དང་། ཤར་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཁྱོད། ཁོགས་འཁོར་གྱིས་གཙོ་བོ་ལ་ཡོན་ཏན་དྲན་པས་བསྟོད། མགོ་ནས་འདིའི་བར་ཚོག་མཚམས་སུ་བཅད་ནས་ཐུ་མ་མ་ཤར་བར་ཕྱི་མ་མི་འདོན། གང་ཤར་བ་མ་བརྗེད་པའི་སྟེང་རྗེས་མ་བསྟན་ནས་དལ་བུས་མོས་པ་ཤུགས་དྲག་དགོས་པས་ཚོ་གར་གདངས་བྱེད་པའང་དགོས་པ་འདིའི་ཚེད་ཡིན།

其后，在自、对同入时，自己进入坛城内后，信解与主尊无异。加持父母空密后，以等入之乐所决定的空性乃密供；真如供养是二谛无别及身意双运的供养。彼乐空慧必须理解为一体故，须于前者之上作了解。对此，唐萨巴的《生起次第》中说：“应观想自身父母等入

二校稿

（所生）的菩提心从佛母莲花所出明点，其极微尘所成、具五部各自身色的三面六臂尊与佛母各入等舍，以（等舍所生的）俱生乐将空性作为对境，遂成境与有境合同一味的乐空无别智，其于所有坛城天众的心续中亦皆出生。”《集密仪轨》中说：“从金刚道进入佛母莲花所出菩提心的极微尘，其所成之如来双尊遍满虚空，以等入献供。一切坛城天众，亦皆由领受俱生喜而入于大乐与真如无分别之三摩地，遂以密供及真如供令欢喜也。”对这两段稍作说明：观想入于乐空智的双运圣身放出遍满虚空的佛父与佛母，所发出的一切佛父、佛母皆入等舍，令身的所有支分皆为乐所充满，遂现起下至身之微尘皆为乐空自性的本尊父母之相。

其后，观想所放天女及眷属如空谷传音般向主尊献赞颂，从而诵寂智论师所作的“无二不共周遍之圣身……”以及观想主尊向眷属作礼赞而诵：“最极怖畏阎摩敌……[11]”再观想诸眷属尊忆念功德而向主尊礼赞曰：“您是诸佛真实体，总摄诸佛为一者，诸胜佛陀主中尊，敬礼赞叹坛城主！”

应将仪轨从起首至此之间的文句分段后随文观修，前段未观现则不诵后段。在凡所观现皆不忘失的基础上，针对其后（的文义）作舒缓而有力的观想，仪轨的讽诵也是配合于此目的进行的。

ཞུང་པར་དུ་དག་པའི་གོང་འདིར་དཔྱད་འཇོག་གི་ཚོམ་གྱིས་ཤེའི་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྣང་སྐྲབ་དགོས། དེ་ལ་ཚོམ་རྒྱའི་ངོ་བོ་གྲངས་ངེས་གོ་རིམ་ངེས་པར་བྱས་ནས་འདི་ལྟར་དུ་ཚོམ་ཞེས་འཕེལ་བ་ཤྲཱཝ་དྲག་

[11] 最极怖畏阎摩敌，您是愚痴金刚性，一切诸佛之体性，敬礼赞扬身金刚！最极怖畏阎摩敌，您是离间金刚性，与意金刚极相应，敬礼赞扬宝金刚！您是贪欲金刚性，最极怖畏阎摩敌，与语金刚极相应，敬礼赞扬语金刚！您是贪欲金刚性，阎摩敌主诸事业，与身金刚极相应，敬礼赞扬持剑尊！

གཏོང་། འདིས་སྒོམ་སྐྱབ་ལ་ཐོས་བསམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་འགྲུབ། དང་པོར་རྟེན་བརྟེན་པ་རྣོགས་པར་འཚར་དཀའ་བས་ཁྲ་ཚེམ་མེ་བ་དང་། གཙོ་བོ་གཅིག་ཕུའམ། དེའི་རྟ་ཞལ་ཙམ་མམ། དེའང་མི་གསལ་ན་སྐུ་བརྟེས་པ་དང་ཉེར་བསྡུ་བྱས་པ་མིན་ཀྱང་རེ་ཞིག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་ཁྱེས་པ་དང་། དེའི་སྐུའི་ཚ་ཤས་གང་འཚར་བ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྣང་ཤུགས་ཙན་དང་། གཞན་ཡིད་ཀྱིས་མ་བོར་བ་བྱས། དེའང་མེ་དང་ཉེ་མའི་ཟེར་ཤུ་བྱ་དཔེར་བཟུང་ནས་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་འོད་དང་འོད་ཟེར་གྱི་རང་བཞིན་ཙན་དུ་བསམ། དེ་འཚར་ཚེད་དམར་ཁྱེད་ལ་ཁང་དང་ཤོར་སྐར་ཁྱང་ཙན། དེའི་འོད་ཕོག་ས་ཆུ་སྣོད་དང་། སྟེང་དུ་མེ་ལོང་དང་རལ་གྲི་བཏགས། བྱང་ངམ་ནུབ་ཏུ་དམིགས་རྟེན་བྱིས་སྐུ་བཀྲམས། ཐང་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་མེ་ལོང་ལ་ཤར། དེ་ཆུ་སྣོད་དུ་ཤར་བ་ལ་དམིགས་པའམ། དེ་མ་འཕྲོམས་ན་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས། དང་པོའི་དམིགས་རྟེན་བཞག་ནས་ཤྲ་གཞན་འཚར་བ་ཤྲ་བྱའི་རྗེས་སུ་མི་འཐང་བར་ཚད་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་བསྒོམ་པ་ལས་འོས་མེད་བྱས་ན་མི་འཚར་བས་ཚད་ལ་བབ་ཅེས་གསུངས། སྐུའི་སྤྱི་ཤར་བ་ན་རལ་བའི་རྩེ་ནས་གདན་གྱི་བར་དང་། གདན་ནས་ཡར་རལ་པའི་རྩེའི་བར་དང་། རྒྱབ་མདུན་ཕྱག་ཞབས་སོགས་ཡས་མས་དང་། དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་འོག་ཤར་ནུབ་སྟོ་བྱང་གི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་ཕྱི་ནས་ནང་དང་། ནང་ནས་ཕྱིར་གསལ་འདེབས་པ་དང་། བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས། རང་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་ལས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཞིག་ཚད་དེ་ཤར་སྐོའི་རྟ་བབས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཁོད་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་བཀོད་པ་སྔར་ལེགས་པར་བཟུས། ཡིད་ལ་གསལ་བར་ཤར་བ་ན་མ་བརྟེད་པར་རང་གཙོ་བོ་ལ་ཐིམ་པར་མོས་ནས་ང་རྒྱལ་འཇིན་པར་གསུངས་པ་ལས་དང་པོ་པ་ལ་འཚར་བདེ་བའི་ཐབས་གནང་བ་རེད། ང་རྒྱལ་བསྒོམ་པ་གཙོ་བོ་དང་། གསལ་སྣང་འདོན་པ་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་གསལ་སྣང་སྐྱབ་པའི་མཐར་མེད་མི་རྟག་ང་རྒྱལ་འཇིན། ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྣང་ཡོད་མེད་ལ་མྱ་བཞི་ཡོད། དེའི་ཚེ་སེམས་གནས་དགུ། ཕྱོགས་བྱུག ཡིད་བྱེད་བཞི་སོགས་འགྲུབ་ལུགས་ལམ་རིམ་དང་བསམ་གཟུགས་ཕྱར་ཡིན།

第十四章、观修粗细生起次第并忆念清净

特于忆念清净前的此处，必须以观察修与安住修之力对天身成办佛慢与明现。此中，对观修内涵的体性、数量、次第获得决定后，发

二校稿

起“应如是而修!”的强大牵引力，能以此力修成，必须以闻思作前行才能成就。最初难以完全现起能依所依坛城故，可观其光辉莹然及唯独观主尊、或仅其根本面。若此尚不能，虽非当忘却及收摄圣身，但可对一面二臂相、或任何能现起的其身支分安置有力的佛慢与明现，并莫令心意失却其他部分——此可取诸如火及太阳的光芒作喻，从而将显而无自性（类比为）光与具光芒的自性而作思惟。

为观现彼故，可如《直授导引》中所说，“于东及南有窗的房中，在其（从窗射入）光线照及的地上放置盛有水的盆，盆上放置镜子及剑。在北或西墙挂上所依的绘像，令唐卡中的身像映现镜中，彼则现于水中。缘水中所现——或若未备水盆，可缘镜中所现影像而修。安置最初的观缘所依后，不随逐于诸如其他本尊的显现，而于独一量之上观修。否则，若无所决定，则不能现故，当抉择为量。”当能现起身的总相时，可由顶髻至坐垫间、由坐垫上溯至顶髻间、前后手足等作上溯与下降，以及坛城的上下、东西南北的边与边之间，由外而内、由内而外作明观。强巴仁波切说，“观从自成的面臂圆满能怖金刚身中分出一尊一面二臂身，安置于东门的牌坊上之后，如前善观其能依及所依的构造。当能于意中清晰现起时，不忘失而观其融入自身主尊后，持佛慢。”这是初业者能顺利观现的方便扼要。观修应以佛慢为主、引发明现为其支分故，在成办明现后，持佛慢不可或缺，佛慢与明现的有无具有四句关系。其时，以九住心、六力、四作意等成就（奢摩他的）方式遵《道次第》及《心色》所述。

二校稿

སྐྱར་དུ་མི་འཆར་བའི་ལས་དང་པོ་བ་དང་། རགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡུད་ཙམ་དུ་འཆར་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཤུ་སོགས་དེ་ཤར་མི་འཆར་བ་ཡེ་ཤེས་ཆུང་ཟད་བབས་པ་སྟེ་གནས་སྐབས་དང་པོ་གཉིས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཤུ་དང་། སྣུན་ཀྱི་དཀར་ནག་གི་ཚ་ཚུན་ཚད་ཡུད་ཙམ་ལ་ནམ་འདོད་འཆར་བ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་གསུམ་བསྒྲིད་རིམ་རགས་པའི་སྐབས་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ཆུང་ཟད་བབས་པའི་སྐབས་རྐེན་བརྐེན་པ་ཡུད་ཙམ་འཆར་བ་ལ་དཀའ་ལས་མེད་པས་རྩོལ་མེད་ཀྱི་སྒོང་བ་ཐོན་ཏེ་བསྒྲིད་རིམ་གསར་དུ་ཐོབ་པར་འཇོག་གམ་གསལ་ཁ་མ་མཐོང་། གནས་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་ཐ་ཐེག་བསྒོམ་པ་བྱིང་ཚོད་འགོག་ཆེད་ཡིན་པས། ཚོད་པ་འགོག་ན་འོག་དང་། བྱིང་བ་འགོག་ན་སྟེང་གི་སྣ་རྩེར་ཕྱག་མཚན་དང་ཐེག་ཀྱི་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཤར་ཏེ་ཐ་ཐེག་ལ་སོགས་པ་ཐེག་ཆེན་ལས། ཚོད་པ་འགོག་ན་སྟེང་གི་སྣ་རྩེར་ཕྱག་མཚན་དང་ཐེག་ཀྱི་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཤར་ཏེ་ཐ་ཐེག་ལ་སོགས་པ་ཐེག་ཆེན་ལས། སྟེང་གི་སྣ་རྩེར་ཕྱག་མཚན་དང་ཐེག་ཀྱི་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཤར་ཏེ་ཐ་ཐེག་ལ་སོགས་པ་ཐེག་ཆེན་ལས།

但未能现起生处的本尊等细节者为“稍降智慧”，此为最初的二阶段。一旦对生处的本尊及眼的黑白以内的细节能片刻随所欲现起为“于智自在”。此三者为“粗品生起次第”阶段。续典中未说在“稍降智慧”阶段除仅能片刻现起能依所依故，未见有对其安立或明确为修出无勤的感受——新得生起次第。在最初三阶段中的细点修法，主要是为破除沉掉故，若为破掉举于下端、破昏沉于上的鼻尖持心于微细手帜及明点。当修至可容受沉掉的功德时，尚属修学粗坛城而非作整体修学。对粗品获得坚固后，便须对细点作整体修学，故当观想从心间的三摩地萨埵ཧཱུྃ（吽）字放出蓝色微细金刚杵，上提而住于根本面鼻端、大小约为剖半豆子的月垫上，呈约芥子许大的蓝色金刚杵，于其持心。至坚固时，观从其放出一个、而后二个……乃至遍满虚空后，再次第不紊回摄。前者未坚固则不放出后者。得究竟后，将手帜换作本尊身观修放摄。

此所谓“上的鼻端”，虽字面上即通常所说的鼻尖，但有文本说是位于双眼之间的鼻腔内交汇处，及如唐萨巴所说：“于双眼珠间的中央、竖立状中脉上端之内作观修。”

或观从本尊父母的心间降下红白菩提，安置于密处交合处的月垫上，依彼观修明点内能依所依坛城作放摄。显乘中是先以安住修引发轻安，再以观察之力引发轻安，即止观的现起须依次获得是决定的。但在此密乘阶段，于放摄中即已齐备观察修与安住修，且以风息调柔之力能快速遮断沉掉，止观是同时获得故，为与显乘规不同的最大甚深差别。

二校稿

དེ་ཉར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་བསྟབ་ཉེ་བསྒོམ་པས་སྤྱོ་བ་ཉེ་ཡིད་སྤྲན་ན་དག་པ་དྲན་ནས་བརྟས་པ་ཟུ། འདི་ལ་སྡད་རྒྱུད་པས་དེ་ཉར་ཞེས་སྦྱོར་བ་ཐུ་མའི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྣང་འདྲེན་པའི་ཚོག་གོ་རྒྱུ་དང་དགོས་པ་ཆེ། དེ་ཡང་སྟོབ་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པས་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས་སྐུའི་དྲུལ་ཐབ་གཅིག་ལའང་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་གནད་རྫོགས། གོ་འཕང་དེར་བསྒྲོད་པའི་གཞི་ལམ་འཁས་བྱ་ཚ་ཚང་སྐུའི་རྣམ་པས་མཚོན་ཚུལ་ཤེས་ན་སྐུ་བསྒོམས་པས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བག་ཚགས་འཇོག་པ་གོ་བ་དང་། དག་ཚ་མ་འོང་བ་ན་འདི་ཉར་གྱུབ་པ་གོ་བའི་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་གང་ལ་སྦྱངས་གཞིའི་གསུང་རབ། དེ་ལ་སྦྱངས་པའི་དོན་རྟེད་རྒྱུ་བདེན་གཉིས་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒུ་འོད། དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་བྱང་ཕྱོགས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས། དེའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་མིག་སྨན་སོགས་དང་། དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད། སྐྱེབ་གཉིས་བག་ཚགས་དང་བཅས་པ་སྣང་ནས་མི་གནས་རྒྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཞལ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཏེ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་སོ།།

对这样深广的内涵作“修学”即观修，至“疲累”即心意力衰退时，应忆念清净后持咒。下密院派认为，以“如是[12]”两字作结合，可知是与此前的佛慢与明现的连接词，并具有重大作用。其中，从学道至佛地之间，对十二分契经以闻、思、修之力净治相续后，即使是圣身中的一微尘亦具有能圆满十二分契经所诠义的扼要；若了解以支分齐全的圣尊身相表示能趣彼果的基、道、果之理，则可了解到观修圣身能于全圆道植下殊胜习气，以及将来能如是成就，具此二种目的。此外，于何净基的佛经、于其获得能净义之因——共的二谛及不共的幻身与光明、彼所领悟的共道菩提分及不共道乐空智、其境十六空性、共同之果眼药等及八悉地、不共果八自在、由断除二障及习气而现证

[12] 仪轨文中：“如是九首者，表大乘九分经教……”这段文的开头二字。

二校稿

无住涅槃等表义，可参阅他论详细了解。

དེ་ནས་ཐེང་ཐག་ཐང་དུ་དགུ་སྦྱིལ་སོགས་ཐུགས་རིམ་ལྟར་བྱས་བའི་མེ་རུས་སོགས་ཀྱི་ཐེང་བ་སྟེམ་པར་བཞག་ལ་བསངས་སྦྱངས། བང་ཉིའི་གདན་ལ་ཐེང་རྟོག་གི་གྲངས་ཀྱི་མེ་ལས་པདྨ་མེས་མཚན་པ། དེ་ལས་འདོད་ཆགས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཡབ་རྒྱབ་སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་གྱི་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། དབང་བསྐུར། རྒྱས་གདབ། མཚོད་བསྟོད་བྱ། ཐུགས་ཀར་ཉེ་མ་ལ་མེ་ཡིག་གི་མཐར་ཐེང་བ་དཔལ་བ་ཚུར་བསྡུན་པའི་སྨིན་མཚམས་སུ་སྟྲཱྃ། དེའི་ཐིག་ལེ་ལ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རམ། གཙོ་བོ་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་སམ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་བ་བསམ། ཐེང་རྩོག་རེ་བཤང་བ་དང་མཐེ་བོང་ལྷགས་ཀྱུས་ལྟ་རང་འདུ་རེ་སྤྱན་དྲངས་ནས་རང་གི་སྙིང་གའི་སྟྲཱྃ་ལ་ཐིམ་པར་མོས་ནས་འདུན། མཐུ་མེད་རྩོ་རམས་པ་ཆོས་སྐྱིང་པོས། ཐེང་བ་མདོ་འཛོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ངེས་ཅན་བྱས་ནས་འདུན་པ་ལས་གཡས་གཡོན་རེས་མོས་ཀྱིས་འདུན་པ་མི་རེགས་ཞེས་བྱི་རྒྱ་ནག་པས་གསུངས་ཟེར་བ་འདིའི་མི་མཚོའི་དཔལ་བ་ཚུར་སྟོན་པའི་དམིགས་པ་དང་མི་འགྱུར་དགོངས་ནམ་སྟམ། རེགས་བྱ་ཚང་དེ་ལས་མི་ལེན་ཅེས་གསུངས། རབ་གནས་མདོར་བསྡུས་ཐེང་བ་བསྒྲིད་ཆོག་འདིས་རེགས་འགྲེ་སྤྱར་ཆོག

第十五章、持咒之法

其后，以九根线捻成唸珠绳等制作方法，按《密宗道次第》所说进行。将人骨等材料制成的唸珠捧在手心，对其作驱除、净治。观于莲日垫上，有与唸珠粒数相等的ཨ（美）字，各转成标以ཨ（美）字的莲花，继转成单尊贪欲阎摩敌。按仪轨加持身语意、灌顶、封印、献供与赞。观于心间日垫上ཨ（美）字的周边，有咒鬘围绕。继而略诵咒三或者七遍，观其融化为光后，生起滴血的人头唸珠，额头对向自己，眉间各有一ཧཱུྃ（吽）字。字的明点中安住能依所依坛城、或面臂圆满的主尊、或一面二臂尊。每拨数一颗珠粒，皆观想大拇指为铁钩，勾召一位似己本尊驾临，融入自己心间的ཧཱུྃ（吽）字。这样作观想而

二校稿

拨唸珠。

图美多仁巴·却宁布说，“赤仁波切·嘉纳巴说‘应以首珠为准定下一个方向作拨数，左右轮番拨动之法是不合理的。’所以我想是因他考虑到与此处所说的‘人头额部对向自己’的观想法不能匹配故。在其显宗学院中并不认同。”唸珠的胜住（开光）略法以此仪轨的唸珠生起法类推可知。

དེ་ནས་བཟླས་པ་ལ། ཞེ་ཏོ་སྦྱགས་སྒྲུབ་ཀྱིད་ན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་ཉི་གདན་ཟླ་གདན་དང་། ཏྲཾ་ཡིག་རྡོ་རྗེ་ཡིག་ཏུ་ཕྱུར་བའི་མཐར་ཨོཾ་ཨ་ར་པ་ཙ་ནའི་ཡི་གེ་དྲུག་བཀོད་ནས་བཟླ་བ་ལ་ཉི་གདན་ཟླ་གདན་དུ་བསྒྱུར་བའི་སྦྱགས་སྒྲུབ་ཟེར། ཡང་ཉི་གདན་རལ་གྲིའི་འཁོར་ལོ་རྩེ་བཞི་དྲུག་པར་ཕྱུར་བའི་རྩེ་བཞི་ལ་ཨོཾ་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་དྲུག ཤེ་བར་རལ་གྲི་གྱེན་བགེངས་གི་ཐུགས་མཚམས་ཀྱི་གཞུང་ཕྱར་རམ། ཡུ་བའི་རྡོ་རྗེ་ཤེ་བའི་ནང་དུ་དྲྀཾགས་ལ་བཏབ་ནས་བཟླ་བ་ལ་ཉི་གདན་འཁོར་ལོ་རྩེ་བཞི་པ་ཙ་ནའི་སྦྱགས་སྒྲུབ་ཟེར་ཏེ་འབྱོང་རྩེ་ལྟ་བསྟན་རིན་ཆེན་ཆུ་མཚོའི་གསེར་ཆོས་སུ་ཡང་གྲགས། འདི་གཉིས་ཀ་ལ་ཆེ་གསལ་སྐྱར་ཟབ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་སྐོར་བདུན་དང་། མ་དག་པ་འཁྲུད་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་གསལ་བའི་དམིགས་པ་སྦྱར་ཆོག སྤང་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་རྟྀཾ་ཞུ་བ་ལས་རལ་གྲིའི་འཁོར་ལོ་ས་བོན་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་སྐར་ལྔར་ལ། རལ་གྲིའི་བར་མཚམས་ལ་སྒྲིཾབྱུག་བཀོད། དབུས་ཀྱི་སྒྲིཾའི་གི་གུའི་ནང་ཟླ་གདན་ལ་རང་ཐ་མལ་དུ་གནས་པའི་མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ལས་ཀྱིས་བསྐོར་ཀྱང་ཆོག རེས་མོས་ཀྱིས་བསྐོར་ཀྱང་རུང་། འཁོར་ལོ་གྲབ་གྲབ་འཁོར་བ་མང་ན་མི་ལེགས་པས་འཁོར་བ་མི་མངོན་པར་དགོས།

其后持咒：若作静猛合修，观智慧萨埵心间的日垫转为月垫，ཏྲཾ（吽）字转成སྒྲིཾ（帝）字，སྒྲིཾ（帝）字周边，安置有“ཨོཾ་ཨ་ར་པ་ཙ་ན”（嗡阿 ra 巴杂纳）六个字而诵咒，此名“日垫转为月垫之合修法”。或观日垫转成六辐剑轮，轮辐上边安置“ཨོཾ་ཨ་ར་པ་ཙ་ན”六字，轮芯有一竖

一校稿

立的剑，在其剑格的中央、或剑柄端的杵芯内明观ཧཱུྃ（帝）字而诵咒，此名“日垫转成六辐轮的合修法”，在琼结拉尊·仁钦嘉措（宝海）的金法中也是作此称呼。此二法中，均可与大、明、速、深等七种所缘法类，不净交缠，以及无知者令明的所缘法结合。色举派的共法为：观日轮上的ཧཱུྃ（吽）字融化转成如前述般带有种子字及咒字的剑轮，在六剑刃之间安置六个ཧཱུྃ（帝）字。中央ཧཱུྃ字顶部的“ཾ”（音：格咕）符内，呈凡庸相的自己安住其中，周边安置一切有情。此静猛合修法与其他任何本尊及咒结合均可。

观剑轮右旋，咒字则左旋或不旋亦可、交替旋转亦可。此转轮的观法不可一味多修，故其后应观轮不现出。

རང་གཞན་གྱི་རྣོངས་སུན་སྐྲ་ཤད་ཀྱིས་རྣམ་པ་བ་སྤྱིའི་ངུ་གུ་ཐམས་ཅད་ནས་འདོད་ཅེར་གྱིས་དྲངས་པ་རལ་གྲིས་གཏུབ་པའི་ཕྱེ་མ་ཉེ་གདན་གྱིས་བསྡེག་པའམ། འཁོར་འོ་ནི་བསྐོར་ན་འདོད་ཅེར་འཐབ་པས་གཏུབ། ཉེ་གདན་གྱིས་བསྡེག་པའི་ཐལ་བ་འོག་སྐོ་ནས་ཐོན་པར་བསམ། ཆེ་གསལ་སྐུར་ཟབ་སོ་སོ་ལ་མ་དག་པ་འཁྲུད་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་གསལ་བའི་དམིགས་པ་གཉིས་གཉིས་སྐྱར་ནས་ཞིབ་པར་གསུངས་ཀྱང་ཐལ་ཆེར་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་གསལ། བསྐྱེད་རིམ་འདིར་དམིགས་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་ལ། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་གཉིས་ཀ་ཚང་བར་བྱས་པའང་ཡོད་པ་ཁིད་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན། སྣད་རྒྱུད་ལུགས་རྣམ་བཤད་དུ་མེད་ཀྱང་དོག་བདེ། ཐུན་མོང་བ་གཞན་གཉིས་དང་མི་འདྲ་བར་ཉེ་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་འཁོར་ལོ་བཀོད་དགོས་ཚུལ་ཤམས་ལེན་གནད་ཀྱི་དྲིས་ལན་དུ་ཡང་གསལ། བསྡུས་གཞིག་གི་དམིགས་པ་རྣམ་བཤད་དུ་ཡོད། སྣད་རྒྱུད་ལུགས་ལ་ཡུམ་གྱི་སྒྲགས་སྐྱབ་ལུགས་གཅིག་ལ། ངོ་ལངས་མའི་ཐུགས་ཀར་བད་དཀར་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེ་བར་ཟླ་བ་ལ་དབྱངས་ཅན་མའི་ཐུགས་ཀར་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་སུ་ཟླ་བ་ལ་པི་པཾ་མགོ་གཡས་བསྐྱན་ཤལ་སྐྱབས་སུ་གནས་པ་གང་ནས་ཀྱི་ཚུལ། དེའི་སྟེང་དུ་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེ་བར་ཟླ་གདན་ལ་རལ་གྲིའི་འཁོར་ལོ་རྩེབས་དྲུག་པ། སྟེ་བར་རལ་གྲི་གྱེན་འགྲེང་གི་སྡུགས་མཚམས་སམ་ཡུ་བའི་རྩ་རྩའི་སྟེ་བར་རྒྱུ་ཡིག་གམ་ཨཱུྃ། ལན་གཅིག་ཧཱུྃཡིན་ནམ་བརྟགས་

二校稿

གསུངས། རྣོལས་དྲུག་ལ་ཨོ་ཨ་ར་པ་ཙ་ན། བར་སྣོང་དྲུག་ལ་རྩྭཱཾདྲུག་བཀོད། པད་འདབ་བརྒྱད་ལ་ནང་སྐོར་དུ་དབྱངས་ཡིག་གཉིས་གཉིས་དང་། ཕྱི་སྐོར་ལ་གསལ་བྱེད་བཞི་རེ་བཀོད་དེ། ཨོ་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་རྩྭཱཾའོ། ཨོ་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་རྩྭཱཾགང་ཟུང་བཟུ། རླུངཡོད་དམ་བརྟག་གསུངས། དེའི་ཚེ་ཕྱག་གི་པི་ཏཱ་ལས་ཐུགས་དེ་སྒོགས་པར་བསམ། པདླའི་འདབ་མར་དབྱངས་གསལ་བྱེད་བཀོད་པ་ལས་བཟུ་བར་མ་གསུངས།

观自他有情的蒙昧皆呈毛发之相，从一切毛孔中为光明所拔出，以剑轮碎为齑粉，落于日垫之上焚烧殆尽。若不观转轮，则观为光芒击碎后，落于日垫上焚尽，灰烬从下门排出。

于大、明、速、深各自与不净交缠，以及无知者令明这两种观修法结合后作详细讲授的方式，大部分可参考遍知老上师的《生起次第》。在本生起次第中，既有两种观想法各别讲述的方式，也有一种观法即齐备两种的方式，这只是传统上的差异而已。在色举派的注疏中虽未见，但易推知；《实修问答》中也载有一种与其他两种共法不同的观想法，是须在日垫上安置白轮；“随坏渐收”的观想法在《注疏》中有说到；色举派中提到一种佛母的合修法，谓观于起尸母心间有八瓣白莲，其蕊芯月轮上所住妙音佛母的心间，具有八瓣莲花，莲台月上安置头向右卧放的琵琶作垫，其上八瓣莲花的蕊芯月垫上，安置六辐剑轮，轮芯一剑竖立，在剑格或柄端的杵芯标以རྩྭཱཾ（师利）或རྩྭཱཾ（醒）字——某次师云“似应为རླུཾ（帝）字，尚需观察。”在六辐上安置“ཨཱ་ར་པ་ཙ་ན”（嗡阿 ra 巴杂纳）六字，六剑辐间安置六“རྩྭཱཾ（师利）”字，在八瓣莲花的内层瓣上各安置两个元音字，外八瓣上各安置四个辅音字。其后，持诵：“ཨཱ་ར་པ་ཙ་ན་རྩྭཱཾ”（嗡阿 ra 巴杂纳师利！）或“ཨཱ་ར་པ་ཙ་ན་རྩྭཱཾ”（嗡阿 ra 巴杂纳醒！）谓：是否有རླུཾ（帝）字尚需观察。其时，

二校稿

观其手中的琵琶自行发出该咒之声音。除说于莲瓣上安置元、辅音咒外，未说其诵咒。

དེ་ནས་གཙོ་བོའི་འཁོར་ལོའམ་ཟླ་གདན་ཉེ་གདན་དང་། རྒྱུས་ཡིག་ཀྱཱཾ་ཡིག་ཏུ་གྱུར་བའི་མཐར་ནང་དུ་ཉེ་སྡིང་ཚར་གསུམ། དེའི་ཕྱིར་སྡིང་པོ་ཚར་གཉིས། མཐར་རྩ་ཐུགས་ཚར་གཅིག་ཟུང་བཀོད་དེ་རྩ་ཐུགས་ཚར་གཅིག་བཟློས་ཀྱང་གསུམ་ཀ་བཀོད་ཡོད་བས་དེ་གསུམ་བཟློས་བའི་ཕྱིན་ཆད་བཟློང་། དེ་རྟེས་རྩ་ཐུགས་སྡིང་པོ་ལ་བསྟིམས། དེ་བཟློས་བས་ཐུ་མ་ཐིམ་པ་དང་། ཉེ་སྡིང་བཀོད་པས་གསུམ་ཀའི་ཕན་ཡོན་འཐོབ། དེ་རྟེས་སྡིང་པོ་ཉེ་སྡིང་ལ་བསྟིམས། དེ་བཟློས་བས་ཐུ་མ་གཉིས་ཐིམ་པས་གསུམ་ཀ་བཟློས་བའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་ཞེས་གསུང་བཤད་ལས་འབྱུང་གསུངས། སྡིང་པོའི་ཚོར་བརྟོད་པ་དང་རྩ་ཐུགས་དེ་ལ་བསྟིམས། ཉེ་སྡིང་ལ་རེགས་འདྲ། ཐུགས་ཁེང་རྩོ་རྟེའི་མཐར་འགོད་པའི་ཡུགས་ཀྱང་ཡོད། གཏོར་ཆེན་གྱི་འཇིགས་ཁྲེད་རྩ་ཐུགས་དང་། སྨད་རྒྱུད་པས་གསང་འཇིགས་ཀྱི་ཐུགས་བླ་མས་དབུ་བསྐྱལ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདུས་པའི་བཟློས་པ་ཐོག་མར་རྩ་ཞལ་ནས་འདོན་པ་ཙོ་ཆེད་ཡིན། ཚོས་རྒྱལ་གྱི་བཟློས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་བཟློས་པར་ཁྱེད་དགོས་བས་དེ་སྔེན་ཞལ་ནས་དབུ་བསྐྱལ་བ་དང་འདི་གཉིས། རྐོག་གསུམ་གྱི། ཐོ་གཅིག་པ་ནི་དཔྱེ་བར་བྱ། །ལྟག་མ་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་བཟློས་པ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་ལུགས་ཡིན་པས། རུ་པོཀ་གྱི་རྐོག་བདུན་འགེལ་པའི་བཤད་པའང་དབུ་བསྐྱལ་བའི་དོན་ལས་ཞལ་གཞན་ནས་མི་འདོན་པ་མེན། གཙོ་འཁོར་གྱི་ཞལ་དུ་ཡོད་དང་། སྐོད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཙུད་ཐམས་ཅད་རྩོ་རྟེའི་ཁྲེད་དུ་གསལ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐུགས་ཁྲར་ཆེམས་ཀྱིས་སྐྱོགས་པར་མོས་པ་འདི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ།

其后，观主尊的剑轮或月垫转成日垫，ཧཱུྃ（帝）字转成ཀྵཱཾ（叶）字。字的周边，最内层是近心咒三遍连作一圈，再外是心咒两遍连写接成一圈，最外是根本咒一遍首尾相连成一圈。谓：即使诵根本咒一遍，也因已安置有三咒故，能出生诵彼三咒的加持。其后，观想根本咒融入心咒，持诵心咒——因前者已融入（心咒）、及已安置近心咒故，能获得三者的利益。其后，心咒融入近心咒，持诵彼近心咒——

二校稿

因前二咒已融入彼故，能获得持诵三咒的利益。”这是出自口传讲授所说。诵心咒的“嗡”字时，观根本咒融入其（字）中。近心咒亦如是类推。亦有将咒鬘安置于金刚杵周匝的观想方式。

在修大朵玛仪轨的能怖金刚根本咒，以及下密院派诵集密、能怖咒时，均由上师起腔的做法，是为提示出世间的持咒法是先从根本面领诵故；事业法王的持咒必须按世间持咒法进行，因此是观从罗刹红面起首领诵，有此二种差别。这是与《三品续》中所说“当开启一门，余者全关闭”的含义结合而解说持咒方式的。《热派法函之七品续释》的解说中也说，所谓“领诵”之义，非指（本尊的）其他口不作持诵，而是应信解主尊与眷属的口中皆有诵咒，且所明观的一切器世间无量宫及情世间能怖金刚皆发出轰隆隆的诵咒声。这是一切本尊法皆相同的。

二校稿

བཟློག་བའི་སྐབས་དམིགས་པ་ལ་འབྱམས་ནས་ངོན་མེད་པས་དབུགས་འགྲོ་འོང་གཅིག་ལ་སྦྱོར་བསྡུ་རེ་རྫོགས་པ་དང་། དེ་མི་ནུས་ན་འགྲོ་འོང་གཉིས་གསུམ་རེའི་ཡུན་ལ་སྦྱོར་བསྡུ་རེ་བྱེད་པ་གང་བདེ་བྱ། རྣ་པོཏ་དུ། འཁོར་ལོ་དང་པདྨ་ལ་རྩ་ཐལ་གས་བཞི་ཚོམ་དུ་འགོད་པ་སོགས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དགག་བཞག་མ་མཛད་པར་བཀོད། ཤ་ཅང་ཟབ་པའི་བསྒོམ་བརྗོད་མ་མཛད་ཀྱང་དེ་ཤར་བཟློས་ཚེག རྩ་ཐལ་ཀྱི་ཨོཾ་དང་། ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ་མ་བརྩེས་པའི་ཨ་ལ་ཀ་བཞིའི་ཤང་པ་རེའི་མགོ་མཇུག་ཏུ་ཡ་རེ་ཡོད་པས་ཞང་ཡུགས་ཡ་བརྒྱད་ཟེར། དེ་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་གཤིན་རྗེ་གཤེད་གཙོ་བོར་བྱས་ན། ཀླ་མ་རྟ་ཎ་དོ་མེ་ཀླ་སོགས་ཀླ་བརྒྱད་དང་། སེར་སྣ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ། མ་མ་རྟ་ཎ་དོ་མེ་མ་སོགས་མ་བརྒྱད། འདོད་ཆགས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ། མེ་མ་རྟ་ཎ་དོ་མེ་མེ་སོགས་མེ་བརྒྱད་ཅན་བཟླ་བར་དཔའ་བོའི་ལས་འབྱུང་། དེ་ཤར་བཟློས་ཚེག་པར་ཀུན་མཁྱེན་ཟླ་མས་གསུངས། འཁོར་གྱི་ཤྲ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་རང་རང་གི་ས་བོན་གྱི་མཐར་ཐུགས་ཁྱེར་བཀོད། དེའང་ཇོ་ན་ཇོཀ་བཟླ་བའི་ཚེ་ཙ་རྩེ་ཀའི་ཡབ་དང་། མོ་ཀ་ར་ཀྱི་བཟླ་ཚེ་གཏི་མུག་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དང་། ཐོ་བ་

གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་སྐྱགས་ཁེང་བཟོད་ནས་བཟུང་བ་དེས་ཉག་མ་གཞན་ལ་རེགས་འགྱེ། ཇ་རང་རང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་འཛམ་བའི་རྡེན་བརྟེན་པའི་སྤྲོ་བསྡུ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་མངོད་པའི་སྐབས་ཤེར་བྱ།

持咒时，若对所缘涣散并无意义，因此应于一呼一吸间完成一次放摄。此若不能，可随己方便在每二或三呼吸的时长内作放摄的观想。《热派法函》中，说到在轮与莲花上将根本咒安置为四堆等方式，为宗大师父子所破，未按此说观置。即使非持诵太深奥之咒亦可按上述方式进行。根本咒中，不计“嗡”及“吽吽呸呸娑哈”诸字，可分为四偈，每句的首尾均有“ꡃ（雅）”字，故觉派中称为“八ꡃ（雅）咒”。同样，出自《巴法函》的持咒法为：若以痴阎摩敌作主尊，则转变为“且玛 ra 杂萨多灭且……”称“八ꡏ（且）咒”。怪阎摩敌为“玛玛 ra 杂萨多灭玛……”称“八ꡌ（玛）咒”。贪阎摩敌为“灭玛 ra 杂萨多灭灭……”称“八ꡑ（灭）咒”。遍知上师说按这些方式持咒均可。

观于眷属诸尊的心间日垫上，有各自的种子字，字周安置各尊的咒鬘。其中，诵“ཇཿན་ཇཿཀ（嗡即拿即吽呸！）”咒时，观于杂姿嘎佛母的夫尊心间安置咒鬘而持咒；诵“ཨཿཀ་ར་ཀྱ（嗡莫哈 ra 迪吽呸！）”咒时，在痴阎摩敌及锤阎摩敌的佛母心间安置咒鬘而持咒。所余诸尊亦如是类推。植下各尊往生为各自坛城主尊缘起的放摄修法，可按“坛城胜王”事业时所述而行。

བཟླས་པའི་སྒོན་བརྒྱད་ནི། བཟླས་བརྗོད་བྱེད་ཚེ་མི་སྡུར་མི་དལ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཤར་ཨོཾ་ཡི་གེ་གསུམ་འདུས་པས་མེགཱ་འཇུམ་གསུམ་གྱི་ཡུན་ལ་བློ་བ་ཤུ་བུ་རིང་ཐུང་མཐོ་དམའ། གི་གུ་ནོ་ཞབས་ཀྱུ་འགྲེང་བུ་རིང་ཚ་ཚད་པ་སོགས་མི་རྟང་བས་ཐུགས་ཀྱི་བློ་བ་སྐད་ཅིག་སྐད་དུ་ཐོས་ནས་ཐུགས་དགེ་པར་བློ་བ་གལ་ཆེ། མཐར་

ཐུ་རང་རང་གི་སྒྲིབ་བོའི་རེགས་བདག་གི་ཐུགས་ཀར་ཡིག་བརྒྱའི་ཐྲག་ཕྲེང་བཞོད་པ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས་པས་ཚད་ལྡག་གི་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དག་པར་བསམ། ཟ་མ་ཏོག་ཐུར་བྱས་ན་མཆོད་བསྟོད་མདོར་བསྡུས་བྱ། ལྷན་ཐབས་དང་སྒྲུབ་མཆོད་ཐུར་ན་དེ་འཕལ་མཆོད་གཏོར་ལྷ་རང་ཉིད་ལ་འདུལ་བས་མཆོད་བསྟོད་མེ་དགོས། སྐབས་འདིར་ཉེར་བསྡུ་བྱས་ལ་ལྷ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཞེངས་ནས་གཏོར་མ་ཐྱན་མཚམས་སུ་ཕུལ་ཀྱང་ཆོག

诵咒的八过，乃如“持诵之时勿过疾过缓……”所述，是指诸如“ཨཱཿ（嗡）”字是由三字拼合故读诵时应持续三眨眼的时长，即“长短高低”适宜。不可缺失“格咕、拿若、晓足、剪布”（译按：即 i、o、e、u 四元音）的字韵等故，由学习唸诵咒的方法而作正确持诵非常重要。

最后，观于各各本尊头顶的部主心间，安置百字明咒鬘，流降甘露，令一切增减的罪过完全清净。若按《宝篋》修诵，可作简略的供、赞；若按同入及修坛供养之法，是彼放出供朵玛天众向行者自己献供故，不需作供赞。此处收摄后出定为一面二臂尊的身相后，在座间再献朵玛亦可。

དེས་ན་ཐྱན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། གཏོར་འདུལ་དང་། ཁ་ཟས། ཉལ་བ་དང་། ཐུལ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལས། གཏོར་քུས་ཤ་དང་བདུད་རྩི་ཐུ་དངོས་སམ། ཟན་ལ་སྐང་པོ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བཟོས་པ་རང་དགར་ཤེ་བར་མོས་ནས་ཟན་དང་བསྲེས་ཏེ་གཏོར་མ་བཟོ་བ་འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་ཏོ་རྗེའི་ཕྱག་བཞེས་ཡིན་གསུངས། ཤ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མེད་ན་ཡང་། །ཐམས་ཅད་བསམ་པས་རྣམ་པར་བརྟག །ཅེས་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་བའང་ཡིན། ཀུན་སྤང་གི་རྣལ་འབྱོར་པས་གཏོར་མ་མ་འཕྲོམ་ན་ཁུར་བ་སྟེ་གོ་རིས་སོགས་ཟས་སྣའམ། ཆུའི་ནང་ཟན་བརྩེས་པའི་ཏོག་པོའམ། ཆུ་ནང་དུ་ཕྱེ་བཏབ་ཀྱང་ཆོག ཤ་དང་ཆང་གཏོར་քུས་ལ་གཡ་ཆེ་ཡང་སྣ་ས་དང་རི་ཁོད་དུ་དཀའ་བས། ནས་བཙོས་པ་ལ་ཕབ་བཏབ་ནས་མནན། ཆང་དྲི་ཞུན་ཞིང་བཙག་རན་པའི་

སྐབས་སུ་སྦང་མ་ཉེ་མར་བསྐམ་སྲེ་རྩེན་བཏགས་བྱས་པའི་ཕྱེ་ཙུང་ཟད་རེ་ཚག་བྱས། ནམ་དགོས་དུས་ཚུ་དོན་པའི་ནང་བཏབ་ནས་ཚང་དྲི་ཐོན་པ་གཏོར་མ་ལ་བསེ་བ་ཀུན་མཉེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དང་འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྩ་རྩེའི་ཕྱག་བཞེས་ཡིན་པར་ཁྱེ་ནམ་བཟང་ལས་དགེ་འཕེལ་དཀའ་བསྡུ་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་གསན་པར་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་བསོད་ནམས་དབང་ཆུལ་དང་། ཁྱེ་བསོད་ནམས་གཁས་པ་རྣམ་གཉེས་ལས་ཐོས་གསུངས། བདག་མདུན་འཁྲག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྡུབས་ན་རང་གཙོ་བོ་ལས་ཕྱེ་ནས་བསྒོམས་པའི་དགྱེལ་འཁོར་བ་ལ་གཏུལ་བྱེད་དགོས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་བྱ་མས་དབུ་སྐུལ་བ་རང་འདྲ་གཉེས་པ་ཕྱེ་བ་གོ་ཆེད་ཡིན། གཞན་དུ་ཤར་ཕྱི་དུར་ངོད་ཀྱི་ནམ་མཁར་གཏོན་མཉེན་བསྐྱེད་ཆོག་ཆུས་འཁྲིད་བསྟུས་པ་གང་མོས་ཆོ་ག་ལྟར་བྱས། ཕྱོགས་སྐྱོང་འོད་གསལ་དུ་བསྒྲུ ལྷགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ་གཏོར་མ་ཕྱལ་ཏེ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཞི་ཆུས་དབང་དྲག་གི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། བསྟུན་རྟོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་གཏོར་མཉེན་སྐད་ཅིག་གིས་གསལ་བཏབ་ནས་འབྱལ་བ་བླ་མའི་མན་ངག་ཡིན་ཞེས་པཾ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་གསུངས།

第十六章、座间瑜伽

因此，座间瑜伽分为：献朵玛、进餐、睡眠、醒起、沐浴诸瑜伽。其中，1、献朵玛：朵玛的材质可以真实的五肉及五甘露，或以糌粑随自意捏成大象等身相，观其已死后再掺入糌粑内捏成朵玛，这是蒋扬协巴的传规，亦为《集密续》中所说“纵诸肉皆无，以心皆可立”的密意。断舍一切的瑜伽士若未能备办朵玛，可以饼饵等食品、或于水中混入糌粑丸子、或仅于水中撒入糌粑粉代替。朵玛物中肉与酒虽非常重要，但寺院的僧众及住山者难以备办，可于蒸熟的青稞中加入酵母后压紧静置，至发出酒味及将发酸时，莫将其丢弃，于太阳下晒干，加入生的青稞粉稍压紧。何时需用，只要加入温水内就能冒出酒味，掺入朵玛内即可。这是遍知蒋扬协巴及蒋扬·迭微多杰的传规，

二校稿

乃赤仁波切·南喀桑波从格培林格西·噶久欧珠处闻说的，他则是从蒋扬喇嘛·索南旺杰及赤巴·索南札巴二师处听到的。

若修自对同入，须从自成主尊身中分离后，向所修坛城尊献朵玛，故由上师领腔诵仪轨中“出世间之……”，目的是为提示分离出另一相似尊。此外，可于东方寒林的天空中生起朵玛宾客，其广中略随自信解按仪轨修诵。观令护方神入住光明、加持舌后献朵玛，并嘱托与该分位相关的息、增、怀、诛事业。略者可按班禅·贝丹益西（具德慧）所说，“仅诵‘吽！’字即刹那明观朵玛宾客而献，此乃上师的口诀。”

བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་མ་འབྱལ་བའི་ཞུང་མ་མཐོང་བས་རྒྱུན་གྱི་འཇིགས་ཉེད་གཏོར་འབྱལ་ལ་ཅི་ཤར་ཉེད་ཅེས་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མར་ཞུས་པས། སྤྱིར་བཏང་རྒྱུད་ཐེ་ནས་བདག་སྐྱེད་ལ་གཏོར་མ་འབྱལ་བ་མ་གསུངས། དམིགས་བསལ་ཕུལ་ཚོག་པའི་སྐབས་ཡོད་ཅེས་རྒྱུད་ཚོག་གཉིས་དྲངས་པ་བརྗེད་ཅེས་ཁྱི་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གསུངས་པས་བདག་བསྐྱེད་རྒྱང་པའི་མཐར་ཐྱོགས་སྐྱོང་བཀུགས་ནས་གཏོར་མ་ཕུལ་ཚོག་པ་མནར་དག་ཡིན་པ་རེད། རང་གི་སྙིང་ག་ནས་སྤྲོས་པའི་ཤུ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཤུ་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་ནོ་དེས་པར་རྟང་ཞེས་བཀའ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས། ཐོགས་སྐྱོང་གཏོར་མ་དང་། བཀའ་སྩལ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྐོའི་དུར་ཁྲོད་དུ་སྦྱན་དྲངས་ནས་གཏོར་འབྱལ་དེས་པར་དགོས། ཚོས་སྐྱོང་གཞན་ཡོད་ནའང་ཕུལ། ཡིག་བརྒྱ་དང་བཟོད་གསོལ། གཏོར་མཚོན་གཤེགས་པའམ་བྷིས་སྐུ་དང་རང་ལ་བསྟེམས་ཀྱང་རུང་། གཏོར་མཚོན་གཤེགས་རྗེས་གཏང་གི་མཚོད་བསྟོད་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་སུ་མེད་པས་མི་དགོས། གལ་ཏེ་གཏང་རག་གི་མཚོད་བསྟོད་བྱེད་ན་ཚོས་རྒྱལ་གཏོར་འབྱལ་རྗེས་སུ་གཏོར་མཚོན་གྱི་ཕྱ་ལ་མཚོད་བསྟོད་དང་། སྨོན་ལམ་བཏོན། ཡིག་བརྒྱ་བཟློས་ལ་བཟོད་གསོལ་བྱས། ཙཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་སྐྱེའཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཚོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས། དམ་ཚིག་པ་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ། མཚོན་གཞན་རྣམས་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པར་ཐུབ། དུར་ཁྲོད་བསྲུང་འཁོར་དང་བཅས་པ། ཞེས་སོགས་བདག་བསྐྱེད་ཉེར་བསྡུ་བྱས་ལ་ཕྱ་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་

一校稿

རྗོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞེངས་ཀྱང་ཆོག བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དང་། བསྐང་གསོལ། གཏོར་ཆེན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་གཏོར་མཚོན་གཤེགས་ཟེན་ཀྱང་གཏང་རག་གི་མཆོད་བསྟོད་དགོས།

向自生本尊献朵玛的出处尚未见故，曾有问“平常如何向能怖金刚献朵玛？”赤巴·昂旺扎西（语自在祥）回答说，“一般而言，续部中未说向自生本尊献朵玛，但续典中在‘可明晰所缘而献’处有说到，其中的两句原文暂时想不起来。”因此，班禅·贝丹益西也说：“单纯修自生仪轨至最后，可勾召护方神驾临后献朵玛，此乃诀窍。若观由自己心间所放的供养天女向自生本尊献朵玛，定必可行。”因此，定须向护方神献朵玛，及将遵令法王迎请至南方的寒林后献朵玛，若尚有其他护法也应献之。继而诵百字明请恕过，朵玛宾客请归返原处或唐卡，或融入自己均可。

遍知老上师等的生起次第论中未说朵玛宾客请返后，应献酬谢供赞故不须。若献酬谢供赞，可于献法王朵玛后向朵玛宾客献供赞，及回向发愿、诵百字明后请恕过。按仪轨中“嗡班杂母！出世间宾客之智慧尊送归！誓言尊融入自身，其余宾客各归原处也！……寒林与护轮融入无量宫……”所述，在收摄自生本尊后，现起为一面二臂尊的圆满身相亦可。在自生对生相异、酬补及大朵玛等时，即使朵玛宾客已送归，仍须献酬谢供赞。

དགོན་པ་འདི་གསར་ཚུགས་དུས་ཆོས་ཐོག་གི་འཁོགས་ཀ་འཇིགས་བྱེད་ཆ་གཏ་ཚར་གཅིག ཀུང་ཆོག་ཆོགས་ལ་ཚར་གཉིས། དགུང་ཧ་ལ་ཚར་གཅིག སེང་གདོང་མའི་དགུ་བཟོག ཆོས་ཐུན་གསུམ་ཀར་དུག་ཁུ་བ་རེ་སྦེ་ཐུན་བཞིའི་ཡུགས་སུ་བྱས། ཆོས་མཚམས་ཀྱི་གུང་འཁོགས་གཉིས་ལ་འཇིགས་བྱེད་དང་དུག་ཁུ་ཚར་རེ་གསུངས། ཉེར་བསྡུ་མི་བྱེད་བར་དེའི་བར་ཚད་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད་ཅིག །རྣམ་དག་བསམ་པས། ཞེས་སྨོན་ལམ་ཨོ་ལོ་ཀ་གཅིག་

一校稿

གསུངས་ནས་འཇོག་པ་དེད་ཚོས་ཀྱང་ཤེས། བསྐང་གསོལ་དང་གཞན་གྱི་རིམ་གྲོ་ལའང་། དུར་ཁྲོད་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ། ཞེས་བའམ། འགའ་ཞིག་གིས། དུར་ཁྲོད་ཚོས་འཆྱང་དང་བཅས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ། ཞེས་བསྡུང་འཁོར་མི་བསྡུ་བ་འདི་རྣམས་ཀུན་མཉེན་གོང་མའི་གསུང་བཀོད་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཆེ། ཕྱིས་སུ་སྐྱབས་མགོན་བཀའ་དྲིན་ཅན་དེ་ཉིད་ནས་ཚོགས་དང་འདོན་པ་མང་ན་འཇོམ་སྐོར་སྡུང་དང་ཚོས་གླ་ལ་གནོད་དགུང་ཅ་དང་། ཚོས་མཚམས་ཀྱི་གུང་ཆོག་ཚོགས་བཞག ས་ཁང་གདོང་ཞོགས་ཀ་དང་། དགུང་ཅ་དང་ཚོས་མཚམས་ཀྱི་དྲུག་ཆུ་པ་མགོན་ཁང་ནས་འདོན་རྒྱུ་ཕྱག་ཆོག་ལ་གནས་བཆུ་རྐ་མ་བྱས་ཚེ་འཇིགས་བྱེད་ཤར་ནི་ཡར་ཆོག་ལ་གནས་བཆུ་ཁ་ཐུབ་ཚེ་འཇིགས་བྱེད་ཤར་ནི་ཡར་ཐབས་པས་འཇིགས་བྱེད་ཤེར་བསྡུ་གྱིས་ཞེས་ཚོགས་ཆེན་དགེ་བསྐོས་དྲྭང་ཡིག་ཚས་འཇོན་དར་རྒྱས་དང་། དབུ་མཇད་ཞུ་ཆུ་མུ་ཆིན་བློ་ལྡན་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཚོས་གླ་ནས་ཚོས་རྒྱལ་གཏོར་འདུལ། གཏང་རག ཤེར་བསྡུ་བཅས་ཚུགས་ཀྱང་བསྐང་གསོའི་ཤན་གྱིས་མ་དག་པ་ཆུང་ཟད་ཨོར་རམ་སྐམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེས། འཇིགས་བྱེད་ཤེར་བསྡུ་མ་བྱས་པར་སེང་གདོང་འདོན་པ་ལའང་དོགས་གཅོད་དགོས་ཀྱང་མ་ཞུས་འདུག ཐོན་ལས་རྩང་གི་བསྟེན་པ་ལའང་གོལ་ཁའི་བར་ཤེར་བསྡུ་མི་བྱེད། ཁ་ཤས་ཀྱིས་སྤྱིན་སྲེག་མཉམ་དུ་བྱེད་ན་རང་རང་གིས་ཤེར་བསྡུ་བྱས་ན་སྤྱིན་སྲེག་གི་ཚེད་དུ་ཆོ་ག་མཉམ་དུ་འདོན་ནམ་གོས་བྱེད། སྤྱིར་ལས་རྩང་གི་བསྟེན་པར་ཐུན་རེ་བཞིན་ཤེར་བསྡུ་བྱེད་པ་དང་གོལ་ཁའི་བར་ཤེར་བསྡུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཐུན་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཤེར་བསྡུ་མ་བྱས་པར་ཐ་མ་ལ་ཤེར་བསྡུ་བྱེད་པའི་ལུགས་གསུམ་ཡོད་པས་རང་གི་བློ་དང་བསྟུན། ཐུན་མཚམས་སུའང་ཤྲའི་ང་རྒྱལ་དང་མ་བྱལ་བས་འགོ་འདུག་སྣ་བརྩོད་ཕྱག་རྒྱ་དང་གྲུ་གཟར་བཅུད་ཤ་ཐུ་བདུད་རྩི་ཐུའི་ངོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤེང་དེར་མོས།

本寺新落成时的法会安排，是在早晨修诵能怖仪轨一遍，中午大众修二遍，午后茶时一遍能怖及獅面空行母九回遮法，在三座的每座均各修一遍六十食子。是按一天四座的方式修诵的。法会休假时则仅早晨和中午各诵一遍能怖及六十食子，不作收摄，而诵“敬請諸護方神及眷屬令我所作諸善究竟成就，並請消除善業之中斷也！”及诵“以淨意樂如理勤於此，所成淨善唯願無邊眾，生生皆得靜猛文殊尊，永

二校稿

不分離慈悲垂攝受!”这一偈发愿。这些轨则我们亦当了解。在酬补及其他法会时，也可诵：“寒林融入无量宫”，或有诵：“寒林及法源融入无量宫。”乃不收摄护轮之法。这些方式是按遍知老上师所说而安排的，均有其理由与重要目的。

后来，具恩怙主上师认为殿课唸诵太多有损学院的课程及寺僧，遂规定将午后茶及休假中的午间聚会取消，獅面母放在早晨，午后茶及休假时的六十食子由护法殿作唸诵，法会上旬的正午作“十处马颂”时，各诵一遍能怖金刚。虽然时辰一到，便由大殿纠察师却增达杰秘书、维诺师邬祖·慕钦洛滇二人提醒：“请收摄能怖金刚!”并吩咐轮值僧舍修诵法王朵玛、酬谢供赞及收摄，但我想到掺杂酬补是否有少许不清净？因而生疑。虽未收摄能怖金刚便唸诵獅面母的做法也须断疑，但并未提出。过去作堪能闭关中也是在临近下座前才作收摄的，有人提出：若与护摩同作，在修诵各自的收摄次第时，可否专为护摩而一并唸诵仪轨？总的说来，堪能闭关中，有每座均作收摄、直至当天下座前才收摄，以及前三座不收摄、最后一座才收摄三规。故可针对自己的情况而定。即使是在座间，也应不离佛慢故胜解行住、言谈皆为结手印及歌舞，饮食皆加持为五肉、五甘露而受用。

གསང་འཇིགས་ཟུན་མོང་གི་ཟས་ཀྱི་རལ་འབྱོར་ཆུས་པ་བསྒྲིད་རིམ་དུ་གསལ་བ་ཤུར་ར་མ། བཟའ་བཏུང་བསྲེག་རྫས། ཁ་ཐབ་ཁྲུང་། ལག་པ་དཀང་གཟར་ཟླགས་སུ་མོས་ཏེ་སྐྱིང་གའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་རྟྭ་ཡིག་ཟ་མ་ཡི་དམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་པའམ། རྟྭ་གི་ཐིག་ལེའི་ནང་རང་གི་ཡི་དམ་གསལ་བཏབ་སྐྱེ་དེ་ཉིད་སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་སུ་མོས་པའམ། རྟྭ་གི་ཐིག་ལེའི་ནང་སྐྱེ་གི་ཚར་དངོས་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཟླ་མ། དེའི་འོག་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཤྭ་ཚོགས་སོགས་མཆོད་ཡུལ་མ་ཚང་བ་མེད་པ། རྣལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མལའ་གཏུག་འཇིག་རྟེན་

一校稿

དང་།　།ཞེས་སོགས་ཉར་གསལ་བཏབ་སྟེ་ནང་གི་སྒྲིན་སྲེག་གི་ཚུལ་དུ་ཕུལ་བས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དམ་པས་དགྱེས་པར་བསམ།

2、进餐瑜伽：集密与能怖所共的饮食瑜伽，广者可按《生起次第》所载。或胜解饮食为护摩物品、口为灶膛、双手为护摩的方勺与漏勺，其后观心间的三摩地萨埵ཧཱུྃ（吽）字为上师、本尊总集的体性，或观ཧཱུྃ（吽）字内的上半分为亲疏诸师、下分为四续部天众等，而成无不齐全的供养境，就如“一尘境空际世间界……”般作明观，从而以“内护摩”的方式献供，令生起无漏清净之乐而取悦。

ཞལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནམ་ཞལ་དུས་དང་།　སྐག་པར་བསྟེན་པའི་ཐུན་ཐ་མར་ཞེར་བསྡུ་མི་བྱེད་ན་གཏོར་མཞོན་གཤེགས་གསོལ་བཙོ་སྨོན་རྣམ་དག་བགྱིས།　ཞལ་ཁར་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུྃ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་ཟེར་འཕྲོས།　སྣོད་བཙུད་ཀྱི་མ་དག་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས།　སྣོད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་ཞུ་བ་བཙུད་དང་། དེ་རང་ཉར་གསལ་བ་རྐེན་དང་བརྐེན་པར་བཅས་པ་ལ་ཐིམ།　དུར་ཁྲོད་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐིམ་པ་ནས་ན་དྲ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་ཞལ།　ཉེར་བསྡུ་བྱས་ཟིན་ན་ཞལ་ཁར་རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུྃ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་རིལ་འཛིན་དང་རྡེས་གཞིག་གི་སྡུད་རིམ་གང་རིགས་བྱས་ཏེ་དགེ་སྦྱོང་ཡི་ངང་ཞལ།　ནམ་གྱི་སྲུམ་ཚ་ཡུས་པ་ན་ཚོད་མེད་བཞིའི་ངོ་བོ་ཙོ་ཀ་སོགས་ཉ་མོ་རྣམས་ཀྱིས། སྐྱིང་རྡེས་ཁྱོས་པའི་དང་སྐྱོལ་བཞེངས།　།ཞེས་སོགས་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པར་བསྐུལ་བའི་གླུ་དབྱངས་ཀྱིས་སངས་པར་མོས་ལ།　སྣོང་པའི་ངང་ལས་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དཔལ་ངོ་རྡེ་འཇིགས་བྱེད་ཅས་དཀོང་བསྐྱེད་བྱ་བ་འདི་སྦོན་གྱི་གསུང་རྒྱུན་ཡིན། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཙ་ཚེ་ཀ་སོགས་སྐུ་མོ་རྣམས་བཀའ། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྐྱོས་པའི་ཤུ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀུ་ཤེས་ཀྱི་ཐུག་དྲངས་དང་། རྗེ་ཤུར་བཤུམས་པ་དང་། །ས་ངོ་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་ཐུགས་དང་བཅས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་ཀྱིས་ཆུ་དབང་གི་སྐབས་ཤུར་ཁྱུས་བྱས་པས་སྐོ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་མོས།

3、睡眠瑜伽：将就寝时、尤于闭关的末座若不作收摄，则请朵玛宾客返回，殷重回向、发愿。临睡前，观从自己心间的ཧཱུྃ（吽）字放出大乐自性之光，净化一切情器的不净，器世间转为大乐体性而融入情世间，彼融入明观为本尊的自己能依所依坛城，寒林融入无量宫，乃至“纳达”亦终成无所缘的空性后，于此安住等舍而入睡。若按收摄后入睡规，则临睡时，明观为本尊的自己心间ཧཱུྃ（吽）字放光，按“全食”或“随坏渐收”随一的收摄次第收摄后，在善心状态中入睡。全夜分三段的末段开始时，胜解传来四无量体性的杂姿嘎等众天女所吟唱“大悲度脱怒信起……”的歌声，劝勉自己从光明中现身而醒来。即诵：“从空状中，刹那自起为吉祥能怖金刚！”而修刹那顿生，乃过去祖师的传规。

4、沐浴瑜伽：观十方一切诸佛心间放出杂姿嘎等天女，或观所迎请驾临的十方诸佛心间放出众天女边吟唱吉祥歌韵，以及“如同一切佛世尊，降生之时获灌顶，我今亦如彼行传，以净天露作灌顶！”并诵灌顶咒，从而以大乐自性的甘露流如水灌顶时所作般作灌沐，令三门污垢及习气净化，功德圆满。

ཉིན་གུང་དང་མཚན་མྱེད་ཟུན་གྱིས་དུས་མེན་པས་ཀུན་མཉེན་གོང་མའི་བསྒེད་རིམ་དུ་ཐུ་དྲོ་སོང་ཐོ་རངས་དང་། ཉིན་གུང་མྱི་དྲོ་མཚན་མོ་སྐེ་ཟུན་བཞིའམ་གསུམ་གསུངས་པ་འདི་མ་གོ ཟུན་གཅོད་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཅས་པ་མཁས་གྲུབ་རིན་ལུགས་ཀྱི་ཚེའི་གསུང་ཁྱད་ལ་ཚོགས་ཞིང་མ་ཡུས་པ་གལ་ཆེ། ཀུན་མཉེན་གོང་མའི་བསྒེད་རིམ་དུ། ཟུན་མོང་ཟུན་མོང་མེན་པའི་སྣང་བ་ཀུས། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྡུད་ཀྱུད་དགོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་བའི་རྣམ་ཐར་དུན་པའི་བསྟན་བརྩོད་དང་། ཤུ་དང་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་སྙིང་ལ་རབ་ཀུས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་རྗེ་ཞིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཚུལ་ལ་ཟུགས་སྨོ་བའི་

二校稿

གསུང་འདིས་དཔལ་འབྱོར་ཐོབ་ནས་ཟླ་མ་དང་ཚོས་ལ་མཇལ་བ་རང་རེ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། སྤིད་འབྱོར་སྐྱིང་པོ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པ་ལྟུར་ལེན་མེད་པས་གང་བྱས་ཚོས་སུ་མོང་བ་ངོ་ཤེས་ནས་འདི་ལ་འབད་དགོས།

因正午及半夜并非座上修的时段，故而遍知老上师的《生起次第》中分为上午、傍晚、拂晓，以及正午、下午、晚上，即分为四座或三座。在此并不按此法理解。座次的划分法与来源在克主杰大师的文集中有说。仪轨无论广略，按照大成就者的说法，资粮田无遗漏非常重要。遍知老上师的《生起次第》中，“共与不共显现广……”这一偈颂，是随唸色举巴·衮秋雅培的传记作献礼的供赞；“本尊上师恩德心铭记……”一偈是作者表达自己在正法上顺缘具足而满心欢喜。故是指出应思惟：虽然我们已获暇满人身，并值遇上师、正法，具有这样的好机缘，但若非由见到世间圆满毫无心要而勤奋闻思修，则无论作何亦不能入法，应对此深切认识而起精勤。

ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྲས་བཞི་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཇུག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྱི་རྒྱ་ནག་པ་བློ་གོས་རྒྱ་མཚོ། དེའི་སྒོབ་མ་དོན་ཤེར་གཉིས། ལྷང་སྐྱ་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་རྣམས་ཡིན། བྱག་ཅུ་པ་ཆེ་ཆུང་ཞེས་པ་ལྷགས་མཁར་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱག་ཅུ་པ་ལ་ཟེད། བཀའ་རྒྱ་བསྒྱེད་རིམ་འདིའི་མཇུག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་གཞན་ལ་གསང་ནས་སྐྱིང་ནོར་དུ་འཇོན་པ་གལ་ཆེ། མཚན་ཉིད་པ་འདི་འཕྲོས་པ་ལ་དགའ་བས་གང་མས་ངག་ཁ་རྩེད་དུ་སོང་ན་མི་རུང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱང་ཟླ་མས་གསང་ནས་གནང་། སྒོབ་མས་གསང་ནས་ཉམས་སུ་ཟླངས་ན་རྐེན་འབྱེལ་གྱི་ཆེ་བས་ཐན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་དྲུ་ནང་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་པར། ངས་རྒྱལ་པོ་ཚང་ལ་ཞལ་འདོན་ཅིག་ཉུ་དགོས་པས་དམ་ཉམས་ཁྱད་ཆོ་ཐར་སོང་ཞེས་དེར་འཁོད་རྣམས་ཕྱིར་དེད། སྐུ་སྐྱོད་བསྡང་སྐེ་རྒྱལ་པོའི་སྐན་ཁྲང་དུ་གསུང་དཔངས་དམའ་མོས། གཞན་ལ་གསང་ནས་ཨོ་བརྟོ་པ་ཏོ་ཀྱོ་ཐབ། ཅིས་ཐོན་གསུངས་པ་དང་། གསོལ་ཏོར་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་ཐུགས་ཞིག་ཕྱག་གིས་བྱིས་ནས་འབུལ་ཐོན།

二校稿

རྫ་ཐུགས་ཀྱང་བཟློས་ཤེས་ྲྀག་དེལ་དུ་གནང་བ་ཉ་བྱ་ཤེས་བཞག་དཀར་དཀའ་བཙུ་རེན་པོ་ཆེས་གསུངས། དེ་རས་ཆོས་ཉན་མཁན་སོང་ཡང་དགོན་འདིར་ལྷགས་ཁར་གསར་ཚུགས་དུས་བསྟེན་སོང་དགོན་པས་དཔལ་མང་དོན་གྲུབ་མགོ་ཁྲ་དང་། གསེར་ཁ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལ་ཕྱག་མདུད་རེ་གནང་ནས། ང་དང་རྗོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་འབེལ་མེད་པ་ཤེག་དགོན་འདིར་སྐྱི་མི་ཕྱབ། དེ་རེས་སོང་། ཕྱིས་བསྟེན་སོང་མ་གཏོགས་མི་ཚོག་ཅེས་བཀའ་གནང་བ་སོགས་ལ་བསམ་ནས་མ་བཀག་པ་ཡིན།

赤仁波切父子四尊如《宗义广论》的末尾部分所说，是指赤巴·嘉那巴·洛卓嘉措、其弟子“敦（译按：敦越克珠？）”与“喜（译按：此师名字暂缺）”二人，以及章嘉·阿旺却滇共四位。“大小六十食子”如这部具教敕封印的《生起次第》末尾部分所说，是指《铁堡》及共知的《六十食子仪轨》，应秘不示人而持为心中至宝，极为重要。即使对具相者也不可因一时欢喜而轻传教授，纵使是尽人皆知的教法，为师者也应秘密传授，作弟子的则应秘密修持，这样因缘深厚，获益方大。祖朗土司曾前往拜见遍知老上师，禀告说：“我想求一个法在土司府内修诵？”师答：“或有誓言衰败者需摒退！”遂将在场的其他人请出室外，然后欠身附耳低声向土司传法，就这样对他人保密地传了“嗡班杂巴尼吽呸！”（译按：金刚手菩萨的咒）这个咒。并在一张纸条上亲自写上一行顶髻转轮明王的咒，折叠起来交给土司，吩咐说：“也需诵根本咒！”这段掌故是札嘎尔·噶久仁波切所说的。这次法会闻法的人来了很多，但本寺围墙新建成时完成闭关的人却没几个，因此，我吩咐贝芒·顿珠郭查及色嘎·索南嘉措（福海）等人应严格把关，凡与我及能怖金刚未结缘的均不能参加。这次且罢，下次未完成闭关者不可参与。想来这些做法都是一致的。此中，若按自、对同

一校稿

入之法，必须以真实陈列的布绘、彩沙坛城，或信解如是的坛城真实成就的三摩地作为所修处，按照仪轨文句对其稍加转变（译按：如文中的“自己”改为“对前”等）详细观修。

འདི་ལ་བདག་མདུན་འཇུག་པ་གཅིག་བྱེད་ན་རས་བྲིས་དང་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་སམ། དེ་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུབ་པར་མོས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྣུབ་གཞི་ངེས་ཙན་དུ་དགོས་ལ་ཚོ་གའི་ཚོགས་རྣམས་ཁུང་ཟད་ཅེ་ཙ་བསྡུར་ཚུལ་གྱི་ཞེབ་ཆ་དགོས། རྒྱུད་སྡེ་པའི་རྒྱུན་འདོན་གསང་བའེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བདག་མདུན་སྣུབ་པ་ཐལ་ཆེར་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་གསུང་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བས་དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་སུ་ཀྱམས་པ་འབྲེལ་ཆེར་མི་ཆགས། ཐུ་མ་ཐུ་མ་གསལ་བཏབ་ནས་ཡིད་ལ་ཤར་བ་མ་དོར་བའི་སྟེང་དུ་ཕྱི་མ་བསྟན་ནས་བསྒོམ་དགོས། མ་མཐའ་འང་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་ཚེ་གའི་ཚོགླྀ་རིས་ཀྱི་དོན་བློ་ལ་ཤར་ནས་དྲན་ཙམ་བྱས་ཏེ་འདོན་པ་ནི་བསྒེད་རིམ་ཡིད་གཤར་གྱི་ཚུལ་ལམ། ཤར་སྒོམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྒོམ་དུ་ཡིན་ཞེས་ཁྱི་ངག་དབང་གསུངས་རྒྱུན་བ་རྒྱུད་པའི་དཔོན་སློབ་དུས་ཚོགས་གཏམ་ལ་གནང་། མདོར་ན་རང་ལེམས་སྟོང་ཉིད་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་ཞུགས་པའི་མོས་པ་སོགས་སྐབས་དེ་དང་དེའི་སྐང་བྱ་སྟོང་བྱེད་སོགས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་གང་དང་གང་ལ་ཡང་ཚོག་ཙམ་དུ་མ་སོང་བར་དེ་དང་དེ་ཡིན་ཞེས་ཞུ་ཚུགས་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མོས་པ་ཤུགས་དྲག་ཅེ་གལ་ཆེ། ལས་དང་པོ་པས་ཐུན་ཚུང་ལ་ཀྱང་མང་བ་དགོས་པར་མདོ་སྡེགས་མཐུན་པས་དམིགས་རྣམ་ཙུང་ཟད་ཤར་བའི་མཚམས་ནས་དེ་མ་སྟོང་པར་ངལ་བསོ། སྐར་རྒྱུན་ཡང་ཡང་བསྐྱངས་ན་ལེགས་ཞེས་བྷ་མ་རྣམས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས།

按照祖师的口传，下密院日常的课诵中，乐、密、怖三尊的自生、对生仪轨大部分是依靠禅定进行的。对此，赤巴·阿旺丹坚在密宗学院的定期僧会中指出：必需不断依靠真实布置的坛城，在前前明观所现起无失却的基础上，再针对后者作观修。起码也须在心中现起正读诵仪轨文句之义后，以仅忆念而诵，这是生起次第于心意中显现之法，或称之为显现修的修法。

二校稿

总之，自心虽未契入空性但观想已入等，随各段落各自的能净、所净等基、道、果三者的所缘，各各随应皆不流于文字，而是即使勉励造作亦当强烈信解其即为如是极为重要。初学者应缩短每座的时间而分多座修持，这是无论显密皆同的。因此，以所缘相现起为界限，应不予延续而下座歇息，后再继续，如是反复进行为佳。此为众多上师所殷重指出。

དེ་ཤར་བསྒོམ་རིམ་ལ་འབད་པས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་སྣང་བའི་རྣོན་ཤེས་ཀྱི་སྨིན་ཅིད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར། ཚོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤུས་རྟེས་སུ་འཇོན། གནས་སྐབས་ཚོས་སྐྱབ་པར་བར་ཆད་མེ་འཁྱོང་། ཚོགས་གཉིས་སྐྱེར་དུ་རྣོགས། སྒྲིབ་གཉིས་འདག་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་། ལམ་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་བ་འཆི་ཚེ་གནས་གསུམ་གྱི་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོས་ཕྱི་ནང་གི་མཁའ་སྣོད་དུ་འཁྲིད་ཚུལ་རྒྱལ་བ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་འདའ་བའི་ཐུ་ལོ་ཤུ་ས་མཁའ་འགྲོ་མ་བྱང་ཚུལ་ཙ་ཨུག་པའི་ལོ་རྒྱས་དང་བཅས་ཏི་བཞིད་གྲགས་པའི་གསུང་རྒྱུན་ཟུར་ཐོན་པར་གསུངས་ནས་དེ་དག་བསྐྱེད་རིམ་སྦྱིའི་ཐན་ཡོན་དང་། ཁྱད་པར་ཤུ་འདི་བསྒྲུབས་པ་ལ་རེད་འདའ་བའི་དྲིས་ལན། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་འཛིགས་ཅིང་སྟེན་བསྟེན་ཡིག་དང་། ཞི་ཁྲོ་སྒྲུབ་རྣམ་བཤད་དུ་དྲངས་པ་ཤུར་ཁྱད་པར་ཐུ་དང་། ཚོག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བར་ཆད་བཟློག་པ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། བསྟེན་སྒྲུབ་ཇུང་ཟད་རེས་ཐོས་བསམ་ཆེར་མ་བྱས་པ་ལའང་ཤེས་རབ་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ལས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་དུས་ཐུང་ངུས་འགྲུབ། ལུ་ལི་ཀ་དང་རུ་ལོ་སོགས་རྒྱ་དོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ལས་བརྒྱུད་པར་མ་ཟད། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པར་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ནས་གདམས་ངག་འཁྲུལ་མེད་དུ་ནོད་པ་ཤུར་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་རྣུ་ཁྲོད་ཡབ་སྲས་རེམ་བྱོན་དེ་ཤར་ཡིན་པ་དང་། རྗེའི་མདོ་ཕྱགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནད་ལ་གཅེས་སྤྲས་ཀྱིས་བསྒྱངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་གཙང་མ་བྱས་ན་མི་རབས་བཙུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཆོ་རེང་པོ་ཡོངས་པར་རྗེའི་དྲུང་དུ་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཡོད་པས་རྗེ་ཉིན་རེ་ཞིང་ཐུགས་ཀྱི་སྣུ་ཁྲེད་ལ་ཡང་དཔག་ནའང་མེ་རབས་བཙུ་གསུམ་དུ་དྲང་མ་རྗོགས་པས་དེ་ཤར་མཇད་ན་ཆོ་རེང་བའི་རྐེན་འབྱེལ་འཁྲུལ་མེད་ཡོད་པ་དང་། ཆོ་གའང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་

二校稿

ཀྱིས་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དང་ཟ་མ་ཏོག་གཉིས་གསུངས་པ་མཚན་གྱི་སྣེང་ནས་ཀྱང་གོ་རྒྱུ་ཆེ། འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྲིའི་གསུང་དངོས་ཉར་བྱིན་ཟབས་ཀྱི་ཚན་ཉིད་ཀའོ། རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་རྗེའི་ཚོགཔ་རྣ་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ཕུན་ཉར་བསྒྲིགས་པའི་འཁྲུལ་བྱལ་གསེར་སྒྲངས་བཙོ་མ་ཉ་བྱ་འདི་འདྲ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་རྒྱའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་སྣེས་དབང་ཙམ་དུ་ལན་གཅིག་རྟེད་པ་རྣེ་ལམ་མིན་ན་རྩང་སྐྱམ་དུ་ཁས་ཟློངས་པའི་དམ་ཚོག་དང་སྡོམ་པ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ཀུན་སློང་རྣམ་པར་དག་པས་ཆོ་ག་སྒྲུབ་པར་བགྱིའོ། ཞེས་ཟུངས་ཤིང་ཐུགས་རྗེས་བཟུང་ནས་ཕྱག་ཚེ་ཐུགས་ཀར་ཐུགས་ཀྱི་མན་ངག་བཏབ་ཅིང་ཐོག་མ་སྟོག་པ་ལས་གདམས་ངག་འདི་ཚོ་ལས་མ་འདས་པས་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཞིས་པའི་ཐུགས་བཙུད་འདི་ཉ་ཤུ་ལ་ལོང་བའི་གླང་རྗའི་དཔེ་ལྟར་ཉམས་ཤུ་ཅི་ཏེས་བྱས་ཤིང་ཐོ་ཞེབས་བྱས་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་བླ་མ་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲིས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་འཁྲུལ་མེད་ཀྱི་ལམ་བཟང་པོ་འདི་དང་འཇལ་བའི་ཐབས་ལ་ཉེན་མཚན་ཀུན་ཏུ་བརྩེན་པར་བྱེད་པ་ནི་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྐྱིང་པོ་བླངས་པའི་ཐབས་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ཡིན་ནོ།།

在赤巴·索南札巴的讲授中另外提到：“以这样勤修生起次第之力，能成为净治生、死、中三有的圆满次第的殊胜能熟；一切生中皆为本尊摄受；于修法上的暂时魔障灾祸不出现；快速圆满二种资粮；强力净化二障，且修持此道的瑜伽士临终时，能为三处勇士、空行母带领至外、内空行。如嘉瓦·格桑嘉措临圆寂前一年，拉萨就出现了空行母，及如杂邬巴的历史等。”在谈到这些修持生起次第的总利益后指出：特别是，此本尊的修法，引据仁达瓦大师的《问答录》、遍知老上师的《能怖金刚闭关文》及《静猛合修解说》所述，具有五殊胜、仅以词句即能不可思议地遮退灾障、稍作闭关者即使未作广大闻

二校稿

思也能增广智慧、能于短时内成就续中所说的羯磨事业。

此法不但是拉力达及热译师等印藏博学成就者们传下的，且如静猛文殊亲自现身向宗大师及遍知蒋扬协巴所传的无谬教授般，前后两世遍知上师亦如是获得教授。若能珍视宗大师显密教法的扼要并遵其清净宗风切实修证，则在十三次转世为人期间，皆为长寿者，这是具誓法王在宗大师座前亲许的承诺。又因宗大师以降，嘉瓦仁波切、班禅仁波切等化身者至今尚未满十三次转世故，遵此而修具有长寿的无谬缘起。

仪轨方面，宗大师亲自撰写了《胜魔》与《宝箧》两部，从其标题即可了知其内涵，均为如静猛文殊亲自宣说般具有大加持的论著。对于这样一种遵如袒露续部金刚句的具量梵典作编著、如纯金般无错乱的教法，应念及："今侥幸获得一次有缘能对其作闻思的灌顶，这岂非是梦？"从而以所承诺的誓言与律仪作为根基，发起清净的动机正确讽诵仪轨，则仅略忆念其义，也是安置了实修全圆道的名言。既如是，如宗大师所说："如是因果二大乘，胜道所须共行道，如实生已依导师，趣入续部广大海，依彼圆满胜教授，得此暇身不唐捐，瑜伽我既如是修，欲解脱汝如是行！"意谓：能依止完整道诀窍的我的弟子应尽力不违越这些教授！如是，对这一如第二佛陀心髓般的本尊法，如瞎子摸象之喻般，随所能修几许，即能植下几许贤善习气后，一切生中均为静猛文殊所摄受。这样昼夜不息地精进于值遇此无谬善道的方便，才是取得暇满心要的无谬齐全方便。

འདིར་སྨྲས་པ། མཚན་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྡིང་པའི་འཇིགས་འཛོག་པའི། །རྒྱུ་འབྲས་ཆེག་པའི་ལམ་གྱི་གནད་རྫོགས་

པར། །གཅིག་ཏུ་དེལ་ནས་བརྩེ་བས་འདོམས་མཛད་པ། །བཀའ་དྲིན་འཁོར་མེད་ཟླ་མ་དེར་ཕྱག་འཚལ། །དེ་ལྟར་དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་མཛད་ཞལ་འི། །རིམ་པ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྲིད་ཉི་མའི་འོད། །སྐྱིང་དབྱངས་པལྟོའི་ཟེཉ་འབྱེར་ཞགས་པ་ལས། །ཟོོ་གོས་འདབ་བརྒྱའི་འཇུམ་དཀར་སྤྲོ་བ་པོ། །ཁྲབ་བདག་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དུས་ཀྱི་མཐར། །ངོ་སྤྲོག་གར་མཛད་འཇམ་དབྱངས་ཟླ་མ་ཡི། །ཞབས་པད་རིང་དུ་བསྟེན་པའི་སྟོམས་ལས་པ། །ཤྲཱུའི་རྗེས་འཇུག་ཐ་རྒྱ་སྣ་ར་འོ། །དཀྱི་དེས་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཟླ་མ་དང་། ། དབྱེར་མེད་འཇམ་དཔལ་ཞེ་ཁྲོས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །ཚངས་ལ་མ་ནོར་མདོ་སྡགས་ལམ་བཟང་ལ། །བརྐེན་ནས་སྐུ་གསུམ་གོ་འཕང་སྒྲུབ་འགྲུབ་ཨོག །ཚུལ་དེ་སྒྲུབ་ལ་ཐོགས་མེད་མཐུ་ལྡན་པའི། །གནས་གསུམ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཚོས་སྐྱང་དང་། །ཁྱད་པར་བཀའ་སྩོད་དམ་ཅན་རྣམ་གསུམ་གྱིས། །བརྩེ་བས་གཟིགས་པ་ནམ་ཡང་གཡེལ་མེད་མཛོད། །

结颂：略呼洪名夺有怖，因果乘道扼要全，统合以悲教导者，深恩无伦师前礼！如彼能怖初次第，甚深引导暖日光，照入心坎莲蕊内，聪慧百瓣绽笑颜。遍主金刚萨埵尊，末世僧容妙音师，足莲长依怠惰者，释迦后学慧海也。此善生生愿皆蒙，与师无别静猛摄；齐全无谬显密道，依已速成三身果！修时具足无碍力，勇士空行护法众，尤其遵令三具誓，恳请悲顾永莫摇！

ཅོས་འཇམ་དཔལ་དུས་དགའི་དབང་པོ་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་བཅུ་གསུམ་ལྷའི་འཁོར་ལོའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྲིད་ཟེན་ཐེས་འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ། ཀྱེ་རྡོ་བསྟན་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་ཡབ་ཐས་ཀྱི་ཞབས་པད་གསྟོག་གིས་མཆོད་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས་ལམ་འདིའི་སྨིན་ཐྲེད་ཀྱི་དབང་། གོལ་ཐྲེད་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད། རྒྱབ་བརྐེན་ཀྱི་ལུང་། རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་ལས་ཚོགས་དང་བཅས་མན་ངག་གི་བདུད་རྩི་ཚོམ་པར་སྡུང་པ་དག་སྨོང་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་རང་གི་བརྗེད་ཐྲང་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བ་དུ་མས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་ངོར་ཁིས་པ་ཟླ་མ་ཡི་དམ་བཀའ་སྩོད་བསྡུང་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞུས།

此名《具水牛面文殊时敌之王十三尊坛轮初次第甚深引导笔

记·怖畏金刚口授》，乃由顶戴、供养于诸佛总集体性的遍知·蒋扬协巴多杰及至尊洛桑吉美嘉措父子，籍其深恩得以饱享此道的能成熟灌顶、能解脱二次第引导、能倚仗口传、续典解说及羯磨事业等诀窍甘露的比丘·喜饶嘉措（慧海）为作自己备忘，及应众多求法者一再劝请而书。恳请上师、本尊及遵敕护法恕佑！

ཚོགས་སྦྱིན། ཆོས་སྲིད་འབྲོག་བའི་མཛོད་དང་དགེ་བཟང་ལྷན། ཀུན་མཁྱེན་རྟག་ཏུ་རྒྱས་ཞིས་བྱའི་རྒྱུད་གླ་ཆེར། ཀློག་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ཡབ་ཐུགས་ཀྱི། །ཇྲུག་སྡེ་ཆོས་སྒྲིན་འཛིད་མེད་རྒྱུན་འདོད་སྒྲེལ། །ལེབ་མཆུ་ལོ།

嗡，愿吉祥！[13]政教圆满库藏十善全，喜足极广密续学院中，遍知蒋扬协巴父子悲，无作法施传承愿广弘！吉祥圆满！

二校稿

[13] 此段是回向于付梓施主佐格·噶丹绕杰（喜足极广）的愿辞。

ཞི།།འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་བཅུ་གསུམ་རྫོའི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཁྲིད་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་འཇིགས་མཛད་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

文殊金刚十三尊坛轮之圆满次第四瑜伽

导引备忘·怖畏口中甘露

བླ་མ་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲིའི་ཞབས་བདུ་ལ། །ཀུན་བས་བཏུད་དེ་རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི། །ཟབ་ཁྲིད་ཡོངས་རྫོགས་མཐོན་དེའི་ཞལ་གདམས་བཞིན། །འགོད་ལ་བཀའ་སྩོད་བསྲུང་མས་གནང་བ་སྩལ། །

上师静猛文殊足莲下，敬礼今于圆次四瑜伽，深全引导遵彼怙主教，辑录遵令护法祈赐许！

དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་མདོ་སྡེགས་གཉིས་ལུ་འདུ། མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེད་ཅིག་བཀའ་སྩལ་བ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་གང་ཞུས་ཀྱི་ལན་བགོད་པའི་ཐབས་སུ་མི་འགྱུར་བ་མེད། དེས་ན་མདོ་ལུགས་རྒྱང་པའི་ས་བཅུ་ལམ་ཕྲའི་རིམ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ཀྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་ཟློང་ས་ཆོང་རྒྱ་ས་བཅུ་སྟིད་པ་ཐ་མའི་བར་བགོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་ཡི་ཤེས་ཐོབ་ཁ་མ་དེའང་སྡེགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་འཚང་རྒྱ་མི་ནུས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། མདོ་སྡེགས་གཉིས་ཀས་ཉོན་སྤྲིབ་ཀུན་ཟད་ནུས། །ཤེས་སྤྲིབ་ཆུང་ཕྲ་སྡེགས་ལས་མདོས་མི་ནུས། །ཞེས་ཤེས་སྤྲིབ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་མ་སྨངས་པར་ཏི་ཉ་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་ཏི་སྟེད་པའི་ཚོས་ཀུན་གཅིག་ཚར་གཟིགས་པའི་མཉམ་རྗེས་དབྱེར་མེད་ཡོང་། དེ་ཉར་འབྱུང་བ་ལ་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་ཕྲ་མོའི་རྒྱུ་བ་འགག་དགོས་ཤིང་། དེ་འགག་པ་ལས་ཆུང་ཕྲ་བ་ཞིམ་པ་ལ་ཉོས། དེ་ཉར་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་ཕྲ་མོ་བཞོན་པའི་ཆུང་བཅས་སྤོག་པ་ཆུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཞིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་མེད་པར་མི་འབྱུང་བས་ཡང་དག་པ་མ་སྨངས་པར་ཏི་ཉ་བ་ལ

གཉེན་པོ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོས་ཚུལ་གྱི་ལན་དོན་མཐུན་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་ཞེས་བསྟགས་བརྗོད་མངོད་པར་དངོས་སྨོབ་དུ་མ་ལས་ཐོས་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མ་ཡབ་སྲས་གྱི་གསུང་རྒྱུན་ཡིན་པར་འདུག །

第一章、总、别前行

1、总前行

此中，一切佛经摄为显密二类，而一切显密之法所教导的，无非一补特伽罗趋入佛地的方便。因此单以显乘的五道十地次第结合三无数劫的资粮而修，能趣行至十地最后有之前，其后于刚获相续后际之智时，彼若不依咒道亦不能成佛。其原因则谓：以显密二道固能断尽一切烦恼障，但微细所知障除咒道外，显乘不能。此指未断微中极微的所知障前，在安住于如所有智的同时，以其一分观见尽所有诸法的等舍与后得无别不能实现——要实现（此目标）须阻断微细等起分别的流动，而断彼则观待于微细业风的融入。这样，若无由遮等起分别及其坐骑风以令风息入、住、融于中脉所生的究竟大乐智，便不能实现（根本与后得无别）故，清净边究竟智观待于咒道。此乃宗大师所说之义。

章嘉·若必多杰（游戏金刚）在卫藏传法时，曾就此义提问，现场无人能答。因而开示道:“我在安多时，请教于扎西琪（拉卜楞）寺的格西贝温·丹增嘉措（持教海），他的回答是：微细所知障的断除，观待于遮止彼所骑乘风的能对治——大乐智。我对此深表认同!”这样大加赞叹。此系众多在场弟子亲闻，在遍知祖师父子的口传中有此段掌故的记录。

ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་ཡིག་ཆར་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་མོར་བཞག་པ་དེ་

མ་སྒངས་བར་དུ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཤར་བའི་མཉམ་རྗེས་འདྲེས་པ་མི་འོང་བས་གོ་རྒྱུ་ཟབ། རྗེ་བཙུན་པ་དང་བསོད་ཀྱགས་པ་སོགས་གཞན་གྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་གྱུར་བའི་ཤེས་རྟྭ་མེད་པར་གསུངས་པས་སྐབས་འདིར་སྟག་ཚང་བའི་འགལ་ཞུར་གྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་བ་རེད། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་བར་དེར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་ཡང་ཡང་གསུངས་པས་ཟུང་དེའི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་མ་བཞག་པའི་ཐབས་མེད་པ་རེགས་པས་འགྲུབ་གསུངས།

遍知上师的论著中，将执二谛为体性异的无明安立为微细所知障，乃至未断彼前，二谛现为体性一的等舍与后得混融便不能达成故，这一主张极为深奥。在至尊巴（法幢）及福称等其他论著中，皆说无可资成立的能了解之识故，在此阶段，达仓巴所作矛盾答复之理，亦有不同的二种。圆满次第时，由获得义光明起，乃至无学双运之间，一再宣说入、住、融于彼故，无法不安立彼风的骑乘者——等起分别之识，以理可成立。

དེ་ཕྱར་འགོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མཇུག་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་བར་སྐྱིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་གཅིག་ལ་འགྲུབ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ཐུ་མ་མང་པོ་མདོ་སྡགས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྦྱངས་སྟོབས་ཆེ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཀྱང་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་ཐར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་ལས་ཀྱང་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་ལྷག་པ་ཅིག་དགོས།

如是，由最初依止善知识之理，直至最后无学双运之间，能于浊世的一生成就者，虽为以多宿世修习显密圆满道的大势力，令大乘种性的能力得以极大增长，然较之于未入道的大乘利根徒众，仍须百倍超胜。

སྣང་ཚོད་ལ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྷ་བུ་ཡང་བར་དོར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་བསྟན་པའི་རྟ་བ་འདུལ་

二校稿

ཁྱིམས་ལ་གཅེས་སྐས་སུ་མངོད་དེ་སྒོོད་པ་སོགས་མ་གྲུབ་པའི་བབས་དང་བསྟུན་པ་ཡང་རེད། ཀུན་སློང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་། རང་ངོས་ནས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཕྱིར་དུ་བསྐལ་བར་མནར་མེད་དུ་གནས་དགོས་ཀྱང་པད་མཚོ་ལ་ངང་པ་ལྟར་སྤྲོ་བས་འཇུག་ཀྱང་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྨྱག་བསྟལ་དག་པར་སྐྱུན་ཚད་མེད་པར་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེས་ཡིད་བསྐུལ་ཏེ་དཔྱ་ཉེད་དུ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་ནུས་པ་ཞེག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་བསམ་པ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་ལས་ཆེས་སྣག་པ་དགོས་ཀྱི། ཤང་ལགཔ་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་སྡུད་དུག་པོ་ཡུན་རིང་པོར་སྒོོད་དཀའ་བས་སྔགས་ལམ་བཏེན་ན་དེ་འདྲ་ལ་མ་སྟོས་པར་སྐྱུར་དུ་འཚང་རྒྱ་སྙམ་ན་གཏན་ནས་མི་རུང་བའི་གོ་བ་ལོགས་པ་ཡིན་ཞེས་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་གསུངས། ང་རང་ཚོ་ལ་དེ་འདྲའི་ཀུན་སློང་རྒྱ་ཆེན་པོ་མེད་པས་སྔགས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འོས་སུ་མྱུར་ཀྱང་རྩེ་བ་མའི་མདོ་སྔགས་རྒྱང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་འདི་དང་དུ་རེས་སྟེས་དབང་ཙམ་དུ་ལན་གཅིག་མངལ་དུས་འདིར་གོ་མེད་ཀྱང་རྟེལ་གྱིས་འབྱད་རེར་བའི་དཔེ་ལྟར་སྨོན་ལམ་རེ་མི་འདེའགས་པའི་ཐབས་རང་མེད།

在显现上，如宗大师般者亦示现于中阴成佛，乃特为爱护圣教根本的戒律故，未专求“行”[14]等方便以取成就。等起的差别上，虽就自己而言，纵为一有情需经劫住于无间地狱，亦如天鹅对莲池般欢喜趣入，但对众有情于三无数劫等长时中为剧苦无间迫恼却不可忍——心意必须在这样的悲心策动下，提念“若能即刻将无余有情安置于佛地，岂不善哉！”而发起远胜于波罗蜜多乘阶段的意乐方可。若念：“难以长久行持布施手足等艰辛苦行故，若依密咒道则无须观待如彼（难行）而可速疾成佛。”则属完全不许可的异端邪解！乃诸祖师异口同声所说。我们虽无似彼般广大的等起，实未堪修习密乘，然今侥幸偶一得遇宗大师的显密双运教法，于此机缘，如谓“纵无牙，亦以

[14] 五次第中，以观修第三次第幻身的瑜伽力，当修至出现临近获得义光明的坚固征兆后，就应当修持引发道力的任一种“三行”，此需依止业印。

一校稿

龈啮”之喻般，自无不发起愿境的方便。

དེས་ན་ཐུགས་ལ་འཇུག་པ་ལ་བྱང་ཆེམས་དང་ཉ་བ་ལ་སྐྱོང་བ་ཐོན་པར་མ་ཟད། ཀྱངས་མེད་གསུམ་སོགས་ལ་སྐུག་སྡོད་མི་བཟོད་པར་དུ་ཉ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་འགྲོ་རྣམས་ཀོ་འཕང་དེ་ལ་འགོད་འདོད་དགོས།

故欲趋密乘，不但须于菩提心及空正见修出体验，更须不堪耐候三无数劫等长时，欲即刻成佛而将众生安置于彼果。

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་དང་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དུས་མཉམ་པས་ཐྲག་ཀྱི་གདུལ་བྱས་རྒྱུ་བཞིའི་སྟོན་ཐེབས་ངེས་ཀྱི་དབང་དང་། དེས་ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སྱུར་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཚང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་སྐོང་བ་རྙེད་ན་དབང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་དུས་སྐད་ཅིག་མའི་གཅིག་ཆར་རྟེ་མེ་ཐུབ་ནའང་ཐུན་གཅིག་ལ་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཞེག་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་ཡིག་ཆ་གསལ་བོ་མ་མཐོང་བས་དཀའ་བར་སྣང་། དབང་རྟོན་ལ་དབང་གི་སྐབས་ནས་ཀྱང་ཐུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཆ་འདྲ་དང་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྐེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དབའ་ལ་ཕྱན་ས་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་གི་ཁོག་ནས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གོ་བ་ཆོལ་བ་ལ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་བསྟོགས་བརྗོད་མཛད།

发起菩提心与入道同时故，密乘所化于决定植下四身种子的灌顶、及彼发起“一切瑜伽之心”时，若能对齐备二种速疾之义的发心获得无造作觉受，则对灌顶及发心哪怕不足时际刹那的一分，也须许为于一座上以同时的方式所生者耶？因未见明文记载，尚难定论。

利根者从灌顶时起，即可植下极多密乘的近分证悟及圆满道的因缘，故具德萨迦诸祖皆从灌顶的法类中寻求了解全圆道，宗大师对此亦大加赞叹。

དེ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱུད་སྦྱངས་བའི་གང་ཟག་གིས་ཐུགས་ཆུ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། བསྐྱེད་རིམ་ལའང་རྩོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་དམིགས་བསལ་ཅན་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་ཤ་གཉན་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་དང་དཔའ་མོ་གཅིག་པ་

一校稿

བསྒོམ་པས་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྒིན་ཆེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དཀའ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟེད་རིམ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་ཐ་མལ་ཀྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྐུ་གསུམ་དུ་འཁྲེར་བའི་ལམ་འཁྲེར་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་དང་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལམ་ཆ་ཚང་བ་ཉིག་དགོས་པས་མ་མཐའ་ཤ་ཟ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིག་མ་བསྒོམ་ན་ཟུང་ཡོ་ཟ་རིགས་ཟ་འགྲུབ་པ་ཤ་བྱའི་གནད་མི་ཚང་བ་རེད། རྫོགས་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཐ་མོ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་རགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོག་མར་བསྒོམ་ཚོག རྒྱ་གར་བ་རྣམས་བསྐྱེད་རིམ་ཐ་རགས་ལ་བརྟན་པ་ཐོག་རྫས་རིམ་ཉམས་ལེན་ལ་ཆེད་པ་ལས་དང་པོ་ནས་རིམ་གཉིས་བསྒོམ་ནས་བསྒོམ་པ་མིན། འདི་བསྒོམ་ཚུལ་དངོས་རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བསྟན་པ་སྤྱར་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་སྤྲོ་བག་མར་བ་ཡབ་ཐུགས་ཐུན་སྤྲོད་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། ཐུན་སྣང་ལ་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་འདི་རྗེ་རེན་པོ་ཆེས་བགོད་ནས་དགག་པ་མ་མཛད་པ་ལས་དང་པོ་པས་བག་ཚགས་འཇོག་ཆེད་བསྒོམ་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་བས།

如彼已于共道净治相续的补特伽罗，其于无上咒道所作的修习中，最初应修习的，是二次第中的生起次第。生起次第中，除诸如独勇能怖金刚的个别特例外，观修单一勇父及单一勇母的本尊亦难成完整圆满次第的殊胜能熟。其理由，是因具足性相的生起次第，非仅须为某一性相齐全的凡俗生、死、中三有道用，更须为某一具全自利圆满与他利圆满能力的支分齐全之道。因此，若未观修某一下至五尊以上的坛城，则未齐全诸如将五蕴成就为五方佛的扼要。

圆满次第的修习，并非定须于修习细微生起次第后才可进入，只要粗品生次获得坚固后即可。天竺诸师皆于粗细生次获得坚固后才作整体的圆满次第修习，非由初业起即将二次第混合而修，此正行修法乃按续部及解释密意诸论所示。 然藏地的洛扎玛尔巴父子说于前

二校稿

半座修生起次第、后半座修圆满次第，宗大师的论著中对此未作破斥，认为初业者为安置习气而修亦无相违，乃同一密意。

དེ་ལྟར་བྱེད་ན་རྫོགས་རིམ་སྦྱིའི་སྔོན་འགྲོ་ལམ་ཐུན་མོང་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཚོ་གཉིས་བའི་བར་སོང་། བཟློས་པ་དང་གཏོར་འབྱུང་བྱེད་མེ་བྱེད་རང་ལ་རག ཞེར་བསྟུ་བྱས་ཏེ་མེ་དམེགས་བའི་ངང་ནས་ལྷར་ཕྱང་། ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་རྫོར་སེམས་བསྒོམ་བཟློག་ཅིང་། ཐུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཚོ་གའི་དཀྱུས་ལ་བྱས་ན་སྣབས་བདེ་བས་ཚོགས་ཞིང་གི་འགོར་འཕུང་བ་ལྟར་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཐུ་མ་དམ་ཚོག་པ་གསལ་བཏབ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་བའི་ཚུལ་དུ། རང་ཉིད་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་གསལ་བའི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱན་ཡུལ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བསྟིམས། འོད་ཟེར་སྤྲིང་གར་བསྡུས། ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་། གསོལ་འདེབས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་རྣམས་བྱས་ལ་མདུན་གྱི་ཐུ་མ་རང་གི་སྤྲིང་གར་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཐ་བའི་ཟུང་སེམས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བཞུགས་པར་མོས། དེ་ནས། རང་དང་ཚོགས་ཞིང་གི་ཤུ་དང་ཞེས་པ་དོར་ཏེ་རང་དང་ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཚ་གྱུས་ཤོར་བ།

故若按此而行，则圆满次第的总前行为共同道；以及修毕“忆念清净”以前的生起次第仪轨——是否作持咒及供朵玛视己情况，收摄入于无所缘状态后，再出定为天身。

2、特别前行

特别前行为金刚萨埵修诵法及上师瑜伽。若按仪轨正文而修较为顺畅故，资粮田的起首按下文所述：于面前空中明观上师的三昧耶尊。于彼以智慧尊的理趣，诵“自所明现一面二臂怖畏金刚，心间……”迎请归依境融入（于彼）；光芒摄归自己心间；献外、内、密及真如供养并作祈求。修三摩地的四灌顶已，将面前的上师请至自己心间，胜解其安住于与极微细风心无别的体性之中。其后，舍去“自与资粮

二校稿

田诸本尊”这句，按仪轨正文诵：“我与一切法皆为依赖而安立故，远离断常等四边，而成无我之自性空也。”

དེ་ཉར་མ་བྱས་ན་ཉེར་བསྡུའི་རྗེས་ངོར་སེམས་བསྒོམ་བཟླས་བྱས། དེ་རྗེས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་འམ་སྤྱི་བོར་བླ་མཚོད་ཉར་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་སེམས་སེང་ཉི་ཟླ་གཏུད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་སྐྱ་ཚོགས་པད་ཉི་ཟླ་བའི་གདན་ལ་ངོ་བོ་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་ཞལ་མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ནམ། རྟེན་བཏེན་པའི་དགྱེལ་འཁོར་རམ། སྐུ་ཚོགས་ཡོངས་རྫོགས་ཡུམ་བཅས་སམ་ཡབ་རྒྱང་དང་། རྟེན་བཏེན་པའི་དགྱེལ་འཁོར་རམ། ཕྱི་ཚོགས་ཡོངས་རྫོགས་སམ། ཡང་ན་དོ་རྗེ་འཆང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སམ། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ཡབ་ཡུམ་མམ།ཡབ་རྒྱང་དོར་དུལ་འཇིན་པས་ཐུགས་ཀར་འཁྱུད་རྒྱ་མཚོད་པ། དབང་གི་བར་ཆད་དང་། རེན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྐྱ་ཚོགས་པས་སྤྲས་པ། ཞབས་དོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་།

若不遵此，可于收摄之后，作金刚萨埵修诵。其后，上师瑜伽：观于自己面前虚空或顶门，如《上师供养》般，在如意树的顶端，有八狮擎举的珍宝座其上杂色莲花、日、月为垫，上坐自己的根本上师，或呈初拜会时的尊颜，或一面二臂能怖金刚、或面臂圆满怀抱佛母、或独尊佛父——皆齐全能依所依坛城，亦可观为一面二臂或三面六臂怀抱佛母之相、或佛父单尊相——双臂于胸前结交抱印持铃杵，以绫罗衣裳及诸般珍宝饰品庄严，金刚跏趺端坐，三处标以三字而成三金刚之体性。

རྨྱོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྣུབས་ཡུལ་མ་ལུས་པ་སྦྱན་དྲངས་ཏེ་ཐིམ་པས་ཀུན་འདུས་སུ་མོས། དེ་ལ་དམིགས་པ་རྟུལ་དུ་འདོན་ན་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་ཟླ་མ་རྣམས་སྦྱན་དྲངས་ཏེ་ཐིམ་པས་ཟླ་མ་ཀུན་འདུས། ནས། ཚོས་སྐྱང་མ་ལུས་པ་སྦྱན་དྲངས་ནས་ཐིམ་པས་ཆོས་སྐྱོང་ཀུན་འདུས་སུ་མོས། དེས་ན་རྟུལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྟུལ་སྟེང་གངས་རྒྱས་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཤུར་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་སུ་མེད་པའི་རྟུལ་ཐུན་ར་རེར་དེ་སྟེང་གྱི་ཐུས་བཅས་རྒྱལ་

二校稿

བའི་ཚོགས་བཞུགས་པ་རྣམས་རང་གི་ཐུ་ཚ་མའི་རྣམ་འཕྲུལ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས། ཐུ་མ་དེར་མ་འདུས་པའི་སྐྱབས་སྐྱོབས། གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་མཚོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདེ་ཐག་ཏུ་སྩོལ་བ་སོགས་འབས་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདྲག་པ་རྣམ་འགྲེལ་ཉར་དུན་ནས་མོས་གུས་ཤུགས་དག་བྱེད་པ་ཐུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཞི་ཡིན།

ཹྃ（吽）字放光，迎请一切皈依境驾临融入故，信解为其总集。其中，若作更具体的着重缘念，可观想迎请根本及传承诸师驾临融入，故成诸师的总集……（依次代入本尊、佛、法、三乘僧伽）乃至：迎请一切护法驾临融入，故成护法的总集。故如“于一尘中尘数佛……”所述，于十方无量刹土的每一微尘中，各住有彼诸尘数的诸佛菩萨圣众。他们皆为自己上师的幻化、其心意皆一切相智、与自性清净的体性身无别。断定更无其他归依处未摄集于彼上师后，由忆念《入中论》根本颂及疏中所说的——仅闻其名即能救护轮回及恶趣的大小灾难、仅作祈请即能轻易赐予一切胜共悉地等果位功德，从而恳切观修敬信，乃上师瑜伽的根基。

དེ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལམ་རིམ་རྒྱས་པར་ཕུལ། ཐུ་མཚོད་ལྟ་བའི་ཚོག་རྒྱས་བསྡུས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོད་པ་འབུལ་བ་རྫོགས་རིམ་སྣབས་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། རྫོགས་རིམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་དབང་བཞིའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་དབང་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ་ཕུལ་ན་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་རྐེན་འབྲེལ་ཆེ་བས་སོ། །མཆྱལ་ཉེར་གསུམ་མ་གཙོ་ཆེ། སོ་བདུན་མ་ཕུལ་ཀྱང་རུང་།

其后，按道次第所述献广的七支供养，或以诸如《上师供养》的文句，详略随宜而献外、内、密及真如供养，乃圆满次第阶段所必需。因圆满次第的证达即四灌顶的证达，故若能献上与四灌顶相关的供养，

一校稿

乃重大的能熟因缘。

曼达供养最主要是献二十三堆，三十七堆亦可。

དེ་ནས་དུས་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཟླ་མ་རྗེ་རྗེ་འཚང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །བདག་གི་ཟློ་ཚོས་སུ་འགྱོ་བ་ཕྱིན་ཕྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཚོས་ལམ་དུ་འགྱོ་བར།། ལམ་ལ་བར་ཚད་མེད་པར།། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྐྱེན་བ་མཐའ་དག་འགག་པར།། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱ་སྐྱེ་བར།། ཁྱད་པར་དུ་ཡུས་བདེ་བ། རྩ་འཇམ་པ། ཟུང་དལ་བ། དམིགས་པ་གསལ་བ། ལུས་ལ་བདེ་དྲོད་འབར་བ་སོགས་བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཉ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་ཕྱིན་ཕྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་གསོལ་འདེབས་གང་མང་བྱ། ལམ་ལ་འཁྱུལ་བ་ཞི་བ་དང་། འཁྱུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བའི་གསོལ་འདེབས་བཀའ་བསྩུངས་ཏེ་ཐོག་ཏུ་འཁྱོངས་བ་ལྟར་ཐུགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཡོད།

其后，诵：“祈请三世皈处总集体性之上师金刚持：祈加持吾心趋向于法，法趋向于道，于道无灾障！祈加持破除一切颠倒分别！祈加持相续中生起无颠倒之殊胜证悟！尤请加持即刻生起身安乐、脉柔软、风舒缓、所缘清晰、身中暖乐炽盛等殊胜乐空觉证！”这样逐项当面多诵而作诉求。如噶举祖师所传的祈请文句“祈止息道中错乱、祈令错乱现为智慧！”宗大师父子亦有加上。

དེ་ནས་བདག་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐུར་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཟླ་མའི་སྐུ་ལོར་ཙཱོ་ལས་འོད་དང་བདུད་རྩི་དགར་པོ་བྱུང་། རང་གི་སྐུ་ལོར་ཐིམ། ལུས་ཀྱི་སྡེགས་སྦྱིབས་དག སྐྱེའི་ཁྱེན་ཟབས་ཞུགས། ཏྲམ་པའི་དབང་ཐོབ། ལམ་བསྒེད་རིམ་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འཕས་བྱ་སྐུ་རྩོ་རྗེའམ་སྐུལ་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག དེ་བཞིན་དུ་མཐིན་པའི་ཚུལ། ལས་འོད་དང་བདུད་རྩི་དམར་པོ་བྱུང་བ་རང་གི་མཐིན་པར་ཐིམ། ངག་གི་སྡེགས་སྦྱིབས་དག ཟླ་མའི་གསུང་གི་ཁྱེན་ཟབས་ཞུགས། གསང་དབང་ཐོབ། ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་མའི་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འཕས་བྱ་གསུང་རྩོ་རྗེ་ཤངས་སྐུ་འགྲུབ། ཐུགས་ཀའི་རྡུ་ལས་བདུད་རྩི་ཇོག་པོ་བྱུང་བ་སྙིང་གར་ཐིམ། ཡིད་ཀྱི་སྡེགས་སྦྱིབས་དག ཐུགས་ཀྱི་ཁྱེན་ཟབས་ཞུགས། ཤེར་དབང་

一校稿

ཐོབ། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྩོགས་རིམ་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་། འཕས་བྱ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཚོས་སྐུ་འགྲུབ། ཡང་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་འོད་དང་བདུད་རྩི་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་བླུང་བ་རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་གཅིག་ཚར་ཐེམ། སྐོ་གསུམ་གྱི་སྡིག་སྒྲིབ་བག་ཚགས་དང་བཅས་པ་དག ཟླ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་ཟློས་ཞུགས། ཚེགས་དབང་ཐོབ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྩོགས་རིམ་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་། འཕས་བྱ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཚང་གི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་བཞག་པར་བསམ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ཟློས། དབང་བསྐུར་བྱེད་བྱམ་ཆུ་ཡིན་པས་བྱམ་དབང་ཞེས་བཏགས་པ་ལས་དོན་ལྔས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་། སྐོ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མེད་འགྲུབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་པ་སྐབས་འདིའི་དབང་དང་། སྐོ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་ཞེས་པ་བག་ཚགས་ལ་བྱེད། 从其喉部的ཨཱཿ（啊）

继诵：“祈赐我三摩地之圆满四灌顶！”观想以祈请力，感得从上师顶门的ཨཾ（嗡）字涌出白色光与甘露，融入自己顶门；清净身的罪障，（上师）身的加持入驻，获得宝瓶灌顶，授权修习生起次第道，安置果位身金刚或化身成就的殊胜能力。同样，从其喉部的ཨཱཿ（啊）字涌出红色光与甘露，融入自己喉部，清净语的罪障，圣语的加持入驻，获得秘密灌顶，授权修习世俗谛幻身的圆满次第，安置果位语金刚报身成就的殊胜能力。从其心间的ཧཱུྃ（吽）字涌出蓝色光与甘露，融入自己心间，清净意的罪障，圣意的加持入驻，获得智慧灌顶，授权修习胜义谛光明的圆满次第，安置果位意金刚法身成就的殊胜能力。再从其三处的三字涌出白、红、蓝三色光与甘露，同时融入自己三处，清净三门罪障及习气，上师身、语、意的加持入驻，获得词句灌顶，授权修习二谛双运的圆满次第，安置果位双运金刚持身成就的殊胜能力。如是观想而取受三摩地四灌顶。

除因能作灌顶者乃瓶水才安立“瓶灌顶”的称谓外，此处的灌顶，

二校稿

实指授权成就凡俗的身语意与本尊的身语意、及与三门无别本尊的身语意无别，“三门的污垢”则理解为习气。

དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་རྩ་བའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སེང་ཁྲི་པད་གདན་བཅས་སྣེ་ལ་ཐིམ་པས་སྣེ་བརླ་དམར་པོ་འདབ་བརྒྱད་དུ་གྱུར། ཉི་གདན་འོག་གི་ཞལ་མདོག་དམར་པོ་དང་། ཟླ་གདན་སྟེང་གི་ཞལ་དཀར་པོ་ལ་ཐིམ་པས་ཟླ་ཉིའི་གདན་དུ་གྱུར། བླ་མ་རང་གི་རྩ་དབུ་མ་བརྒྱད་དེ་སྟེང་གའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ལ་ཐིམ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པས་ལྟ་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་ལ་འཁྱུད་པའི་སྐུར་བཞེངས།

其后，诵：“具德根本上师如意宝……”观想以此祈请力，感得（上师的）狮座与莲垫融入自己心间，转为心间的八瓣红莲；其日垫融入下部的红界，月垫融入上部的白界，分别转为日、月二垫；上师循自己的中脉融入心间的极微心风，转现为身呈白色、执持铃杵、拥抱金刚界自在母的上师金刚持之身。

二校稿

སྣེ་གའི་པད་ཉ་ཟླ་མོར་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་དཀྱིལ་དང་། ཐུགས་ཁེང་གིས་དཀྱི་བ་སོགས་གཞན་ནས་འཕྱང་བ་ཤར་བ། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་ཟླ་མ་དང་། །སོགས་ཟླ་མས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་སྒོན་ལམ་གདབ། དེ་ཤར་ཟླ་མའི་སྐུ་མཐོང་བ། གསུང་ཐོས་པ། སེམས་ལ་དག་སྣང་འཕེལ་བ་སོགས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཕྱང་བར་དུ་བསྒོམས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཟླ་མའི་གསང་རྣམ་དུ། ཆུ་མིག་ལྟང་དུ་རྒྱུད་རྒྱལ་འདུས་པའི་ལམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་རིམ་ཕྲའི་ཁྲིད་ཀྱི་སྔོན་འགྲོའི་ཟླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྟགས་ཟུར་ཙམ་གཅིག་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་རེད། དཔྱ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཟློའི་མཐུ་ཐེ། ཅམས་ལེན་ལ་སྣེ་རུས་ཞན་ཀྱང་ཟླ་མ་རྣམས་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཁྲིད་རྒྱས་པ་གནང་བ་ལས་གདུལ་བྱ་མཆོག་མི་ལ་ཕྱ་བུ་ལ་ཁྲིད་ཀྱང་ཚོག་རིས་ཙམ་དང་མགོ་སྟོས་ཙམ་ཞལ་ལ་བླངས་པས་ཁྲིད་ཀྱི་གོ་ཚོད་པ་བླ་མས་གསུངས། དགེ་ཡུགས་པས་ཁྲིད་ཆེན་བཞེ་ཁས་མི་ལེན་པ་མིན་ཀྱང་། ཀྱགས་ཆུང་བ་ལམ་རིམ་གྱིས་ཐུན་མོང་ལམ་སྦྱངས་ལ་རྩལ་དུ་བཏོན་པའི་ཞར་བྱུང་དུ་སོང་ནས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ཏེ་སྐུད་མ་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་ཁོང་འཛམ་པའི་དབྱངས་ནས་གསུངས། རང་གིས་བག་ཚགས་འཛོག་ཆེད་

དམིགས་ཁྱིད་རེ་རེ་བསྒྲངས་ཚེག་ཀྱང་ཕྱོགས་རེར་མ་སོང་བར་ཡམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཚང་བར་བྱེད། གཞན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱིད་བཞི་དར་སོ་ཅེ།

继观心间的莲花闭合，莲苞上端以五股杵为顶宝，并以咒鬘涂敷等，可参阅他论了知。继诵："生生不离清净师，受用法之妙功德，地道功德圆满已，金刚持果愿速获！"发愿为上师所摄受。如是观修，直至出现见到师身、闻及师语、念皆净相增长等承蒙摄受的殊胜征兆。

上师对此教导说："遍知上师的《密传》中也说到'曲弥沟中续王集密道……'是指他承认了些许在修五次第引导前行的上师瑜伽时，出现了相关征兆。如今的徒众心力衰减、修行也毅力不足，即使上师们以悲心给予广详的引导，其效果也不及密勒日巴般的殊胜化机，仅以简短的词句及提点即能领会。"格鲁派中虽未许四大引导，着重的是以名声鲜寡的道次第修习共同道，具体的观想顺带修持即可，不必另作专修。"这是他亲闻至尊文殊所赐的教言。为自己安立殊胜习气，固可按引导观修各各所缘，这样纵未达其近似方，也属修习了齐全、圆满之道。他派的四大引导则较为流行。

སྐྱབས་མཚོན་དོ་རྗེ་འཆང་ནས་གསེར་ཁང་གི་བྱམས་སྐུ་བཞེངས་སྐབས་སོ་སོར་འབྲེལ་འཇོག་ཚེད་ཞལ་འདེབས་བསྡུ་མཁན་འགའ་བཏང་། དེད་ཀྱང་མཚོ་སྨོན་གྱི་སྣོད་ཅིག་ལ་སོང་བས་ཁམས་ནས་བྱག་སྒོས་རྗོང་ལ་མཚམས་སུ་སྡོད་མཁན་ར་ཚ་ཆོས་རྗེ་ཟེར་བ་ཅིག་དང་གཏམ་བྱས་པར། དེ་དེང་སང་དེ་འདྲ་མེད། ཐར་མཚོ་སྐྱིང་ལ་སྡོད་སྐབས་ཁྱིད་ཚེན་བཞི་བསྒྲངས་པས་ཕྱག་ཚེན་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཞེག་དང་ལ་ཤེ་མི་སྐྱེ་བསམ་བསམ་ཞེག་བྱུང་། ཟེར་བས་ཏ་ཅང་འབད་ཚོད་རེད། དྲུང་པ་རྒྱལ་ཚབ་པའི་གསུང་སྒྲོས་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐྱོང་བ་ཞེག་ཐོན་ན་རྗོགས་རིམ་དངོས་ལ་སྐེད་ནས་འབད་ན་ལོ་ཁ་ཤས་ལས་མེ་འགྱང་བ་ཡིན་འདུག རང་རེ་ཁང་པའི་རྒྱ་སྐོ་ལ་མ་ཕྱིན་པར་ཐུག་གི་མཇོད་ཀྱི་གཏམ་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལས་མེད་ཀྱང་བཤད་རྒྱུ་དང་ཉན་རྒྱུ་ཙམ་

二校稿

ཡོངས་འབང་ངོ་མཚ་བས་དེ་ཚེའི་བསྐང་རའི་ཚོད་མེན་པར་འདུག་གསུངས།

怙主金刚持在修造金瓦殿的慈尊像时，为令各人皆与慈尊结缘故，指派我们外出化缘。我也到了安多地区，曾在札嘎[15]的博宗与一位来自康区的闭关者“惹擦法王”探讨，他感叹说：“真是今非昔比啊，过去在海心山[16]闭关时，只要实修四大引导便能生起某些大手印的证悟，如今却总不见生起！”谓付出了非常大的勤勉。而如仲巴嘉擦巴所宣讲般，若能于共道及生起次第修出觉受，到达真正的圆满次第时，只要勤修些许年头就能成就。虽如我们尚未抵达宅舍的大门时，对于最里面的库藏，除作谈论外实无可得，但仅有可供解说及可供听闻亦属稀有故，暂不必企望能实际达成。

རྗོགས་རིམ་དངོས་ལ། གཞི་དངོས་པའི་གནས་ཚུལ་དང་། གནད་བཞི་སོགས་ཡིག་ཚ་རྣམས་སུ་གསལ་བ་ཤར་ལ། འདུས་པར་ངག་དབེན། སྐུ་འོད། རྩང་འཇུག་དང་ཐུ། ལུས་དབེན་རྩར་དུ་བཙིས་ནས་རིམ་པ་བྱུག་གསུངས་པ་དེ་རགས་པར་བྱས་ན་བསྒྲིང་རིམ་ཚོགས་ལམ། རྗོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་སྒྲོར་ལམ་དྲོད། ངག་དབེན་རྩེ་མོ། སེམས་དབེན་བཟོད་པ། མ་དག་པའི་སྐུ་ལུས་ཆོས་མཆོག རིམ་པ་བཞི་པའི་ངོན་གྱི་འོད་གསལ་མཐོང་ལམ། ངག་པའི་སྐུ་ལུས་དང་། སྣོད་པའི་རྩང་འཇུག་སྐོམ་ལམ། མི་སྣོད་པའི་རྩང་འཇུག་མི་སྣོད་ལམ་དང་། འཇིགས་བྱེད་ལ་ཐུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ངམ་ཚོག་གི་རྣལ་འབྱོར། དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཞི། ཐུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཐུགས་ཀྱི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལུས་དབེན་གྱི་དོད་ཐུབ། ཐུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་ངག་དབེན་གྱི་དོད་ཐུབ། ངམ་ཚོག་གི་རྣལ་འབྱོར་སེམས་དབེན། དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དག་མ་དག་གི་སྐུ་ལུས། རྣམ་ངག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐོང་སྒོམ་དང་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཆོས་མཆོག་ཡན་ཆད་བསྡུས་ཆོག འཇིགས་བྱེད་ལ་བདེ་གསང་གི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཟབ་གནད་ཚང་ཚུལ་རེད་འདའ་བའི་དྲིས་ལན་ལྟར་ལ། བདེ་གསང་གི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་འདིར་ཁ་

[15] བྲག་དཀར 查果拉。山口名。在今西藏自治区亚东县西部，海拔 5105 米。

[16] མཚོ་སྔོན་ 龙驹岛，湖心山，海心山。在青海湖中心。

བསྐང་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྱལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གཅིག་ཡིན།

འཇིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས་བསྒོམ་ཚོག་གསུངས་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཡུམ་བཙས་བྱས་ན་དོག་བདེ།

圆满次第正行中，有关基位的情形及四种扼要等如诸文献所载。（正行于）《集密》中分为语远离、心远离、幻身、光明及双运共五次第，若另计身远离则为六次第。若作粗略区分，则生起次第属资粮道，圆满次第的身远离为加行道暖位，语远离为顶位，心远离为忍位，不净幻身为世第一法、第四次第的义光明为见道、清净幻身及有学双运为修道，无学双运为无学道。能怖金刚中分为咒瑜伽、誓言瑜伽、形相瑜伽、清净智慧瑜伽共四瑜伽。咒瑜伽中，咒基瑜伽能代替身远离，咒瑜伽正行能代替语远离，誓言瑜伽即心远离，形相瑜伽即净与不净幻身，清净智慧瑜伽即见、修道及究竟光明——也就是后二种瑜伽中可含摄世第一法以上地道。能怖金刚中齐备胜乐、集密二次第甚深扼要的情形，在《仁达瓦问答录》中有讲到。本法中补充以胜乐、集密的二次第诸差别而修，同为乐、密、怖三尊究竟不离而修之法。虽说可由安住面臂圆满的能怖金刚佛慢而修，但若按一面二臂、怀抱佛母相而修则更容易达成。

ཆུང་ངོ་དགུ་ཕྲུག་བྱེད་ན་ཡུས་རྣམ་སྣང་གི་ཚོས་བདུན་ཕ་ན་དུ་འཁོད་ལ། རང་འཇིགས་བྱེད་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཡུམ་བཙས་དུངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཀྱི་ཡུས་དབུས་དྲང་པོར་རྩ་དབུ་མ་ཕྱི་སྦོ་ལ་ནང་དམར་བ་སྦོམ་ཕྲ་གོ་སོག་གི་ཚད་ཙམ། དེའི་གཡས་སུ་ར་མ་དམར་པོ། གཡོན་དུ་རྐྱང་མ་དཀར་པོ། རྩ་གསུམ་ཀ་ཡར་ཚངས་བུག་བར་དུ་སོང་། དེ་ནས་མར་གུག་སྟེ་དབུ་མའི་ཡར་སྣ་སྣ་བུག་གི་འཇོམ་མདོ་དང་། ཉ་རྐྱང་གི་ཡར་སྣེ་སྣ་བུག་ལ་ཟུག

二校稿

བཞི་ཙམ་དུ་དབུ་མ་དང་། རོ་རྒྱང་གཉིས་དེ་ལས་ནུང་ཟད་ཕྱག་པ་བསམ། ཟུང་ཐོག་མར་གཡས་དང་གཡོན་ནས་ཀྱབས་པའི་ཕྱག་ལེན་གཉིས་འདུག་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་པས་གཡོན་ནས་ཐོག་མར་ཀྱབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱང་མའི་མར་སྟེ་ཙ་མར་བཙུག སྣ་ཏུག་གཡས་བཀག་ལ་གཡོན་ནས་ཟུང་ཀྱབས་པ་རྒྱང་མའི་ནང་བརྒྱད་དེ་སོང་བས་རྒྱང་མ་ཟུང་གིས་གང་བ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་ནུང་ཟད་བསྡད། དེ་ནས་ཟུང་ཙ་མར་སིར་གྱིས་བྱས་པས་དེར་ཞུགས། སྣ་ཏུག་གཡས་ནས་ཟུང་དུག་ཏུ་ཕྱད་པས་ཙ་མའི་ནང་གི་རྟག་ཏག་ཚུ་སིར་ནད་ཚང་ཆོང་སོགས་སྐྱོན་གང་ཡོད་ཕྱིར་ཐོན་པར་བསམ་པ་ལན་གསུམ་བྱ། དེ་རྗེས་ཙ་མའི་མར་སྟེ་རྒྱང་མར་བཙུག་ལ་སྣ་ཏུག་གཡས་ནས་ཟུང་ཀྱབས་པས་ཙ་མ་ཟུང་གིས་གང་བ་ལ་དམིགས་པ་གཏད། རྒྱང་མར་སིར་གྱིས་བྱས་སྣ་ཏུག་གཡོན་ནས་ཕྱད་དེ་རྒྱང་མའི་སྐྱོན་སྦྱངས་པ་ལན་གསུམ་བྱ། དེ་ནས་ཙ་རྒྱང་གཉིས་ཀའི་མར་སྟེ་དབུ་མར་བཙུག་པ་ཡི་གེ་ཆའི་སྣང་ཟླ་བུར་བསམ་ལ་སྣ་ཏུག་གཉིས་ཀ་ནས་ཀྱབས་ཏེ་ཙ་རྒྱང་ཟུང་གིས་གང་བ་དམིགས་པ་གཏད། དབུ་མའི་ནང་དུ་སིར་གྱིས་ལ་སྣ་ཏུག་གཉིས་ཀ་ནས་ཕྱིར་ཏུག་ཏུ་ཕྱད་དེ་དབུ་མའི་སྐྱོན་སྦྱངས་བ་ལན་གསུམ་བྱ། དེ་ཡང་སྣ་ཏུག་གཉིས་ཀ་ནས་ཀྱབས་ཏེ་གཉིས་ཀ་ནས་ཕྱིར་ཕྱད་ཀྱང་དོན་ལ་ཙ་རྒྱང་ནས་ཀྱབས་ཏེ་དབུ་མ་ནས་ཐོན་བར་བསམ་དགོས་གསུངས།

若修九节风除浊，身以毗卢七法入坐。明观自成一面二臂、怀抱佛母的水牛头相之身，具光明通透的自性。在身躯正中有笔直而住的中脉，颜色外蓝内红、粗约麦秆许，其右侧为红色右脉，左侧为白色左脉。三脉上端抵达梵穴后弯曲下行，即中脉的上端开口于鼻孔内腔的交汇处，右、左二脉的上端插入鼻孔内。下端一般是抵达生殖器的尖端，但此处根据需要可观为仅达脐下四指。在该处的左右二脉较中脉稍长。虽有先从右吸气及从左吸气二规，但并无差别。就先从左鼻吸气而言，是观左脉的下端插入右脉，阻塞右鼻孔而从左鼻孔吸气，风息沿左脉内下行、乃至为风息灌满，如是专注观想并稍闭气。其后观风息嘶嘶喷入右脉，从右鼻孔猛然呼气，观想将右脉内的脓血、黄

二校稿

水、疾病及流毒等一切过失全部排出，反复三遍。其后，观右脉下端插入左脉，并从右鼻孔吸气，右脉为风息灌满，稍停后，风嘶嘶贯入左脉，左鼻孔喷气，净治左脉的过失，反复三遍。其后，观左右二脉的下端插入中脉，状如藏文“ཚ”字的下半部分，并从两鼻孔同时吸气，左右二脉为风注满，稍停后，嘶嘶进入中脉后，二鼻孔同时猛然喷气，净治中脉的过失，反复三遍。其中，从二鼻孔吸气、二鼻孔呼的动作，实际上必须观想吸入左右二脉，再从中脉喷出。

དེ་ནས་རྩ་འཕོར་གསལ་འདེབས་པ་ནི། འདིར་འདུས་པ་ལྟར་རྩ་འཕོར་དུག་གསལ་བཏབ་ནའང་མི་ཚོག་པ་མེད་ཀྱང་རེ་ཞིག་བཞི་གསལ་བཏབ་པས་འཕྲུས། དེ་ལ་ཐོག་རྩའི་ནང་ངོས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་གཞུང་ཤིང་གི་ཚུལ་དུ་རྩ་རོ་རྣང་དབུ་གསུམ་ཡར་སྟ་སྦྱི་བོ་དང་། མར་སྟ་གསང་གནས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཏུ་གུ་དང་ཁ་དོ་ཚད་དུ་གནས་པ། བང་གི་རྩས་པ་སྲུམ་ཐག་གི་ཐད་སྐྱིང་དབུས་མ་ཆེར་བ་ཡིན་ལ། སྐལ་ཚོག་ནང་ལ་ཅང་ཟད་འཐུར་ནས་ཡོད་པས་རྒྱབ་ལ་ཉེ་བ་ཞེས་འཆྱང་བ་ལས་དོན་ལུས་ཀྱི་དབུས་དྲང་པོར་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན། གཞི་ལ་རོ་རྣང་གིས་དབུ་མ་ལ་སྐྱིང་གའི་ཐད་ཀྱི་སྟེང་འོག་ཏུ་རྩ་མདུད་གསུམ་རེ་ཡོད་པས་འཕྲོལ་དཀའ་ལ། རྩ་འཕོར་གཞན་གྱི་ཐད་དུ་མདུད་པ་རེ་རེ་ལས་མེད་པས་ཐུ་མ་ལས་འཕྲོལ་སྟ་བ་རེད། མདུད་ཚུལ་ཡང་ངོ་རྣང་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མ་ལ་དཀྱིས་མཚམས་ནས་ཞུག་མདུད་དུ་སོང་ནས་ལུ་ཐུ་ཡོད་པ་དེས་དབུ་མར་ཆུང་རྒྱུ་བ་བཀག་སྟེ་དབུ་མ་ཞར་བའམ་ཁ་འབྱར་ནས་ཡོད་ལ། ངོ་རྣང་ཆུང་གིས་གང་ནས་གནས་པ་ལས་ཆུང་ཡིན་པས་དེས་ཚགས་ཐང་རྩོངས་གསུམ་སོགས་ཀུན་ཉོགས་ཐུ་ཚོགས་བསྒྲིད་ནས་འཕོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། ངོ་རྣང་གི་ཆུང་ཐུང་པའི་ཐབས་ལུས་ཀྱི་གནད་གང་ཚེ་ས་དམིགས་པ་གནད་དུ་བསྟེན་པས་ཆུང་དབུ་མར་ཞུགས་ནས་གནས་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་ནས་ཀྱིས་ཐུ་ཚོགས་བསྒྲིད་ནས་འཕོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། གསལ་འདེབས་པའི་ཚེ་ངོ་རྣང་གཉིས་ཞར་ནས་དབུ་མ་ཆུང་གིས་གང་ནས་ཡོད་པ། དེའང་ཆུ་ཤིང་གི་མེ་ཉོག་ལྟར་ཐུ་

一校稿

བ། ཏིལ་མར་གྱི་མར་མེ་ཤུར་གསལ་བརླབ་འདོད་མ་ཤུར་མཉེན་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་གསུམ་ཕྲན་དུ་བྱ། འདི་ལ་གོང་ཐང་འཇམ་བའི་དབྱངས་ནས། རོ་མ་དམར་ཞར། རྒྱང་མ་དཀར་ཞར་ཞེས་མིང་འདོགས་ཚུན་ཚད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཆུང་དབུ་མར་སྡུད་དགོས་བའི་བརྡ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རང་རེ་ཚོ་ལ་སྐུ་ཞར་ཡོད་རང་རང་གི་སེམས་ན་ཡོད་པ་དེ་རེད་ཅེས་ཀུ་རེའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་དོན་གནས་ཡིན།གང་ན་རྟ་མདུད་ཡོད་པ་དེར་རྟ་འཁོར་རེ་ཡོད་པས་བསྒོམ་བའི་སྐབས་རྟ་མདུད་གོལ་ནས་དབུ་མ་དང་དེ་ལས་གྱེས་པའི་རྟ་འཁོར་ནམས་བྱ་ཀ་རེ་ཡོད་པ། རོ་རྒྱང་གི་ཐད་ཀའི་རྟ་འདབ་ནམས་ཀྱིས་རོ་རྒྱང་ཐལ་བྱང་དུ་ཕྱག་སྟེ་རྟ་འདབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དབུ་མ་ལ་ཟུག་པ། གྱེས་ཚུལ་སྟིང་གའི་ཐང་ཏུས་པ་སྲུམ་ཐག་གི་ཐད་ཀྱི་དབུ་མ་ལས་རྩ་འདབ་བཞི། དེ་ལས་གཉིས་རེ་གྱེས་པས་སྟིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཉེ་བ་ཟླུམ་པོར་གནས་པ། མཐིན་པའི་ཚོལ་མདུད་ཀྱི་ཐད་དུ་དབུ་མ་ལས་རྩ་འདབ་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལས་གཉིས་གཉིས་གྱེས་པས་བརྒྱད། དེ་རེ་རེ་ལས་གཉིས་གཉིས་གྱེས་པས་མཐིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་པ་ཁ་དོག་དམར་པོ་ཉེ་བ་ཟླུམ་པོ་ཅན། སྤྱི་བོའི་སྟེང་མཚམས་ཀྱི་ཐད་ཀྲད་རྒྱའི་སྟེང་ཙཾ་དྲ་དབུ་མ་ལས་རྩ་འདབ་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལས་གཉིས་རེ་གྱེས་པས་བརྒྱད། དེ་རེ་རེ་ལས་གཉིས་རེ་གྱེས་པས་བཅུ་དྲུག དེ་རེ་རེ་ལས་གཉིས་རེ་གྱེས་པས་སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་ཁ་དོག་སྔ་ཚོགས་པའི་ཉེ་བའི་དབྱིབས་ཀྱུ་གསུམ་པ། ཉེ་བའི་ངུ་གའི་ཐད་ཀྱི་དབུ་མ་ལས་རྩ་འདབ་བཞི། དེ་ལས་བརྒྱད། དེ་ལས་བཅུ་དྲུག་དེ་ལས་གཉིས་གྱེས་པས་སོ་གཉིས། དེ་ལས་གཉིས་རེ་གྱེས་པས་ཉེ་བ་སྐུལ་བའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་རེ་བཞི་ཐན་ཚུན་བསྡོལ་བ་ཉར་ཡོད་པ་འདུ་ཉེ་ཁ་དོག་དམར་པོ་ཉེ་བ་ཀྱུ་གསུམ་པ།

其后明观脉轮：在此虽按《集密》明观六脉轮亦无不可，但暂观为四脉轮即可。其中，依傍于命脉的内侧、如身躯的主柱状观有右、左、中三脉，上端齐平于头顶、下端齐平于生殖器口而住。说位于胸骨剑突交汇处高度的心间正中是错误的，所谓“位于脊柱关节内稍突出故靠近背部”实际上是指应观其位于身躯的正中。

基位时，是由右、左二脉是在中脉的心间段各从上下形成三重脉

二校稿

结，故难开解；其它脉轮处则并无各自缠作三结，故而较前易于开解。打结的方式，则是以左右二脉缠绕中脉扯紧成结后，如锁扣状阻塞风在中脉内流动，亦即附着或粘滞于中脉上。位于右、左脉的任何风息皆为业风故，以其所生的贪、瞋、痴等各种分别心导致流转轮回。只要以约束右、左脉内风息的方便——缘念身体内的任何重要关键部位而击注窍穴，就能令风息入、住于中脉，继而融入该处，令（右左二脉之风）阻断至无，则分别心便无所骑乘的风而不能安住，故为以强力阻断之法。显密二道中，之所以有迟速的殊异，其究竟原因即在于此。以此之故，以胜义光明之力能同时断除遍计与俱生的烦恼障。

在清晰观想时，左右二脉封闭后，中脉内为风所充满。彼中脉亦应观为具足如芭蕉花般蓝色、如麻油灯般明亮、如莲瓣般柔软的三差别。贡唐文殊曾说：“仅从所立‘右脉红附着，左脉白附着’这个名字之上，就可知其所表达的，是将风息收摄入中脉。我们不管是谁，只要有盲点（译按：此处藏文的ཞན།既可理解为附加、顺带，也可理解为盲人），必定存在于内心。”此虽似戏言，但意涵深远。凡是有脉结处皆有脉轮故，在观修时应观脉结松开后，中脉及从其分出的脉轮各有孔隙。垂直于右、左脉的众脉瓣则穿透左右脉——即观想一切脉瓣皆插于中脉上。

其分衍的方式，是从胸骨剑突交汇高度的中脉分出四脉瓣，每一脉瓣各分二支而成安住于心间、白色、中央圆形、具八脉瓣的法轮；从喉结高度的中脉分出四脉瓣，各两两分出为八支，又再两两分出而成安住于喉间、红色、中央圆形、具十六脉瓣的受用轮；从眉间高度、

一校稿

约于脑膜之上的中脉分出四脉瓣，各两两分出为八支，再两两分出为十六支，又再两两分出而成安住于头顶、杂色、中央三角形、具三十二脉瓣的大乐轮；从脐孔高度的中脉分出四脉瓣，再依次两两分出八支、十六支、三十二支，乃至六十四支而成安住于脐间、红色、中央三角形、具六十四脉瓣交叉状的变化轮。

འདུས་པ་དང་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་ཚུལ་ཡང་ནུང་ཟད་མི་འདྲ། གང་ལྟར་སྙིང་མ�ཐིན་རྩྭི་བོ་ཉེ་བ་ཞེས་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་གསུང་བཤད་ལ་གནང་བ་རིམ་པས་ཉིས་འགྱུར་དུ་སོང་བས་འཆར་བའི། རྩྭི་བོ་དང་སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་གདུགས་ཁ་སྣུབས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཐིན་པ་དང་ཉེ་བའི་རྩ་འདབ་གདུགས་ཁ་གྱེན་དུ་བསྣང་བ་ལྟར་ཨཱཾ་ཁ་སྦྱོར་དང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱ། རྩ་མདུད་ཚགས་ཚུལ་ཕྱག་ཁྲིད་གནང་ཞིང་། སྙིང་གར་ངོ་རྒྱང་གིས་ཤེས་མོས་མེན་ལ། ངོ་རྒྱང་གིས་མདུད་པ་མེན་ཟེར་བ། དེ་ལའང་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་ཡི། །དབུས་སུ་མདུད་པ་གསུམ་གྱིས་དཀྲིས། །ཞེས་པ་དང་མི་མཐུན་གསུངས།

《集密》与《时轮》中所说的安置法也略有不同。无论如何，均按“心、喉、顶、脐”这个次序讲述，这样依次（后者是前者脉瓣的）两倍出现，方便记忆。头顶与心间的脉轮如覆伞向下状、喉间与脐间的脉轮如伞口上仰状，令合于ཨཱཾ（哎旺）和合与方便智慧之理。此乃指示脉结的形成的方式，且于心间并非由右左二脉交替形成，如谓“非以右左脉打结”，乃指与续中“彼中亦难分，中结三所缠”之说不同。

རྗེགས་རིམ་དངོས་ལ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལས། དང་པོ་ཐུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཐུགས་ཀྱི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ཉེ་བར་གནད་དུ་བསྟན་ཚུལ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཐོག་མར་རྩ་ལམ་སྦྱངས་བ་ནི། རང་འཇིགས་ཆེད་དུ་གསལ་བའི་སྙིང་གར་གཞི་ལ་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་སྐྱང་དང་དམར་པོ་འོག་ཏུ་གནས་པའི་དབུས་སུ་ཆུང་སེམས་དཔའ་མི་ཤིགས་པའི་ཕོ་ཉ་ཡོད་པ་དེ་ཁོག་ལ་ཡི་དམ་ལྷའི་ཐུགས་ཀར་ཨཱཾ་ཁ་ཧཱུྃ་སྟན་ནས་འབྱུང་ཤེལ་མོར་བཏང་བའི་ཚད་ཙམ་དུ་འདྲིལ་ནས་དབུ་མའི་ཡར་སྣེར་གནས་ནས་

一校稿

རང་ལུས་ཤ་སྐུར་གསལ་བ་ལ་བཤུས་པ་ནོ་རྒྱན་ཆ་ལུགས་མཚན་དེའི་ཞལ་ཕྱག་སོགས་གསལ་བར་མཐོང་སྣང་བསྒྲིད། དེ་ནས་སྤྱི་བོའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་འདྲིལ་ཏེ་རྩ་འདབ་དང་། དབུ་མའི་ཡར་སྣེ་དང་མར་མཉེན་པའི་རྩ་འཁོར་བར་གྱི་རྩ་དང་ལུས་ཀྱི་ཚགས་ཚུལ་འཚར་དུ་བསྒྲུ། ལེགས་པར་ཤར་བ་ནོ་སྤྱི་བོའི་ཤར་གྱི་རྩ་འདབ་སྤྱངས་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་དང་ཕྲན་པས་རྩའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་ཐི་ཚི་ཚི་ཕར་སོང་། རྩའི་ཚགས་ལུགས་བཤུས། ཐི་ཚི་ཚི་ཚུར་དབུས་སུ་འོང་བས་རྩ་ཚད་པ་མཐུད། གུམ་པ་ཐད་བཅད། རེངས་ཤིང་གོང་བ་མཉེན་པར་བྱས། རྣག་ཁྲག་ཆུ་སེར་སོགས་ཀྱིས་འགག་པ་བསལ་ཏེ་རྩའི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་པར་བསམ། དེ་ཉར་སྤྱི་བོའི་རྩ་འདབ་རྣམས་ལའང་རིམ་པར་སྤྱངས་ཏེ་རྩ་འདབ་ཐམས་ཅད་ཟུ་གུ་ཤ་རེ་ཡོད་པ་དབུས་ནས་ཟུ་ཞེས་བཏབ་ན་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་ནས་ཟུ་ཞེས་པའི་སྐུ་འཇུང་བའི་ཚོད་དུ་སྤྱངས། དེ་ནས་འཕྱིན་པའི་རྩ་འདབ་སྤྱངས་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་དང་ཕྲན་པས་དེའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་འདྲིལ། སྣིང་གའི་བར་གྱི་རྩ་འདབ་ཡུས་ཀྱི་ཚགས་ཚུལ་བཤུས་ནས་རྩ་འདབ་ཐུར་ཉར་སྤྱངས། སྣིང་གི་དང་ཉེ་བའི་རྩ་འཁོར་ལ་ཡང་དེ་ཉར་སྤྱོང་བ་རྣའི་རྣམ་པ་ལ་གསལ་སྣང་འདོན་པ་དང་། ཟླུང་སེམས་འདྲུག་པ་གཅིག་པ་འཚར་ཐབས་ཡིན། རྩའི་གསལ་སྣང་སྐྱབ་པ་འདི་རྩོགས་རིམ་ལ་ཆེག་དྲིལ་བྱེད་ན་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་སྤྱངས་ན་རྩོགས་རིམ་བསྒོམ་པའི་གཞིར་གལ་ཆེ་བས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འགས་ཀྱང་ཞག་ཙམ་ཤས་རེ་བསྒོམ་པ་གནང་སྟེ།

第二章、咒基瑜伽

圆满次第正行四种瑜伽中，第一、咒瑜伽。分为 1、咒基瑜伽于脐间扼要击注窍穴之法，2、咒瑜伽正行。

首先净治脉道：明观为能怖金刚的自己心间，安住上白下红的基位明点。其中央具有风心无别的不坏明点，呈白中带红色泽、滚圆的球状，大小如汉地豌豆或青稞。此光点滚动升至中脉上端而住后，当其观看明观为本尊的自身时，生起服饰、相好、面臂等的清晰景象。其后滚动至头顶脉轮中央，令现起脉瓣、中脉上端，以及下至喉间脉轮间脉与身的形成方式。至能善加现起时，提念“当净治头顶所现的

二校稿

脉瓣！”由具此牵引力故，遂滴溜溜外行至脉的末端之间，观看脉的形成方式，再滴溜溜摄回至脉轮中央，令该脉断者接续、扭曲者伸直、僵硬者柔软，脓血、黄水等所致的阻塞、萎陷等一切脉的过失皆得净治。在头顶诸脉瓣中亦同样依次净治，直至在一切脉瓣各具的孔隙内，当向其吹气发出“噗”声时，三十二脉瓣皆传出“噗”声而得净治。其后，提念“当净治喉间脉瓣！”遂滚动至其脉轮中央，观看该处至心间之间脉与身的形成方式后，如前净治脉瓣。心间至脐间的脉轮也如前作净治，乃于脉内引生明现，以及风心同运而现的方便。这一明现脉的修法在圆满次第中整合而修时，若能以持续月余等时间作净治，对打下观修圆满次第的基础极为关键故，个别大德亦会每日花些许时间作此观修。

二校稿

དེ་ཕྱར་ཤམས་འོག་ཚུད་པའི་བར་དུ་སྐྱོང་བ་ནི། རྡེ་མོ་ལས། ཙ་ན་ག་གི་ཤ་འཚེར་ལོ་ཡོད། །ཅེས་པའི་གདམས་པ་དེ་ཡིན་པར་དཔོན་སློབ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐོར་འདི་མི་ལའི་མཐུར་འཐུམ་ལ་སྦྱར་རུ་མང་པོ་ཡོད། དཔྱ་རང་རེ་ལ་རྟོགས་ཕྲན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྒད་དང་དབེན་གའི་མཁས་གྲུབ་གོང་མ་ཕྱར་གྱི་སྨྲ་ཚུགས་ཤམས་པས་ཁྲིད་ཀྱི་རིགས་ཀྱང་ཀ་ཐོག་མདུང་བཟང་གིས་དགྱུས་གཅིག་ལ་ཚར་ཕུད་བཏང་ནས་རྒྱུན་མ་ཤམས་པར་བསྐྱངས་པ་རེད། ཁྱིད་གཏོང་ཚུལ་དངོས་མཁས་གྲུབ་རེན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དུ། ཉིན་མོ་རྒྱུད་སྡེའི་བཤད་པ་དང་། མཚན་མོ་ཁྱིད་གནང་བར་གསུངས་པ་ཕྱར་ཉིན་རྒྱུད་དང་འཕྲེལ་བའི་བཤད་པ་རྒྱ་བོད་ས་སོའི་ལུགས་འཐད་མེ་འཐད་ཀྱི་དགག་བཞག་དང་བཅས་མཐའ་བཅད་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས། མཚན་རིམ་གཉིས་ཤམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་དམིགས་སྐོར་གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་དང་བཅས་ཤམས་སྐོང་དང་སྦྱར་ནས་བསྟལ་ཅིང་།

如是直至生起觉受之间作观想。强巴仁波切说其就是米拉日巴所说：“麦芒眼轮有脉风”的教授。这一圆满次第的法类有众多可与《米

拉尊者道歌集》结合之处。如今，如朵滇·蒋贝嘉措等色举与温萨派诸贤德祖师般的实修法在我们已衰减故，引导的类别应如骑马挺矛冲刺般一次完成，以保持传承无衰。

正行导引的方式，在克主杰大师的传记中，有谓白天讲解续部、晚上赐予导引。故而白天可作续部及其释论的讲解，及就印、藏各宗是否合理的破立等作详细讲述；晚上则可对二次第实修轨理的所缘法类及除障显效等，结合体验作传授。

གནང་ཚུལ་ཡང་དཀར་ཆག་ཐོའི་ཡིག་ཆུང་ལྟར་ལ། ཟླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟ་བུའི་ཁྲིད་གནང་བ་ཉམས་ངོག་ཏུ་ཆུད་ཀྱི་བར་ཆོས་མཚམས་བྱས་ནས་སྐྱོང་བ་ལ་སྟོང་ཞག་འཛོག་པ་ཟེར། ཉམས་ཁྲིད་འབོག་ལུགས་དངོས་དེ་འདྲ་ཡིན་པས་ཁྲི་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན་པས་ཆུལ་དབང་བསྐལ་བཟང་ཆུ་མཆོ་དང་ལྷང་སྐུ་རོལ་བའི་རྗེ་རྗེར་དཀར་ཆག་ཐོའི་ཡིག་ཆུང་གི་བབས་དང་བསྟན་ནས་གནང་ཚུལ་རྣམ་པར་དང་གསལ་ཡིག་ཏུ་གསལ། གྲུབ་མཐའ་གཞན་ལ་དུ་དུང་ཡང་སྐྱབ་ཚུགས་དང་ཁྲིད་སྐྱོང་ལུགས་ཀྱི་ཐུག་ལེན་ཙམ་སྐྱོང་མཁན་མང་བ་རེད། ལྷུང་དང་གཏུམ་མོ་ལ་བརྟ་གཏོག་ཆེ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡ་བ་འཁྲུལ་མེད་ལྟེད། སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ཚང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱབ་ནས་རྫ་འཁོར་གྱི་དབུས་མ་ནོར་བ་ལ་ལྷུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། ངོ་རྒྱང་གི་ནང་དུ་བྱམ་པ་ཅན་ཅི་ཙམ་བཟུང་ཡང་ལས་ལྷུང་ཡིན་པས་འཕྱི་བས་ལྷུང་ཐུན་གཅིག་གིས་དགྱུན་འདས་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་བཅས་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེར་ཁམས་ངོས་ཀྱི་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷུང་གི་རྐྱེགས་པ་ཕྱལ་བའི་ལོ་རྒྱས་དང་། ཁྲི་བསོད་ནམས་གཁས་པ་དང་ཟླ་མ་ངག་དབང་རབ་བརྟན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོབ་མ་ཅིག་ལ་ལྷུང་འཛིན་ཕྱགས་བསྟབ་པའི་ལོ་རྒྱས་དང་། རྗེ་ཉིད་ཤྲ་སའི་དཔལ་འབྱོར་རབ་བརྟན་དུ་བཞུགས་སྐབས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་དང་གཏམ་བྱས་པར་སྨོན་བག་ཏོ་ལྟུང་དུ་ལྷུང་བྱམ་ཅན་བཟུང་བས་རྒྱལ་བ་རིགས་ཕྱ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་མང་པོ་བྱུང་ཚུལ་གྱི་གཏམ་གླེང་ཚུལ་སོགས་དྲངས་ནས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟོལ་འདིའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་ཐུན་མོང་ལམ་གྱི་རྣང་གཞི་ཉིད་ནས་ཐེག་གི་སྟེང་ནས་གཞུང་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ཁྲིད་ཐུན་ཚོད་ཐུབ་ན་རབ།

二校稿

བག་ཚགས་ཅི་ཞེབས་བྱས་ན་ས་ཆོད་ཚེ། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་དུག་གསུམ་སོགས་སྤྲོན་ཐུབ་ཡོད་འཕྲིན། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐུབ་མེད་འཛེལ་བ་དགོས་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་གི་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་རུ་ཆུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་གསུངས། །

传授的方式，亦当如《科判略记》所述，谓于赐授诸如上师瑜伽的导引时，应以直至生起觉受作为分段标准安排修习的日程。经验导引能真正显效即当如是故，赤巴·阿旺却滇所作的传记及《闻法录》中，记载了嘉瓦·格桑嘉措及章嘉·若必多杰专就《科判略记》而作传授的方式。他派中多有仅按实修及引导内涵之规而修者，虽纷纷致力于风息及忿怒母（拙火），但能在寻获菩提心及无误见解、成就齐全三身道用的生起次第后，令风息无错谬地入、住、融于脉轮中央却极难。在右左二脉内无论如何持瓶风亦皆属业风故，即使达到持气一座能越冬的程度，亦与土拨鼠毫无异致，这是强巴仁波切所说的。他引据了在康区所遇两位成就者陈述其风息证量的经历，以及赤巴·索南札巴、上师阿旺饶滇二人向某弟子教授持风息法的典故；并谈及其驻锡于拉萨的班觉绕丹时，与某位成就者交谈中述及在洛札的卓邬隆修宝瓶气时，亲见五方佛等众多神异现象……继而指出，应追随宗大师的这一道规，在共同道打下一定基础之上，上者能修出符顺于教典的显密道圆满觉受，纵不济也能随于每日、每座所植下的几许全圆道习气利益较大。证功德亦须为先所具的三毒等过失减轻、三主要道等先所无的功德增长，而与外道所共的神通、神变等仅依脉、风的缘起现象并无任何作用。

一校稿

ཕྱོགས་ཀྱི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཐོག་མའི་དམིགས་པ་གནད་དུ་བསྟན་པས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་རྫོགས་

རིམ་ལ་འཁྲིད་ཡུགས་སྣ་ཚོགས་བྱང་ཡང་། དེ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཆུང་དབུ་མར་སྡུད་པའི་ཐབས་སུ་གཞོལ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་མེང་འདོགས་ཚུལ་ཙམ་རེ་མ་གཏོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཡུས་མེ་འདྲ་བ་གཞན་ཡོད་པ་མེན། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡན་ཆད་ལ་དམིགས་པ་གནད་དུ་བསྟན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཆར་མེད་པས་སྔོན་ཐུབ་པ་ཡིན་པས་ཉེ་བ་སྤྱལ་པའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་གྱི་རླུང་ཏིའི་ནང་དུ་ཉེ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡུངས་འབྲུའམ་ཐན་མ་ཕྱེད་གཤག་ཙམ་གྱི་སྣེང་དུ་ཙ་ལམ་སྦྱོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་རང་སེམས་ཐེག་ལེར་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཐྲུར་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་ཅྭད་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་སྐུ་མདོག་སྔོག་འཇོན་གྱི་ཆུང་དང་མཐུན་པར་དཀར་ཡོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་ཐོད་འཇོན་པས་ཡུམ་རོ་ལངས་མ་དཀར་མོ་གྱི་ཐོད་འཇོན་པ་ལ་འཁྱུད་པ་ཤིན་ཏུ་ཐ་ནས་འབྲའམ་ཡུངས་འབྲུ་ཉ་བུ་ལ་རང་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒོམ། དེ་ལ་གསལ་སྣང་ཆུང་ཟད་ཐོན་པ་ན་ཡང་ཡུམ་སྟེམས་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱོར་མཚམས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་པ་སྤྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོག་པས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅུད་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུར་གྱུར། སྤྱོད་འོད་དུ་ཞུ་བ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བ་ལ་ཐིམ། དེ་རང་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐིམ། ཡུམ་ཡབ་ལ་ཐིམ། དེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐིམ། དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཤྲཱི་ལ་ཐིམ། དེ་ཞབས་ཀྱུ་ནས་ནུ་དའི་བར་བསྡུས་ལ་དབང་པོ་དམན་པ་དམིགས་རྟེན་མེད་པས་དམིགས་པ་འཚར་མི་ནུས་པས་ནུ་དང་ཐུ་བ་ལ་སེམས་བརྟུང་། རབ་ཀྱིས་དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་བསམ་ནས་རྡོ་འཁོར་གྱི་དབུས་མ་ནོར་བའི་ཐད་དེར་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག

二校稿

咒基瑜伽：虽就最初于何所缘窍穴作击注不同的角度而言，有各种圆满次第的引导规，但它们全都唯是将周边的风收摄于中脉的方便，因此除所安立的名字外并无不同的能修身。胜义光明以前阶段对所缘窍穴作击注之法并无大的不同，故过去的引导文中亦多未作解说，续部行者对此称为“手迹”。

本法须先在脐间窍穴作击注故，观于脐间变化轮中央的中脉内、大小约芥子许或剖半豌豆许的日轮上，在净治脉道时所明观的自心明点，全然转成智慧萨埵——水牛面相的能怖金刚：其身色与持命风相同故为白色，一面二臂，手持钺颅，怀抱手持钺颅的白色起尸母。身量极为微小、高约青稞或白芥子，自心如进入其中般无别而修。

对此稍微修出明相时，观从父母等持的交合处放出大乐自性的红色光芒，照触一切情器。令所有器世间转成无量宫，所有情世间转成能怖金刚之身。器世间化光融入明现为能怖金刚的情世间有情身中，彼亦融入自身父母双尊，佛母融入佛父，佛父融入智慧萨埵双尊，彼融入三摩地萨埵“ཧཱུྃ”字，“ཧཱུྃ”字由字足至“那达”间收摄——下根者因无观缘所依则不能现起所缘故，应于微细“那达”持心；上根者应思维彼亦无所缘后，于脉轮中央无误的部位，一心专注乐空智慧而住等舍。

二校稿

དེ་ཤར་རིལ་འཇོག་དང་རྟེས་གཞིག་གི་སྡུད་རིམ་གང་རུང་ལས་རྟེས་གཞིག་ཁྱབ་ཆེ། བསྒྲེད་རིམ་དུས་ཞི་ཤག་ཟུང་འབྲེལ་གྱབ་ཟེན་པས་འདིར་བྱིང་ཚོད་འགོག་པ་སོགས་ཀྱི་རྩོལ་བ་མེ་དགོས་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བས་བག་ཚགས་འཇོག་ཚད་ཤར་སྐོམ་ཙམ་བྱ། དེ་ཤར་ལོ་ཟླའི་བར་དུ་བསྐོམ་པས་ཆུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་སེམས་གང་དུ་གནས་པ་དེར་བཞོན་པའི་ཆུང་ཡང་འཇུག་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཆུང་དགུ་མར་ཞུགས་པའི་རྒྱས་སྡུག་གཉིས་ནས་ཆུང་མཉམ་ཙུ་ཤེད་མཚུངས་དེས་ཅན་དུ་ཐེབས་པ་འབྱུང་། གནས་པས་རྒྱས་སུ་སྡུག་གི་ཙུ་བ་འཆད། དེ་བྱིངས་པ་བསགས་པ་ལ་ཡང་འབྱུང་བས་སྟོ་བ་མེ་འགྱེལ་བ་དགོས། ཐེམ་པའི་རྒྱས་ལ་སྡིག་ཙུ་སོགས་རྒྱས་བཀྱུད། ས་སོགས་རྒྱས་ཅན་བཀྱད་དེ། ས་ཆུ་ལ་ཐེམ་པས་སྡུག་ཙུ་ཟླ་བྱའི་སྡང་བ་འབྱུང་། དུ་ཟླའི་སྡིག་ཙུའི་སྡང་བ་ལ་ཐང་དང་བར་སྡང་སྡིག་ཙུ་གསུམ་ཀའི་སྡང་བ་འཆར་ཡང་འདིར་སེམས་རགས་པ་ཞལ་ཆེར་ལོག་པའི་སྟོང་ཁང་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྡང་བར་རགས་པ་གཞན་ནུབ་ནས་གང་སྡང་ཐམས་ཅད་

སྡིག་རྒྱུའི་སྣང་བར་འཆར་བ་འོག་མ་རྣམས་ཡའང་དེའི་རིགས་འདྲ། ཚུ་མེ་ཡ་ཐིམ་པས་དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་དུ་བ་སྐབ་མོས་ཁྱབ་པ་ཉུ་བའི་སྣང་བ་དང་། མེ་ཟུང་ཡ་ཐིམ་པས་མཁའ་སྣང་མེ་ཁྱེར་ཏེ། སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་གྱི་ཚར་བཏས་པ་ཉུ་བྱའམ། སྣང་རྒྱུད་པས་རྟ་ཀྲབ་པས་མེ་མུར་ཤིང་ལེམ་གྱིས་ནམ་མཁར་གཏོར་ན་དམར་ཚུབ་ཚུབ་འོང་བ་ཉུ་བུ་ཞེས་གསུངས། ཟུང་རྣམ་ཤེས་ཡ་ཐིམ་པས་མར་མེ་ཉར་འབར་གྱི་སྣང་བ་ནི་དོང་ཞབས་ལུ་སྒོན་མེ་ཐར་ཏེ་མུན་ཁོད་ཡ་ཁ་ནས་ཐར་བཤུས་ན་དམར་ཏང་དེ་བྱེད་པ་ཉུ་བུའི་སྣང་བ་འཆར་ཞེས་སྣང་རྒྱུད་པ་གསུངས་ཞེས་བྱ་མས་གསུངས། འདི་ཡ་བརྟེན་ནས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་པས་མར་མེ་ཉར་འབར་མིན་པ་འདུ། མར་མེ་སྐྱེང་འབར་ཡིན་པ་འདུ། གསུངས་ཞེས་དཔོན་སློབ་བྱམས་པ་གསུངས་ཏེ་ཟེན་བྱིས་ནའང་བཀོད་འདུག

如是，不管是以“全食”或“随坏”而作收摄的次第，皆含遍于“随坏”的收摄次第。在生起次第时，已成就止观双运故，在其摄持下，此处虽不必着力破除沉掉等，但初业者为安置习气，仍当作约略的“显现修”[17]。这样作一年或数月的短期观修，以风心同运的扼要力，随心所在处，其所骑乘的风亦会随入，乃法尔如是。

故而风“入”中脉的征兆，是出现两鼻孔中风息流动的力度均衡这一决定的指标；“住”的标志，是鼻孔中的风息流动停止——在昏迷时也会有此现象故，尚须加上腹部不动；“融”的标志，是出现“阳焰”等八种征兆。

“地”等八种为“具征兆”：1、地融入水故，出现如阳焰般的现象——当今通常的阳焰是出现于草原、天空或海市蜃楼三种，但在此是指粗分心识大部分遮退后所具空朗的外界显现，是在其它粗分沉没之后，任显皆呈现阳焰的现象，以下各征相亦如是类推。2、水融入

[17] 任一阶段，在心境上依次快速显现所缘的条目、并就文辞显现其意涵，即名“显现修”，或译为“略修”。

一校稿

火故，出现并非浓烟喷涌状，而是如淡薄轻烟遍布般的景象。3、火融入风故，出现如萤火虫的景象，状如降下萤火虫之雨般——色举派说是如以铲拨动燃成红炭的草束，令于空中呈现火星飘飞的景象。4、风融入识故，出现如灯烛般炽燃的景象，此如上师所教导，“应按色举派祖师所说，是如在暗房的墙脚点上灯烛，从对面的暗处观看，可见到（投射到墙上的）一种红彤彤般的景象。”——依此所具的含义，克主杰认为并非如灯烛般炽燃，而是如灯火向上燃烧状，乃强巴仁波切所说，在笔记中也是这样描述的。

རྣམ་ཤེས་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པས་སྣང་བ་རང་དུས་ན་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འཆར་བ་ནི་ཟླ་འོད་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པར་དཀར་སངས་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ལ་བྱེད། སྣང་བ་མཆེད་པར་ཐིམ་པས་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་ཉེ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ནི་ཉེ་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཉེ་མ་ནུབ་ནས་དམར་འོད་ཀྱི་དང་པོ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སངས་ལ་བྱེད། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ་པས་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་པ་ལ་སྔོད་ཀྱི་སྨག་འཕྲག་པོས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ནི་ས་སྔོས་ནས་མུན་པ་སྐྱག་པོ་འཐིབ་པ་སྟོང་སངས་དང་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་། ཉེར་ཐོབ་འོད་ཀྱི་སྐྱེན་གསུམ་དང་བྲལ་བས་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་རང་མདོག་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འཆར་ཞེས་པ་ཐོ་རངས་ཤམས་ཅད་མ་ཡིན་པར་ཚེས་བཅུ་དང་བཅུ་གཅིག་གི་སྐབས་སུ་བ་ནུབ། སྐུ་རེངས་དང་ཡོ་མ་ཤར་བའི་བར་དེར་ཉེ་ཟླའི་འོད་དཀར་དམར་དང་། སྔོད་ཀྱི་སྨག་གི་སྣང་བ་མེད་པས་ནམ་མཁའི་རང་མདོག་ཐོན་པ་དེ་འོད་གསལ་དང་དབེ་སྦྱར་ནས་དེ་དག་གི་ཚེ་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དགོས།

5、意识融入显现故，在显现的自阶段中，出现如秋季晴朗天空中月光遍满的景象——此非指月亮的光辉，而是如白茫茫的空朗状。6、显融入增故，出现如秋季晴朗天空中日光遍满的景象——此非指如太阳升起状，而是如太阳西沉后第一抹红光的空朗状。7、增融入近得

二校稿

故，出现如秋季晴朗天空中傍晚昏暗遍布般的景象——乃指如同入夜后浓厚黑暗与空朗混合状。8、上述显、增、得三，以及近得融入光明时，因远离了能扰动的三种过失故，出现如黎明天空本色般的景象。此非指所有的黎明，而是指初十及十一日的拂晓，月亮刚隐没、第一抹蒙蒙亮尚未出现之间的时段，此时全无日月的红白及傍晚的昏黑三种显现，故而显出天空的本色——以此为喻所形容的光明。

在此等时中，均须于空性中安住等舍。

ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་ནས་ཟུང་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པའི་བར་སེམས་དང་སྣང་བ་རགས་པ་དང་། སྣང་མཛེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཡིན་པས་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དང་། སྐྱེ་སེམས་མཆི་སེམས་རྣམས་ལ་ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་ཕྲ་རགས་མེད་ཀྱང་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་དག་མ་དག་གིས་སྣོང་ཉིད་སོགས་འཆར་ཚུལ་མི་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་བྱང་། སྣང་མཛེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཚེ་སྣོང་ས་ཤིང་ཀུན་དགར་ལམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡོད་ལ། འོད་གསལ་གྱི་ཚེ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྣང་བ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེ་འཆར་བའི་སྟོང་ས་ཤིང་བས་སྟོང་ཉིད་འཆར་མི་འཆར་ལ་ཡིག་ཆ་མི་མཐུན་པ་ཡོད། ཟུང་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཐིམ་ཡང་རྟེས་ཐོབ་ཏུ་སྣར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཟུང་གི་སྟེང་ན་འབྱུང་བ་ལྷའི་ཤུས་པ་ཡོད་པས་དེ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ཚུལ་ས་དངོས་ཆུ་དངོས་ལ་ཐིམ་པ་མེན་ཀྱང་ས་ཟུང་གི་ཤུས་པ་ཉམས་ནས་ཆུ་ཟུང་གི་ཤུས་པ་གསལ་བ་ལྟར་སོང་བ་ལ་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྨོས། དེའི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པ་རབ་ལ་གཏུམ་མོ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འབབ་བས་སྨྲི་བའི་ཀོ་ཞུ་སྟེ་ལུགས་འཕྱང་རྩོག་གི་དཀའ་བཞི་སྐྱེ་ཡང་ལས་དང་པོ་པས་གཏུམ་མོའི་དམིགས་རིམ་སྐྱོང་དགོས། གཏུམ་མོ་ཞག་གསུམ་མ་དང་། ཞག་བདུན་མ་སོགས་རྩོགས་རིམ་ལས་ཟུར་དུ་བཀོལ་ཏེ་ཟབས་པས་རྩོགས་རིམ་གྱི་གཏུམ་མོ་ཚ་ཚང་བ་ཡིན།

地融入水、乃至风融入意识之间，心与景象均属粗品；显、增、得三及光明则是极微细品，因此光明心、投生的心及死亡的心虽从体性门并无粗细之别，但由于暂时客尘故，出现由净与不净所致的能不

二校稿

能现为空性等差别。显、增、得三时虽有空朗，但亦有白道等的景象；光明时，虽有谛实执，但也有（谛执）一刹那亦不会现前显现的空朗故，在文献中便有空性现与不现的不同。

风在等舍中虽已融入，但在后得中将再次生起。在风之上存在五大种的能力故，其依次融入的方式虽并非真实的地融入真实的水，但对于地风的能力衰退后水风的能力清晰，遂安立“地融入水”等名言。其时，虽上根的瑜伽士以拙火本身的力量炽燃，便能熔化头顶“ཧཱུྃ”（杭）字而生起顺降、逆提的四喜，但初业者则需依次观修拙火的所缘。拙火的《三日颂》及《七日颂》等教授是单独另编的，故圆满次第时应作参阅结合，才能令圆满次第的拙火支分齐全。

二校稿

དེའི་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། རང་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུང་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཐུམ་མ་ཐུགས་བཏབ་པ་ཉུ་བྱ། དེའི་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་ནས་ཕྱར་བཟལ་གྱི་ཆུང་སྟོས་རིང་གི་དུ་བ་ཉ་བྱ་ཆུ་ཏིའི་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཉེ་བར་ལུཧྲཱིའི་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཞེས་ཡིག་དཀར་གྱི་ཤད་ཀྱི་རྩེ་མོ་གྱེན་དུ་བསྟན་པ་ཉ་བྱའམ། ཧཱུྃ་ཡིག་ཟླ་ཚོས་ཐེག་ལེ་ནུ་དུ་དང་བཅས་པ་དོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཚ་བའི་རེག་བྱ་དང་ལྡན་པ། རྩལ་ཐབ་ཉ་བྱའི་མེ་སྐག་དམར་ཚག་ཚག་འཕྲོ་བ། དོད་སྐྱེ་ལ་ཁད་པའི་ནུ་དུ་ལས་གཏུམ་མོ་འབར། སྐིང་མཐིན་སྦྱི་བོའི་བར་སོང་། སྦྱི་བོའི་རྩ་འཁོར་དོད་ཀྱིས་གདུང་བར་བྱས་པ་ལས་བྱང་སེམས་ཐེགས་ལ་ཁད་པའམ། ཐེགས་པ་རེ་གཉིས་མཐིན་སྐིང་ཉེ་བའི་དམིགས་རྟེན་ལ་བབས་པས་མེ་ཇེ་ཆེར་སོང་། དོད་རེ་ཆེར་གཏོང་ན་རྩ་ནང་སོ་སོར་འབར། སྦྱི་བོའི་ཀྱོ་ལས་བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་ཐེག་ལེ་ཉེ་བའི་དམིགས་རྟེན་ལ་ཐོག་པས་ཤྲྀག་པར་འབར་ཏེ་བྱང་སེམས་ཞུ་སྟོབས་ཆེར་སོང་བས་ཡུས་ལ་བདེ་དོད་རྒྱས་པར་བསམ་པ་འདི་དོད་བསྒྲེད་པ་ཙམ་གྱིས་དམིགས་རིམ་ཡིན་པས་ཡི་གེ་འགོད་པ་སོགས་མེད། རྩོགས་རིམ་སྤྲས་ཡི་གེ་འགོད་ཡུགས་རྒྱས་བསྡུས་མང་ཡང་ཡི་གེ་བཞི་ཙམ་འགོད་པ་ཐལ་ཆེར་ལས་འབྱུང་། གདན་དང་ཁ་དོག་རེའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་ནུ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་གཏུམ་མོ་ཡང་ཐལ་ཆེར་འདི་དང་འདྲ།

其修持法为：自成能怖金刚双尊，呈光明通透的自性，薄如胞衣吹胀状。从其佛母的空密冒出一缕如长香烟缕般的下行风，进入（佛父）中脉内。以此为（外）缘，观于脐间有一（梵文）兰札体的白色“短阿”，状如头向上的“ꞏ”字符；或观为具足弯月、空点、“那达”的“ཧཱུྃ”（吽）字，呈暖热自性、触感炽热，劈里啪啦喷出如极微尘般的赤红光星。从渐生暖的“那达”中冒出炽燃的拙火，依次穿透心、喉、顶之间。至头顶脉轮以暖热烘烤，令冒出菩提心明点或滴下一、二颗明点，依次滴降至喉、心、脐的所缘，令火更显炽盛。热度渐增加时，各各脉内皆转炽热。从头顶的“ཧོཾ”（杭）字融化菩提所出的明点触及脐间所缘，令火势陡然转炽，其融化菩提之力更转强大，令身内暖乐增盛。此观想法，是以仅生暖的程度渐次观想故，并未安置种子字等。圆满次第时安置种子字的方式虽有多种，但多仅安置四字，且除坐垫与颜色的些微差别外，亦多与《那若六法》的拙火相似。

དེའང་སྤྱི་བོར་ཟླ་གདན། དེའི་འོག་ཏུ་ཧོཾ་ཡིག་མགོ་ཐུར་ཕྱུང་ཙམ་བ་ཟླ་གདན་ལ་ཟུག་པ། མཐིན་པའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ཤེ་བར་གདན་ཟླ་བ་དང་ཉེ་མར་བཤད་པ་གཉིས། ཡི་གེ་ཨཾ་ངམ་ཨོཾ་མམ་ཨཱཿཡིག་ཟླ་ཚེས་ཐིག་ལེ་ནུ་དཀར་བཅས་པ་མགོ་གྱེན་དང་ཐུར་བསྡུན་གྱི་ཡུགས་གཉིས། སྟེང་གར་ཟླ་བཞམ་ཉེ་གདན་ལ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་ཧཱུྃ་མགོ་གྱེན་དང་ཐུར་བསྡུན་གྱི་ཡུགས་གཉིས། ཤེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཚ་བའི་རེག་བྱ་ཅན་གྱི་ཉེ་གདན་ཡུངས་དཀར་རམ་ཟན་མ་ཕྱེད་གཤཱ་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཟླ་ཚེས་ཐིག་ལེ་ནུ་དང་བཅས་པའམ། ཧཱུྃ་ཡིག་ཟླ་ཚེས་ཐིག་ལེ་ནུ་དང་བཅས་པའི་ནུ་གསུམ་འཁྱོག་ཤིན་ཏུ་ཐུ་བ་ཚ་བའི་རེག་བྱ་ཧཱུྃ་ལས་ཆེ་བ་ཤུ་ཏུ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གསལ་འདེབས་པ་དམིགས་རྟེན་དངོས་དང་། ཡི་གེ་གཞན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་ཤུ་ཏུ་ཡིན།

其中，于头顶观想月垫，其下为倒悬的“ཧོཾ”（杭）字，字的根部

二校稿

插入月垫。喉间脉轮的中心，有月垫及日垫二规，字或安置为“ཨཾ”（昂）、或“ཧཱུྃ”（嗡）、或“ཨཱཿ”（阿），皆具弯月、明点、“那达”，字头有向上及向下二规。心间为月垫或日垫，位于红白明点中央的“ཧཱུྃ”字有头朝上或朝下二规。脐间脉轮中央，有触感炽热的日垫，大小约如白芥子或半颗豌豆，其上为自己的神识，呈“短阿”字相、或呈具弯月、空点及“那达”的“ཧཱུྃ”字相，其“那达”的三弯极为纤细、触感炽热，以大小与“ཧཱུྃ”字相等的光明为自性。如是所明观者，乃真正的观缘所依；其余诸字则如菩提心的所缘状。

དེ་ནས་ངོ་རྒྱང་གི་མར་སྣ་དབུ་མར་བཙུག སྣ་བཟུག་གཉིས་ནས་ཆུང་ཟུབས་ཏེ་ངོ་རྒྱང་གི་ཆུང་དང་། ཡུམ་གྱི་རྟུབ་ཏིའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆུང་ཟུང་བ་དབུ་མར་ཞུགས་པས་བཏང་སྙོམས་ལས་མེ་དམར་ཁ་ར་ར་འབར་བ་མ་ཡིན་པར་ནུ་དཀའ་ལས་མེ་དམར་ཚགས་ཚག་འབར་ལ་ཁད་ཡོངས་པ་ལ་གཏུམ་མོའི་མེ་གསོ་བ་ཟེར། སྐར་ཡང་སྣ་བཟུག་ནས་དྲངས་པའི་ངོ་རྒྱང་གི་ཆུང་གིས་བཏུས་པས་ནུ་དའི་རྩེ་མོ་ལས་རྒྱ་ཁབ་ཀྱི་རྩེ་ཞར་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་མེ་དམར་ལམ་ལམ་པའམ་སྐྱོ་ལམ་ལམ་པ་འབར་བ་ལ་གཏུམ་མོ་སྣར་བ་ཟེར་ཏེ་དེ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་བསྒོམ་པས་མེ་ལྷེ་རྩེ་རོ་མ་ཡིན་པར་བྱའི་སྐྱོ་ཤང་གི་རྩེ་ཞུ་བའི་རླུམ་པོ་གསལ་ཞིང་དྭངས་པ་སྐོས་རིང་གི་དུ་བ་ཞར་དབུ་མའི་ནང་གྲེན་དུ་སོང་། སྟེང་མཐིལ་སྐྱི་བོའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་གཡས་སྐོར་གྱི་ཚུལ་དུ་འབར་བས་དོྲད་ཀྱིས་གདུང་། ཁ་ལས་འོ་མ་འབབ་པ་ཞར་སྐྱི་བོའི་ཀུ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐིགས་པ་མཐིལ་པ་དང་སྟེང་གར་བབས་པས་ཡི་གེ་རྣམས་གཟེ་བརྡེད་ཆེར་རྒྱས། ཤེ་བར་བབས་པས་མེ་ལ་མར་ཁྱེའི་ཐིགས་པ་ཤྱུང་བ་ཞར་སོོབ་སྐྲ་དང་བཅས་གཏུམ་མོའི་མེ་ཆེར་འབར། སྐུན་ཁྱང་དུ་སྐོན་མེ་སྦར་བ་ཞར་རྩ་སྐོང་ཐག་བདུན་ནུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་མེ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ། རྩ་གནས་རྣམས་སུ་བྱང་སེམས་བ་མོ་ཆགས་པ་ཞར་བྱ་ཡོད་པ་སྐྱི་བོར་འདུས་ནས་རྒྱུ་ཏིའི་ནང་དུ་ཁྱབ། སྐྱི་བོ་ནས་མཐིལ་པར་བབས་པས་དགའ་བ། སྟེང་གར་བབས་པས་མཆོག་དགའ། ཤེ་བར་ཁྱད་དགའ། ནོར་བུའི་རྩེར་སྦེབ་པ་ན་ཞན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་འཆར་བས་དེ་དག་གི་ཚོ་བདེ་སྟོང་སྐྱར་ནས་བསྒོམ་པ་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་དང་། དེ་ནས་དམིགས་པས་བྱང་སེམས་

二校稿

ཕྱིར་ཇོག་སྟེ་མས་བརྟན་ཀྱི་དགའ་བཞིར་བྱས་ཀྱང་བཞི་ཀ་ཤུན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་ཡིན་བས་ཡས་བབས་ལས་ཤུགས་ཅང་། སྤྱི་བོར་བརྟན་པ་ན་ཤུན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་མཚན་ཉིད་ཇོགས་པ་ཡིན།

其后，观想右、左二脉的下端插入中脉，从双鼻孔吸气，令右、左二脉的风，以及佛母中脉内也涌出的风息进入（佛父）中脉，如以皮火筒鼓动般，风息吹击日垫，令火燃起——并非观为腾腾的炽红烈火，而是从“那达”燃起一点红闪闪状的火种，此名“培育拙火”。再从鼻孔深长吸气，令右、左二脉的风息吹击，观从“那达”的尖端燃起一缕如针尖般极为纤细的红艳艳或蓝幽幽的火苗，此名“点燃拙火”。于其专注缘念而修，令火舌非为尖锐，而是如鸟羽的顶端般圆钝、明亮通透，如长香之烟缕般循中脉内向上延伸，对心、喉、顶的众咒字分别右旋燃烧、以暖热烘烤。如从乳房中涌出乳汁般，从头顶的“ཧཱུྃ”（杭）字涌出菩提心滴，降注至喉间、心间，令众字母的威光更显增盛。继而降至脐间，如同于火上滴入融酥般，伴随着“嗦！”的声音，拙火陡转炽盛，如于黑洞中点上明灯般，令七万二千脉道内全为火光遍满。原住于诸脉中、如凝霜般的菩提心皆摄聚至头顶后进入中脉。从头顶降落至喉间时生“喜”，抵达心间时生起“胜喜”，抵达脐间时生起“特喜”、抵达宝珠顶时生起“俱生喜”，彼等时中，均以乐空结合而修，乃“上降四喜”。其后，以所缘力遮止菩提心外泄而修“下固四喜”——此四者虽名“下固四喜”，但均属俱生喜故，较上降者更为超胜；且于头顶坚固时，方为性相圆满的俱生喜。

དབུ་མའི་ཚད་འགོག་ཏུ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་བདེ་བའི་ཚུལ་གྱི་ཏོགས་ཀྱང་བདེ་བར་མ་གཞལ་ཞེས་མདོ་ལུགས་ལའང་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་བདེ་བའི་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་རྒྱུ་ཡོད་ལ།

一校稿

སྐབས་འདིར་ཡུས་བདེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད་བདེ་བའི་ངོ་བོར་འཕོས་པའི་ཚེ་ཡིད་བདེ་ཤུགས་ཆེ་བས་ཡུས་བདེ་བག་ལ་ཞུ། ཡིད་བདེ་དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐོགས་བྱས་པས་དེ་ཤུན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་འཕོས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ། ལས་དང་པོ་པས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་བོར་བའི་ངང་ནས་གཏུམ་མོ་བསྒོམ།

《中观灭量》中说到：“以大乘见道无间道之力，虽以安乐的方式证达空性，但其乐不可量度。”故于显乘中亦有可籍大乐的方式证悟空性者。在此密乘阶段，是于以身乐之力迁移为心意安乐的体性时，因心意之乐的势力更大故，令身乐隐伏（随眠），以彼心意之乐作为证空慧的助伴，生起能移作俱生乐体性的乐空智慧。初业者则是于不退失空性所缘的状态中观修拙火。

དེ་ནས་རང་སྣང་གསལ་བའི་ཞེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྟོང་བཙུད་སྦྱངས་ཏེ་སྟོང་འོད་དུ་ཞུ་བ་བཙུད་ཁ་ཐིམ་པ་ནས་ནུ་དའི་བར་བསྡུས་ལ་ནུ་དའམ། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག ཞེ་བའི་ཏུམ་པ་ཅན་བསྒོམ་ན། སྐ་ཏུག་གཉིས་ནས་ཆུང་ཀྱམས། སྟེང་གར་བབས་པའི་ཚོད་དུ་མཆེལ་མ་སྐྱ་མེད་ཅིག་མིད། དེས་སྐ་དྲངས་ནས་སྟེང་ཆུང་སྟོག་འཇོན་དཀར་པོ་མར་མནན་ཏེ་ཁྱོ་གི་ནུ་ད་ལ་ཐིམ། ཤང་པའི་སོར་མོ་དང་ཀ་བཞི་སྒྲིམས། སྐད་ཀྱི་ཕྱེད་བཅིངས་བསྡམས། འོག་ཆུང་ཐུར་སེལ་སེར་པོ་གྱེན་དུ་དྲངས་ནས་ཁྱོ་གི་ཞབས་ཀྱུ་ལ་ཐིམ། ཁྱོ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་སེ་གོལ་སོགས་ཀྱི་ཚད་འཇོན། དེ་སོ་དྲུག་གི་བར་འཇོན་ནུས་པ་ཏུམ་པ་ཅན་ཆུང་ངུ། དེ་ཉིས་འགྱུར་དོན་གཉིས་འབྱིང། སྐམ་འགྱུར་བཆུ་དང་བཆུད་ཀྱི་བར་འཇོན་ནུས་ན་ཏུམ་པ་ཅན་ཆེན་པོ་འབྱུང།

其后，住于明观为本尊的自己脐间的智慧萨埵双尊，其以等入之光净治情器。器世间化光融入情世间后，乃至“那达”之间作收摄。继于“那达”或彼亦无所缘中安住等舍。

若修脐间的“具瓶风息”，则从两鼻孔吸气，以降至心间的程度

二校稿

无声咽津，令从鼻所引的上风——白色持命风下压、融入“ཧཱུྃ”字的“那达”中。继扳紧脚趾、收紧“四腓”（译按：上下肢的四段肌肉），紧束下半身，令下风——黄色的下行风上提，融入“ཧཱུྃ”字的字足“ུ”（晓举）。此时专缘于“ཧཱུྃ”字，并以弹指等方式计时持气——于三十六次弹间能持气为“出生下品瓶风”，双倍至七十二次为中品，三倍至一百零八次间能持气为“出生上品瓶风”。

དེ་ལྟར་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་སངས་དུས་ཀྱི་ཚོམ་སྐྱའི་བསྡེ་བ། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བར་རྩོམ་པ་ན་ཤུང་པོ་རྡེང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོ་འཁོགས་ཉེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་ལྷང་སྣམ་པའི་འཕེན་པ་དང་ལྷན་བས་ཡིད་ངོར་ཤུང་པོ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ཤེན་ཏུ་ཁ་བའི་ཟླུང་སེམས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོ་འཁོགས་ཉེད་དཀར་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་ལྷང་བ་སང་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱའི་བསྡེ་བ། དེ་ལ་ཆུང་ཟད་མཉམ་པར་བཞག་ནས་དེ་ལས་ལྷང་བར་རྩོམ་པ་ན་ལོངས་སྤྱ་དེ་ཉིད་ཤུང་པོ་རྡེང་པ་སྤྱལ་སྤྱ་རྫོ་འཁོགས་ཉེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་སྣམ་པའི་འཕེན་པ་དང་ལྷན་པས་ཡིད་ངོར་དེར་འཇུག་པ་སང་དུས་ཀྱི་སྤྱལ་སྐྱའི་བསྡེ་བ་སྟེ། དེར་ཞུགས་པ་དང་མཉམ་བཞག་ལས་ལྷང་། སྔ་བྱུག་ནས་ཆུང་རྒྱུ། དབང་པོ་ལྷ་ཡུལ་ལ་འཇུག དེའི་ཚེ་ཐོར་གྱི་མཉམ་བཞག་གི་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གི་ཆུས་བཏབ་ནས་གང་སྣང་སྟོང་པ། སྟོང་པ་བདེ་བ། བདེ་བ་ལྷ་སྐྱ་འདུས་པ་ལྷར་དམ་པ་རེགས་བརྒྱ། དེ་ཉིད་རེགས་ཐུ། གསང་བ་རེགས་གསུམ། གསང་ཆེན་རེགས་གཅིག་སོགས་སུ་འཆར་བ་འདིར་ཡང་འདུ།

如是，于乐空智中安住等舍的上降及下固两种俱生喜，乃“醒时的法身和合”。将要从彼光明中出定时，提念：“当于旧蕴的近旁现起为报身能怖金刚双尊之身！”由具此牵引力故，遂于意境中，在身蕴的近旁现起为白色的极微风心报身能怖金刚双尊之身，乃“醒时的报身和合”。于其稍住等舍后，将要从中出定时，彼报身提念：“当以智

二校稿

慧萨埵的方式进入明观为化身能怖金刚双尊的旧蕴心间！”由具此牵引力故，遂于意境中进入于彼，乃“醒时的化身和合”。如是进入旧蕴并出定、鼻孔中的气息恢复流动、五根趣入对境。其时，由前所住等舍时的乐空印定，任显皆为空性、空皆为乐、乐皆为天身——如《集密》所述般，将现起为“百部正士”，其可摄为五部、秘密三部、大密一部等，在此亦同。

རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་གཉིད་དུ་འཇོག་ཁར། བླ་མ་ལ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཟེན་པ་དང་། རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྡིག་སྐྱོང་ནུས་པ། གཉིད་དུས་ཀྱི་བཟེ་བ་གསུམ་འགྲུབ་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། གཉིད་དུ་འཇོག་ཁར་ཐུར་ཕྱུང་རིམ་བྱས་ནས་གཉིད་ཀྱི་ཚེ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་ཞུན་ནས་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་རང་གིས་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་དང་བསྡེས་ནས་བདེ་སྟོང་ཚོས་སྐུར་མཉམ་པར་འཇོག་པ་གཉིད་ཚེས་སྐུའི་བཟེ་བ། རྨི་ལམ་རྨི་བར་རྟོམ་པ་ན་ཕུང་པོ་རྣྲིང་པ་ལས་ཏོ་ས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་ལྟ་རྨི་ལམ་གྱི་ཟུང་སེམས་ལས་ལོངས་སྐུ་རྫོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་ཡིད་ངོར་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བ་རྨི་ལམ་ལོངས་སྐུའི་བཟེ་བ། འདི་དག་གི་ཚེ་དོན་ལ་ཕུང་པོ་རྣྲིང་པ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡིད་ངོར་ཐ་དད་དུ་ཡོད། སད་པར་རྟོམ་པ་ན་ཕུང་པོ་རྣྲིང་པ་དམ་ཚོག་པར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པས་སད་པ་སྐུལ་སྐུའི་བཟེ་བ་སྟེ། དེ་ནས་གཉིད་སད་པ་ན་མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྐྱོང་ཚུལ་ཐུར་ཕྱུང་བྱ།

彼瑜伽士临睡前，向上师祈请：“愿能摄持睡光明、认识梦之为梦、于梦中能将护善行，及能成就睡时的三种和合！”临睡时如前观修收摄次第后，入睡眠时，对八种八种征兆与具征兆的约略现起作认识后，将彼业力所引的睡光明与自所修的道位光明和合后，于乐空法身中安住等舍，乃名“睡眠法身和合”。将要生起梦时，提念：“当从旧蕴的近旁分离出来，将梦现起为报身！”由具此牵引力故，梦中的

一校稿

风心在意境中从近旁分离出报身能怖金刚双尊，乃“梦报身和合”。在此等时中，虽实际上除旧蕴外并无旁处，但在意境中则有相异者。将醒时，以智慧萨埵的方式进入明观为誓言萨埵的旧蕴心间，乃“醒觉化身和合”。其后睡醒时，如前述般从等舍中出定而将护后得的修法。

དེ་ཉར་སངས་དུས་དང་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྟེ་བ་སྐོར་དྲུག་ལ་ཚོ་གང་ཡོར་སྣང་ནས་འཆེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚོ་ཐར་གོམས་པ་དང་འཕེན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འོད་གསལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྟེ་བ་གསུམ་འབྱུང་དགོས། སྒོམ་ཚུལ་བསྟེ་བ་དུག་ཀ་འདྲ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལམ་གོང་མའི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པར་འཆེ་དགོས་པ་བྱང་ན་གཞིའི་སྐུ་གསུམ་ལམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་དུ་བསྒྱུར་བའི་འཕེན་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་དང་ལྡན་པས་བླ་མ་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ། ཐུར་གྱི་ཉམས་ལེན་གོམས་བཞིན་འཆི་བ་ལ་བསྒུགས་པས་རེམ་གྱིས་ཞུགས་གནས་ཐེམ་པའི་རྟགས་དངོས་གནས་ལ་ཡོངས་པ་ཐུར་བསྒོམ་པ་དང་སྒྱུར་ནས་ངེས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་འཆི་སྣང་ཁྲིད་པ་སྟེ། རང་གིས་བསྒོམ་པའི་འོད་གསལ་བྱང་དང་། གཞིའི་འོད་གསལ་མར་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་མ་ཡིག་དང་བྱ་ཡིག་ཉར་ངོའི་ཕུང་པོ་ལ་འོད་གསལ་མ་བྱང་ནས་ཐ་རྣམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་སྤྱི་མོར་ཞག་གསུམ་ལ་སོགས་པར་གནས་པ་འཆི་བ་ཚོས་སྐྱེའི་བསྟེ་བ་སྟེ། རང་གིས་བསྒོམ་པའི་འོད་གསལ་བྱང་། གཞིའི་འོད་གསལ་མར་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་མ་ཡིག་དང་བྱ་ཡིག་ཉར་ངོའི་ཕུང་པོ་ལ་འོད་གསལ་མ་བྱང་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་མ་བྱ་དཔེར་བགོད་པ་མེན། འཆི་ཚོ་ཐུགས་དམ་ལ་སྟོད་པ་འདིའི་སྟེང་ནས་འོང་དགོས། ཐར་རྒྱུད་སྟོད་སྨད་དུ་རགས་པ་ཉེར་ཉའི་གང་ཟག་ཙམ་མི་ཐོན་པ་མང་པོ་འདའ་དུས་ཐུགས་དམ་ལ་སྟོད་པ་དང་། ཕུར་ལ་འཇའ་རྒྱ་པ་སོགས་འདུག་པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མས་ཐད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཞུས་པར། དེ་དག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཐུགས་དམ་ལ་སྟོད་མི་ནུས་ཀྱང་རྒྱུད་ཀྱི་དོ་རྗེའི་ཚིག་ཟད་མོ་ངག་འདོན་ཚུན་ཚད་ཀྱིས་བསྒོགས་པས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོས་འོད་གསལ་བཙན་ཐབས་སུ་འཇོན་འཕྲུག་པ་བདེ་མཆོག་སྨོན་ལམ་དུ། དེར་ནི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཟིན་མཇོད་ཅིང་། །ཞེས་པ་ཉར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དག་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་ཉམས་ལེན་ལ་ཅི་ནུས་ཀྱིས་འབད་ན་དེ་འདྲའང་ཐིད་པ་རེད། ང་ཚོའི་བསམ་པའི་མཐུ་དང་བྱ་བ་ལ་དཔག་ན་མེ་ཡུས་ཐོབ་ནས་ཐུགས་དང་མཇལ་ཡུགས་མེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བྱང་ལེམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བཙན་ཐབས་སུ་མི་ཡུས་ཐོབ་

二校稿

བཅུག་པ་ཕྱུང་རེད།

对上述醒时与睡时的六种和合法类作毕生修习后，真正临终时，必须以前所熟习之力及强大的牵引力，令母子光明相认而实现死时的三种和合。

具体修法于九种和合中均相似。若彼瑜伽士未能现前上品道的证悟便需死亡时，发起“应将基位的三身转为道位三身！”这一强大的牵引力而向上师与本尊祈请，如昔所熟习般静候死期。到渐次出现入、住、融的征兆真实到来时，与前所修习结合对其辨认，至光明时，于空性中安住等舍，遂于微细死有中安住三日等时期，乃“死有法身和合”。

以自所修光明为子、以基位光明为母，彼二者并非如“母”字与“子”字般作介绍而名“母子光明汇合”——此仅为以共称的母子作喻而已，必须是在这一死时所留驻的誓心修持[18]之上立名。遍知老上师曾向色举金刚持请问：“过去上下密院中，多有连二十五种粗品尚数不出的行者，在死亡时却能做到留驻于誓心、遗体中有彩虹贯入等，是何原故？”答道：“他们虽不能以自力留驻于誓心，但籍由仅限于唸诵续部甚深金刚句之力，其所发出的声音，就能感得勇父、空行强行摄持光明（而不散）。《胜乐愿文》中所说的‘愿于彼中摄持死光明’即指此。”谓若于清净密咒誓言的基础上尽力勤修，这样的情形是有可能出现的。就我们的心力与行为推测，虽似无得人身后值遇密乘的可能，但应能感得佛菩萨以悲心强令获得人身。

二校稿

[18] 死有法身道用中，原始心安住于死有光明中观空性的修法。

དེ་ཕྱར་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་མཇུག་རྫོགས་ནས་ཡུགས་ལྷོག་གི་ཉེར་ཐོབ་དང་བར་དོ་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་བས་དེའི་ཚེ་ལས་དབང་གིས་བར་དོ་གྲུབ་ཀྱང་ཡིད་ངོར་ཐུར་ལའི་ཤུགས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་སྣང་བཞེངས་པ་བར་དོ་ལོངས་སྤྱོད་བསྟེ་བ། དེ་ནས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་རྟོམ་པ་ན་ཐ་མ་གཉིས་རྫོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་འདུག་སྣམ་དུ་ཐའི་ཁའམ་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེ་བ་ཟློངས་ཀྱང་ཡིད་ངོར་རྫོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུར་ཕྱང་བ་སྐྱེ་བ་སྤྱལ་སྐུའི་ལམ་འཁྱེར་གྱི་ཉམས་ལེན་ཏེ། དེ་ཙན་ཚད་འཆར་མི་འཆར་རང་གི་སྦྱངས་པ་ལ་རག་ལས། ཐུགས་སྦྱོད་པའི་རྟེན་དུ་སྐྱེས་ན་ཚེ་དེའམ་ནམ་སངས་རྒྱ་རང་གི་ཉམས་ལེན་ལ་ཐུག

在上述死亡光明结束后，逆行近得与中有是同时形成的，故而其时虽成就的是业力所主导的中有，但在意境中，是以前述的牵引力现起为报身能怖金刚之身乃“中有报身和合”。其后，将要结生相续时，提念：“当于明观为能怖金刚双尊的父母心间，以智慧萨埵的方式进入！”遂从（将投生的）父亲的口或头顶进入而于母胎中结生相续。其后所取受的，虽是凡俗的投生，但在意境中现起为能怖金刚之身，此乃“生有化身道用”的修持。以后能否现起需观待于自己的修行，若能投生为修持密咒的所依身，则于该生或不久就能修行成佛。

དེ་ཕྱར་སངས་དུས་ཀྱི་ཚོས་ལོངས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་བསྟེ་བ་གསུམ། གཉིད་ཚོས་སྐུ། ཟེ་ལམ་ལོངས་སྐུ། སངས་བ་སྤྱལ་སྐུ་སྟེ་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྟེ་བ་གསུམ་འཆེ་བ་ཚོས་སྐུ། བར་དོ་ལོངས་སྐུ། སྐྱེ་བ་སྤྱལ་སྐུ་སྟེ་འཆེ་དུས་ཀྱི་བསྟེ་བ་གསུམ་བཅས་བསྟེ་བ་སྐོར་དགུ་སོགས་མར་མེའི་གདམས་པ་བཀའ་རྒྱ་དམ་པས་སྨོན་མ་སྟོང་ངེ་ངེ་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚོད་ལ་དབུགཔའི་གདམས་པ་སྟ་ངེ་གནང་བ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་སྐྱེས་ཀྱང་གདམས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལམ་གྱི་ལུས་གཅིག་ཏུ་དེལ་བའི་བཤད་སྐྱུབ་ཉམས་པ་ན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆུ་དབང་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཏེ་ཉམས་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཐུག

འཁོར་གཙོ་བོ་ཡི། །སོགས་དང་། ཟླེགས་བམ་གཏད་དེ་ཐུགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསང་འདུས་དང་། བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའི་ཚེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེ་མཆོག འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་རྗེ་བསྟུན་ཟླ་མ་ཡི། །སོགས་དང་། ཞི་ཤྲ་ཟུང་དུ་འབེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱིན་ཟླབས་བརྒྱུད་ཡོངས་ལུགས་ཤེས་དགོས།

上述醒时法、报、化三身的三类和合，睡眠法身、梦报身、醒化身即为睡时的三类和合，死亡法身、中有报身、生有化身即死时的三类和合共计九类和合等，是玛尔巴和米拉日巴所传具教令封印的教授，因此是估量每一个具器弟子的能修程度而传予部分教授而修，故就其程度虽能生起证悟，但能将教授整合为一个全圆道体的讲修却面临衰败。其时，因此宗大师依于对印藏所有教授作了闻思修，尤其是依止至尊文殊的教授之后，对于显密圆满的扼要——玛尔巴及米拉日巴等祖师的教授作了详细阅读后，获得了确定为殊胜的征兆，指出彼所有教授均可供一补特伽罗于一座上当下即作实修。此情形就如《宗大师密传》中所说“文殊金刚坛城主……[19] ”以及“付已随以咒手印……[20]”乃指加持其修持《集密续》；“修习胜乐轮时间……[21]”指《胜乐续》；“止观双运胜瑜伽……[22]”指《能怖金刚续》，应知（九类和合配合于）所有续部的轨理。

བསྟེ་བ་སྐོར་དགུ་སོགས་དཀྱིགས་སྐོར་སོ་སོའི་མཐར་ཁ་ཐུལ་ཏེ་གནང་བ་ལས་ཐམས་ཅད་ཚོ་རིམ་ཐར་ཚགས་སུ་གནང་སྲོལ་མེ་འདུག་ཀྱང་བླ་མ་ཡི་དམ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་ནས་ཞུས་པ་ཡིད་ལ་འཐག་པ་ཡིག་གསུངས། འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ། དཔའ་ཅིག དབྱ་ནག གཤེད་དམར། རོ་ལངས་བརྒྱད་སྐོར། ཞེ་དགུ་མ་རྣམས་ལ་

19 文殊金刚坛城主，梦中见赐妙宝瓶，文殊弥勒二菩萨，抉择正法水充盈，祈祷吉祥师足下。众宝庄严妙座上，一切智者布顿师， 授予集密根本续， ‘汝为此主’说云云，祈祷吉祥师足下。
20 付已随以咒手印，三番顶上加持故， 玛巴和合迁转法，决定是续圣教授，祈祷吉祥师足下。
21 修习胜乐轮时间，现见坛城诸圣众， 外内三处诸空行，供金刚歌令熙怡，祈祷吉祥师足下。
22 止观双运胜瑜伽，三昧如新月增时，世尊怖畏金刚身，赫奕全圆面臂见，祈祷吉祥师足下。

二校稿

བསྒྲེད་རིམ་ནུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞིར་འདྲ། ཞང་ཞུང་ཚོས་དབང་གྲགས་པའི་དཔའ་ཅིག་གི་སྒོན་ལམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་དེ་ཙམ་མི་གསལ། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་འཇིགས་བྱེད་སྒོན་ལམ་ཞལ་གསལ་བས་དེ་ཉིད་ལས། སྒྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་ལ། །སེམས་གཞོལ་རྩེས་གཞིག་ཐྲུད་རིམ་མཚོག་གིས་ནི། །ཟླ་ཉིའི་རྒྱུ་བ་སྦས་གཅན་ལམ་བཀག་པས། །ཡས་བབས་མས་བརྟན་དགའ་བཞི་སྐྱེ་བར་ཤོག །ཅེས་པས་ཐུགས་ཀྱི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་ཏེ། སྒྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་ལྷེ་བའི་ཚ་འཁོར་དང་། འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་ནི་འཇིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡབ་ཡུམ། ཟླ་ཉིའི་རྒྱུ་བ་ངོ་རྒྱང་གི་ཟླུང་། སྒྲ་གཅན་ལམ་དབུ་མ་ལ་བྱའོ། །

虽在九类和合等各别所缘法类的最后，均为拆分而作传授，并无依次全部赐予的传统，但可在作意祈请上师与本尊原谅后赐授。

能怖金刚的十三尊、独勇、黑敌、红敌、八起尸围绕及四十九尊在生起次第容有些许不同，但圆满次第的四瑜伽皆同。象雄·却旺札巴所作《独勇愿文》中的圆满次第稍觉隐晦，嘉瓦·根敦嘉措所作的《能怖金刚愿文》则有清晰表述，其中说到："于变化轮欲天父母中，持心殊胜随坏收摄次，遮断日月运行罗睺道，上降下固四喜愿生起！"此偈颂是对咒基瑜伽的开示。其中的"变化轮"指脐间脉轮，"欲天父母"指白色的能怖金刚双尊，"日月运行"指右、左二脉的风，"罗睺道"指中脉。

ཱྀ གཉིས་པ་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། ཁ་སྦྱོར་བཅམ་པ་ཅན་དང་། ཁྲག་བྱེད་མ་གཏོགས་པའི་ཟླུང་དགུའི་རྩོར་བཟླས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་སྐྱེང་གའི་ཁ་སྦྱོར་བཅམ་པ་ཅན་ལ་གསུང་བཤད་མཛད་དེ། ལས་དང་པོ་པས་འཇམ་སྦྱོར་བྱས་ནས་ནུང་ཟད་རེ་ལས་མི་སྐོམ། དབུ་སྦྱོར་བྱས་ཏེ་བཙན་ཐབས་ཀྱིས་བསྐོམ་ཡུན་རིང་ནས་མེན་གྱི་འཆི་རྟེན་བྱེད་ཅེས་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཡང་ཡང་གསུང་གསུངས། དེ་ཡང་རང་གི་སྐྱེང་གར་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩེ་དཀྱུས་སུ་ཞེག་ལེ་དཀར་དམར་སྣན་མ་ཕྱེད་གཤཀ་ཁ་སྦུར་ཤུ་བའི་དབུས་སུ་ཟླ་གདན་ལ་ཧཱུྃ་ཡིག་དཀར་པོ་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་གསལ་བཏབ། དེ་ལ་རང་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ་སྣ་བཏག་གཉིས་ནས་ནུང་རྒྱབ། མཆེལ་མ་སྒྲ་མེད་ཅིག་མེད་པ་དང་སྐྱེང་ནུང་དབས་ནས་ནུ་དའི་རྩེ་མོ་ནས་མར་ཐིམ། ཤ་བཞི་སྒྲིམས། ཡུས་ཀྱི་ཕྱེད་བཅིངས་བསྡམས་ན་འོག་ནུང་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འདུ་བས་ཧཱུྃ་གི་ཞབས་ཀྱུ་ནས་

བསྟེམས། ཧཱུྃ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་གཏད་དེ་ཡག་པ་ལན་གསུམ་མཉེ། གནས་གསུམ་དུ་རེག ས་གོལ་ལན་གསུམ་གྱིས་བའི་ཡུན་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩེས་པ་ལན་ཁ་ཤས་རེ་བཟང་ལ་མི་ཐུབ་པ་ན་ཆུང་ཁ་ནས་མ་ཤོར་པར་སྣ་ཐུག་ནས་དལ་ཐུས་ཕྱིར་གཏོང་། དེ་ཉར་བསྒོམ་པས་ཆུང་དཏུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ། རྐགས་དང་རྐགས་ཅན་བཏུད། བསེ་བ་དགུ་ཐར་ཉར་སྨར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་གསུངས།

第三章、咒瑜伽正行

第二、咒瑜伽分为：1、和合瓶风，2、除能遍风外的九风金刚唸诵。

1、和合瓶风：此处是按心间的和合瓶风作解说。强巴仁波切反复强调：“初业者应以轻柔的和合稍作修持，若强作和合并长时猛力修习，是非时死亡的能作缘。”其法为：明观于自己心间法轮中脉的中央，有大小如剖半豌豆扣合状的红白明点，中央月垫之上有一极为纤细的白色“ཧཱུྃ”字，大小约芥子许，自心如进入其中而修。继而从两鼻孔吸气，无声咽津、引导上风从“那达”的尖端往下融入；当绷紧四腓、紧束身的下半部分时，下风以其自力即能摄聚故，从“ཧཱུྃ”字的“晓足”（字足）融入。对“ཧཱུྃ”字专注缘念——以双手摩擦三次、碰触三处、弹指三遍的时长计为一遍，稍微持气数遍。至不能屏气时，风息莫从口中呼出，应从鼻孔缓缓外呼。如是观修，令风息入、住、融于中脉，出现八种征兆与具征兆，如前修九种和合。

གཉིས་པ་ཆུང་དགུའི་རྩོར་བཟློག། རང་རྩེ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་རྩ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་བཅས་པ་གསལ་བཏབ་པའི་སྟེང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཉེ་གདན་ལ་ཨེན་ཏུ་ཐ་བའི་ཆུང་སེམས་ཧཱུྃ་ཡིག་ཟླ་ཚེས་ཐེག་ལེ་ནུ་དང་དང་བཅས་པ་བསམ། དེའི་ནུ་དཔལ་སྒོག་འཇོན་ཁ་དོག་དཀར་དོ་སྣོས་རིང་གི་དུ་བ་ཉ་བྱ་ཧཱུྃ་གི་གདངས་ཀྱིས་མཐིན་པའི་བར་དུ་སོང་། དེ་ནས་ཕྱིར་དམིགས་རྐེན་ལ་ཨོ་གྱི་གདངས་ཀྱིས་ཞུགས་ཏེ་ཐེམ།

二校稿

ཨཱཿའི་གདངས་ཀྱིས་གནས་པར་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་ཧཱུྃ་གི་གདངས་ཀྱིས་སྣ་རྩེའི་བར་དང་། དེ་ནས་ཕྱིར་སོར་བཞི། མཐོ་གང་། འདོམས་གང་སོགས་སུ་རིམ་པར་སོང་། ཕྱིར་དམེགས་རྟེན་ལ་ཨོཾ་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་ཞུགས། ཨཱཿའི་གདངས་ཀྱིས་གནས་པར་བསམ། གྲྭ་རྒྱ་ཡང་དེའི་རིགས་འདྲ། དཔྲལ་རྩང་འགྲོ་འོང་ལས་མེད་ཀྱང་གནས་པ་ཚེད་དུ་བཟོས་ནས་བསམ། ཡི་གེའི་གདངས་ངག་ནས་བརྗོད་པ་དང་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་བྱེད་པ་ནི་མིན་ཡང་ལེ་ཏིང་ཐབ་པ་ལ་ཕྱུ་བཏབ་པ་ན་ཏིང་ཞེས་སྒྲ་འཕྲུང་བ་དང་། བསེར་བུ་སོགས་རླུང་ལ་རང་གདངས་ཀྱགས་པ་ཤར་ལ། དེ་ལ་རྣ་བས་ཉན་པ་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ཀྱིས་ཉན་པ་ཤར་བསམ། དེ་ནི་སྔོག་འཇོན་དང་གྲྭ་རྒྱ་སྐྱེད་འགྲིའི་རྗོར་བཟློག་བྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་ཐུགས་པ་ཤར་ལ། དེ་གི་ཁོག་ཏུ་ཧཱུྃ་གི་ཞབས་ཀྱི་ནས་ཐུར་གསེལ་དང་མཉམ་གནས་ཧཱུྃ་གི་གདངས་ཀྱིས་ཤེ་བའི་བུ་གའི་བར་སོང་། ཨོཾ་གྲྭ་གདངས་ཀྱིས་ནང་དུ་ཞུགས། ཨཱཿའི་གདངས་ཀྱིས་དམེགས་རྟེན་ལ་གནས། དེ་བརྟན་པ་ན་ཧཱུྃ་གི་གདངས་ཀྱིས་གསང་གནས་བར་འགྲོ་བ་སོགས་ཐ་མ་ཐ་མར་ཆོང་བ་ཐོན་པ་ན་རིམ་གྱིས་ཤེ་རིང་ལ་བཏང་སྙེ་ཐུར་སེལ་དང་མཉམ་གནས་ཀྱིས་འོག་འགྲིའི་རྗོར་བཟློས་བྱ་ཞེང། དེ་གཉིས་ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་བརྗོད་དང་། བསྡེ་བ་སྐོར་དགུ་སྟོན།

2、九种风息的金刚诵：自身明观为具有三脉、四轮的能怖金刚双尊，心间脉轮中央日垫上，极微风心“ཧཱུྃ”（吽）字具足弯月、空点、“那达”，观从其“那达”中伸出一缕白色的持命风，状如长香的烟缕，伴随“ཧཱུྃ”（吽）音上升至喉部之间，其后外的所缘伴随“ཨཾ”（嗡）音而入——亦即融，随“ཨཱཿ”（啊）音而住。同样，随“ཧཱུྃ”（吽）音上升至鼻尖之间，继而外出四指、一肘、一伸臂等距离；对外所缘以“ཨཾ”（嗡）音而入，以“ཨཱཿ”（啊）音而住。向上移动时亦如是类推。当下，我们的风息虽除往来外并其他状态，但为住故应造作观想而住。虽并非从咒字的语音理解唸诵及唸诵之相，但如向薄的铜钵吹气时，其会自行发出“叮”的声音，及如微风等风能自发音声般，此处非指由耳朵聆听，而应观为以心意聆听状，乃于持命风及上行风中观修上

二校稿

行的金刚唸诵法。

又，观从心间“ཧཱུྃ”（吽）字的晓足（字足）中放出下行风及等住风，随“ཧཱུྃ”（吽）音下伸至脐孔之间，随“ཨཾ”（嗡）音而入，随“ཨཿ”（啊）音而住于所缘。得坚固时，随“ཧཱུྃ”（吽）音延伸至密处之间等，于前前修出感受后，再渐次伸远，乃于下行风及等住风观修下行的金刚唸诵法。彼二者中皆与八种征兆与具征兆、以及九类和合结合。

དེ་ལྟར་སྟེང་འོག་གི་ཆུང་ལ་སོ་སོར་རྩོད་བཟློས་བྱས་རྩ་མདུད་གཞན་གོལ་ཡང་སྒོག་ཐུར་བསྡེ་བའི་རྩོད་བཟློས་མ་བྱས་ན་དབུ་མ་ནས་སྒོག་འཇོན་དང་ཀུན་ཏེ་མི་རྒྱུ། ཐུར་སེལ་དང་མཉམ་གནས་སྟེང་དུ་མི་རྒྱུ་བས་སྟིང་གིའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་མི་ནུས། དེས་ན་སྒོག་ཐུར་བསྡེ་བའི་རྩོད་བཟློས་ལ་ཆུལ་ཚབ་ལུགས་ཀྱི་ཆུལ་ཁྲིམས་སྐྱག་སྒོད་ཀྱི་རྩོད་བཟློས་དང་། མཁས་གྲུབ་ལུགས་ཀྱི་འཕྲོས་འདེད་ཀྱི་རྩོད་བཟློས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒོག་ཐུར་གཉིས་ཀ་ཧཱུྃ་གི་གདངས་ཀྱི་དུས་མཉམ་དུ་ཕྱིར་སོང་། ཚོར་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་མཉམ་དུ་ནང་དུ་ཞུགས། ལྟེའི་གདངས་ཀྱིས་གནས་པར་བསམ། གཉིས་པ་ནི། ཐུར་སེལ་ཚོར་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་སྟེང་ཆུང་སྒོག་འཇོན་ཧཱུྃ་གི་གདངས་ཀྱི་ཕྱིར་སོང་། ཐུར་སེལ་ལྟེའི་གདངས་ཀྱི་གནས། སྟེང་ཆུང་ཚོར་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་ནང་དུ་ཞུགས། འོག་ཆུང་ཧཱུྃ་གི་གདངས་ཀྱིས་ཕྱིར་སོང་། སྒོག་འཇོན་ལྟེའི་གདངས་ཀྱིས་གནས་པར་བསམ། སྐབས་འདིར་ཙ་བའི་ཆུང་ལྟ་དང་། ཡན་ལག་གི་ཆུང་ལྟ་ལས་ཁྱབ་བྱེད་མ་གཏོགས་པ་གཞན་དག་ལ་རྩོད་བཟློས་བྱེད་དགོས་པས། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྒྲུབ་རྩོགས་ཚོགས་བཅད་མར། སྟེང་གའི་ཧཱུྃ་ལས་ཆུང་དག་རྩོད་བཟློས་བྱས་ནས། །ཞེས་གསུངས་པས། ཡན་ལག་གི་ཆུང་རྒྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྒྱ་བ་སོགས་དབང་པོ་ལྟའི་ཆུང་སྟེ། དེ་ལ་སྟེང་གའི་ཧཱུྃ་ལས་མེག་དབང་གི་བར་རྒྱ་བའི་ཆུང་འགྲོ་བའི་རྩའི་རྩེ་མོ་མེག་འབྲས་དང་ཁ་དོ་ཚད་དུ་ཡོད་ཅིང་། རྩ་བ་ཧཱུྃ་ལ་ཟུག་པ་བྱ་གུ་ཏ་རེ་ཡོད་པར་བསམ་ནས། མེག་གི་སྐོར་རྒྱ་བའི་ཆུང་རྣམས་ཧཱུྃ་གི་གདངས་ཀྱིས་ཕྱིར་སོང་། ཚོར་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་ནང་དུ་ཞུགས། ཚུན་ཆད་ཐུན་ཙམ་ཞིག་ཏུ་རྒྱ་བ་སོགས་ལ་དེའི་རེགས་འགྲེ། ལུས་དབང་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པས་དེའི་ཆུང་རྒྱ་བའི་རྩ་གནས་ཉེར་བའི་ཞིང་བཞི་སོགས་ལུས་ཀྱི་རྩ་ཐུན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གུ་ཏ་རེ་གསལ་བཏབ་ནས་དེ་རྣམས་ལས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྩོར་

二校稿

བཟློས་ཐུར་ལྡུར་བྱ། དེ་ལྟར་ཐུང་འཕྲིག་གནས་གསུམ་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་ཤར་བའི་ཆུང་དགུའི་རྩོར་བཟློས་ཀྱིས་སྟེང་གའི་རྩ་མདུད་སྐོད་པ་ལས་ལྟག་མེད་དུ་གོལ་བ་མེན་ནོ། ཞེས་གཏི་སྨོན་ལམ་ལས། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ཐུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཚོག །ཁམ་བ་ཅན་དང་རྩོ་རྗེའི་བཟློས་པ་ཡིས། །སྟེང་གའི་རྩ་མདུད་མ་ལུས་གོལ་བྱས་ནས། །སྐྱེན་སྐྱེས་བདེ་བས་ཡིད་ལ་སྐྱོས་ཐོབ་ཟོག །ཅེས་སོ། ।

以上述于上、下风各自作金刚唸诵之力，虽能解开其它脉结，但若未作持命风及下行风的金刚唸诵，持命风及上行风将不从中脉往下流动、下行风及等住风亦将不向上流动故，不能解开心间脉结。

因此，持命风及下行风的金刚唸诵，有贾操杰派的“分王”或谓“背反”金刚唸诵法，以及克主杰派的“同向”金刚唸诵法二种。1、背反法：观想持命风及下行风二者在“ཧཱུྃ”（吽）发音声时一并外放，随“ཨཾ”（嗡）音一并内入，随“ཨཿ”（啊）音安住。2、同行法：观下行风随“ཨཾ”（嗡）音声向内入、上风持命风随“ཧཱུྃ”（吽）音声外呼，下行风以“ཨཿ”（阿）音声而住；上风以“ཨཾ”（嗡）音内入，下风以“ཧཱུྃ”（吽）音外呼，持命风以“ཨཿ”（啊）音而住。

此处除必须于五根本风、五支分风[23]外，尚须于除能遍风外的其馀九风作金刚唸诵故，如遍知老上师的《生圆次第颂》中说到：“心间‘ཧཱུྃ’生九风金刚诵，”是指支分的行风、循行风等五根的风。其中由心间至眼根之间为行风，其所流经脉的尖端位于眼珠齐平之处，脉的根部插入“ཧཱུྃ”（吽）字、且具孔隙。如是观想后，观从眼门流动诸风随“ཧཱུྃ”（吽）音外呼，随“ཨཾ”（嗡）音内入，“ཨཿ”（啊）音而住。耳风——最行风等亦可如是类推。身根遍存于周身故，其风所流经的

[23] 上行风、持命风、等住风、下行风及遍行风为“五根本风”；行风、循行风、正行风、最行风及决行风为“五支分风”。

二校稿

脉为二十四处等遍身的微细脉，内皆具孔隙。如是明观后，从彼等中如前述般作三字的金刚唸诵如。如是以出、入、住三现为三金刚之音的九风金刚诵之力，仅能令心间的脉结松动而已，非能解开。这些修法，乃如祈愿文所说“法轮之中最胜咒瑜伽，瓶风以及金刚唸诵力，愿能尽解心间脉结已，以俱生乐令意得领尝！”

རྩ་མདུད་ཐོལ་ཚུལ་ཡང་དབུ་མར་རླུང་ཞུགས་ནས་རེམ་གྱིས་གང་བས་ར་ཀྱང་གི་རླུ་བ་ཇེ་ཞན་དུ་སོང་ནས་མདུད་པ་སྐྱེད་དེ་ཞུག་བྱང་དུ་སོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་རྩ་འཕོར་གཞན་ལ་ར་ཀྱང་གིས་མདུད་པ་རེ་རེ་ལས་མེད་པས་ཆུང་འཐོལ་བ། ཤིང་གར་སྐྱེད་འོག་ཏུ་ར་མས་མདུད་པ་གསུམ། ཀྱང་མས་མདུད་པ་གསུམ་སྐེ་དྲུག་ཡོད་པས་མ་རིག་པའི་སྒོ་ངའི་སྒྲབས་ཞེས་གཏི་མུག་གི་རྩོང་ཟུ་ཡིན་པས་འཐོལ་དཀའ། དེ་ཐོལ་ན་སྐྱོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཚོགས་མེད། མི་ལའི་རྣམ་ཐར་དུ། སྤྱིང་མོ་བེ་ཏ་མཚོན་སྐྱེད་ཀྱིས་ཤ་ཚང་དྲངས་པས་ཕྱུ་ཚོགས་ཀུན་ན་ནས་དག་སྒྲོར་ལ་བཀོལ་མི་ནུས་པ་བྱང་སྐབས། ཐུར་མར་པས་སྐབས་ཞེག་ཁྱོད་ལ་གེགས་ཞེག་འོང་བས་དེ་དུས་ལས་ཞལ་མ་འཆེད་གསུངས་ནས་ཤོག་དྲིལ་ཞིག་གནང་ཡོད་པ་དེ་ཐུར་ཞལ་འཆེད་དམ་སྐམ་དུས་དུ་དུང་མ་རན་པའི་རྟགས་བྱང་། དེ་དུས་ཞལ་ཕྱེ་བས་ཐུར་དཀའ་ཤུབ་ཀྱིས་ཙ་རྣམས་འགག་པ་དེ་དུས་ཟས་བསྡུད་ཅན་བསྟེན་པས་སྟོབས་ཆུས་ཤིང་། སྐྱིང་གའི་ཙ་མདུད་འཐོལ་བ་ལ་ཉེ་བའི་རྟགས་ཡིན་པས་དེར་མཁོ་བའི་གདམས་པ་བྱང་བས་འདི་སྐབས་ཆུང་ཤས་ཙམ་ཞིག་ཐུགས་ཀ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད། དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཀུན་རྟོག་བཆུད་ནུའི་ཆུང་རགས་པ་ཐེམ་ཀྱང་དུ་དུང་དཀའ་ཚོད་རེད་གསུངས།

解开脉结之法，亦为风进入后，渐次注满中脉故，令右、左二脉内风息的流动渐趋弱少，从而令诸脉结松软。其中，在其他脉结中是仅由右脉与左脉各自打成结故，较易解开；而在心间却是右左二脉上下交替各绕三圈而成六重脉结，故被称为“无明卵壳”，乃指其为愚痴的堡垒，因此更难解开。而一旦解开此结，则能毫不费力地现证空

二校稿

性。如米拉日巴尊者的传记所载，其妹贝达贡吉携带酒肉探望尊者，恰逢他遭遇全身关节疼痛，不能坚持修法。忆起玛尔巴上师曾赐一纸团说，“除非在你遭遇灾障时，否则莫打开！”此前曾一度想打开观阅，但却出现了仍未能开启的征兆而未果。这时，尊者打开纸条，上书：“因前所修苦行，令诸脉阻塞。这时应依靠营养食品调养，增长体力，便为临近解开心间脉结的征兆。”由这一必备的教授可知，此时应对所馀的一切风作金刚诵，以及指示关节疼痛等有其因由（需依营养食品），及以其下修法之力虽能令八十分别的粗风融入，但仍难以解开心间脉结。

二校稿

།། གཉིས་པ་དམ་ཚིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ། ཁྱབ་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་རྔོན་བཟློས། སྙིང་གའི་ཁ་སྦྱོར་བྱམ་པ་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་དང་འདྲ་བའི་སྡུད་རིམ། ལས་རྒྱ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཕུར་བུ་སྟོག་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་བཀའ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དམ་པོ་ཡིན་པས་དས་དེ་ལས་བཟང་སྐུ་མིན། ཤེས་པར་འདོད་ན་རང་རང་གིས་གཉན་དང་གཉན་དུ་རྩར་ཚོད་ཅེས་གསུངས་ནས་སྐབས་གཉན་ཞིག་ལ་མི་མངོན་པར་གསུངས་པ་ཉམས་ཚོད་པ་ཞིག་གིས་བརྟགས་ན་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྱག་དཀའ་དཀའ་བཙུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ནས་ཁོང་གིས་ཀྱང་གསལ་པོ་ཞིག་གནང་མ་སོང་གསུངས། ཡན་ལག་ཆུང་ཕྲའི་ཐ་མ་ལ། །ཞིབ་ཆ་བ་སྨྲའི་གྲངས་མཉམ་རྟ། །རྩ་ཁང་ཆུང་ཀུན་བསིལ་བར་ཚགས། །རྟག་ཅིང་ཐུན་དོར་བཟློས་ཐར་འདྲའོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྙིང་གའི་ཁ་སྦྱོར་བྱམ་པ་ཅན་བསྒོམ་ཚུལ་ཐར་དང་འདྲ། འདི་མན་ཆད་དུ་ཆུང་རགས་པའི་ཐིམ་རིམ་ཡོད་ཀྱང་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཆུང་ཐུ་མོ་ཐིམ་པ་མེད་ལ། སེམས་དབེན་འགྱུབ་པ་ལ་དེ་དགོས་པས་སྙིང་གའི་ཁ་སྦྱོར་བྱམ་ཅན་བཟུང་ནས་བཙོན་ཐབས་གྱིས་ཆུང་ཐུ་མོ་སྡུད་པ་ཡིན་གསུངས།

第四章、誓言瑜伽

第二瑜伽为誓言瑜伽。分为：1、缘能遍风的金刚诵，2、心间的和合瓶风，3、与两种三摩地相似的收摄次第，4、事业手印。

1、曾闻扎嘎尔·噶久仁波切谓：“普布觉·强巴仁波切曾说‘此法有极严封印故，我这次就没有什么要讲的，欲了解者可各寻他处探讨。’其后在某时，观察确定后方在私底下作了讲述。”噶久仁波切自己也未作公开传授。其内涵，乃如颂文：“于五支分风之末，详细数等毛孔脉，脉口诸风凉水溢，无遗如前金刚诵。”所述。

2、心间的和合瓶风。修法如前述，其以下虽有粗风的收摄次第，但无如死亡次第般的微细风收摄，而彼乃成就心远离所必须，故应该持心间的瓶风，从而强令微细风收摄。

གསུམ་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་ནི། རིལ་འཇོན་དང་རྩེས་གཞིག་གིས་བསམ་གཏན་ཏེ། རིལ་འཇོན་ནི། རིམ་པ་ལས། མགོ་བོ་ནས་ནི་ཤང་བའི་བར། །རིས་སྐེད་སྐྱེང་གར་ཕྱིན་གྱི་བར། །རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འདུག །རིལ་བོར་འཇོན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་རང་གི་སྒྲུ་གཙུག་ནས་ཤང་མཐིལ་བར་མེ་ལོང་ལ་ཏ་བཏབ་པ་བཞིན་སྐྱེང་གའི་ཆུ་དང་། ཆུ་གི་ཞབས་ཀྱུ་ནས་ནུ་དའི་བར་བསྡུས་ལ། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་བསམ་པ་སྟེ། སྣོད་བཙུད་གཞན་མ་བསྡུས་པར་རང་ལུས་རིལ་བོ་ཙམ་སྐུད་པས་དེ་ཟུར་བཤད། རྩེས་གཞིག་ནི། ཕྱིའི་སྣོད་ངོད་དུ་ཞུ་ནས་བཙུད་དང་། དེ་རང་ལ་ཐིམ། རང་ནུ་དའི་བར་བསྡུས་ལ། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་བསམ་སྟེ། སྣོད་བཙུད་སྩོན་དུ་བསྡུས་ནས་དེ་རྩེས་རང་གི་ལུང་པོ་གཞིག་པས་དེ་ཟུར་བཤད། སྐབས་འདིར་དེ་གཉིས་དང་འབྲེ་བའི་སྐུད་རིམ་ཞེས་སྣོད་བཙུད་ཀྱི་ཆུང་མ་བསྡུས་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆུང་ཐམས་ཅད་སྐུད་པ་རིལ་འཇོན་དང་འབྲེ་བའི་བསྡུ་རིམ་ཕྱིའི་སྣོད་བཙུད་ཀྱི་ཆུང་བསྡུས་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་ཉེར་བཞིའི་ཆུང་ལ་ཐིམ། དེ་ཡང་རིམ་ཀྱིས་ནུ་དའི་བར་སྐུད་པ་རྩེས་གཞིག་དང་འབྲེ་བའི་སྐུད་རིམ་སྟེ། སྣོད་བཙུད་དང་། ལུས་མ་བསྡུས་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཆུང་རིལ་འཇོན་དང་རྩེས་གཞིག་ཟུར་སྐུད་པས་དེ་དང་འབྲེ་བའི་སྐུད་རིམ་ཞེས་བཤད་དོ། །

3、与两种三摩地相似的收摄次第。两种三摩地是指以“全食”及“随坏”而修的三摩地。其中，“全食”法是如《五次第》所说：“头至脚掌间，乃至达心间，瑜伽终趣入，说名为全食。”是指观想

二校稿

从自己头顶至脚掌之间，如同于镜面哈气般收摄至心间的“ཧཱུྃ”字，由“ཧཱུྃ”字的字足收摄至“那达”之间，最后“那达”亦无所缘。即不收摄其它情器，而仅如将此身如丸团般收摄故名。“随坏”法是指外器世间化为光后融入情世间，情世间融入自己，自己亦收摄至“那达”之间，“那达”终无所缘。即先收摄情器，其后再观自己的蕴体坏灭故名。此处所谓“与两种相似的收摄次第”，是因不收摄情器之风，而将自身的所有风收摄，故为与“全食”相似的收摄次第；外情器的风收摄后，融入自身二十四处的风中，彼亦渐次收摄至“那达”之间，故为与“随坏”相似的收摄次第。虽未收摄情器及身，但彼等的风按“全食”及“随坏”收摄故，说名“相似的收摄次第”。

བཞི་པ་ལས་རྒྱ་ནི། རྩོགས་རིམ་སྣབས་ལས་རྒྱ་ཅིས་ཀྱང་དགོས་པ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་འདྲེན་པའི་སྣབས་འདི་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་འཇོལ་ཞོག་ཏུ་སྨོད་མི་རུང་བས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་མཚོན་ཕྱིར་ལན་གཅིག་ཙམ་བསྟེན་པས་འཐུས། དེའང་ཕྱག་རྒྱ་རང་དང་ཏོག་པ་མཉམ་པའམ་མིན་ཀྱང་པད་ཅན་དང་། དུང་ཅན། ཐང་པོ་ཅན། རི་དྭགས་ཅན་མ་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་སོ་སོའི་བརྟགས་ཚུལ། རྒྱབ་ཚལ་ཚུལ་སོགས་བློ་མ་དམ་པའི་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། ལས་དང་པོ་པ་ལ་དེ་ཙམ་ཀྱི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་མེད་ཀྱང་བག་ཚགས་འཇོག་པ་དང་ཉན་བཤད་ཙམ་གྱི་ཆེད་རེད། ཕྱག་རྒྱ་ལས་དང་པོ་པ་ཡིན་ན་ཟུན་མོང་བའི་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས། དབང་བསྐུར། རིམ་གཉིས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཐོག་སྟེ་ཤའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པར་བྱས། རང་ཡང་ཤའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལམ་རིམ་གཉིས་ལ་རྩལ་ཐོན་ཚན་ཚུན་ལམ་གྱི་བོགས་འབྱིན་དུ་འགྱུར་ངེས་པས་ཤའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་གྱི་དབང་ཕྱུག་མར་འཁྱུད་པ་ཤར་སྣོམས་པར་ཞུགས།

4、事业手印：圆满次第阶段无论如何都需要事业手印，从心远离究竟的譬喻光明引生的就是此阶段，且亦不可无厌足而行，仅为表示俱生大乐故偶一依止即可。彼亦不管手印的证量是否与自己相等，对于具莲母、螺母、大象母、鹿母此四类手印各自的观察法，寻找脉

二校稿

之法等轨理，应从清净上师面授了知。对于初业者而言，虽纵仅如此亦无大必要，但为种植习气故，可作听闻与讲说。手印若为初业者，应以共同道净治相续、给予灌顶及二次第教授，令住于坚固的本尊瑜伽；自己亦当努力生起本尊瑜伽及二次第，且需决定能令双方均引发修道的效益。这样才以本尊佛慢，如金刚萨埵拥抱金刚界自在母般入住等舍。

བསྒོམ་རིམ་གྱི་སྐབས་དང་མི་འདྲ་བར་ཡབ་ཀྱི་རྩ་དབུ་མའི་མར་སྣ་རྟགས་ཀྱི་རྣོ་དང་། ཡུམ་གྱི་དབུ་མའི་མར་སྣ་བརླྀའི་ཟེའུ་འབྲུའི་བར་གསལ་བཏབ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་རླུང་ཏིའི་མར་སྣ་ཐན་ཚྭན་ཐང་པ་རྩ་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་། ཡབ་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་རྩེ་ལས་ཐུར་སེལ་གྱི་ཟླུང་སྒོས་རིང་གི་དུ་བ་ཕྱ་བྱ་ཞེག་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྦྱི་བོའི་བར་སོང་ནས་ཡུམ་གྱི་ཁམས་བསྐུལ། ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཟླུང་སྒོས་རིང་གི་དུ་བ་ཕྱ་བྱ་ཞེག་ཐོན་པ་ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྦྱི་བོའི་བར་དུ་སོང་ནས་ཡབ་ཀྱི་ཁམས་བསྐུལ། ཐུར་སེལ་གྱི་ཟླུང་གཉིས་རྩ་ཐྲལ་མཚམས་སུ་མི་བྱེད་པར་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཟླུང་དོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་། ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཁམས་དབུ་མའི་ལམ་ནས་མར་བབས་ཏེ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་སྦན་མ་པྱིང་གཉིས་ཙམ་གཉིས་རྩ་ཐྲལ་མཚམས་སུ་གཏུ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ཐིག་ལེ་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་། དེ་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡུས་ཚོར་བདེ་བ་སྐྱེས། དེ་ལས་སེམས་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་འཕོས་ནས་ཡུས་བདེ་བག་ལ་ཞ། བདེ་བ་དེས་སྣོང་པ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ཡབ་ཡུམ་ཕན་ཚུན་བདེ་ཆེན་གྱི་བོགས་འདོན་པ་བདེ་སྣོང་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་སྣ་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཞི་ཐྲལ་བྱེད། དེའི་ངང་ནས་ཁྱབ་ཟེད་ལ་དམེགས་པའི་རྩོར་བཟློས། བསམ་གཏན་གཉིས་དང་འདྲ་བའི་སྐུད་ཅན། སྣིང་གའི་ཁ་སྦྱོར་བྱམ་ཅན་རྣམས་བསྒོམ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པས་ལས་ཟླུང་ཐ་རགས་སྐྱ་མེད་དུ་ཐིམ་ནས་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་མཐའི་འོད་གསལ་དེ་སྣོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་། སྐབས་འདིའི་དམ་ཚོག་གི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་ཀྱི། སྣོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལས་མི་འཆར་བས་དཔེའི་འོད་གསལ་ཟེར། དེ་ནི། སྨར་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །ཁང་གི་རྩེས་གཞིག་བསམ་གཏན་རིམ་པ་དང་། །ཐུག་རྒྱ་གཉིས་དང་སྤྱོར་བའི་ཐབས་མཁས་གྱིས། །སེམས་དཔེན་མཐར་ཐུག་ཏིང་འཛིན་འབར་ཤོག །ཅེས་སོ། །

二校稿

与生起次第阶段不同的，是佛父的中脉下端观于生殖器的顶端、佛母的中脉下端则观想在莲蕊的中间。佛父、佛母的中脉下端互相接合，令具足“脉金刚跏趺”。佛父心间的“ཧཱུྃ”字生出如长香烟缕状的下行风，进入佛母密处，乃至佛母头顶之间，策励其大界；佛母心间生出如长香烟缕状的风，进入佛父密处，乃至头顶之间，策励佛父的大界，双方的下行风在脉交汇处不分别而双运，令具足“风金刚跏趺”。佛父、佛母的大界循中央内下降，令白红明点如剖半豌豆状两双扣合而住于脉的接合处，令具足“明点金刚跏趺”。心如进入其中般安住等舍，令生起身的乐受，彼迁移为心的大乐体性后，身乐隐没，以彼乐在空性中一心专注等舍，从而令父母相互引发大乐的效益，令具足“乐空金刚跏趺”。于此状态中，齐聚了缘能遍风的金刚诵、与两种三摩地相似的收摄次第及心间的和合瓶风诸修法故，所有粗细业风皆无余收摄后，如死殁次第般观修入、住、融。其最后所出现的光明是以义总的方式证达空性的，乃“心远离究竟的譬喻光明”。此处的誓言瑜伽正行，仅能以义总的方式现起空性，故名“譬喻光明”。如《能怖愿文》中说：“复以勤修加持瑜伽力，从于内之随坏静虑次，及与二印结合巧方便，心寂究竟静虑愿引生！”

དེ་ཡང་ཟླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རིམ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བས་བསྒོམ་རིམ་ཚོ་གཅིག་ཏུ་ཡིན་ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། རྫོགས་རིམ་ཡང་སེམས་དབེན་མན་ཆད་མི་འདྲ་བ་མང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་མཐར་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཟུང་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་གར་སྣང་བར་འདུ་ཡང་གནས་སྐབས་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་རྟོག་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་མི་འདྲ་བར་གཟིགས་ནས་རྟོག་ཟུང་འདུལ་ཐབས་དང་། རྟ་འཁོར་སོ་སོ་ལ་ཐོག་མར་གནད་དུ་བསྟན་ཚུལ་མི་འདྲ་ཡང་། ཟུང་ཐམས་ཅད་འཆི་རིམ་བཞིན་ཐིམ་པའི་ལག་རྗེས་ལ་སེམས་དབེན་ཡན་ཆད་

二校稿

ཡོངས་པས་འདི་ནས་རྫོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་འདྲ། འོན་ཀྱང་དུས་འཁོར་ལ་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། མདོ་རྒྱུད་གཞན་དང་བཤད་སྒོལ་མི་འདྲ་བའི། །ཤིང་རྟའི་སྒོལ་ཆེན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རགས་པར་བྱས་ན་རྫོགས་རིམ་གཞན་གྱིས་རྒྱང་ལ་གནད་དུ་བསྟན། དུས་འཁོར་གྱི་རྫོགས་རིམ་སེམས་ལ་གནད་དུ་བསྟན་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཡིན། རང་རེས་འོན་མོངས་པ་སྣ་རེ་ཡང་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པ་ཤུགས་ཆེ་བས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇེན་འབེལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་གཟིགས་ནས་དེ་འདུལ་ཕྱིར་ཆོས་ཕྲེང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སོགས་གསུངས་ནས་ཐོག་མར་འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ནས་འོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པའི་མཐོ་ཚུགས། ཕྱི་རོལ་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོང་བཅུད་ཚངས་པ་སོགས་ལྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལག་པས་བཟོས་པ་ལྟ་བུ་ལས་འཆད་མ་ནུས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ནས་ཟློག་ཏུ་མེད་པ་ལས་རྣལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་རྟའི་ཐ་དད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཐུགས་རྗེས་ཁྱབ་ཅིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐཱ་ཏ་ཀ་ལྟ་བུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་ཡང་ཐེག་དམན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་ཡང་ཐེག་དམན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

便可了知将所有圣言抉择为同一关要而成佛之理，且为无欺的究竟能立因。

།ཐམས་ཅ་དབྱིངས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ཕྱག་ལེན་རྒྱས་པའི་དུས་སྐབས་འདིར་གསང་འཛིགས་རང་རང་གི་ཚོ་གའི་སྟེང་ནས་སྒྲུབ་ཁུས་མཚོད་པ་བྱས། ཟླ་མ་དང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཐ་མི་དང་བར་བསྟས་ལ་མཆྱལ་ཕུལ་ལ། སྒྲུ་ཡུས་ཀྱི་གདམས་པ་སྩོལ་བའི་གསོལ་འདེབས་དང་། འོད་གསལ་ལའང་དེའི་གསོལ་འདེབས་དགོས། དེ་ཕྱིན་ལེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དབེའི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ཕྱང་བར་རྩོམ་པ་ན་དེའི་བཞོན་པའི་ཟུང་གིས་ཉེར་ལེན་དང་། འོད་གསལ་གྱི་ལེམས་ཀྱིས་ཤྲན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ལས་ཕུང་བོ་རྣོན་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ཡིད་ངོ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འཇིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྐེན་དང་བརྐེན་པའི་སྐུར་བཞེངས་པས་ལོངས་སྐུའི་བསྟེ་བ་དངོས་སུ་གྲུབ་ཅིང་ལུས་ལེམས་རྐེན་བརྐེན་པའི་འབྱེལ་ཐག་མ་ཚད་པས་ཕུང་བོ་རྣོན་པ་ལ་ངེས་པར་འཕུར་བའི་སྣང་ངོའི་ལུས་དེ་ཚེ་ལམ་གྱི་ལེམས་ཀྱི་སྣང་ཚ་ལས་ལོགས་སུ་གཟུགས་གཞན་མེད་པ་ལྟར། བསྒོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ལེམས་དེ་ཉིད་རྐེན་བརྐེན་པར་ཤར་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། བསྟེན་རྟེམ་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་ངོའི་ཟུང་སྐུ་ནི་ས་བོན་ཕྱག་མཚན་ལས་ཡིད་ངོར་གྲུབ་པས་ཐུགས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བཤད་དོ། །

第五章、形相瑜伽

第三瑜伽为形相瑜伽。按广详的做法，此处应在《集密》或《能怖金刚》各自仪轨之上作幻身的供养、于上师与金刚持无别座前献曼达、祈请赐予幻身教授，并须祈请由彼进修光明。将从上述心远离究竟的譬喻光明中出定时，以其所骑乘的风作为近取因、以光明心作为俱生缘，在旧蕴的近旁非仅于意境现起为白色能怖金刚的能依所依之身，故而真实成就报身和合，且因身心能依所依紧密关联故，定能进入旧蕴，以未断除烦恼故，属于不净幻身。

如同梦中升腾于天空的显现方之身，其于梦中心识显现分的近旁并无其它色相，由彼作修行的智慧风身现为能依所依故，说名为“智慧身”；生起次第时的意境天身，是由种子字及手帜在意境中成立故，

一校稿

说名为“咒身”。

སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་དབེས་མཚོན་ནས་སྦྱོར་བ་ལས་བཤད་དུ་མེད་པས་འདུས་པར་སྒྱུ་ལུས་རྩལ་དུ་བཏོན་ཏེ་དཔེ་བཙུགཔེ་དང་། འཇིགས་བྱེད་རྩོགས་རིམ་རྣམས་སུ་དཔེ་ཉས་མཚོན་ནས་གསུངས་པ་རང་རང་གི་རྒྱུ་གཞུང་གི་ཡོངས་ལུགས་རེད། རང་རེའི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཕུང་པོ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་གྱུར་པ་མེན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ངང་དུ་ཡུན་རིང་གནས་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་བདེ་སྡུག་སྣ་ཚོགས་སྐྱོང་། རྒྱུ་འཆིའི་བྱ་བ་བྱས་ནས་སྐར་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་གཉིད་ས་དང་བའང་སྲིད་པ་རེད། གྱང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་རྗེའི་བསྟོད་འགྲེལ་གྱི་བཤད་ལུང་གནང་སྐབས་རིམ་ཕྱའི་ས་འཕྲུག་ཐུབ་པས་རབ་ཏུ་རང་གཉིད་ལོག །ཅེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་དོགས་གཅོད་གནང་བར་ས་ཁམས་ཤས་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་གཉིད་ལོག་རྨེ་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཀྱིས་ཡུལ་སྐོགས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོད་པ་ཡིག་ཚའི་དགོངས་པར་ཞལ་འཆམས། མཁན་པོ་ཚང་དང་། བྲ་རིན་ཐོ་ཡོན་གཉིས་ནས། རྒྱ་ནག་ཉ་ཏྲ་ཞིན་ནག་སྐོགས་པ་ཁྲ་བུ་ལ་ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་རྩལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ཚུལ་དང་། པཊ་ཆེན་དབལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ཀྱུ་གཉིད་ལོག་པ་ཞིག་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཀྱིས་མིར་སྐྱེས་པ་ཉ་ཏྲ་ཞིན་ཡིན་པས་ཁོ་ཤི་ནས་ལུས་རྙིང་པར་ཞུགས་ན་ཀྱུ་དེ་གཉིད་ས་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུང་ཚུལ་བྱེད་བ་ཐོས།

彼幻身除由譬喻表示作宣说外无可解说故，《集密》中着重宣说幻身而以十二个喻作表示而说；诸《能怖》的圆满次第中，则是以五喻作表示而宣说，乃各自梵文续典的总规。我们的梦身虽并非在蕴体的旁处成就，但部分初业者亦有在睡光明状态中长时安住，从而以梦身在其它世界中感受各种苦乐、经历生死后，再次进入旧蕴而从睡中醒来的情形。如贡唐文殊在传授《宗大师礼赞释》的口传时，就《五次第》中“地厚上者自熟睡”这一有关宿业的问题作答疑中谈到，某些地界成分较大者在深睡时，其梦身可去往其他地区，这与文献的观点符合。另也曾听堪布仓与瓦仁陀云二人谈到在汉地有一貌似“嘿达辛”的恶人，实为喜金刚行者。班禅·贝丹益希指出，这是某龙熟睡时，其梦身所取生之人即嘿达辛，故当其死后进入旧身时，该龙便醒

二校稿

来。”

རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་དག་པའི་སྐུ་ལུས་ཕུང་པོ་རྙེད་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་གྱུར་ཀྱང་ཕུང་པོ་རྙེད་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ལམ་སྐག་མ་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས། སྐུ་མ་མཁན་གྱིས་རྡོ་ཤིང་ལས་རྟ་གླང་སྐྱལ་ཚེ་འགྱུབ་བྱེད་པ་མ་སོགས་མེད་ཀྱང་ཇས་ཐུགས་ཀྱི་རྐེན་འབྲེལ་ཚོགས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟ་གླང་གི་སྣང་བ་བསྟོན་མེད་དུ་འཛུང་བ་ཤར་སྐུ་མའི་སྐུ་དེ་མངལ་སྐྱེས་དང་རྫུས་སྐྱེས་གཞན་ཤར་གྱུབ་པ་མིན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཐ་བའི་ཟུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་དང་། ནམ་མཁར་ཟླ་གཟུགས་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་སྤྲིབ་བྱེད་དང་བཅས་བའི་དྲངས་པའི་ཆུ་སྣོད་གར་ཡོད་དུ་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་ཤར་སྐུ་མའི་སྐུ་དེ་ཐ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཁོང་རང་གི་སྣང་ངོར་སྐུ་གཅིག་ལས་གཏུལ་བྱ་གར་ཡོད་དུ་སྣུལ་བ་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྲེད་པ་དང་། ཆུ་ལས་ཆུ་བུར་རྣོལ་བ་ཤར་འོད་གསལ་ལས་ཤུང་བ་དང་སྐུ་འགྱུབ་པ་དུས་མཉམ་པ་དང་། མེ་ལོང་དྲངས་པ་དང་རྟོར་ལེམས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ཐད་པ་ནི་ཚ་ཤས་གསལ་རྩོགས་སུ་འཆར་བ་ཤར་ཟུང་ལེམས་ལས་མཚན་དཔེ་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་སུ་འགྱུབ་པ་ཡིན། སྐུ་མའི་སྐུ་དེ་ཕུང་པོ་རྙེད་པ་ལ་ཞུགས་པས་ཕྱི་ནས་བཤྱས་ན་རྒྱུན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཤར་ལ་ནང་དུ་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱིང་གའི་མེ་ཤེགས་པའི་ཐིག་ལེའི་དབུགས་ན་ཡོད་ཅེས་རྒྱུད་པ་བྷ་མ་འཇམ་དབྱངས་དཔལ་ཞལ་དང་། ཇོར་ཚང་གྲགས་པ་དར་རྒྱས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་པའི་ཚོས་གྲྭ་ནས་དོགས་གཅོད་མཛད་དེ་ཐག་བཅད་ཅེས་རྒྱུད་པ་བསམ་གཏན་ལེའུར་བཤད་ཟིན་ལ། ཕྱིས་སྐྱབས་མགོན་རྗེ་རྗེ་འཚང་ནས་རིམ་ཞ་གསལ་སྒོན་གནང་སྐབས་ཁྲི་དགེ་འདུན་ཞུན་ཚོགས་པས་དེ་ཤར་གསུངས་ཚུལ་ཟླང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྗེ་རྗེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་ཚེན་གྲགས་པ་ཤྲན་འགྲུབ་ཀྱིས་ཟུང་འོད་ཟེར་ཞ་པའི་ཁ་དོག་གཟེགས་ཚུལ་སོགས་གསུངས།

（幻身五喻：）1、如同这一特殊的梦身般，不净幻身虽在旧蕴的近旁成就，但亦必须进入旧蕴才能现证所馀之道。2、如同幻师以木石变化出象、马之时，虽无能成立的父母等，但依靠物、咒的因缘聚合，亦可无争议地出现象马等景象；同样，幻身虽非如胎生或化生般由他而成，但却是仅为极微风心所成的具慧之身。3、如同虚空仅有一个月亮，但随盛有净水且无遮盖的容器有几许，其上即几许影像

一校稿

出现；同样，彼幻身虽微细，但于其显现方，能从一个身中，随所化有几许而同时分化出多个化身。4、如同水泡出自水一般，从光明中出定与成就幻身是同时。5、如同明净的镜面与金刚萨埵的佛像会遇时，能现起清晰的完整支分般，由风心亦能成就面臂圆满的相好。

因此，密咒师松丹森格（定狮）说，“密院喇嘛蒋扬贝丹（妙音具德）及霍尔仓·札巴达杰（名称宏盛）等大德在密宗学院作答疑得出的结论为‘彼幻身进入旧蕴故，从外看就如平常的那个补特伽罗，其内部心间的不坏明点中央却有圆满的能依所依坛城。’”后来，怙主金刚持在传授《五次第明灯论》时，赤千·根敦平措（僧圆满）说，“这一观点是章嘉·若必多杰所说，大密咒师札巴伦珠（名称任运）对五色光明风的看法……”

ཕྱི་བཞི་པ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགྲུབ་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་ཕྱང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉ་བྱའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་རང་གི་ཡིད་དང་ས་ལམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་མི་བསྒོམ་པར་བསྒོམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ། རང་གི་ངག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ངག་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་འོག་དཔག་མེད་དུ་བསྒོམ་པ་གསུང་གི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ། རང་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་སྣང་དུ་བསྒོམ་པ་སྐུའི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་སོགས་སེམས་དཔའ་དགུ་བརྩེགས་ཀྱི་རྩོར་བཟློས་དང་། རེལ་འཛོད་རྗེས་གཞིག་གི་སྡུད་རིམ་སོགས་ཀྱིས་ཟུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་པ་དང་། དེ་ལས་སྐུ་མའི་སྐུར་ཕྱང་བ་ཡང་ཡང་གོམས་པ་ལས་ནམ་ཞིག་ཉམས་ལེན་གྱི་ནུས་པ་རྫོགས་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན་ནུ་དེ་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པས་མ་དག་པའི་སྐུ་མའི་སྐུ་ནམ་མཁའ་ལ་སྙིན་ཡལ་བ་ཕྱར་དག་ནས་སྣོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ། འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ། རང་རྒྱུད་ཕྱན་གྱི་གང་ཟག་འཕགས་པར་འགྱུར་བ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀུན་བཏགས་ཤུན་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་།

第六章、清净智慧瑜伽

第四瑜伽为清净智慧瑜伽。分为 1、成就义光明之理，2、从彼

二校稿

现起双运身之理。

1、成就义光明之理，以上述的瑜伽之力，将自己的心意与一切有情的心意视作体性无别后观为不动佛，乃“意的誓言萨埵”；将自己的语与一切有情的语视作体性无别后观为无量光佛，乃“语的誓言萨埵”；将自己与一切有情的身视作体性无别后观为毗卢遮那佛，乃“身的誓言萨埵”……作这样的九重萨埵金刚唸诵，以及以“全食”、“除坏”的收摄次第，将风入、住、融于中脉，以及从中现起幻身。如是一再反复串习，一旦修持的能力圆满后，到了将现前义光明时，将“那达”收摄入光明，令不净的幻身如空中之云消散般清净后，获得亲见空性的义光明、获得圣道、成为具有自相续的圣补特伽罗、获得三界所有遍计及俱生烦恼的正对治无间道乃同时出现。

二校稿

དེ་ཡང་རོ་རྒྱང་གི་ནུང་ནི་ལས་ནུང་ཡིན་པས་དེས་ཀུན་ཚོངས་དྲངས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཟློངས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱུད་མར་མྱོང་། དེའི་ནུང་ལྟད་པའི་ཐབས་ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་ས་དམིགས་པ་གནད་དུ་བསྡུན་པས་ལས་ནུང་མཐའ་དག་དབུ་མར་ཞུགས་ཏེ་ཕྱིར་སྐྱེ་མེ་རྩང་དུ་ཐིམ་པ་སྟེ་འགག་པས་ཀུན་རྟོག་རང་ལོག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་རང་གི་བཞོན་པའི་ནུང་མེད་པར་གནས་མེ་ནུས་ཤིང་། ལས་ནུང་ཐ་རགས་ཐམས་ཅད་བཙན་པས་དོན་གྱི་ལོད་གསལ་གྱིས་ཉོན་སྒོན་ཀུན་བཏགས་དང་ལྡན་སྐྱེས་གཉེས་གཅིག་ཚར་སྒོངས་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་ལོད་གསལ་ལས་ལངས་པའི་ལུགས་རྟོག་གེ་ཉེར་ཐོབ་གྱབ་པ། རེམ་པ་བཞེ་པའི་དོན་གྱི་ལོད་གསལ་འགག་པ། ཉོན་སྒོན་སྒངས་པའི་རྣམ་གོལ་ལམ་ཐོབ་པ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དག་བཙོམ་པར་གྱུར་པ། དོན་གྱི་ལོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་ནུང་གི་ཉེར་ལེན་དང་། ལེམས་ཀྱི་ཤུན་ཅིག་ཅྱེད་རྐྱེན་ལས་དག་པའི་སྐུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་པ། ནུང་འཇུག་ཚལ་བ་སྒངས་པ་ནུང་འཇུག་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་།

此外，右、左之风均系业风故，由其所引遍痴而于轮回中取生并连续感苦。收摄其风的方便，是缘于身中的重大关要处作击注，故只

要令所有业风入于中脉，则后不容生而融入、而断灭，遂能令一切分别自行遮退；这样，其坐骑之风便不能安住而归于无，且以强行截断所有粗细业风之力，遂令义光明能够同时断除遍计及俱生的烦恼障。因此，从义光明中成就逆起的近得，第四次第的义光明断灭，获得断除烦恼障的解脱道，成为具有自相续的阿罗汉补特伽罗，以义光明所骑乘的风作为近取因、以心作俱生缘所现起的清净幻身，以及获得普通双运断双运乃同时出现。

ལུགས་སྲོག་གི་ཉར་ཐོབ་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན། ཉོན་སྒྲིབ་ལ་མཐོང་སྤོམ་གྱི་སྤང་བྱ་འཕྲིད་ཀྱང་གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆེ་བས་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་བོན་དང་བཅས་གཅིག་ཚར་སྤོངས་ནུས། ལུས་ཕུང་པོ་རྒྱུད་པ་ལས་བོགས་སུ་ཕྱི་ཞིང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་ལུས་སེམས་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཆད་པས་སྣང་ཕུང་པོ་རྒྱུད་པ་ལ་འཇུག་མི་འཇུག་རང་ལ་རག ལས་ཉོན་འདི་ནུས་པ་ཆེ་བས་མ་དག་པའི་སྣུ་མའི་སྐུ་གྲུབ་ཀྱང་ཕུང་པོ་རྒྱུད་པ་ལ་འཇུག་དགོས་ཚུལ་བསམ་ན་ཡོན་ཏན་ཕན་ཚོགས་རེའི་ང་རྒྱལ་དང་མཉུ་བ་སྐྱེ་བྱུ་ཆེར་མེད། མ་དག་པའི་སྣུ་མའི་སྐུ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་། རེགས་འདྲ་རྒྱུན་འཆད་པས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་བཏགས་པ་བ་དང་། དག་པའི་སྣུ་ལུས་ནི་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་རེགས་འདྲ་རྒྱུན་མེ་འཆད་པས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་གཉེས་ཀ་ཡིན། དག་པའི་སྣུ་ལུས་གྲུབ་མ་ཐག་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགག་པས་དེ་དུས་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་སྤང་པ་དང་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཟུང་དུ་ཆུད་པས་སྤང་པ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ཡིན། སྐུབས་མཚོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས། ཕྱན་ནམ་ཡང་ན་ཟླ་ཕྱེད་དམ། །ཞེས་སོགས་དྲངས་ནས་མདོ་ལུགས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བྱ་རྗེགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཚད་ཅན་དུ་གསུངས་ཀྱང་། ཐུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདིའི་ཚེག་རེས་ལྟར་བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་གནས་ཀྱང་ཞི་མཐར་མེ་ཤུང་བ་ཐུགས་ཀྱི་ཟབ་གནད་ཡིན་སྲུངས།

彼逆行近得是断除烦恼障的见道解脱道故，烦恼障虽分为见道所断及修道所断，但因对治力大故，能在一刹那间同时断除三界的烦恼

二校稿

及种子。从旧的身蕴旁分出且已断烦恼故，身心的能依所依关联便分离，因此其是否重新进入旧蕴是观待于自己的意愿。此业烦恼的能力较大故，虽已成就不净幻身，但仍需进入旧蕴。若对此理作思惟，便不会对零星的功德生起我慢而沾沾自喜。

彼不净幻身虽是具足性相的智慧身，但同类续流断灭故，假名为“金刚身”；清净幻身则是乃至轮回未空之间，其同类续流不间断故，既是“具性相之金刚身”，亦是“智慧身”。

清净幻身成就的顷刻义光明便立即断灭故，其时虽尚未获得有学双运，但同属于断除烦障之断及金刚身故，乃“获得断双运”。怙主金刚持引据“一座或于半月中……”等偈颂指出，虽于显宗说见道及解脱道均具成事刹那的期限，但在密乘中，按此字面之义，是指虽经劫或超越劫间安住亦不会堕入寂灭边，乃密咒乘的甚深扼要。

二校稿

གཉིས་པ་དེ་ལས་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། དག་པའི་སྐུ་མའི་སྐུ་དེ་ཕུང་པོ་རྣྀང་པའམ་ས་རྡོ་རི་བག་ལྷོན་ཤིང་ཉ་མེའི་ཡུས་སོགས་གང་འདོད་དུ་ཞུགས་ཚེ་བས་ཡུས་རགས་པ་ཅི་འགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུང་འཇུག་སྒྲུབ་དགོས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གསར་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གྱལ་ཐུགས་ཡོད་ཀྱང་སྐུ་མའི་སྐུ་མེད། དེ་ཉིད་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་འཕོས་ནས་དག་པའི་སྐུ་ཡུས་གསར་ཐོབ་སྐབས་སྐུ་མའི་སྐུ་ཡོད་ཀྱང་ཐུགས་འོད་གསལ་མེད་པས་ཟུང་དུ་འཇུག་རྣྀའི་ཡ་གཉིས་སྦྱོན་དུ་སོ་སོར་སྒྲུབ་པ་ཡིན། དག་པའི་སྐུ་ཡུས་དེ་རྟེན་རགས་པ་ཅི་རིགས་པའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་མེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུགས་པ་དེ་རིགས་འདུ་རྣྀན་མེ་འཚད་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་དངོས་ཡིན་པས། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་འཆི་མི་མངའ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་འདི་ལྟར་གོ་དགོས། དག་པའི་སྐུ་ཡུས་པ་དེས་སྣར་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེའི་ཚེ་སྐུ་དག་པ་སྐུ་མའི་སྐུ་དང་ཐུགས་དག་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་སྐུ་ཐུགས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པས་དེ་ནས་རྣོས་ཐོབ་ཏུ་འཕོས་ཀྱང་སྦོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་ཡིན།

2、从彼成就双运之理：彼清净幻身可随欲进入旧蕴、土、石、山岩、或树木等，或天、人之身等，故需依任一粗身以成办双运。新得义光明时，虽具有双运所属的心意，但尚无幻身；其籍由迁移至近得而新得清净幻身时，虽有幻身但无光明的心意，故双运的两个因支是各别先行成办的。

彼清净幻身无论于任一粗品所依身的心间以智慧萨埵之理进入，其乃真实的同类续流不断的金刚身故，（《上师供仪轨》中的）“金刚身中虽无生与死……”义涵亦当依此了解。彼清净幻身再次进入义光明中安住等舍时，身为清净幻身、意为清净义光明，二者于身意中会聚为体性一——由获得这样的证双运故，其后虽迁移至后得位，亦属于有学双运。

འོད་གསལ་དེ་ལས་ཤང་བར་རྟོམ་པ་ནི་མི་སློབ་བའི་རྒྱང་འདྲུག་གི་སྐུར་ཤང་སྐམ་བའི་འཕེན་པ་དང་ཕྲན་བས་ཡིད་ངོར་མི་སློབ་པའི་རྒྱང་འདྲུག་གི་སྐུར་ཤང་ཡང་དོན་ལ་སློབ་པའི་རྒྱང་འདྲུག་གི་སྐུར་གནས་ཤིང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཡུགས་ཚོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ནས་སྨིག་རྒྱའི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འཆར། དེ་ལས་ཤང་བ་ན་ཕྱང་པོ་རྒྱིང་པ་སྐུལ་སྐུ་རྩོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ། བཟའ་བཏུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ། ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོམ་པར་འདྲུག་པ། རེ་དགས་བཤོར་བ་སོགས་ནང་གི་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་ཆབས་བོ་ཆེ་སྤྲད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས་ལ་ཐང་ཀ་ཞེག་རབ་གནས་ཞུས་པར་ཚབ་བཞིལ་གནང་བའི་ས་སྟེང་དུ་འཐོར་ནས་ཐར་སོང་། ཚུར་ཤོག་བྱས་པས་ཡིད་མ་ཆེས་པར་རྒྱལ་བ་དག་འདྲུན་ཀྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་ཞུས་པས། ཐར་སོང་ཞེས་བཞེགས་བསྣད། ཚུར་ཤོག་ཅེས་ཉ་བསྟེམས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་ཞུགས་ཟིན་པས་རབ་གནས་བསྐྱར་མ་མི་དགོས་འདྲུག་གསུངས། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྩོ་རྗེའི་གླང་རའི་ངོས་ཞེག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཁང་པ་ཞེག་ཀྱང་སྐྱབ་པར་བརྩམས་ཤིང་། དབྱར་ཤིང་ལེབ་ལ་སྐྱམ་བྱགས་ཏེ་འབུ་སྤེན་མང་པོ་ཚགས་པ་ལ་ཐལ་མོས་བསྐྱན་ནས་

二校稿

ལྷགས་ཀྱིས་ཟབ་ས་ཉོད་པ་ཞེག་བརྒྱས་པའི་ཁུལ་ཀྱིས་གསུངས་པར་བསོད་ཀྱགས་རྗེ་རྗེ་འཆང་གསུང་གསུངས།　རང་རེའི་ཡིག་ཆར་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྣོང་ཉེད་རྐྱགས་པའི་བློ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྐབས་འདི་དང་མཐུན་ཚབས་ཆེ་སྐེ།　　དེ་ལྟ་མིན་ན་འདིའི་རྗེས་ཐོབ་པའང་ཟུང་འཇུག་པར་འཇོག་དཀའ་གསུངས།

将从彼光明出定时，提念：“当起为无学双运之身！”由具此牵引力故，虽在意境中现起为无学双运之身，但实际上是安住于有学双运之身，且同时逆行现起由近得至阳焰间诸征兆。从彼出定时，乃于明观为化身能怖金刚双尊的旧蕴心间，以智慧萨埵的方式进入。继而进入后得位，依于向化机开示教法、受用饮食、与手印入等舍，以及捕猎等以内证力所作一切事行而摄集广大资粮。

有人请求竹巴衮列为一幅唐卡开光。他仅将一点净水洒在地上，并说“请离开！”、“请过来！”便结束了。其人深觉不信而往问于根敦嘉措尊者，答道：“言‘请离开’乃驱魔，‘请过来’是请天身融入后入智尊，如此便已足够，并不需繁琐的开光仪轨。”据索南札巴金刚持所说，蒋扬·迭微多杰（妙音笑乐金刚）拟于牛羊的近旁修建禅修房，但夏天在木板上涂上油后，便会滋生许多小虫，他以手掌扣住，并用舌头舔起来说，应算在行者之列。我们的教本说在见道后得位的相续中具有证空性之心，可作为此处的重要佐证，否则便难以安立彼之后得亦是双运。

二校稿

འབས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ནས་མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ཁའི་བར་ལ་ཤེས་རྒྱུ་ཐོང་ཚུལ་རང་གི་ཏོགས་པ་དང་དབང་པོའི་ཚོད་དང་སྐྱར་ནས་སྐྱོད་པ་ཟ་བ་གཉེས་གཉེས་ས་ཁ་གསུམ་གསུམ་དུ་སྐྱོད་པ་ཚར་རེས་ཤེས་སྐྱེས་སྐོར་རེ་རེ་ཐོང་བ་སོགས་ཐོང་ཞེབས་དགུར་བྱེད་པ་དང་།　ཐབས་སྐྱོད་པས་

སྒོམ་ལམ་སྐོར་དགུར་འཆེད་ཀྱང་ཉོན་སྒྲིབ་ཤུར་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་སྒོབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་གཅིག་ཚར་སྒོངས་བའི་བཤད་པ་གཉིས་ལྡུང་བ་ཚན་པ་གཅོད་མེ་གཅོད་ཙམ་ལས་འདུ། བསྒྲིད་རིམ་དུས་གཞིའི་སྐུ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ལམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་དུ་འཆེར་ཞེས་མ་འོངས་པའི་ཚོག་དང་། འདིར་ཆེར་ཞེས་དངོས་སུ་དེར་བསྒྱུར་བའི་དོན་ཡིན། འདི་སྐབས་ཀྱང་ཞུགས་གནས་ཐེམ་པ་དང་སད་དུས་ཀྱི་བསེ་བ་གསུམ་ཡོད། སྒུ་མའི་སྐུ་ཡན་ཚད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་ལས་རྒྱས་སྟོམས་འཇུག་གིས་བདེ་བ་མཚོན་པ་ལ་གཅིག་མེད་མི་རྟང་དུ་དགོས་པས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བར་དོར་མཆོག་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གནང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་འདི་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་གོང་མ་ཐོབ་ན་ཅི་ཡང་བྱས་ཀྱང་སྣ།

现证果位之理：从有学双运到临获得无学双运之间，断除所知障之法，是结合自己的证量及根器程度而修“行”。此有二说：1、每两个月或三个月为一期修“行”，断除各各类别的所知障等，分为九品断除，2、以“行”的方便修道虽可分为九类，但如烦恼障般，所知障也是以学际的义光明同时断除。此二说仅为分不分组的差别而已。生起次第时，所谓的基位生、死、中阴“转为三身道用”的“转”字是将来时态，此处的“转”字则是过去时，意为真实转变。此际亦有入、住、融及醒时的三类结合，欲生起幻身以上的证悟，必须以业印入等舍所生之乐作表示，不可一次亦无。此为宗大师示现于中阴取受殊胜悉地的原因之一，若获上品证量，则无论作何皆易。

སྒོང་པ་གསུམ་ལས་སྒོས་བཅས་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་ཤྲ་བྱའི་ཁང་པ། ཤྲ་གངས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཙོ་མོ་ཚོགས་འཁོར། བརྡ་དང་བརྡའི་ལན། གར་དང་གར་ཀྱི་ལན། ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ལན་སོགས་རྒྱས་པ་དང་། སྒོས་མེད་ལ་རིགས་ཕྱ་ཡུམ་བཞི་ཤྲ་བྱའི་སྒོང་པ་འབྱིང་དང་། རེན་ཏྲ་སྒོས་མེད་ལ་བཟའ་བཏུང་། གཞིད་ལོག་པ། བཤང་གཅིའི་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་ཐ་གསུམ་ལས་གཞན་མེ་མངོན་པ་རྣ་སུ་ཀུའི་སྒོང་པ་ཞེས་རྒྱལ་ཞེ་བ་ཤྲ་ཐའི་ཧཱ་ཅ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡེ་རེས་ཀྱི་སྟོབས་ཤྲ་པར་རྒྱས་ནས་སྟོམས་འཇུག་

一校稿

སོགས་ཕྱིའི་ཐུབ་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་འཕེལ་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་གོ་ཆོད་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཤུ་བར་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དངོས་འདི་ཡིན་ཀྱང་། མདོ་ལུགས་ཀྱི་དེ་འཕགས་བྱའི་ཕྱག་ཆེན་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན།

三行中的具戏论行，是诸如无量宫的房屋、本尊数量的男女瑜伽士、荟供轮、示与示答、舞与舞答、手印与手印答等行为，属于广法；无戏论行是诸如五佛、四母等行为，属于中法；极无戏论行是除作饮食、熟睡、大小便等外显的行为外，不为人知地进行的所谓“布苏咕之行”，如寂天菩萨的传记般。以唯于乐空中安住等舍故，智慧之力广大增盛后，不需观待于入等舍等外在行为，藉由乐空智的增长而足以担当空性手印的作用，此虽为对空性安立“大手印”名言的直接原因，但显乘中是作为其果的能熟之道故立名。

དང་པོ་རིག་མ་དང་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་རྟོགས་པ་མཐོ་དམན་ཅི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་ཚད་ལྡན་བྱུང་ན་ཐབས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་ཤེས་རབ་གཏི་ལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་ཐབས་གཏི་ལ་གླེ་ཐན་ཚུན་ལམ་གྱི་དོགས་འདོན་དུ་སོང་ནས་མཐར་ཡབ་ཡུམ་དུས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱ་དགོས་པ་ལོ་ཀྱ་ཏུན་གྱི་བདེ་མཆོག་ལྡ་བུ་སྟེ། ཕྱི་རགས་པའི་ལུས་དང་ཟུང་འཇུག་པ་ཐུགས་ཀར་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་སྲིད། ཐོན་དབུས་གཙང་སོགས་སུ་རགས་པའི་རྟེན་དེ་ཅི་ཤར་འགྱུར་བརྙད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་ཡང་ལྷང་སྐྱ་རོལ་པའི་དོ་རྗེས་དེ་ཡང་སངས་རྒྱ་ཞེས་གསུངས་པར་སྐྱབས་མགོན་དོ་རྗེ་འཆང་ལས་ཐོས་གསུངས།

首先，明妃及瑜伽士的证量虽有种种高下之别，但若出现（双方）具量，则应以方便作助缘令智慧解脱、以智慧作助缘令方便解脱，如是相互皆显发出道的效益后，男女行者同时成佛。就如罗家洞的胜乐金刚般，外粗身及双运者的心间皆有可能进入[24]。历史上，过去在卫

[24] 那若巴的弟子旁亭巴来至甘肃罗家洞，与手印母修持胜乐圆满次第。其时旁亭巴已是双运者，其手印母尚为粗身。

一校稿

藏等地虽曾有许多有关粗身如何转为彼的争辩，但章嘉•若必多杰认为彼亦可称为“成佛”，此为我从怙主金刚持处听闻的。

དེ་ཕྱར་ཟླ་དྲུག་བཅོ་བརྒྱད་དུ་རེ་དགས་བཤོར་བ་སོགས་སྤྱོད་པ་ཚར་རེས་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམས་རིམ་པར་ཐུངས་ཏེ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ན་ཚེས་བརྒྱད་ཕྱ་བུ་ནས་མཉམ་པར་བཞག་བཅོ་ལྔའི་སྔོད་ལ་ཚོགས་འཚོར་སོགས་ཀྱིས་བླ་མ་ལ་བསྟེན་བཀུར་དང་གསོལ་འདེབས་བྱས། གྲང་ལ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར། ཕྱིའི་མངོན་བྱང་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་དབང་བཞི་པའི་གདམས་པ་ཐོག་སྟེ་ཕྱིའི་རྒྱན་ལས་རྒྱ་མཚན་ལྡན་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས། ནང་གི་རྒྱན་བདེ་ཆེན་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཟླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་དང་། ཐིམ་པ་ལས་ཀུང་སྐྱེ་རྒྱ་ནོད་གསལ་གྱི་བར་ཀྱི་ཏིག་རྒྱས་རྣམས་འཆར། སྟོང་བཞི་དགའ་བཞིའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་ཞིང་། ནང་གི་མངོན་བྱང་སྣོད་པ་མཐའི་དོན་གྱི་ཏིང་གསལ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཚད་མེད་ལམ་དང་། དེའི་དུས་གཉིས་པར་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྣང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་སྟེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་མཉམ་བཞག་ལས་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་ཚོས་ཉིད་ལས་སྣར་མི་ཤྲང་བའི་མཐར་ཐུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟེས་ཀྱང་ཇི་སྙེད་པའི་ཚོས་ཀུན་ལག་མཐིལ་གྱི་རྟག་བཞིན་ཚགས་ཐོགས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་པ། གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྐད་ཅིག་ཅེ་ཅར་ཡང་རགས་པའི་སྣུལ་སྐུ་བྱ་ཐེར་འདུམ་འགྱེད་པ་སོགས་འཕེན་ལས་སྡུག་གྲུབ་ལ་མངའ་བརྟེས་པའི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་རྗེ་རྣ་འཆང་གི་ཚོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དེ།

如是每六个月或十八个月作一次捕猎等行，渐次断除诸所知障。当见到将获得无学双运成就的征兆时，在诸如初八等的日期开始入等舍，十五日的傍晚以荟供等向上师作承侍、祈请，半夜时真实获得第三灌顶，于外现证菩提的黎明时获赐第四灌顶的教诫，依外缘具相事业手印入等舍、内缘于大乐空性中专注等舍之力，令风入、住、融于中脉，从融入中，亦现起从阳焰至光明间诸征相，将四空生起为四喜

二校稿

的体性。且于内现证菩提的有学边际义光明的第一刹那，即获得真实对治所知障的无间道，其第二刹那获得断尽所知障的解脱道，乃至轮回未空皆于所住等舍不动摇。且虽已获在法性中不再出定的究竟三摩地，但属初获得如观掌中物般无碍现前观见尽所有法的一切相智，彼所能现证的具和合七支的无学双运金刚持果位，具有为利益化机而于每刹那，亦皆分化出千万亿数粗化身以任运成就事业的自在。

དེ་ལྟ་བུའི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་སྟེན་དུ་འགོ་དགོས། དེ་ལ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡ་གཉིས་སོ་སོར་སྣང་དགོས་པས་དག་པའི་སྐུ་མའི་སྐུ་དང་། དེ་གང་ལས་གྲུབ་པའི་སྣང་གཞི་དག་པའི་ཟློང་འོད་ཟེར་ལྔ་པའི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་སྟེན་དུ་འགོ་དགོས། དེ་ལ་གང་ཞིག་འོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པས་ཐོབ་རྒྱུ་དབྱིངས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་དག་པའི་སྐུ་ལུས་སྟེན་དུ་འགོ་དགོས། དེ་ལ་གང་ལས་སྣང་གཞི་ཟློང་ཐམས་ཅད་འཆི་རིམ་ཏི་ཤྲ་བ་བཞིན་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དམ་ཚོག་གི་རྣལ་འབྱོར་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་སྟེན་དུ་འགོ་དགོས། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཟློང་མ་ལུས་པ་འཆི་རིམ་བཞིན་ཐིམ་པ་ལ་སྟོན་དུ་ཙ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ཟློང་དགུ་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་དག་དབེན་སྐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས། དེ་ལ་ཤེ་བའི་ཙ་འཁོར་ལ་གནད་ཀྱི་བསྡུན་ནས་ཟློང་དབུ་མར་གཞུག་པའི་ཐབས་ལུས་དབེན་སྐབས་ཀྱི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས། དེ་ལ་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྲེར་གྱི་གནད་ཚང་བའི་བསྒྲེད་རིམ་ཐ་རགས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས། དེའི་རྐྱེགས་པ་ཚད་ལྡན་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དབང་བཞི་རྣམ་དག་སྐུ་བཞིའི་ཁ་བོན་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ཅི་ནས་ཀྱང་མི་ཉམས་པར་ཟུངས་ཤིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཚོག་དང་ཉམས་པ་སྐྱེས་ཏེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཟུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་པ་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ལ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་དང་། དེ་ལ་ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་མཐོང་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། དེའི་བསྟབ་བྱ་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཕྱང་ཟློ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་དགོས། དེ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་ཞལ་ཀྱི་བདུད་རྩི་མྱང་སྟེ་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གཞུང་མ་ནོར་བ་ལ་

一校稿

ཐོས་བསམ་གནད་དུ་སྨིན་པ་དགོས། དེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་རྣ་བ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ཐོབ་དུ་འགོ་དགོས། དེ་ཉ་བྱའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཉ་བྱའི་གང་ཟག་སྨིགས་དུས་ཀྱི་ཚོ་ཐུང་གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་ཐབས་ཚ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ཡིན་ལགས། ཞེས་ཁྱིད་ནམ་གནང་ཡང་མཇུག་འདི་ཉར་མངོད་པ་ཡིན་གསུངས།

欲获如是的无学双运，必须以获得有学双运作前行；彼中能作双运的二分支必须各别成办故，必须以获得净幻身、及其所从成就的所修处——具五色光明净风坐骑者的清净智慧瑜伽义光明作前行；彼（清净智慧瑜伽）须以一旦令于光明中清净即能获得之因——形相瑜伽的不净幻身作前行；彼须以所从修之处——一切风如死殁次第般融入所生的誓言瑜伽心远离究竟譬喻光明作前行；无馀的能遍风如死殁次第般融入，须以根本及支分九种风融入中脉的语远离咒瑜伽作前行；彼须以于脐间脉轮中击注窍穴而令风入中脉的方便——身远离咒基瑜伽作前行；彼须以于齐备三身道用扼要的粗、细生起次第获得坚固作前行；欲生起其具量证悟，其前行必须于获得遵如续部所说的清净四灌顶以决定植下四身种子后，对灌顶时所承诺的誓言与律仪纵遇命难亦不舍弃；彼须以世俗谛与胜义谛两种菩提心所摄的共通道净治相续作前行；彼须以从心底遮退一切轮回执着的出离心作前行；彼须以见到今生的圆满全不可信赖而衷诚归依及其学处——如理修行业果取舍作前行；彼须以依止善知识而获语甘露后，对显密大教典作无错谬的闻思修令得成熟作前行；能令此等道果全部圆满的根本，须以由意乐与加行如理依止具相善知识作前行。这样的道次第，就是如宝化

二校稿

基的补特伽罗能在浊世短寿一生中现证双运金刚持果位的齐全无误道次第及方便。如是，无论何给予时引导，其结尾皆应如是进行。

བག་དཀར་དཀའ་བཙུ་རིན་པོ་ཆེས་འཇིགས་ཟིད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཐང་སག་བའི་གསུང་གཞིར་བཞག་ལ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་དང་། ཟླ་མའི་གསུང་རྒྱུན་གྱིས་ཀ་བསྐང་ནས་གནང་བ་ཡིན། དེ་ཉར་དེད་ཡན་ཚད་ལ་རྗོ་རྗེ་འཛང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཀྱང་དུས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ་སྒེའས་པས་བདག་ཉ་བྱས་ཀྱང་གསང་སྔགས་ཀ་རྩེད་དུ་བྱེད་པ་ལེགས་ཉེས་ཅི་འདྲ་ཡིན་བཤད་མི་ཤེས། ཡིན་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་པ་ཆ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ལ་ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་ལེན་གང་འདོད་དུ་བྱར་ཡོད་པ་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་རྣམ་དཀར་གྱི་བྱ་བ་ཟབས་པོ་ཆེའི་འབྲས་བུར་མཇལ་བའི་དོན་ལྡུང་བ་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཟབ་གོང་དུ་དྲིལ་ནས་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་འདྲའི་གདམས་པ་དང་མཇལ་དུས་ལག་ལེན་ནུས་ན་རབ། མ་མཐའ་སྐྱེ་བ་བཙུ་བྱག་ཚུད་ཆད་དུ་ལམ་སྣ་ཟེན་པའི་སྨོན་ལམ་གང་བ་དགོས། རང་རེའི་རྒྱུད་སྨོད་ངན་དུ་ལུས་ནས་མ་ཐེར་བ་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་པཾ་གྲུབ། བོད་ཀྱི་མར་མཛོས། རྣ་སྒྲོ་ཞང་དང་། མལ་གཉེས་སོགས་ཀྱི་གདམས་པ་རྣ་ཐམས་ཅན་མཁྱེན་པ་ལ་མི་མངའ་བ་དང་མི་མཁྱེན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེ་དག་ཟླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ལས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་ཟུར་ཉམས་པ་དང་། དགོངས་པ་མ་ལོན་པ་དང་། བསྟེ་བསྣད་ཙང་ཟད་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་མངའ་བ་དང་མི་ལག་པ་ཉིད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཇི་ཉིད་འཁྱེངས་པ་ཉིད་སྐས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྣམས་ལ་བསྡུལ་ཞིང་ཡིག་རིས་མ་ཐུབ་པར་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐུ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཆེས་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་ཀྱི་ཐུ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཐུ་བོ་ཡིན

མ་མཆོག་གི་རྣམ་རོལ་སྒྲུག་པའི་ཐུབ་བཅོམ་མངོད་ཞེ་ཁྲོས་བྱིན་གྱིས་ཆབས་ཏུ་གསོལ། །

札嘎尔·噶久仁波切是以唐萨巴所作的《能怖生圆次第》作为基础，补充以遍知蒋扬协巴的《导引文》及上师口传而赐予引导的。虽直至我之前，从金刚持起的历辈上师皆唯一对一单传，但时值末世，如我般者也修密咒实属玩笑，虽不知应说为福抑为祸，但能对第二佛陀宗喀巴大师的齐全无谬教授随欲作闻、思及修行者，必定是宿世累积广大善业所感得的妙果，即使仅如上述般作复述及花一点心力作祈愿，也能出生值遇大师教法的利益。在值遇这一能将佛果如同揉成团的糌粑般交付于掌中的教法时中，若能取受固属最上，起码亦当发愿能于十六生内究竟道果。相比于我等的相续如劣器中漏而不盈的情状，对于天竺众成就班智达，藏地的玛尔巴与桂译师，热、觉、香，梅译师与虐译师等的教授，宗大师无一不持有及通晓。对于彼等由诸祖师次第传来中教法的些微衰损、未达的密意及些许的混淆处，皆依靠与至尊文殊如人与人对面交谈般赐予教授的诀窍而作出了稀有的厘清，且如其心续中的密意般赐予众上首弟子并留下了著述。这些诀窍的传承及善说由遍知上师的教言作了开显。心力大者若能结合具量的佛经及梵文大论作穿骨透髓的深入思察，当见到无论从何角度亦无不符顺可得时，便能非徒浅见及口说，而是深刻了知其乃自己的如意宝，从而于一切生中三门合一趣入此善妙之道，以令具备享用此显密结合教授甘露喜宴的福缘。祈请大悲自性殊胜上师所化现的天中胜天——静猛怖畏金刚加持，令能如是而行！

ཐུམ་པ། ཚེ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཟུང་འཇུག་དོ་རྗེ་སྐུར། །ཐུབ་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ། །གསལ་བར་

མཚོན་པའི་ཟབ་ཁྱད་ཡིད་བཞིན་ནོར། །སྐྱིང་དབུས་གདེངས་ཅན་གསུག་གི་རྒྱན་དུ་ཐོབ། །དེའི་ཚེ་དགའ་བདེའི་ཆུང་ཤུགས་ཆེར་བསྐྱོད་པས། །ཚུལ་དེར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་ཆུས། །མང་འཁྱགས་ཚོག་ཟེང་གྱུ་ཆར་གྱིས་བཟུང་བའི། །ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་སྤྲིན་ཕུང་འདི་ཡང་སྩོལ། །དགེ་དེས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དངོས་རྟོ་རྗེ་འཛིན། །བསྐལ་བཟུར་ཞབས་བརྟན་འཕེན་ལས་འོད་སྣང་གིས། །རྒྱལ་བསྟན་ཁོར་ཡུག་ཁྱབ་པའི་དགེ་མཚན་གྱི། །རྟེན་འབྲེང་སྲིད་པའི་མཐར་ཡང་ཉམས་མེད་ཤོག །

结颂：即身双运金刚身，能成方便无馀相，清晰表显导引宝，获为心坎蛇冠饰。其时喜乐劲风生，籍彼观慧海波涛，编作词鬘微雨纷，普贤供养密云饰。此善惟愿三宝体，金刚持师住百劫，弘教利生事业光，照彻寰宇永无衰！

ཅེས་འཇམ་དཔལ་རྟོ་རྗེ་བཙུ་གསུམ་སྐའི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཁྱད་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་འཇིགས་མཛད་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མདོ་སྡུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྒོབས་པ་བརྙེས་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱལ་བསྟན་སྲིལ་བའི་ཁུར་འཁྱེར་བས་མི་དལ་ཞིང་སྐྱེ་གདམས་པའི་བང་མཛོད་འཛིན་པ་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་རྟོ་རྗེ་འཛང་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་བཀའ་དྲིན་ལས་འདིའི་རྒྱུད་དང་བསྒྲེད་རྫོགས་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་ལས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་དམར་ཁྱད་བཅས་ཡང་ཡང་མནོས་ཤིང་བཀའ་རྒྱ་མཚོས་ཐོ་ཙམ་བཟེད་བྱང་དུ་བྱས་པ་བླ་མ་མཆོག་དང་བཀའ་སྩོད་བསྟང་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛད་ནས་དགྱེས་པའི་ཁར་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་བདུད་སྩའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞུས།

此《文殊金刚十三尊坛轮之圆满次第四瑜伽导引备忘·怖畏口中甘露》，乃仰承已于所有显密经续获得无畏辩才、独力荷担弘教重任，且持掌耳传教授库藏的言说自在金刚持·贡秋坚参贝桑波（三宝幢）的法恩，多次获此本尊的续典与生圆次第广论解释口传、二次第直授导引的比丘·喜饶嘉措（慧海），为自备忘而作的管窥撰述。恳请上师三宝及遵令守护圣众恕佑，继而广运喜舞

二校稿

神变，战胜一切外、内及秘密魔军！

ཨོཾ་སྭ་སྟི། ཆོས་སྲིད་འཛོར་བའི་མངོད་དང་དགེ་བནུ་ཕན། ཀུཊཱ་ཕུན་ཚང་གྲྭ་ཐུབ་བཀའ་བསྟན་སྐྱོང་གླིང་ཆེར། ཀྱེན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི། ཞྭགས་རྗེས་ཆོས་སྒྲིན་འཛད་མེད་ཚུན་འདི་སྒེལ། ཐབ་མཇུག་ལོ།

嗡，愿吉祥！政教圆满库藏十善全，喜足极广密续学院中，遍知蒋扬协巴父子悲，无作法施传承愿广弘！吉祥圆满！

译 跋：

兹因怙主雪歌仁波切应众多求法者一再请求，慈悲答允传授此本尊的甚深二次第教授时，指示依此论作传讲，而此前尚未见有汉译本，遂由阿旺松丹居士圆满初译于 2023 年 9 月 2 日。翻译过程中，承蒙丹增江秋师兄提供藏文电子文档并助译出圆满次第的首章，另由同修阿旺贡布协助作文字输入，得以按时完成初稿，于此一并致以谢忱！

二校稿